సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం
వెల: ₹ 7.00
సంపుటి: 18
సంచిక: 140
SUNDAY Special
ఆదివారం 10-8-2025

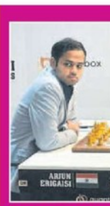

'ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి శాశ్వత వనరుల ద్వారా రాష్ట్రానికి ఉజ్వల భవిష్యత్ నిర్మించాలి'

సంతాన నియంత్రణకు మేల్‌పిల్..

పురుషులకూ సంతాన నియంత్రణ మాత్రలు రాబోతున్నాయి. ఎంతో కాలంగా మహిళలు మోస్తున్న భారం నుంచి విముక్తి దొరికేందుకు ఆస్కారముంది.

- వివరాలు 11లో

మూడో రౌండ్‌లో అర్జున్ విజయం

చెన్నై గ్రాండ్‌మాస్టర్స్ అంతర్జాతీయ చెస్ టోర్నీ 'మాస్టర్స్' కేటగిరీలో అర్జున్ ఇరిగేశి రెండో స్థానంలో కొనసాగుతున్నాడు. మూడో రౌండ్‌లో అర్జున్ అమెరికా ఆటగాడు రాబ్సన్‌ను ఓడించాడు.

- వివరాలు 12లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

5 యుద్ధ విమానాలు కూల్చేశాం

పాక్‌కు చెందిన 5 యుద్ధ విమానాలు, ఓ భారీ విమానాన్ని కూల్చివేశామని ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ అమర్‌ప్రీత్ తెలిపారు.

వివరాలు 6లో ▸

15న ట్రంప్, పుతిన్ భేటీ

ఈ నెల 15వ తేదీన అలాస్కాలో అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్, రష్యా అధినేత పుతిన్ భేటీ కానున్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

మా అభ్యంతరాలు వినాల్సిందే

ట్రంప్, పుతిన్ తమ అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిందేనని ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీ తేల్చిచెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఇద్దరు జవాన్లు వీరమరణం

జమ్మూకశ్మీర్‌లోని కుల్గాంలో ఉగ్రవాదులతో జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో ఇద్దరు ఆర్మీ జవాన్లు నేలకొరిగారు.

వివరాలు 6లో ▸

వాన... వాన.. వెనక్కు!

అన్నమయ్య జిల్లాలో దుక్కి దున్ని.. వర్షాలు లేక ఖాళీగా వదిలేసిన పొలం

ఖరీఫ్‌ను వెంటాడుతున్న వర్షాభావం

సీజన్ ప్రారంభమై 2 నెలలైనా ముందుకుసాగని సాగు

26.89 శాతం లోటు వర్షపాతం..

12 జిల్లాల్లో తీవ్ర లోటు

- వర్షాధార ప్రాంతాల్లో జాడలేని పంటలు
- రాయలసీమలో పరిస్థితి మరీ దారుణం
- వేరుశనగను దెబ్బతీసిన బెట్ట పరిస్థితులు
- 14.30లక్షల ఎకరాలకు గాను 3.30లక్షల ఎకరాల్లోనే సాగు
- అదును దాటిపోవడంతో వేరుశనగ రైతుల గగ్గోలు
- ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రణాళికపై దృష్టిపెట్టని ప్రభుత్వం

సాక్షి, అమరావతి: ఖరీఫ్‌ను వర్షాభావ పరిస్థితులు వెంటాడుతూ రైతాంగం అల్లాడుతున్నా ప్రభుత్వానికి చీమకుట్టినట్టయినా లేదు. వరుణుడు ముఖం చాటేయడంతో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా లోటు వర్షపాతం రోజురోజుకు పెరుగుతోంది. ఎగువ ప్రాంతాల్లో కురిసిన వానలతో ప్రాజెక్టుల కింద తప్ప వర్షాధారిత ప్రాంతాల్లో ఆశించిన స్థాయిలో పంటల సాగు లేదు. వేసిన పంటలు ఎండిపోతుండడంతో రైతులు దిక్కుతోచని స్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. రాయలసీమ జిల్లాల్లో ఈ సీజన్‌లో ప్రధాన పంట వేరుశనగ కనీసం 24 శాతానికి మించి సాగవ లేదంటేనే ఎంతటి దైన్యం నెలకొందో తెలుస్తోంది. మరొక వైపు వేసవిని తలపించే స్థాయిలో నమోదుతున్న ఉష్ణోగ్రతల ప్రభావంతో వేసిన పంటలు సైతం ఎండిపోతున్నా ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రణాళికపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం దృష్టి సారించడంలేదు. తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో విత్తుకోసం పెట్టిన పెట్టుబడులు నష్టపోతున్నా ప్రభుత్వం మాత్రం పట్టనట్టుగా వ్యవహరిస్తోంది. మరొక వైపు

మిగతా 14వ పేజీలో ▶

ఆటవికం.. అరాచకం

జరగని ఘటనలో వేల్పుల రాము ఏ-1గా.. మరో 50 మంది వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు

- అసలు దాడి చేసిన టీడీపీ మూక కళ్లెదుటే తిరుగుతున్నా పట్టించుకోని పోలీసులు
- పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నిక వేళ బాబు పోలీసు యంత్రాంగం దమనకాండ
- దాడికి పాల్పడిన వారు ఇచ్చిన తప్పుడు ఫిర్యాదుతో బాధితులపైనే ఉల్టా కేసు
- ఆ తప్పుడు కేసులో శనివారం 9 మందిని అరెస్టు చేసినట్లు పోలీసుల ప్రకటన
- పిండారీలు, కాలకేయులను తలదన్నే రీతిలో వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై టీడీపీ మూక దాడి
- పెళ్లి వేడుకలో ఉన్న సైదాపురం సురేష్ కుమార్‌రెడ్డి (చంటి), అమరేష్‌రెడ్డిపై దాడి
- ప్రచారానికి వెళ్లిన ఎమ్మెల్సీ రమేష్ యాదవ్, వేల్పుల రామలింగారెడ్డిపై హత్యాయత్నం
- ఈ దాడిలో వైఎస్సార్‌సీపీ నేత వేల్పుల రాముకు తల పగిలి, తీవ్ర రక్తస్రావం
- తీవ్ర గాయాలతో బతికి బట్టకట్టిన ఎమ్మెల్సీ, బీసీ నేత రమేష్‌కుమార్ యాదవ్
- ఒక్క పులివెందుల మండలంలోనే 150 మంది వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల బైండోవర్
- ఎన్నికల ప్రక్రియ, పోలింగ్ నుంచి వారిని తప్పించాలన్నదే చంద్రబాబు ఎత్తుగడ
- ఇన్ని చేసినా ఫలితం లేక తాజాగా పోలింగ్ బూత్‌ల మార్పిడికి కుట్ర..4 కిలోమీటర్ల దూరంలోని ఊళ్ల ఓట్లు అటూ ఇటూ మార్పు
- పోలింగ్ బూత్‌లను తమ ఆధీనంలోకి తీసుకుని రిగ్గింగ్ చేసుకోవాలనే పన్నాగం

2లో

టీడీపీ మూక దాడిలో తీవ్రంగా గాయపడిన వేల్పుల రాము.. ఈయనపైనే కేసు నమోదు చేసిన పోలీసులు

ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తున్న కూటమి ప్రభుత్వం 2లో

న్యూస్‌రీల్

గంజాయి మత్తులో వృద్ధురాలి హత్య

గంజాయికి బానిసైన ఓ యువకుడు వృద్ధురాలిని దారుణంగా హత్య చేశాడు. కర్రతో దాడి చేసి.. బండరాయితో మోది చంపేశాడు. ఈ ఘటన అనకాపల్లి జిల్లా చీడికాడ మండలం బోయపాడులో జరిగింది.

వివరాలు 3లో ▸

రాజకీయాలను డబ్బే శాసిస్తోంది

ఎన్నికల్లో ఎంత ఖర్చు పెడితే అంతకంటే ఎక్కువ రాబట్టుకునేలా నాయకుల తీరు ఉందని.. రాజకీయాలను డబ్బు శాసిస్తోందని సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ అన్నారు. రాజకీయాల్లో సేవ చేసేవారు కరువయ్యారని, యువతలో సామాజిక స్పృహ కరువైందన్నారు.

వివరాలు 14లో ▸

ఆక్సిజన్ అందక ఆగిన ఊపిరి

అనంతపురం ప్రభుత్వ సర్వజనాస్పత్రిలో ఆక్సిజన్ అందక ఓ వృద్ధుడు మరణించాడు. ఊపిరి తీసుకోవడానికి ఇబ్బంది పడుతున్న వృద్ధుడికి ఆక్సిజన్ సపోర్టు లేకుండా సీటీ స్కాన్‌కు పంపడం.. అక్కడ దాదాపు గంటన్నర పాటు వేచి ఉండాల్సి రావడంతో.. ఆ వృద్ధుడు ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

వివరాలు 3లో ▸

తిరుమల వెళ్తూ.. తిరిగిరాని లోకాలకు

నెల్లూరు జిల్లా చాగల్లు వద్ద లారీని తుఫాన్ వాహనం ఢీకొట్టడంతో ఐదుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. పల్నాడు జిల్లాకు చెందిన వారు తిరుమలకు వెళ్తుండగా.. లారీని ఓవర్‌టేక్ చేసే ప్రయత్నంలో ఈ ప్రమాదం జరిగింది.

వివరాలు 3లో ▸

ఇదండీ సంగతి

పన్లో పని ఆ పార్టీని కూడా తీసేస్తే పోలా!!

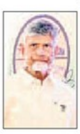
టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బర్త్‌డే.. డబ్బులిస్తేనే కోప'రేషన్'

- అనంతపురంలో రేషన్ డీలర్ల సంఘం నాయకుల దందా
- ఎమ్మెల్యే దగ్గుపాటి ప్రసాద్ పుట్టినరోజున ఫ్లెక్సీల కోసమంటూ వసూళ్లు.. ఒక్కో డీలర్ నుంచి రూ.5 వేలు డిమాండ్
- ఇవ్వకుంటే దుకాణం తీయించేస్తామని బెదిరింపులు
- వంద షాపుల నుంచి రూ.ఐదు లక్షల వసూలుకు ప్లాన్

13లో

నాకంటే మేధావి ఇక్కడ ఎవరున్నారు?

- ఎన్టీఆర్ తర్వాత గిరిజనులకు ఉద్యోగాలిచ్చింది నేనే
- రూఫ్ టాప్ సోలార్ నేనే మీ అందరికీ ఇస్తాను
- రాయ్‌పూర్–విశాఖ జాతీయ రహదారి నేనే తీసుకొచ్చాను
- కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలనూ తన ఖాతాలో వేసుకున్న చంద్రబాబు
- డోలీ మోతలు లేకుండా చేసేశాం
- పాడేరులో ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ పూర్తి చేస్తాం: సీఎం చంద్రబాబు

10లో

ఫస్ట్ స్టేజ్.. టార్గెట్ లక్ష!

మెడికల్, దివ్యాంగ పింఛన్ల భారం తగ్గించుకునేలా కూటమి సర్కారు స్కెచ్

- రాష్ట్రంలో ఈ పింఛన్ తీసుకుంటున్న లబ్ధిదారులు 8.18 లక్షలు
- పరీక్షలకు రావాలంటూ ఇప్పటికే 7 లక్షల మందికి నోటీసులు
- వీరిలో పరీక్షలకు హాజరు కాని 17 వేల మందికి తాజాగా మళ్లీ నోటీసులు
- వీరికి ఆగస్టు 1న పింఛన్ నిలిపివేత.. సెప్టెంబర్‌లోగా మిగతా వారందరికీ పరీక్షలు
- ఆ తర్వాత వైకల్య శాతం 40 కంటే తక్కువగా చూపించి కొందరి పింఛన్ కట్ చేసే కుట్ర
- మిగతా వారిలో కూడా వైకల్య శాతాన్ని తగ్గించి పింఛన్ కేటగిరీల మార్పు
- ఇలా మొత్తంగా లక్ష మంది లబ్ధిదారులకు వాత పెట్టేలా వ్యూహం
- ఎంపీడీవో, మున్సిపల్ కమిషనర్లకు ఉన్నతాధికారుల ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో తొలి విడతలో లక్ష మంది మెడికల్, దివ్యాంగ పింఛన్‌దారుల భారం తగ్గించుకునేలా కూటమి సర్కారు పన్నాగం పన్నింది. ఒకేసారి అంత మందికి పింఛన్ తొలగిస్తే అలజడి రేగుతుందని వ్యూహాత్మక ఎత్తుగడలతో కుట్ర అమలుకు ఉపక్రమించింది. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే రాష్ట్రంలో ఏళ్ల తరబడి నెలనెలా పింఛను తీసుకుంటున్న లబ్ధిదారుల్లో అనర్హుల గుర్తింపు పేరిట ప్రత్యేక కార్యక్రమం మొదలు పెట్టింది. మొదటి విడతలో.. కదలలేని స్థితిలో లేక మంచానికే

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

ఢిల్లీలో రక్షాబంధన్ సందర్భంగా నిర్వహించిన వేడుకలో చిన్నారితో ముచ్చటిస్తున్న ప్రధాని మోదీ

నానోక్రాఫ్ట్‌తో కృష్ణ బిలాల రహస్యాల ఛేదన

- పేపర్ క్లిప్ కంటే తక్కువ బరువుండే వ్యోమనౌక
- వందేళ్లలో బ్లాక్ హోల్స్ సమీపంలోకి పయనం
- ఆస్ట్రోఫిజిసిస్ట్ కాసిమో బాంబీ వెల్లడి

6లో

సూపర్ ఏజర్..

వీళ్ల జ్ఞాపకశక్తి సూపర్

- మనిషి మెదడు వృద్ధాప్యంలో కుచించుకుపోతుంది. జ్ఞాపకశక్తి సన్నగిల్లుతుంది. అయినప్పటికీ, 'సూపర్ ఏజర్స్' అని శాస్త్ర పరిశోధకులు పేర్కొంటున్న కొందరిలో అలా జరగటం లేదు! ఎనభై ఏళ్ల వయసు దాటినా, వారి మెదడు చురుగ్గా పనిచేస్తుంటుంది. మనుషుల్ని చక్కగా గుర్తు పడతారు.

- వివరాలు 14లో

పండుగ సీజన్‌లో రైల్వేల బంపర్ ఆఫర్

- దీపావళి, ఛత్ సెలవుల్లో రద్దీ తగ్గించేందుకు ప్రణాళికలు
- రిటర్న్ టికెట్ ప్రాథమిక ధరపై 20% రాయితీ
- ఈ నెల 14 నుంచి బుకింగ్స్ ప్రారంభం
- అక్టోబర్ 13 నుంచి చేసే ప్రయాణాలకు 'రౌండ్ ట్రిప్ ప్యాకేజ్'

6లో

334 రాజకీయ పార్టీలపై వేటు..

- ఇవి ఆరేళ్లలో ఒక్క ఎన్నికలోనూ పోటీ చేయలేదు
- అందుకే జాబితా నుంచి తొలగించాం: ఈసీ
- ప్రస్తుతం 6 జాతీయ పార్టీలు, 67 ప్రాంతీయ పార్టీలు మనుగడలో ఉన్నట్లు వెల్లడి
- తొలగించిన వాటిలో ఏపీకి చెందిన ఐదు, తెలంగాణకు చెందిన 13 పార్టీలు

6లో

10లో నలుగురే!

మనదేశం మొత్తం జనాభాలో 15-29 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల యువత సుమారు 29% ఉన్నారు. అంటే దాదాపు 42 కోట్ల మంది! యువత జనాభా పరంగా భారత్ ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద దేశంగా అవతరించింది. ఆర్థిక వృద్ధి, అభివృద్ధిని నడిపించే సామర్థ్యం వీరికి ఉంది. ఇదంతా నాణేనికి ఒక వైపు. వాస్తవానికి మన దేశంలోని యువతలో ఆర్జించే వారి సంఖ్య 40 శాతం లోపే ఉంది. అంతేకాదు, ప్రతి పది మందిలో ఒకరే ఉద్యోగం చేస్తున్నారు.

పీపుల్ రీసెర్చ్ ఆన్ ఇండియాస్ కన్స్యూమర్ ఎకానమీ (పీఆర్ఐసీఈ) విడుదల చేసిన 'నావిగేటింగ్ ది యూత్ ఫ్రాంటియర్' అనే పరిశోధనా పత్రంలో ఆసక్తికర అంశాలు వెల్లడయ్యాయి. 2025 నాటికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు ఐదుగురు యువకుల్లో ఒకరు భారత్‌కు చెందిన వారు ఉంటారని ఈ అధ్యయనం తెలిపింది. 2024–25లో మొత్తం యువతలో 2.4 శాతం అంటే.. ఒక కోటి మంది మాత్రమే వ్యవసాయ సంబంధిత కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమయ్యారని వివరించింది. 'యువతలో అత్యధికంగా 26.8 శాతం మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. వ్యాపారం, స్వయం ఉపాధి 14.1 శాతం; వేతన జీవులు 9.9 శాతం, రోజువారీ కూలీలు 12.3 శాతం ఉన్నారు' అని వెల్లడించింది.

యువతలో సంపాదనాపరులు **40%** లోపే

34% మంది నెల ఆర్జన రూ.10 వేలలోపే

నాలుగింట మూడొంతులు ప్రైవేట్ జాబ్స్

మూడింట ఒక వంతు..: సంపాదించే యువతలో మూడింట ఒక వంతు.. అంటే 34.2 శాతం మంది ఆదాయం నెలకు రూ.10,000 లోపే ఉండడం ఆందోళన కలిగించే అంశం. ఇక 69.3 శాతం మంది ఆదాయం నెలకు రూ.25,000 లోపే ఉంది. దిగువ, దిగువ మధ్య ఆదాయ విభాగంలో ఎక్కువ మంది స్త్రీలు ఉండగా; ఎగువ మధ్య, అధిక ఆదాయ విభాగంలో పురుషులు అధికంగా ఉన్నారు. ప్రైవేటు రంగంలో ఏకంగా 3 కోట్లపైచిలుకు మంది విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు.

గ్రామాల్లోనే ఎక్కువ..: యువతలో 70 శాతం కంటే ఎక్కువ మంది కార్మికులు, 90 శాతం మంది వ్యవసాయదారులు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్నారు. నిరుద్యోగుల్లో 68 శాతం మంది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఉన్నారు. మెట్రో నగరాల్లోని యువతలో అత్యధికంగా 22 శాతం మంది ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. అలాగే వ్యవసాయేతర కార్యకలాపాలలో 17 శాతం మంది స్వయం ఉపాధి పొందుతున్నారు. సాంకేతికత, కళలు, సంస్కృతి పరంగా ప్రత్యేకత ఉన్న నగరాల్లో 19 శాతం, ఆర్థికంగా వేగంగా వృద్ధి చెందుతున్న పట్టణాల్లో 16 శాతం యువత స్వయం ఉపాధి పొందుతున్నారు.

- సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

2024–25లో భారతీయ యువత ఆదాయాలు ఇలా..

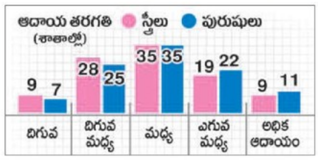
వార్షిక ఆదాయం	సంఖ్య (కోట్లలో)	యువతలో	గ్రామీణం వాటా
రూ.60,000 లోపు (దిగువ)	1.2	7.5%	89%
రూ.60,001-రూ.1.2 లక్షలు (దిగువ మధ్య)	4.3	26.7%	74%
రూ.1.2-3 లక్షలు (మధ్య)	5.7	35.1%	48%
రూ.3-6 లక్షలు (ఎగువ మధ్య)	3.3	20.6%	30%
రూ.6 లక్షలకుపైగా (అధిక)	1.6	10.1%	22%
మొత్తం	16.2	100.0%	52%

ఉద్యోగం ఎక్కడంటే..

విభాగం	సంఖ్య (లక్షల్లో)	శాతం
ప్రభుత్వ ఆఫీసుల్లో	66	16
ప్రైవేట్	309	74
కుటుంబ వ్యాపారం	12	3
ఇతర	23	5

ఏ ఉద్యోగాలు? (సంఖ్య, శాతాల్లో)

శాశ్వత ఉద్యోగాలు	ఒప్పంద ఉద్యోగాలు	ఇతర
1.85 కోట్లు	1.88 కోట్లు	42 లక్షలు
45%	45%	10%

సగటు ఆదాయం

రూ.**1,59,000**

మొత్తంగా భారత్‌లోని యువతలో 38.7 శాతం మంది మాత్రమే సంపాదనపరులు ఉన్నారు. యూత్ నగటు ఆదాయం దేశంలో రూ.1,59,000 మాత్రమే.

ఇది పట్టణాల్లో రూ.2,19,000 కాగా, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూ.1,28,000.

యూత్ ఏం చేస్తున్నారంటే..

కార్యకలాపాలు	సంఖ్య (కోట్లలో)	శాతం	గ్రామీణ ప్రాంత శాతం
వ్యవసాయం	1.0	2.4	90
వేతన జీవులు	4.2	9.9	44
వ్యాపారం	5.9	14.1	51
రోజువారీ కూలీలు	5.2	12.3	71
గృహిణులు	4.6	11.1	64
విద్యార్థులు	11.3	26.8	68
జాబ్ కోసం చూస్తున్నవారు	2.5	6	68
ఇంటికి పరిమితమైనవారు	3.3	7.9	70
ఇతరులు	4.0	9.5	56
మొత్తం	42.0	100	65

ఆటవికం.. అరాచకం

జరగని ఘటనలో వేల్పుల రాము ఏ-1గా.. మరో 50 మంది వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు

- అసలు దాడి చేసిన టీడీపీ మూక కళ్లెదుటే తిరుగుతున్నా పట్టించుకోని పోలీసులు
- పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నిక వేళ బాబు పోలీసు యంత్రాంగం దమనకాండ

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్ కడప జిల్లా పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికలో గెలిచేందుకు ఎన్ని అడ్డదారులు ఉన్నాయో.. అన్నింటినీ ఉపయోగించినా ఫలితం కనిపించక పోవడంతో టీడీపీ పెద్దలు ఇదివరకెన్నడూ లేని విధంగా అరాచకానికి తెరలేపారు. పిండారీలు, కాలకేయులు, బందిపోట్లను తలదన్నే రీతిలో టీడీపీ మూక వైఎస్సార్ జిల్లా పులివెందుల మండలం నల్లగొండువారిపల్లెలో అత్యంత క్రూరంగా, కిరాతకంగా చేసిన దాడిలో.. తీవ్రంగా గాయపడి, ఒంటి నిండా రక్తమోడుతూ ప్రాణంతో బతికి బట్టకట్టిన బాధితుడినే ప్రథమ (ఏ1) నిందితుడిగా చేస్తూ మరో 50 మందిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. ఆ కేసులో తొమ్మిది మందిని పోలీసులు.. శనివారం రాత్రి అరెస్టు చేసినట్లు ప్రకటించారు. ఇదే కేసులో పులివెందుల మండలానికి చెందిన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను ఇరికించి, అరెస్టు చేసి.. జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నిక పోలింగ్ రోజున వారిని లేకుండా చేయాలన్నదే ముఖ్యనేత ఎత్తుగడ. కానీ.. అత్యంత కిరాతకంగా క్రూరంగా హత్యాయత్నానికి తెగబడ్డ టీడీపీ కాలకేయులు కళ్లెదుటే తిరుగుతున్నా, వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులపై యథేచ్ఛగా దాడులు చేస్తున్నా.. వారి వైపు పోలీసులు కన్నెత్తి కూడా చూడటం లేదు. చంద్రబాబు పోలీసు యంత్రాంగం సాగిస్తున్న ఈ ఆటవిక, అరాచకానికి పులివెందుల వేదికైంది. టీడీపీ మూక పాశవికంగా చేసిన దాడిలో.. తీవ్రంగా గాయపడి, ప్రాణాలతో బయట పడిన వేల్పుల రాము (రామలింగారెడ్డి)ను పోలీసులు ఏ–1గా చేరుస్తూ ఏకంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ కేసు నమోదు చేశారు. జరగని ఘటనలు జరిగినట్లు.. కళ్లెదుట కన్పిస్తున్న వాస్తవాలను అవాస్తవాలుగా చిత్రీకరిస్తూ.. పోలీసు యంత్రాంగం అరాచకం సృష్టిస్తోంది. టీడీపీ మూక దాడిలో తల పగిలి వేల్పుల రాము శరీరంపై రక్తపుధారలు కారుతున్న దృశ్యాలు ససాక్ష్యంగా కన్పిస్తున్నా.. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలకు రక్తపు గాయాలు ఏమీ కాలేదని, తాము స్పందించకపోయి ఉంటే వారి తలలు ఎగిరిపోయేవని కర్నూల్ రేంజ్ డీఐజీ కోయ ప్రవీణ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు పోలీసుల దమనకాండకు నిలువెత్తు నిదర్శనంగా నిలుస్తున్నాయి.

ఉప ఎన్నిక గండం గట్టెక్కేందుకే అరాచకం

సూపర్ సిక్స్ సహా ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన 143 హామీలను అటకెక్కించడం.. రెడ్ బుక్ కుట్రలు, కుతంత్రాలతో టీడీపీ మూక రక్తపుటేరులు పారిస్తుండటం.. అవినీతి, అక్రమాలను వ్యవస్థీకృతం చేసి, నీకింత నాకింతా అంటూ చంద్రబాబు గ్యాంగ్ దోచుకుతింటుండటంతో 14 నెలల్లోనే టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వంపై ప్రజల్లో తీవ్ర వ్యతిరేకత పెల్లుబుకుతోంది. దాంతో ప్రజల దృష్టి మళ్లించడానికి ఎప్పటికప్పుడు కుట్రలు, కుతంత్రాలు చేస్తూ డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌కు పాల్పడుతూ చంద్రబాబు నెట్టుకొస్తున్నారు. వైఎస్సార్ కడప జిల్లా పులివెందుల, అన్నమయ్య జిల్లా ఒంటిమిట్ట జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల గండం నుంచి గట్టెక్కేందుకు బరితెగించి అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు. పోలీసు యంత్రాంగాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకుని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలను తప్పుడు కేసులతో భయభ్రాంతులకు గురిచేశారు. భారీ ఎత్తున ప్రలోభపెట్టి లొంగదీసుకోవడానికి కుట్రలు చేశారు. కానీ ఆ కుట్రలు ఏవీ పారక పోవడంతో ముఖ్య నేత కనుసైగలతో పోలీసు యంత్రాంగాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై దాడులకు తెగబడుతూ భయోత్పాతం సృష్టిస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా మంగళవారం పులివెందుల శ్రీకర్ ఫంక్షన్ హాల్‌లో వివాహానికి వెళ్లిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు సైదాపురం సురేష్‌కుమార్‌రెడ్డి (చంటి), అమరేష్‌రెడ్డి, నాగేష్, శ్రీకాంత్, తన్మోహన్‌రెడ్డిలపై

ఇటీవల టీడీపీ మూకల దాడిలో తీవ్రగాయాలపాలై చికిత్స పొందుతున్న వేల్పుల రామలింగారెడ్డి

టీడీపీ రౌడీ మూకలు హత్యాయత్నం చేశాయి. అక్కులగారి విజయ్‌కుమార్‌రెడ్డి, మహబూబ్‌బాషా (కిరికిరి బాషా) ముఠా దాడి చేసి వెళ్లిపోయింది. ఈ దాడిపై పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తే.. ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. బుధవారం నల్లగొండువారిపల్లెలో ప్రచారానికి వెళ్లిన ఎమ్మెల్సీ రమేష్ యాదవ్, వేల్పుల రామలింగారెడ్డిపై బందిపోటు దొంగల ముఠా తరహాలో టీడీపీ రౌడీ మూకలు మెరుపు దాడి చేశాయి. ఒక్కసారిగా దాదాపు 100 మంది రాడ్లు, కర్రలు, ఇతర మారణాయుధాలతో వారిని చుట్టుముట్టి మట్టు బెట్టేందుకు యత్నించారు. వేల్పుల రామలింగారెడ్డి తలపై రాడ్డుతో కొట్టారు. దీంతో తల పగిలి ఆయన కింద పడిపోయారు. పక్కనే ఉన్న ఎమ్మెల్సీ రమేష్ యాదవ్‌పైనా అదే స్థాయిలో దాడి చేశారు. రమేష్ యాదవ్ తల తిప్పడంతో భుజంపై రాడ్ల దెబ్బలు పడ్డాయి. ఎమ్మెల్సీ రేంజ్ రోవర్, వేల్పుల రామలింగారెడ్డికి చెందిన ఫార్చ్యునర్, స్కార్పియో వాహనాలనూ సమ్మెటలతో ధ్వంసం చేశారు. రామలింగారెడ్డి ఉన్న ఇంటిపై పెట్రోల్ పోసి నిప్పంటించబోయారు. గ్రామస్తులు ప్రతిఘటించేందుకు సిద్ధమవడంతో రౌడీ మూకలు పారిపోయాయి. ఈ ఘటన చోటుచేసుకున్న ప్రాంతానికి సమీపంలోనే పోలీసులు ఉన్నప్పటికీ.. చూసి చూడనట్లు పట్టించుకోక పోవడం కుట్రకు నిదర్శనం. ఈ దాడి విషయమై వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. అయితే దాడికి పాల్పడిన వారు పోలీసుల కళ్లెదుటే తిరుగుతున్నా పట్టించుకోకపోగా, బాధితులైన వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులపైనే కేసులు నమోదు చేసి, అదుపులోకి తీసుకోవడం.. అరెస్టు చేయడం ప్రభుత్వ దమనకాండకు, దుర్మార్గానికి నిదర్శనంగా నిలుస్తోంది.

పరాకాష్టకు చేరిన ఆకృత్యాలు

అదే బుధవారం రోజున జరగని ఘటనను జరిగినట్టుగా టీడీపీ నేతలు ఇచ్చిన తప్పుడు ఫిర్యాదు మేరకు వేల్పుల రామును ఏ-1గా, హేమాద్రి రెడ్డిని ఏ-2గా చేర్చుతూ ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసును నమోదు చేయడం గమనార్హం. ఈ కేసును అడ్డం పెట్టుకుని శుక్రవారం రాత్రి 12 మంది వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను అదుపులోకి తీసుకున్న పోలీసులు.. శనివారం ముగ్గురిని వదిలేసి.. మిగతా తొమ్మిది మందిని అరెస్టు చేసినట్లు ప్రకటించారు. ఇదే కేసులో పులివెందుల మండలంలో కీలకమైన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలను అక్రమంగా ఇరికించి, అరెస్టు చేయడానికి పోలీసులు పావులు కదుపుతున్నారు. ఎన్నికల ప్రక్రియ నుంచి వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను తప్పించడానికే తప్పుడు ఫిర్యాదులు, అక్రమ కేసులు, అరెస్టుల కుట్రకు తెరతీశారన్నది స్పష్టమవుతోంది. చంద్రబాబు ఆదేశాలకు తలొగ్గుతూ పోలీసులు ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారని.. తమ రాజకీయ జీవితాల్లో ఇంతటి దుర్మార్గాలు ఎన్నడూ చూడలేదంటూ రాజకీయ పార్టీల నేతలు నివ్వెరపోతున్నారు. జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికలు జరుగుతున్న పులివెందుల, ఒంటిమిట్ట మండలాల్లో కీలకమైన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలను పోలీసులు బైండోవర్ చేస్తున్నారు. ఒక్క పులివెందుల మండలంలోనే శనివారం రాత్రి వరకు 150 మందిని బైండోవర్ చేశారు.

నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పోలింగ్ బూత్‌ల మార్పు

ఇన్నిన్ని అరాచకాలకు పాల్పడినా ఫలితమివ్వక పోవడంతో టీడీపీ నేతలు తాజాగా మరో కుట్రకు తెరలేపారు. ఉప ఎన్నికలో ఓటింగ్ శాతం తగ్గించి, లబ్ధి పొందాలనే కుట్రలకు పదును పెడుతున్నారు. ఏ గ్రామంలోని ఓటర్లు ఆ గ్రామంలోనే ఓటు హక్కును వినియోగించుకునే అవకాశం లేకుండా అక్కడి ఓట్లు ఇక్కడికి, ఇక్కడి ఓట్లు అక్కడికి మార్చేస్తున్నారు. పులివెందుల మండలంలోని ఎర్రబల్లె కొత్తపల్లె పంచాయతీలో 6, 7 నంబర్ల పోలింగ్ బూత్‌లు, నల్లగొండువారిపల్లెలో పోలింగ్ బూత్ 8, నల్లపురెడ్డిపల్లెలో 9, 10, 11 బూత్‌లు ఉన్నాయి. ఇది వరకు ఏ గ్రామానికి చెందిన ఓటర్లు ఆ గ్రామంలోని పోలింగ్ బూత్‌లలో ఓటు హక్కు వినియోగించుకునేవారు. తాజాగా ఎర్రబల్లె కొత్తపల్లె ఓటర్లు నల్లపురెడ్డిపల్లె బూత్‌లలో, నల్లపురెడ్డిపల్లె ఓటర్లు ఎర్రబల్లె కొత్తపల్లె బూత్‌ల పరిధిలోకి వచ్చేలా అధికారులు మార్చిడి చేశారు. ఓటర్ల పరిశీలన (వెరిఫికేషన్) సందర్భంగా ఈ విషయం బహిర్గతం కావడంతో పలువురు అవాక్కవుతున్నారు. ఓటు వేయాలంటే 4 కిలోమీటర్లు పక్క గ్రామంలోకి వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి. దీన్ని ఆసరాగా చేసుకుని పోలింగ్‌ను ప్రభావితం చేయడానికి టీడీపీ స్కెచ్ వేసింది. ఓట్లు వేయకుండా అడ్డుకోవడం, లేదా రిగ్గింగ్ చేయడానికి ఈ ఎత్తుగడ వేశారు. పోలీసుల అండదండలతో పోలింగ్ బూత్‌లను తమ ఆధీనంలోకి తీసుకునేలా టీడీపీ రాక్షస వ్యూహం రచించింది. దీనికి పోలీసులు, అధికార వర్గాలు దన్నుగా నిలుస్తున్నాయి. ఈ అంశంపై ఇప్పటికే రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి వైఎస్సార్‌సీపీ ఫిర్యాదు చేసింది. పోలింగ్ బూత్‌లను మార్చవద్దని, యథాతథంగా ఉంచాలని డిమాండ్ చేసింది. కానీ.. దీనిపై రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఇప్పటి వరకు స్పందించక పోవడం గమనార్హం.

కల్మషం లేని మనుషులు ఆదివాసీలు

వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: అంతర్జాతీయ ఆదివాసీ దినోత్సవం సందర్భంగా వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. 'ప్రకృతి ఒడిలో నివసించే కల్మషం లేని మనుషులు ఆదివాసీలు. ప్రాచీన చరిత్రకు, సంస్కృతికి నిలువుటద్దం వారు. అంతర్జాతీయ ఆదివాసీ దినోత్సవం సందర్భంగా.. నా ఆదివాసీ సోదర సోదరీమణులందరికీ శుభాకాంక్షలు' అంటూ వైఎస్ జగన్ 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు.

ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తున్న కూటమి ప్రభుత్వం

- ఎన్నికల కమిషన్ చేష్టలుడిగి చూస్తుండటం దారుణం
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల మండిపాటు
- వినతి పత్రం ఇచ్చేందుకు వెళ్తుండగా అడ్డగించిన పోలీసులు
- ఇంత దుర్మార్గం ఎక్కడా చూడలేదని నేతల నిరసన
- తోపులాట, వాగ్వాదం.. అనంతరం లోపలికి అనుమతించిన వైనం
- పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఎన్నిక నిర్వహణలో ఘోర వైఫల్యం
- దౌర్జన్యాలు, దాడులపై ఎన్నిసార్లు ఫిర్యాదు చేసినా చర్యలు తీసుకోరా?
- ఉప ఎన్నిక ప్రశాంతంగా జరిగేలా చూడాలని విజ్ఞప్తి

విజయవాడలోని ఎలక్షన్ కమిషనర్ కార్యాలయం వద్ద నిరసన తెలుపుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): వైఎస్సార్ జిల్లా పులివెందుల రూరల్ మండల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికలో కూటమి ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తుంటే ఎన్నికల కమిషన్ చేష్టలుడిగి చూస్తుండటం దారుణమని వైఎస్సార్‌సీపీ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. ఒక్క జెడ్పీటీసీ స్థానంలో ఎన్నికలు నిర్వహించడంలో యంత్రాంగం ఘోర వైఫల్యం చెందిందని మండి పడింది. దౌర్జన్యాలు, దాడులపై ఎన్నిసార్లు ఫిర్యాదు చేసినా చర్యలు తీసుకోరా? అని నిలదీసింది. పులివెందుల రూరల్ జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికను ప్రశాంతంగా నిర్వహించాలని కోరుతూ ఆ పార్టీ ప్రతినిధి బృందం శనివారం ఎన్నికల కమిషనర్ కార్యాలయంలో వినతి పత్రం సమర్పించేందుకు వెళ్తుండగా పోలీసులు అడ్డుకున్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ మాజీ మంత్రులు పేర్ని నాని, మేరుగ నాగార్జున, ఎన్టీఆర్ జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్, ఎమ్మెల్సీలు లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, రమేష్‌కుమార్ యాదవ్, సూర్యనారాయణ రాజు, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు కైలే అనిల్‌కుమార్, సుధాకర్‌బాబు, ట్రేడ్ యూనియన్ అధ్యక్షుడు పూనూరు గౌతం రెడ్డి, విజయవాడ మేయర్ రాయన భాగ్యలక్ష్మీ తదితరులను పోలీసులు బయటే ఆపేయడంతో తోపులాట జరిగింది. దీంతో వారంతా కార్యాలయం వద్ద బైఠాయించి నిరసన తెలిపారు. ఇంత దుర్మార్గం ఎక్కడా చూడలేదని నిప్పులు చెరుగుతూ వాగ్వాదానికి దిగారు. 'ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించాలి.. పోలీసుల దౌర్జన్యం నశించాలి.. ఎన్నికల కమిషన్ పక్షపాత ధోరణి విడనాడాలి..' అని నినాదాలు చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో ఉద్రిక్త పరిస్థితి నెలకొనడంతో వారిని వినతిపత్రం అందజేసేందుకు పోలీసులు అనుమతించారు. పోలింగ్ బూత్‌లు మార్చడానికి వీల్లేదని, బైండోవర్ కేసులు పెట్టి కనిపించకుండా దాచిన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను విడుదల చేయాలని, సీసీ కెమెరాలు, వెబ్ క్యాస్టింగ్ చేయాలని వారు ఎన్నికల కమిషనర్‌కు విజ్ఞప్తి చేశారు. అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడారు.

దయనీయం.. ఘోరం

రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థలకు ఉప ఎన్నికలు జరుగుతున్న తీరు అత్యంత జుగుప్సాకరంగా, దయనీయంగా, ఘోరంగా ఉంది. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా నరుకుతుంటే కళ్లు, చెవులు మూసుకొని కమిషన్ ఏమీ పట్టనట్లు కళ్లు మూసుకుని నిద్ర నటిస్తోంది. ఎన్నికల కమిషన్ ఓటు హక్కును ప్రోత్సహించడం కోసం, ఓటింగ్ శాతం పెంచడానికి వ్యవస్థను ఓటర్ల వద్దకు తీసుకెళ్లాల్సింది పోయి.. పులివెందులలో అందుకు విరుద్ధంగా ఓటర్లకు దూరంగా పోలింగ్ కేంద్రాలను తీసుకెళుతుండటం దారుణం. – పేర్ని నాని, మాజీ మంత్రి

ఈ అధికారం శాశ్వతమా?

పులివెందులలో ఒక జెడ్పీటీసీ సెగ్మెంట్ ఎన్నికల కోసం చంద్రబాబు ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి అక్రమాలకు తెరలేపారు. ఎన్నికలు నిర్వహిస్తోంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమా? ఎన్నికల కమిషనా? వినతి పత్రం ఇచ్చేందుకు వస్తే ఇక్కడ మమ్మల్ని పోలీసుల చేత నెట్టించే ప్రయత్నం చేయడం దారుణం. ఎందుకంత కండకావరం? ఈ అధికారం శాశ్వతమా? – టీజేఆర్ సుధాకర్ బాబు, మాజీ ఎమ్మెల్యే

దేవుని దయవల్ల బతికి బయట పడ్డాను

బీసీ సామాజిక వర్గానికి చెందిన నాపై అతి ఘోరంగా బండరాళ్లు, సుత్తులతో దాడి చేశారు. పెట్రోలు పోసి నన్ను చంపేందుకు ప్రయత్నించారు. దేవుని దయతో బతికి బట్ట కట్టాను. జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల్లో తామే గెలవాలనే ఉద్దేశంతోనే టీడీపీ నేతలు పోలింగ్ కేంద్రాలను ఒక ఊరి నుంచి మరో ఊరికి మార్చారు. – రమేష్ కుమార్ యాదవ్, ఎమ్మెల్సీ

పులివెందులలో రాజ్యాంగం అమలులో లేదు

పులివెందులలో రాజ్యాంగం అమలులో లేదు. అధికారులు వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఎన్నికల కమిషనర్ అక్కడ ఏం జరుగుతుందో తెలుసుకోవాలి. – దేవినేని అవినాష్, ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు

కుట్రలందు కూటమి కుట్రలు వేరయా!

- వైఎస్ కుటుంబం నుంచి పులివెందుల ప్రజలను వేరు చేయలేరు
- వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి రాచమల్లు శివప్రసాద్‌రెడ్డి

పులివెందుల: వైఎస్సార్ కడప జిల్లా పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఎన్నికలో వైఎస్సార్‌సీపీని ఎలాగైనా ఓడించాలని టీడీపీ కూటమి నాయకులు అన్ని రకాల కుట్రలూ పన్నుతున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి, ప్రొద్దుటూరు మాజీ ఎమ్మెల్యే రాచమల్లు శివప్రసాద్ రెడ్డి అన్నారు. శనివారం పులివెందులలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. వారం రోజులుగా పులివెందులలో జరుగుతోంది ఎన్నికల కార్యక్రమం కాదని, దాడులు, హింస, రక్తపాతం జరుగుతోందన్నారు. పోలీసులతో తప్పుడు కేసులు, వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలపై బెదిరింపులకు పాల్పడుతున్నారని, చివరికి రిగ్గింగ్ కూడా ఉండబోతుందని వ్యాఖ్యానించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు రామలింగారెడ్డి, హేమాద్రిరెడ్డిలతోపాటు మరో 50మందిపై అట్రాసిటీ, 307 సెక్షన్ కింద తప్పుడు కేసులు బనాయించారన్నారు. ఎన్నికల నాటికి వైఎస్సార్‌సీపీ ఉండకుండా చేయాలన్నదే టీడీపీ నేతల దురుద్దేశమన్నారు. పోలీసులు ఉన్నది టీడీపీకి ఓట్లు వేయించేందుకేనా అని ప్రశ్నించారు.

వైఎస్ పేరు చెరిపేందుకు కుట్ర..

వైఎస్ పేరుకు పులివెందుల తాలుకాలో ఓటమి లేదని, దానిని చెరిపేందుకు టీడీపీ అడ్డదారులు తొక్కుతుందన్నారు. పోలింగ్ బూత్‌లను మార్చి కుట్రపూరితంగా గెలిచేందుకు యత్నిస్తున్నారని దుయ్యబట్టారు. ఒకవేళ రిగ్గింగ్ చేసి గెలిచినా, వైఎస్ జగన్‌కు ఆవగింజంత అవమానాన్నిగాని, భయాన్నిగాని పరిచయం చేయలేరన్నారు. పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే.. ఇప్పుడు ఉన్న జగన్ 2029–34 మధ్య ఉండరని, మరో జగన్‌ను చూస్తారని హెచ్చరించారు. ఈనెల 12న పోలింగ్ ప్రశాంతంగా జరిగితే పోలీసులను అభినందిస్తామని, ఆ ఒక్కటి కూడా సమర్థంగా చేయలేకపోతే ప్రజాస్వామ్యం పోలీసులను క్షమించదని అన్నారు.

ఫస్ట్ స్టేజ్.. టార్గెట్ లక్ష

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

పరిమితమై ఉండే పెరాలసిస్, తీవ్ర కండరాల బలహీనత తరహా రోగులకు అందజేసే మెడికల్ పింఛను లబ్ధిదారులతో పాటు దివ్యాంగుల లబ్ధిదారులు కలిపి మొత్తం 8.18 లక్షల మందికి వారి పింఛను అర్హతను నిర్ధారించేందుకు వైద్యుల ద్వారా పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు. వీరిలో దాదాపు 7 లక్షల మందికి నిర్ధారణ పరీక్షలకు హాజరు కావాలంటూ నోటీసులు ఇవ్వగా 17 వేల మందికి మినహా మిగతా వారికి పరీక్షలు పూర్తయినట్లు అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. ఆ 17 వేల మందికి ఆగస్టు 1న పింఛను డబ్బుల పంపిణీ నిలిపివేశారు. వీరికి మరోసారి నోటీసులు ఇచ్చి, అప్పటికీ వైద్య పరీక్షలకు హాజరు కానిపక్షంలో వారి పింఛను పూర్తి స్థాయిలో తొలగించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎంపీడీవోలు, మున్సిపల్ కమిషనర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేస్తున్నట్టు గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థ (సెర్ప్) అధికారులు వెల్లడించారు. కాగా.. మెడికల్, దివ్యాంగుల కోటాలో పింఛన్లు తీసుకుంటున్న మొత్తం 8.18 లక్షల మందికి సెప్టెంబర్ నాటికి పరీక్షలు పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఆ తర్వాత వారిలో వికలత్వ శాతం 40 కంటే తక్కువగా చూపి.. మరి కొంత మంది పింఛన్‌ను రద్దు చేయనున్నట్లు తెలిసింది. వీరిలో 60 ఏళ్లు పైబడిన వారికి వృద్ధాప్య పింఛన్ మంజూరు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలిసింది. మిగతా వారిలో కూడా వికలత్వ శాతాన్ని తగ్గించి.. ఆ మేరకు పింఛన్ల కేటగిరి మార్చనున్నారని అధికార వర్గాల సమాచారం. అంటే రూ.15 వేల పింఛన్ తీసుకుంటున్న వారికి రూ.10 వేలు.. రూ.10 వేలు తీసుకుంటున్న వారిని రూ.6 వేల పింఛన్‌కు మార్చడం అన్నమాట. ఇలా పింఛన్ లబ్ధిదారుల తొలగింపు, కేటగిరీల మార్పులు లక్ష వరకు ఉంటాయని సమాచారం. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి గత 14 నెలలుగా 5 లక్షల పింఛన్లను రద్దు చేయడమే కాకుండా, కొత్తగా అర్హుల పింఛన్ల కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి కూడా అవకాశం ఇవ్వని విషయం తెలిసిందే.

కోట్ల విలువైన.. కొమ్ము గుర్రాలు

పేటీఎం, ఫోన్‌పే, జొమాటో, ఓలా, స్విగ్గీ.. ఇలాంటి ఎన్నో కంపెనీలు మనకు సుపరిచితమైనవే. వివిధ రూపాల్లో మన నిత్య జీవితంలోనూ భాగమైపోయాయి. ఇంకా చాలా కంపెనీలు ఉన్నాయిగా అనొచ్చు. కానీ.. అవి వీటిలా ఒక ప్రత్యేక హోదా పొందలేదు. అదే యూనికార్న్. ఒక బిలియన్ డాలర్ల (సుమారు రూ.8,700 కోట్లు) మార్కెట్ విలువున్న స్టార్టప్‌లను యూనికార్న్‌లుగా పిలుస్తారు. ఇవేకాదు.. ఇందులో ఇంకా డెకాకార్న్, హెక్టాకార్న్ వంటివీ ఉన్నాయి. యూనికార్న్ స్థాయికి చేరడానికి సిద్ధంగా ఉన్న 'జింక'లూ, 'చిరుత'లూ కూడా ఉన్నాయి.

– సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

'స్టార్టప్'.. మనం తరచూ వింటున్న పేరు. ఒక వినూత్న ఆలోచన, ధైర్యే సాహసే లక్ష్మీ అన్న స్ఫూర్తితో ఎంతోమంది ఇలాంటివి ఏర్పాటుచేశారు. అలా మార్కెట్లోకి అడుగుపెట్టిన కంపెనీల్లో.. వినూత్న ఆలోచనలు, సాంకేతికత వినియోగం వంటి వాటితో నిలదొక్కుకున్నవి కొన్నే. అలా సుమారు రూ.8,700 కోట్ల మార్కెట్ విలువ కలిగిన కంపెనీగా ఎదిగిన స్టార్టప్‌ను యూనికార్న్ అని పిలుస్తారు. ఈ పదాన్ని 2013లో వెంచర్ క్యాపిటలిస్ట్ ఐలీన్ లీ మొట్టమొదట ఉపయోగించారు.

యూనికార్న్	డెకాకార్న్
1 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన కంపెనీ.	ఇది యూనికార్న్ కంటే ఒక మెట్టు ఎక్కువ. 10 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన సంస్థ.

హెక్టాకార్న్	మినికార్న్
100 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన కంపెనీ.	1 మిలియన్ డాలర్ల కంటే ఎక్కువ విలువ ఉండే కంపెనీ. ఇలాంటివి భవిష్యత్తులో యూనికార్న్‌లు అవతరించే అవకాశం ఉంటుంది.

సూనికార్న్: సమీప భవిష్యత్తులో యూనికార్న్‌గా ఎదిగేందుకు అవకాశం ఉన్న కంపెనీని ఈ పేరుతో పిలుస్తారు.

గజెల్: ఇది ఒక రకమైన జింక జాతి. ఇవి గరిష్ఠంగా గంటకు 100 కి.మీ. వేగంతో పరుగెత్తగలవు. వచ్చే మూడేళ్లలో యూనికార్న్ హోదా పొందే అవకాశం ఉన్న కంపెనీలను గజెల్ అంటారు.

చిరుత: వచ్చే ఐదేళ్లలో యూనికార్న్ హోదా పొందే అవకాశం ఉన్న కంపెనీలను చీతా అని పిలుస్తారు. ఆస్క్ ప్రైవేట్ వెల్త్ హురున్ ఇండియా ఫ్యూచర్ యూనికార్న్ ఇండెక్స్ – 2024 ప్రకారం మనదేశంలో 46 గజెల్స్, 106 చిరుతలు ఉన్నాయి.

121 యూనికార్న్‌లు

ప్రముఖ మార్కెట్ ఇంటెలిజెన్స్ సంస్థ ట్రాక్సన్ అంచనా ప్రకారం.. మనదేశంలో ప్రస్తుతం 121 యూనికార్న్ కంపెనీలు ఉన్నాయి. 2025 జనవరి –ఆగస్టు మధ్య కొత్తగా 4 స్టార్టప్‌లు యూనికార్న్‌లుగా అవతరించాయి. గతేడాది ఈ జాబితాలోకి 6 కంపెనీలు వచ్చి చేరడం విశేషం. ప్రపంచంలో అత్యధిక యూనికార్న్‌లు ఉన్న దేశం అమెరికా. అక్కడ 1,048 ఉన్నాయి. ఆ తరవాతి స్థానంలో చైనా (245) ఉంది. భారత్ మూడో స్థానంలో నిలిచింది. దేశంలో అత్యధిక యూనికార్న్‌లు ఉన్న నగరం బెంగళూరు. అక్కడ 52 ఉంటే గురుగ్రామ్‌లో 19, ముంబైలో 19 ఉన్నాయి.

కొన్ని ప్రధాన యూనికార్న్ కంపెనీలు

ఆన్‌లైన్‌లో ఆహారం	స్విగ్గీ, జొమాటో, లీషియస్
ఆన్‌లైన్ పేమెంట్, ఇతర సేవలు	ఫోన్‌పే, పేటీఎం
క్విక్ కామర్స్	బ్లింకిట్, జెప్టో
ఎడ్‌టెక్	అన్‌అకాడమీ, బైజూస్, వేదాంతు, ఫిజిక్స్‌వాలా, లీడ్ స్కూల్
ఆన్‌లైన్ ఫార్మసీ	టాటా 1 ఎంజీ, ఫార్మ్‌ఈజీ
బైక్, ట్యాక్సీ, ఆటో, క్యాబ్ రైడ్స్	ర్యాపిడో, ఓలా
ఆన్‌లైన్ గేమింగ్	మొబైల్ ప్రీమియర్ లీగ్, డ్రీమ్ 11, గేమ్స్ 24 బై 7
ఆన్‌లైన్ ట్రేడింగ్	జెరోధా, గ్రో, అప్‌స్టాక్స్
ఆన్‌లైన్ పేమెంట్ గేట్‌వే	రేజర్ పే, బిల్‌డెస్క్
సౌందర్య ఉత్పత్తులు, కాస్మెటిక్స్	నైకా, పర్పుల్
ఆన్‌లైన్ షాపింగ్	స్నాప్‌డీల్, ఫ్లిప్‌కార్ట్

మరికొన్ని ప్రముఖ యూనికార్న్‌లు: బిగ్ బాస్కెట్, కల్ట్ ఫిట్, బోట్, ఫస్ట్ క్రై, లెన్స్‌కార్ట్, డెల్హివరీ, పోర్టర్, పాలసీ బజార్, క్రెడ్, అర్బన్ కంపెనీ, ప్రిస్టీన్ కేర్, ఏథర్, భారత్‌పే, జెటా, మనీవ్యూ, ఏకో

రూ.8,700 కోట్ల విలువున్న స్టార్టప్‌లే యూనికార్న్‌లు
దేశంలో ప్రస్తుతం ఇలాంటి కంపెనీల సంఖ్య 121
వినూత్న ఆలోచనలు, వ్యాపార వ్యూహాలతో ఈ స్థాయికి
ఉపాధి, సరికొత్త అవకాశాలు సృష్టిస్తున్న స్ఫూర్తిదాతలు

స్టార్టప్ ఇండియా

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2015లో ప్రారంభించిన స్టార్టప్ ఇండియా కార్యక్రమం, ప్రోత్సాహకర కార్యక్రమాలు ఈ పదేళ్లలో స్టార్టప్‌లు రికార్డు స్థాయిలో పెరగడానికి దోహదపడ్డాయి. మనదేశంలో యూనికార్న్ హోదా పొందిన మొట్టమొదటి స్టార్టప్ కంపెనీ ఇన్‌మొబి. ఈ మొబైల్ అడ్వర్టయిజింగ్ కంపెనీ 2011లో యూనికార్న్ హోదా పొందింది. దేశంలో జూన్ 30 నాటికి డిపార్ట్‌మెంట్ ఫర్ ప్రమోషన్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీ, ఇంటర్నల్ ట్రేడ్ (డీపీఐఐటీ) లెక్కల ప్రకారం ఉన్న స్టార్టప్‌లు 1,80,683.

సంవత్సరం	ఏర్పాటైన స్టార్టప్‌లు
2020	14,852
2021	20,282
2022	26,596
2023	34,842
2024	34,284
2025 (జూన్ 30)	22,977

యూనికార్న్.. వీటి రూటే వేరు

యూనికార్న్ కంపెనీలేవీ రాత్రికిరాత్రే కోట్ల రూపాయల ఆదాయాలు గడించలేదు. దాని వెనుక ఎన్నో సృజనాత్మక ఆలోచనలు ఉన్నాయి. యూనికార్న్‌లలో దాదాపు అన్ని కంపెనీలూ.. ఆయా రంగాల్లో మొట్టమొదటివి. ఈ కంపెనీలన్నీ దాదాపుగా టెక్నాలజీని సద్వినియోగం చేసుకున్నవే. వినియోగదారులకు వస్తువులు, సేవల సౌలభ్యాన్ని పెంచినవే. ఇవి ఏం చేస్తున్నాయంటే...

- ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు సృష్టిస్తున్నాయి
- అత్యాధునిక సాంకేతికతలు వినియోగిస్తున్నాయి
- సరికొత్త బిజినెస్ మోడళ్లను ప్రజలకు పరిచయం చేస్తున్నాయి
- వినూత్న వ్యాపార అవకాశాలను సృష్టిస్తున్నాయి
- ఎంతోమంది యువతకు స్టార్టప్‌లు ఏర్పాటుచేయాలన్న స్ఫూర్తిని ఇస్తున్నాయి.

క్లుప్తంగా...

గంజాయి మత్తులో వృద్ధురాలి దారుణ హత్య

అనకాపల్లి జిల్లాలో దారుణం

పైడితల్లమ్మ మృతదేహం

చీడికాడ: అనకాపల్లి జిల్లా చీడికాడ మండలం బోయపాడు (ఎల్‌బీ పట్నం)లో శనివారం వేకువజామున వృద్ధురాలి దారుణ హత్య కలకలం రేపింది. ఎస్‌ఐ బి.సతీష్ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. బోయపాడుకు చెందిన గండి పైడితల్లమ్మ (70) వేకువజామున 5 గంటల సమయంలో బహిర్భూమికి వెళుతుండగా అదే గ్రామానికి చెందిన కుదరా పవన్ సాయి గంజాయి మత్తులో ఆమెపై కర్రతో దాడిచేసి బండరాయితో మోది చంపేశాడు. పవన్‌సాయి గంజాయికి బానిస కావడంతో తల్లిదండ్రులు అతడిని విశాఖ మెంటల్ ఆసుపత్రిలో చికిత్స చేయించారు. ప్రస్తుతం తల్లిదండ్రులతో విశాఖ కంచరపాలెంలో ఉంటున్నాడు. పవన్‌సాయి 8న మధ్యాహ్నం గ్రామానికి వచ్చాడు. 9న వేకువజామున ఈ అఘాయిత్యానికి ఒడిగట్టాడు. నిందితుడిని అదుపులోకి తీసుకుని మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టానికి పంపించినట్లు ఎస్‌ఐ చెప్పారు.

'ఈగల్ క్లబ్' ద్వారా గంజాయిని రూపుమాపుతాం

హోం మంత్రి అనిత

ఆరిలోవ: రాష్ట్రంలో గంజాయిని రూపుమాపడానికి చర్యలు చేపడుతున్నామని హోం మంత్రి వంగలపూడి అనిత చెప్పారు. విశాఖ కేంద్ర కారాగారాన్ని ఆమె శనివారం సందర్శించారు. జైలు బయట ఆమె మీడియాతో మాట్లాడుతూ..ఎక్కువమంది డబ్బులకు ఆశపడి గంజాయి తరలిస్తూ ముద్దాయిలుగా జైలులో ఉన్నారని, అలాంటి వారంతా కుటుంబాలకు దూరమయ్యారని తెలిపారు. గంజాయి రూపుమాపడానికి ఈగల్ క్లబ్ ఏర్పాటు చేసినట్లు తెలిపారు. దాని ద్వారా గంజాయి నిర్మూలనకు చర్యలు చేపడుతున్నట్లు పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో జైళ్ల శాఖ కోస్తాంధ్ర డీఐజీ రవికాంత్, జైల్ సూపరింటెండెంట్ ఎం.మహేష్‌బాబు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ధర్మస్థలలో 500 మందిపై హత్యాచారం

సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి నారాయణ

తిరుమల: కర్ణాటక రాష్ట్రం ధర్మస్థలలో 500 మంది యువతులపై లైంగిక దాడిచేసి, చంపి, పూడ్చి పెట్టారని సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి నారాయణ ఆరోపించారు. శనివారం ఆయన తిరుమల శ్రీవారిని దర్శించుకున్నారు. ఆలయం వెలుపల మీడియాతో మాట్లాడారు. కొద్దిరోజులుగా దేశంలో సంచలనం రేపుతున్న ధర్మస్థలలో అనుమానాస్పద మరణాలు, శవాల పూడ్చివేత కేసు సంచలనంగా మారిన విషయం తెలిసిందేనన్నారు. ఆ ట్రస్ట్ చైర్మన్‌ను బీజేపీ ఎంపీగా నామినేట్ చేయడాన్ని తప్పుపట్టారు. ధర్మస్థలలో 500 మంది యువతులపై లైంగిక దాడిచేసి పూడ్చిపెట్టారని ఆరోపించారు. కర్ణాటకలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉండడం వల్లే ప్రత్యేక బృందం దర్యాప్తు చేపట్టిందన్నారు. అదే అక్కడ బీజేపీ అధికారంలో ఉంటే ఈ విచారణ జరిగేది కాదన్నారు. ధర్మస్థలలో సీపీఐ నేత ఎంపీగా పోటీ చేయడాన్ని అడ్డుకున్నారని నారాయణ గుర్తుచేశారు. పార్టీ నిర్ణయం మేరకు పోటీచేసిన తమ నేత 15 ఏళ్ల కుమార్తెపై లైంగిక దాడిచేసి హత్య చేశారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ధర్మస్థల ట్రస్ట్‌ను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఆలపాటీ.. సెటిల్‌మెంట్లతో నీకేం పని?

- అప్పట్లో ఓ సీఐతో నన్ను కొట్టించావు, నా ఉద్యోగం పోగొట్టావ్
- ఒక మేడం ఉందని చెప్పి సెటిల్‌మెంట్లు చేశావు
- నీకు దమ్ముంటే నాకు ఫోన్ చెయ్?
- సోషల్ మీడియా వేదికగా ప్రశ్నించిన టీడీపీ కార్యకర్త

సాక్షి, టాస్క్‌ఫోర్స్: 'ఏమయ్యా ఆలపాటి రాజేంద్ర ప్రసాద్.. సెటిల్‌మెంట్‌లతో నీకేం పనయ్యా? నువ్వు ఇలా వార్నింగ్‌లు ఇస్తావనే చంద్రబాబు నీకు ఎమ్మెల్యే టికెట్ ఇవ్వలేదు' అంటూ గుంటూరుకు చెందిన ప్రసాద్ అనే టీడీపీ కార్యకర్త సోషల్ మీడియా వేదికగా టీడీపీ నేత, ఎమ్మెల్సీ ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్‌పై ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు. శాతవాహన కాలేజీ వారితో నీకు ఏం పనో చెప్పాలంటూ నిలదీశాడు. 'నా లెక్చరర్ ఉద్యోగాన్ని నువ్వే పొగొట్టావు.. ఓ సీఐతో నన్ను కొట్టించావు. మా ఇంట్లో కూడా గొడవలు పెట్టావు.. గుర్తుందా..' అని ప్రశ్నించాడు. ఒక మేడం ఉందని చెప్పి అప్పట్లో సెటిల్‌మెంట్లు చేసిన విషయాన్ని ప్రస్తావించాడు. 'అసలు ఎప్పుడైనా నువ్వు టీడీపీ జెండా పట్టుకున్నావా? పదవి, అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని సీఐడీ అంటావ్.. ఇంకేదో అంటావ్.. మాటి మాటికీ శాతవాహన కళాశాల వారికి ఫోన్ చేయడం కాదు.. నీకు దమ్ముంటే నా మీదికి రా.. నాకు ఫోన్ చేయ్' అంటూ ఆలపాటికి సవాల్ విసిరిన వీడియో సోషల్ మీడియాలో హల్‌చల్ చేస్తోంది.

టీడీపీ కార్యకర్త ప్రసాద్ మాట్లాడిన వీడియో కోసం క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

నాకు ఏమైనా జరిగితే లోకేశ్‌దే బాధ్యత

ఎస్వీ సతీష్‌కుమార్‌రెడ్డి హెచ్చరిక

సాక్షి ప్రతినిధి కడప: తనపై దాడికి వ్యూహరచన జరుగుతోందని వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్వీ సతీష్‌కుమార్ రెడ్డి సంచలన ప్రకటన చేశారు. తనకు ఏమైనా హాని జరిగితే మంత్రి లోకేశ్, పులివెందుల టీడీపీ నేత బీటెక్ రవి ఇద్దరూ బాధ్యులవుతారని హెచ్చరించారు. పులివెందులలో పోలీసులు పచ్చ చొక్కాలు వేసుకుని తిరుగుతున్నారంటూ విమర్శించారు. వైఎస్సార్ కడప జిల్లా పులివెందులలో శనివారం జరిగిన మీడియా సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. ''ఈరోజు డీజీపీకి ఈ పత్రికా సమావేశం ద్వారా నేను అభ్యర్థిస్తున్నా. నా మీద దాడి జరగబోతున్నట్టు స్పష్టంగా కొంత మంది తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుల ద్వారానే నాకు వర్తమానం అందింది. నేను నిరాయుధుడిని. నన్ను కాపాడాల్సిన బాధ్యత పోలీసులది. ఒకవేళ మీరు కాపాడలేకపోతే.. నా మీద జరగబోయే దాడి వెనుక ఉన్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, లోకేశ్, బీటెక్ రవి. నాకేమైనా జరిగినా ఈ విషయాన్ని సుమోటోగా తీసుకుని లోకేశ్, బీటెక్ రవిపై సీబీఐ ద్వారా విచారణ చేపట్టాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడున్న పోలీసుల ద్వారా న్యాయం జరిగే పరిస్థితులు లేవు. ఇక్కడి డీఎస్పీ, రూరల్ సీఐ, డీఐజీ నిక్కచ్చిగా విధులు నిర్వర్తించట్లేదు. ఇటీవల మా పార్టీ నేతలపై వరుసగా దాడులు జరుగుతున్న నేపథ్యంలో ఎస్పీకి ఫిర్యాదు చేశాం. ఎస్పీకి ఫిర్యాదు చేసి నేను కడప నుంచి పులివెందులకు చేరుకునేలోపే మరో భయంకరమైన దాడి తెరపైకి వచ్చింది. ఎమ్మెల్సీ రమేష్ యాదవ్, వైఎస్సార్‌సీపీ నేత వేల్పుల రామలింగారెడ్డి, హేమాద్రిరెడ్డి అనే వారిపై దాడి జరిగింది. పైగా దాడి చేసిన వ్యక్తులు తిరిగి వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులపైనే ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు నమోదు చేశారు. పలువురు మా పార్టీ నేతలపై ఇష్టానుసారం బైండోవర్ కేసులు పెడుతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో అక్రమ మార్గాలు, దౌర్జన్యాలతో గెలవాలని చూడటం సరికాదు.'' అని పేర్కొన్నారు.

13, 14న విద్యార్థి సంఘాల నిరసన

సాక్షి, అమరావతి: పాఠశాలలు, జూనియర్ కళాశాలల ఆవరణలోకి విద్యార్థి సంఘాల అనుమతిని నిరాకరిస్తూ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులపై విద్యార్థి సంఘాలు మండిపడ్డాయి. విద్యార్థుల హక్కులను కాలరాసేలా ఉన్న ఈ ఉత్తర్వులను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ పలు సంఘాల నాయకులు శనివారం విజయవాడలో సమావేశమయ్యారు. ఎస్ఎఫ్ఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి ప్రసన్న కుమార్ మాట్లాడుతూ రాజకీయ పార్టీలకు, విద్యార్థి సంఘాలకు వ్యత్యాసం ఉందని, రెండింటినీ ఒకే గాటన కట్టడం మంచిది కాదన్నారు. పీడీఎస్‌యూ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కిరణ్ మాట్లాడుతూ..విద్యా వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించేలా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఉన్నాయని తెలిపారు. కళాశాలల్లో విద్యార్థి సంఘాలకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఈ నెల 13, 14 తేదీల్లో అన్ని విద్యార్థి సంఘాల ఆధ్వర్యంలో ప్రభుత్వ దిష్టిబొమ్మ దహనం చేయడంతో పాటు, నిరసన తెలపాలని సమావేశంలో తీర్మానించారు.

ఎమ్మెల్యేగారి లిస్ట్‌లో ఉన్నారు.. అప్లికేషన్ ఇవ్వండి..!

- రాజకీయ నియమిత ఆలయ ట్రస్టు బోర్డు సభ్యుల ఇళ్లకు అధికారుల ప్రదక్షిణలు
- ఉత్తరముంటే చాలు.. అర్హతలు అక్కర్లేదు
- దేవాదాయ శాఖలో మితిమీరిన రాజకీయ జోక్యం

సాక్షి, అమరావతి: కూటమి ప్రభుత్వ హయాంలో ఆలయాల పవిత్రతను కాపాడాల్సిన ట్రస్టు బోర్డు సభ్యుల నియామకపు ప్రక్రియ రాజకీయ జోక్యంతో మలినమైపోతోంది. ద్వితీయ శ్రేణి నేతల రాజకీయ పునరావాస కేంద్రాలుగా గుళ్లు మారిపోతున్నాయి. అర్హతలతో సంబంధం లేకుండా ఎమ్మెల్యేల సిఫారసుల ప్రకారమే సభ్యుల ఎంపిక జరుగుతుండగా, వారి దరఖాస్తుల కోసం దేవదాయ శాఖ సిబ్బందే స్వయంగా 'ఎమ్మెల్యే నియమిత' నేతల ఇళ్ల చుట్టూ తిరిగే పరిస్థితి దాపురించింది. నిబంధనల ప్రకారం నోటిఫికేషన్ తరువాత దరఖాస్తు చేసుకున్న వారిలో అర్హులను ట్రస్టు బోర్డు సభ్యులుగా ఎంపిక చేయాల్సి ఉంది. రాష్ట్రంలో దీనికి భిన్నమైన పరిస్థితి నెలకొంది.

నోటిఫికేషన్ రాకముందే జాబితాలు రెడీ..

రాష్ట్రంలో ఏటా రూ. కోటి నుంచి రూ. 5 కోట్ల మధ్య ఆదాయం ఉండే 56 ఆలయాలతోపాటు, రూ. 5 కోట్ల నుంచి రూ. 20 కోట్ల మధ్య ఆదాయం ఉండే మరో 15 ఆలయాలకు కలిపి మొత్తం 71 ఆలయాలకు కొత్తగా ఆలయ ట్రస్టు బోర్డుల నియామకానికి దేవదాయ శాఖ కార్యదర్శి రెండు రోజుల క్రితం నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఏడాదికి రూ. 5 కోట్ల నుంచి రూ. 20 కోట్ల మధ్య ఆదాయం ఉండే ఆలయాలకు 13 మంది సభ్యుల చొప్పున, రూ. కోటి నుంచి రూ. ఐదు కోట్ల మధ్య ఆదాయం ఉండే ఆలయాలకు 11 మంది చొప్పున ట్రస్టు బోర్డు సభ్యులను నియమించాల్సి ఉంది. నోటిఫికేషన్ జారీ తేదీ నుంచి 20 రోజుల్లో అర్హులు ట్రస్టు బోర్డు నియామకానికి దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అయితే, ఆయా ప్రాంత అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు నోటిఫికేషన్‌కు ముందే తమ ప్రాంతంలోని ఆలయానికి ట్రస్టు బోర్డులో సభ్యులుగా ఎవరిని నియమించాలో ఓ జాబితాను ప్రభుత్వం ద్వారా దేవదాయశాఖకు అందజేశారని సంబంధిత వర్గాలు పేర్కొన్నాయి.

అధికారుల హైరానా

అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు సూచించిన జాబితాల ప్రకారం దేవదాయ శాఖ సిబ్బందే సంబంధిత నేతల ఇళ్లకు వెళ్లి ఆలయ ట్రస్టు బోర్డు సభ్యునిగా నియామకానికి అవసరమైన దరఖాస్తులు కూడా 'నోటిఫికేషన్' రాకమునుపే సేకరించినట్లు సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి. కొందరు 'నియమిత నేతల' పేర్లతో దరఖాస్తులు ఇంకా దేవదాయ శాఖ అధికారులకు చేరకపోవడంతో సిబ్బందే వారి ఇళ్లకు, ఎమ్మెల్యేల కార్యాలయాలకు వెళ్లి వారి నుంచి దరఖాస్తు సేకరణకు హైరానా పడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

నీళ్లివ్వలేదనేవారిని చెప్పు తెగే దాకా కొడతా..

కలెక్టర్, ఆర్డీవోల సమక్షంలో తిరువూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి వ్యాఖ్యలు

మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి

తిరువూరు: తాగునీరు రావడం లేదని ప్రచారం చేసే వారిని చెప్పు తెగే దాకా కొడతా.. అంటూ తిరువూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు మరోసారి తన సొంత పార్టీ నాయకులనే బహిరంగంగా హెచ్చరించారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఎ.కొండూరులోని గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలో శనివారం జరిగిన ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా కొలికపూడి మాట్లాడుతూ ఎ.కొండూరు మండల గ్రామాలకు నీరందిస్తుంటే.. తాగునీరు రావట్లేదని ప్రచారం చేసే వారిని చెప్పు తెగే దాకా కొడతానన్నారు. కొద్దిరోజులుగా ఎ.కొండూరు మండలానికి కృష్ణా జలాలు రావట్లేదని తెలుగు యువత నాయకులు, కొందరు టీడీపీ కార్యకర్తలు సామాజిక మాధ్యమాల్లో అధికారుల దృష్టికి తెచ్చారు. దీంతో ఆగ్రహించిన ఎమ్మెల్యే.. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, ఆర్డీవో మాధురి సమక్షంలోనే ఇలా వ్యాఖ్యలు చేశారు. కాగా, ఎమ్మెల్యే వ్యాఖ్యలను సీపీఎం ఎ.కొండూరు మండల కమిటీ ఖండించింది. వారం రోజులుగా ఇబ్రహీంపట్నం నుంచి కుదప సంపుకు కృష్ణా నదీజలాల సరఫరా నిలిచిపోవడంతో తండాలకు రక్షిత నీరు అందడం లేదని సీపీఎం తెలిపింది.

ఆక్సిజన్ అందక ఆగిన ఊపిరి..

- అనంతపురం జీజీహెచ్‌లో దారుణం
- వైద్యుల నిర్లక్ష్యంపై కుటుంబ సభ్యుల ఆగ్రహం

సీటీ స్కాన్ సిబ్బందిని ప్రశ్నిస్తున్న మృతుని కుమారుడు రాంగోపాల్ ఆచారి

అనంతపురం మెడికల్: అనంతపురం ప్రభుత్వ సర్వజనాస్పత్రిలో ఇటీవల వైద్యుల నిర్లక్ష్యంతో రాజేష్ (22), మధు నాయక్ (23) అనే యువకులు మృతి చెందిన ఘటనలు మరువకముందే, మరో విషాదం చోటు చేసుకుంది. వైద్యులు, సిబ్బంది నిర్లక్ష్యం కారణంగా ఓ వృద్ధుడు మృతిచెందాడు. వివరాల్లోకి వెళితే, అనంతపురం జిల్లా శింగనమల నియోజకవర్గం బుక్కరాయసముద్రంలోని గాంధీనగర్‌కు చెందిన కృష్ణమూర్తి ఆచారి (75) ఊపిరి తీసుకోవడానికి ఇబ్బంది పడుతుండడంతో కుమారుడు రాంగోపాల ఆచారి శుక్రవారం ప్రభుత్వ సర్వజనాస్పత్రికి తీసుకువచ్చారు. ఆక్సిజన్ మీద ఉన్న కృష్ణమూర్తి ఆచారిని పరీక్షించిన వైద్యులు, సీటీ స్కాన్‌కు రెఫర్ చేశారు. కానీ ఆరోజు సీటీ స్కాన్ తీయించకుండా సిబ్బంది నిర్లక్ష్యం చేశారు. శనివారం సాయంత్రం నాలుగు గంటల సమయంలో ఆచారిని ఎటువంటి ఆక్సిజన్ సపోర్టు లేకుండానే ఎంఎన్ఓ కొల్లప్ప సీటీ స్కాన్‌కు తీసుకెళ్లాడు. సీటీ స్కాన్ కోసం వచ్చిన ఆచారిని దాదాపు గంటన్నర పాటు ఆ విభాగం ముందే ఉంచేశారు. సిఫార్సులతో వచ్చిన వారికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. దీంతో ఆక్సిజన్ అందక కృష్ణమూర్తి ఆచారి అక్కడికక్కడే ప్రాణాలు విడిచాడు. సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ఆత్మారాం, అడ్మినిస్ట్రేటర్ మల్లికార్జున రెడ్డి వైఫల్యంతోనే రోగులకందే వైద్యంలో తీవ్ర జాప్యం జరుగుతోందన్న విమర్శలు రావడం గమనార్హం.

నిర్లక్ష్యమే కారణం...

అత్యవసరమైన ఆక్సిజన్ సపోర్ట్ లేకుండానే మా తండ్రిని స్కాన్‌కు తీసుకొచ్చారు. క్షణాల వ్యవధిలో రోగులకు సాయం చేస్తామంటూ ఇటీవల సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ఆత్మారాం ప్రదర్శించిన సెల్ నెంబర్‌కు ఫోన్ చేసినా సకాలంలో వైద్యం అందకుండా పోయింది. వైద్యులు, సిటీ స్కాన్ సిబ్బంది నిర్లక్ష్యంతోనే నా తండ్రి నా కళ్ల ముందే ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

– రాంగోపాల్ ఆచారి, మృతుని కుమారుడు

తిరుమల వెళ్తూ.. తిరిగిరాని లోకాలకు..!

ట్రాలీ లారీని ఢీకొన్న తుఫాన్ వాహనం

- ప్రాణాంతకమైన ఓవర్‌టేక్ ప్రయత్నం
- ఒకే కుటుంబానికి చెందిన ఐదుగురు దుర్మరణం
- నెల్లూరు జిల్లాలో ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం

ప్రమాదానికి గురైన తుఫాన్ వాహనం

ఉలవపాడు: ఓవర్‌టేక్ ప్రయత్నం ప్రాణాంతకమై, ట్రాలీ లారీని ఢీకొన్న ఒక తుఫాన్ వాహనం బోల్తాపడి.. ఒకే కుటుంబంలోని ఐదుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయిన విషాద ఘటన ఇది. నెల్లూరు జిల్లా, ఉలవపాడు మండలం, చాగల్లు వద్ద శుక్రవారం అర్ధరాత్రి చోటుచేసుకున్న ఈ ఘోర ప్రమాదంలో ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మృతిచెందగా, ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా ఒకరు, ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ మరో ఇద్దరు మృతిచెందారు. మృతులంతా ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారు. వివరాల్లోకి వెళ్తే.. పల్నాడు జిల్లా, మాచవరం మండలం, కొత్తగణేశునిపాడుకు చెందిన ప్రేమ వివాహం చేసుకున్న సచివాలయం ఉద్యోగులు నంబుల చినవెంకటేశ్వర్లు, అతని భార్య సుభాషిణి తన కుమారుడు తేజస్విని అభినయ్‌కృష్ణకు పుట్టు వెంట్రుకలు తిరుమలలో తీయించాలనుకున్నారు. కుమార్తె బ్రహ్మేశ్వరితో పాటు తన అన్న నంబుల శ్రీనివాసరావు, వదిన రుక్మిణమ్మ, తన అన్న పిల్లలు అయిన శ్రీమణి, ఏడుకొండలు, తండ్రి రామ్మూర్తి, తల్లి వెంకట నరసమ్మతో పాటు సుభాషిణి తండ్రి యర్రం శ్రీనివాసరావుతో కలిసి మొత్తం 11 మంది తుఫాన్ వాహనంలో శుక్రవారం రాత్రి 9 గంటలకు బయలుదేరారు. ఉలవపాడు దాటి చాగల్లు సమీపంలోకి వచ్చేసరికి ముందు వెళ్తున్న ట్రాలీని ఓవర్‌టేక్ చేస్తూ ఢీకొనడటంతో తుఫాన్ వాహనం బోల్తాకొట్టింది. ఈ ఘటనలో ప్రమాద స్థలిలోనే చినవెంకటేశ్వర్లు తల్లి వెంకటనరసమ్మ (55), భార్య నంబుల సుభాషిణి (30) అక్కడికక్కడే మృతిచెందారు. పుట్టెంట్రుకలు తీయించుకోవాల్సిన తేజస్విని అభినయ్‌కృష్ణ(3) 108లో కావలి ఏరియా వైద్యశాలకు తరలిస్తున్న సమయంలో మృతి చెందాడు. అన్న భార్య అయిన రుక్మిణమ్మ (35) గుంటూరులోని ఓ ప్రైవేటు వైద్యశాలలో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందింది. చిన వెంకటేశ్వర్లు భార్య సుభాషిణి తండ్రి యర్రం శ్రీనివాసరావు (58) నెల్లూరు లోని ఓ ప్రైవేటు వైద్యశాలలో చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందాడు. గణేశునిపాడు పక్కనే ఉన్న అగ్రహారం ఆయన స్వగ్రామం. ఒకే కుటుంబంలో ఐదుగురు దుర్మరణం పాలవడంతో బంధువులు కన్నీరు మున్నీరవుతున్నారు.

కానిస్టేబుల్‌పై జనసేన నాయకుల దాడి!

కేసును నీరుగార్చేందుకు పోలీసుల యత్నం!

నంద్యాల: గుట్కా ఎందుకు అమ్ముతున్నారని ప్రశ్నించిన కానిస్టేబుల్‌పై జనసేన పార్టీ నాయకులు దాడికి తెగబడిన ఘటన నంద్యాలలో చోటుచేసుకుంది. కానిస్టేబుల్‌పై దాడిని సీరియస్‌గా తీసుకోవాల్సిన పోలీసులే ఈ కేసును నీరుగార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారనే ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. స్థానికులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. నంద్యాల శివారు రైతునగర్ వద్ద జనసేన పార్టీ నాయకుడి తల్లిదండ్రులు కిరాణా దుకాణం నిర్వహిస్తున్నారు. ఆ దుకాణంలో గుట్కా అమ్ముతున్నారనే సమాచారంతో అడిషనల్ ఎస్పీ కార్యాలయంలో పనిచేసే క్యాట్ పార్టీ కానిస్టేబుల్ మణి శుక్రవారం సాయంత్రం ఆ షాపు వద్దకు వెళ్లి గుట్కా ఎందుకు అమ్ముతున్నారని ప్రశ్నించారు. ఈ విషయాన్ని దుకాణదారులు కుమారుడైన జనసేన పార్టీ నాయకుడు సాయికి ఫోన్‌చేసి కానిస్టేబుల్ వచ్చి ఇబ్బంది పెడుతున్నారని చెప్పారు. దీంతో జనసేన పార్టీకి చెందిన మరో నాయకుడు సుధాకర్‌కు సాయి ఫోన్‌చేశాడు. జనసేన పార్టీ నాయకులు సుధాకర్, సాయితో పాటు మరో ఇద్దరు కానిస్టేబుళ్ల అక్కడకు వచ్చి మణితో వాగ్వివాదానికి దిగి దాడి చేశారు. తాలూకా సీఐ ఈశ్వరయ్యను ఈ విషయంపై వివరణ కోరగా.. కానిస్టేబుల్ ఫిర్యాదు మేరకు సుధాకర్, సాయితో పాటు మరో ఇద్దరిపై కేసు నమోదు చేశామని తెలిపారు. అయితే, కేసుకు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు చెప్పకపోవడం గమనార్హం.

ప్రతిదానికీ సమయము కలదు.
ఆకాశము క్రింద ప్రతి ప్రయత్నమునకూ సమయము కలదు.
– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు శ్రావణ మాసం, **తిథి:** బ.పాడ్యమి ప.12.49 వరకు, తదుపరి విదియ, **నక్షత్రం:** ధనిష్ఠ ప.3.33 వరకు, తదుపరి శతభిషం, **వర్జ్యం:** రా.10.38 నుండి 12.12 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** సా.4.44 నుండి 5.36 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** లేవు.

సూర్యోదయం : 5.44
సూర్యాస్తమయం : 6.27
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

నబీర్ భాటియా (బిజినెస్‌మేన్)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

దేశభక్తి మంచి విషయమే. అయితే నేనంటానూ... దేశానికి ఆర్థికంగా చేవనిచ్చే శక్తి కూడా మనలోని ఆ దేశభక్తికి ఉండాలని! శక్తి లేని భక్తి ఉత్త వేస్ట్ వ్యవహారం. దేశానికి వచ్చేదేం లేదు, పోయేదేం లేదు.

గర్వంగా తల పైకెత్తి చూస్తూ గట్టిగా 'జై హింద్' అని సెల్యూట్ కొట్టినప్పుడు జాతీయ జెండా నుండి బిలియన్‌ల కొద్దీ ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజ్ నాణేలు దేశ ప్రజలపై గలగలమని కురిసినప్పుడు మాత్రమే అది ప్రయోజనకరమైన దేశభక్తి అవుతుంది. డబ్బును ఉత్పత్తి చెయ్యలేని దేశభక్తికి నా దృష్టిలో ఒక్క డాలర్ విలువైనా లేదు.

తక్కువ మాట్లాడి ఎక్కువ పని చెయ్యటం దేశభక్తి. జీడీపీని చేతులు మారుతున్న డబ్బుతో కాకుండా, ముక్కలవుతున్న రెక్కల చెమట చుక్కలతో లెక్కేయటం దేశభక్తి.

మన జీడీపీ ఘనంగా ఉన్నందువల్ల దేశంలో ఏం మార్పు వచ్చింది? మన ఎకానమీ ఫోర్త్ లార్జెస్ట్‌కి చేరుకున్నందు వల్ల ప్రపంచం మనల్ని చూసే విధానం ఏం మారింది?

ఇలా మాట్లాడితే, 'యాంటీ నేషనల్' అంటారు! నిజాలను చూడటం యాంటీ నేషనల్ అయితే, నిజాలను చూడనివ్వకుండా చేయటం 'నేషనలిజం' అవుతుందా?

నేనిక్కడ క్యాలిఫోర్నియాలో కూర్చుని 'నా దేశం' అంటూ ఇండియా గురించి మాట్లాడటం హర్ష్ గోయెంకా వంటి దేశభక్త భారతీయ పారిశ్రామికవేత్తలకు బొత్తిగా నచ్చటం లేదు!

"మేము ఇక్కడ జీవిస్తున్నాం. ఇక్కడ ఓటు వేస్తున్నాం. ఇక్కడ పని చేస్తున్నాం. ఇక్కడ పన్నులు కడుతున్నాం. మేము ఈ దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాం. కాబట్టి, మా తలనొప్పులేవో మేము పడతాం. అన్నీ సర్దుకుని దేశం వదిలి వెళ్లిన వారు, మా కోసం ఏమీ ధర్మోపదేశాలు చేయనవసరం లేదు" అని హర్ష్ గోయెంకా!

ఏం? దేశం లోపల ఉండేవారికి మాత్రమే దేశభక్తి ఉండాలా? దేశం బయట ఉన్నవారికి దేశభక్తి ఉండకూడదా? దేశభక్తి అంటే జయజయధ్వానాలు మాత్రమేనా? నా దేశం గురించి నేను మాట్లాడటం దేశభక్తి అవదా?!

ఇంట్లో బియ్యానికి డబ్బుల్లేవు. దాని గురించి నేను మాట్లాడతాను. బయట అమ్మా, చెల్లి స్వేచ్ఛగా మసల లేరు. ఆ విషయమూ నేను మాట్లాడతాను. నాన్న మా అందర్నీ చదివించటానికి సతమతమౌతున్నారు. అదీ మాట్లాడతాను. ఇది పరువు సమస్య కాదు. నా దేశపు దాపరికాల సమస్య!

దాపరికము, దీర్ఘాలోచన... రెండూ ఒకటే! మాట్లాడవలసిన చోట మౌనంగా ఉండటం తప్పవుతుంది. నిర్ణయం తీసుకోవలసినప్పుడు ఆలోచిస్తూ కూర్చోవటం అనర్థాన్ని తెస్తుంది.

18 ఏళ్ల వయసులో నేనొక నిర్ణయం తీసుకున్నాను. అలాగే 28 ఏళ్ల వయసులో ఇంకొక నిర్ణయం. ఇప్పుడు నేనేమిటన్నది అప్పటి ఆ రెండు నిర్ణయాలే!

"నా లైఫ్‌ను నాకు వదిలేయండి" అని ఇంట్లో చెప్పి, నేను బెంగుళూరు రైల్వే స్టేషన్‌లో ఢిల్లీ రైలెక్కాను. ఢిల్లీ చేరాక, అక్కడి నుంచి ట్యాక్సీలో బిట్స్ పిలానీకి. అది నా మొదటి నిర్ణయం. తర్వాత పదేళ్లకు, నా 'హాట్ మెయిల్'ను 400 మిలియన్ డాలర్లకు మైక్రోసాఫ్ట్‌కు ఇచ్చేశాను. అది నా రెండో నిర్ణయం.

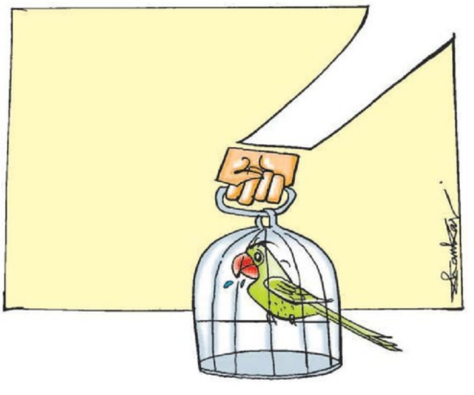
మరోసారి నేనిప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన టైమ్ వచ్చింది. అయితే అది తీసుకునే నిర్ణయం కాదు. తీసుకోవాలని చెప్పే నిర్ణయం!

అమెరికా మనపై ట్యారిఫ్‌లు వేస్తోంది. 25 శాతం, 50 శాతం, ఇంకా అంతకుమించి కూడా! మనమూ అమెరికాపై టారిఫ్‌లు వెయ్యాలి. ఇరవై శాతమో, యాభై శాతమో, వంద శాతమో కాదు. '0' శాతం వెయ్యాలి!

అవును. '0' శాతంతో మనమంటే ఏంటో చూపించాలి. ట్యారిఫ్‌లు వెయ్యకపోతే అమెరికా బతకలేదు, ట్యారిఫ్‌లు ఎత్తేసి కూడా ఇండియా నిలబడగలదు అని నిరూపించాలి. ఇది సాహసం. కానీ, ఇదే తగిన సమాధానం!

మనకెంత దేశభక్తి ఉందన్నది కాదు లెక్క, మనమంటే ప్రపంచానికి భయ భక్తులుండటం లెక్క! దేశభక్తికీ ఆర్థిక శక్తి ఉన్నప్పుడే లెక్కలు తెలుతాయి.

మసిబారిన ఎన్నికల సంఘం!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

పేరుకు మనది అతి పెద్ద ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ. ఇప్పుడది మేడిపండు చందంగా మారిపోయిందనడానికి రుజువులు చాలా కనిపిస్తున్నాయి. దాని పొట్ట విప్పి చూస్తే పురుగులు భయపెడుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యానికి కాపు కాయవలసిన ఎన్నికల వ్యవస్థ అచేతనత్వంలోకి, నిష్క్రియాపరత్వంలోకి జారుకున్నదనే విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. టి.ఎన్. శేషన్ వలె పులిలా గాండ్రించగల అధికారాన్ని ఎన్నికల సంఘానికి మన రాజ్యాంగం దఖలు పరిచింది. గాండ్రించవలసిన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు పెంపుడు చిలకలుగా మారిపోయి, పంజరాల్లోకి చేరిపోయాయి. సర్కారు వారి పాటకు అవి కోరస్‌లు పాడుతుంటే మన ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లుతున్నట్టా? మాయల ఫకీర్ల చెరలో మూలుగుతున్నట్టా?

కుల, మత, జాతి నెపాలతో ఏ వ్యక్తికీ ఓటు హక్కును తృణీకరించడానికి వీల్లేదని రాజ్యాంగంలోని 325వ అధికరణం స్పష్టం చేసింది. కానీ ఎన్నికలకు మూడు నాలుగు నెలల ముందట బిహార్ ప్రజలు పౌరసత్వ శీల పరీక్షను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఎన్నికల నేపథ్యంలో ఈసీ నిర్వహించిన అఖిలపక్ష సమావేశంలో మాటమాత్రంగానైనా చెప్పకుండానే, ఆ తర్వాత ఓటర్ల జాబితాల ప్రత్యేక వడబోత (ఎస్ఐఆర్) కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించారు. నెలరోజుల సమయం మాత్రమే ఇచ్చి ఓటర్లందరూ వారి శాశ్వత నివాసాన్ని నిరూపించుకునే ఆధారాలను సమర్పించాలని ఆదేశాలు జారీ చేశారు. దీనికి ఆధార్‌తో పాటు ఎన్నికల సంఘమే గతంలో జారీచేసిన వోటర్ ఐ.డి. కార్డులు పనికి రావని తేల్చారు.

బిహార్ శ్రామికులు లక్షల సంఖ్యలో దినసరి ఉపాధి కోసం పలు ప్రాంతాలకు తాత్కాలికంగా వలస పోతారనే సంగతి తెలిసిందే. వీళ్లంతా హుటాహుటిన సొంతూరికి బయల్దేరి తమ ముల్కీని నిరూపించుకోవలసిన పరిస్థితి. అసలు ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాల గురించే వారిలో చాలామందికి తెలిసి ఉండకపోవచ్చు. ఓటర్ల జాబితాను వడపోయాలనే ఆలోచన మంచిదే కావచ్చు. సమగ్రంగా సక్రమమైన రీతిలో ఓటర్ల జాబితాను తయారుచేయాలనుకున్నప్పుడు సరిగ్గా ఎన్నికల ముందే ముహూర్తం పెట్టుకోవడం అనుమానాలకు తావిచ్చింది. అది కూడా అఖిలపక్ష సమావేశంలో చూచాయగానైనా చెప్పకుండా ఆదేశాలు జారీ చేయడాన్ని బట్టి అనుమానాలు మరింత బలపడ్డాయి.

ఎన్నికల నిర్వహణతోపాటు, ఓటర్ల జాబితా రూపకల్పన బాధ్యతను 324వ అధికరణం ప్రకారం ఎన్నికల సంఘంపైనే రాజ్యాంగం మోపింది. ఓటరుగా నమోదయ్యే బాధ్యతను పౌరునిపై రాజ్యాంగం పెట్టలేదు. ఓటును అతనికి ఒక హక్కుగా ప్రసాదించింది. పౌరులను ఓటరుగా నమోదు చేయవలసిన బాధ్యతను నిర్వహించవలసిన ఎన్నికల సంఘం అందుకు విఘ్నాలను కల్పించడం రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి విరుద్ధమవుతుంది. గతంలో ఎన్నికల సంఘమే జారీచేసిన ఓటరు కార్డులు చెల్లుబాటు కావనడం ఆందోళనకరం. ఈ గుర్తింపు కార్డుల ఆధారంగా ఇప్పటివరకు జరిగినవన్నీ బూటకపు ఎన్నికలే అనుకోవాలా?

ప్రతిపక్షాలు లేవనెత్తిన అభ్యంతరాలను బేఖాతరు చేస్తూ ఎన్నికల సంఘం కొత్త ముసాయిదా ఓటర్ల జాబితాను ప్రకటించింది. గత జాబితాలో ఉన్న 65 లక్షల మందిని తొలగించినట్టు ప్రకటించింది. ఇందులో 22 లక్షలు చనిపోయిన వారి పేర్లనీ, 36 లక్షలమంది శాశ్వతంగా వలస పోయారనీ పేర్కొన్నారు. శాశ్వతంగా వలస పోయినట్టు ఎలా నిర్ధారణకొచ్చారో తెలియదు. ఆ మేరకు వాళ్లేమైనా అఫిడవిట్లు సమర్పించారా? పారదర్శకత ఎక్కడుంది? 22 లక్షలమంది ఏయే సమయాల్లో చనిపోయారో తెలియదు. ఐదేళ్ల కింద జరిగిన బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో 7.36 కోట్ల మందికి ఓటు హక్కు ఉన్నది. ఇప్పుడు వడబోత తర్వాత 7.24 కోట్లమందే నివాస పత్రాలను సమర్పించారని చెప్పారు. ఐదేళ్లలో చనిపోయేవారి సంఖ్యకు రెట్టింపు సంఖ్యలోనైనా కొత్త ఓటర్లు నమోదై ఉండాలి కదా! భారతదేశంలో ప్రతి వెయ్యి జనాభాకు జననాల రేటు 19.3 శాతంగా ఉంటే మరణాల రేటు 7.5 శాతంగా ఉన్నదని కేంద్ర ప్రభుత్వ హెల్త్ ప్రొఫైల్ నివేదిక తెలియజేస్తున్నది. ఈ లెక్కన ఐదేళ్ళలో ఓట్లు పెరగాలి. కానీ తగ్గడం ఆశ్చర్యాన్నీ, ఆందోళననూ కలిగిస్తున్నది.

2024 సాధారణ ఎన్నికల తర్వాత గత ఏడాది కాలంగా ఎన్నికల సంఘం పనితీరు మీద తీవ్రస్థాయిలో విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. రాజకీయ పార్టీలే కాదు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు కూడా సంఘం పనితీరును ప్రశ్నిస్తున్నాయి. సాక్ష్యాధారాలతో అనేక అవకతవకలను ఎత్తిచూపుతున్నాయి. కానీ, ఎన్నికల సంఘం స్పందించడం లేదు. బెల్లం కొట్టిన రాయిలా మౌనాన్నే ఆశ్రయిస్తున్నది. అడపాదడపా బుకాయించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. యథా రాజా తథా ప్రజా అంటారు గదా! యథా కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం తథా రాష్ట్ర సంఘం. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జరుగుతున్న రెండు జడ్పీటీసీల ఉపఎన్నికలనే తీసుకుందాం. ఎన్ని అక్రమాలు చేసైనా ఈ రెండు స్థానాలను గెలుచుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకున్నట్టు కనిపిస్తున్నది. అధికారంలో ఉన్న పార్టీ రాజకీయ ఎజెండాకు పోలీసు యంత్రాంగంతోపాటు ఎన్నికల సంఘం కూడా తందానా అంటున్న తీరు విభ్రాంతికరం. మామూలుగానైతే జడ్పీటీసీ ఉపఎన్నికల్లో రాష్ట్ర నాయకులు జోక్యం చేసుకోరు. పార్టీల జిల్లాస్థాయి నాయకులే ప్రచారం చేస్తారు.

జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో స్థానిక ఎన్నికలు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరిగినప్పుడు కూడా ఆయన ప్రచారానికి వెళ్ళలేదు. స్థానిక నాయకత్వానికే బాధ్యత అప్పగించారు. చంద్రబాబు మాత్రం విస్తృతంగానే ప్రచారం చేశారు. ఆ ఎన్నికల్లో బాబు సొంత నియోజకవర్గంలో ఉన్న నాలుగు జడ్పీటీసీలు, నాలుగు మండల పరిషత్‌లు, ఒక మునిసిపాలిటీని కూడా గెలుచుకొని వైసీపీ క్లీన్ స్వీప్ చేసింది. బహుశా అప్పటి అవమానాగ్ని వారిని ఇప్పటికీ దహిస్తున్నట్టున్నది. ఇప్పుడు ఉపఎన్నికలు జరుగుతున్న రెండు స్థానాల్లో పులివెందుల మండల జడ్పీటీసీ కూడా ఒకటి. దీంతోపాటే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో వైసీపీ గెలిచిన రాజంపేట నియోజకవర్గంలోని ఒంటిమిట్ట స్థానం మరొకటి. ఈ రెండు స్థానాలనూ గెలవడం కోసం భూమ్యాకాశాలను ఏకం చేయడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రయాసపడుతున్నది.

ప్రతిపక్ష పార్టీ అభిమానుల్లో, ఓటర్లలో భయోత్పాతం సృష్టించడానికి పాలక పార్టీ దాడులకు తెగబడటం, అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడటం యథేచ్ఛగా జరిగిపోతున్నది. ఒక ఎమ్మెల్సీ సహా వైసీపీ నాయకులను టార్గెట్ చేసి మరీ దాడులు చేశారు. మేం లేకపోతే వాళ్ల తలలు తెగిపడేవని సాక్షాత్తూ డీఐజీ ర్యాంకు పోలీసు ఉన్నతాధికారే ప్రకటించారు. వైసీపీ వాళ్లపై హత్యాప్రయత్నం జరిగిందని స్వయంగా డీఐజీయే సాక్ష్యం చెబుతుంటే అరెస్టు చేసింది మాత్రం వైసీపీ కార్యకర్తలనే! ఇంత దారుణం జరుగుతుంటే రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషన్ ఏం చేస్తున్నట్టు? ఏదోరకంగా పాలక పార్టీని గెలిపించాలనే తాపత్రయంతో నాలుగు గ్రామాల పోలింగ్ బూత్‌లనే పక్క గ్రామాలకు మార్పించారు. ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తర్వాత ఇటువంటి మార్పులు అసాధారణం. ఈ గ్రామాల్లో అత్యధిక సంఖ్యలో వైసీపీ అభిమానులుంటారనీ, పొరుగూరుకు వెళ్లి ఓటెయ్యడానికి వృద్ధులూ, అనారోగ్యంతో ఉన్నవారు ఆసక్తి చూపకపోవచ్చుననీ, కనుక ప్రతిపక్షం ఓట్లు తగ్గించవచ్చనీ పాలక పార్టీ ఆలోచన కావచ్చు. స్వతంత్రంగా వ్యవహరించవలసిన ఎన్నికల సంఘం పాలక పార్టీ ఆదేశాలకు తలూపి నిర్హేతుకమైన ఇటువంటి నిర్ణయాలను తీసుకోవడం శోచనీయం.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించినంతవరకు 2024లో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలు ఎంత ప్రహసనంగా ముగిశాయో, కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం వ్యవహార శైలి ఎంత అనుమానాస్పదంగా ఉన్నదో తెలియజేసే ఉదంతాలు ఒక్కొక్కటే బయటకు వస్తున్నాయి. ఈ అంశాలపై ఇటీవల వైసీపీ ప్రతినిధి బృందం కూడా కేంద్ర ఎన్నికల సంఘానికి ఒక నివేదికను ఇచ్చింది. ఇందులో ప్రధానంగా ఈవీఎమ్‌ల పనితీరుపై అనుమానాలకు కారణాలను వివరిస్తూ, భవిష్యత్తులో జరిగే ఎన్నికల్లో పేపర్ బ్యాలెట్‌ను పునరుద్ధరించే విషయాన్ని ఆలోచించాలని కోరారు. వైసీపీ బృందం ఎన్నికల సంఘానికి నివేదిక ఇవ్వడానికి చాలాకాలం ముందటే 'వోట్ ఫర్ డెమోక్రసీ' (వీఎఫ్‌డీ) అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ దేశవ్యాప్తంగా 2024 ఎన్నికల పోలింగ్, కౌంటింగ్ తీరుతెన్నులపై సునిశితమైన అధ్యయనం చేసి, 226 పేజీల నివేదికను విడుదల చేసింది. ఆ ఎన్నికల్లో పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు జరిగాయని ఆరోపిస్తూ, ఆధారాలతో సహా వాటిని నివేదికలో పొందుపరిచింది. ఎన్నికల సంఘం అనుమానాస్పద వ్యవహార శైలిని కూడా ఈ నివేదిక దుయ్యబట్టింది. నివేదికను విడుదల చేయడమే కాకుండా, మరో స్వచ్ఛంద సంస్థ (ఏడీఆర్)తో కలిసి ఢిల్లీలో మీడియా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి వివరాలను వీఎఫ్‌డీ వెల్లడించింది.

వీఎఫ్‌డీ వంటి సంస్థల ఆరోపణలను ఎన్నికల సంఘం ఇప్పటివరకు ఖండించలేకపోయింది. దానిపై న్యాయపరమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి కూడా సాహసించలేకపోయింది. దీన్ని బట్టి ఏమర్థమవుతుంది? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జరిగిన పోలింగ్, కౌంటింగ్ తీరుతెన్నులపై ప్రముఖ సెఫాలజిస్టు ఆరా మస్తాన్ వంటి వాళ్లు కూడా నిశితమైన పరిశీలన చేసి తమ అనుమానాలను ప్రకటిస్తున్నారు. ఎన్నికల్లో పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు జరిగాయనడానికి ఈ పరిశీలనలన్నీ కావలసినన్ని కారణాలను చూపెడుతున్నాయి. వాటన్నింటినీ క్రోడీకరించడం ఇక్కడ సాధ్యం కాకపోవచ్చు. కానీ నాలుగైదు ముఖ్యాంశాలను మాత్రం ప్రస్తావన చేయవచ్చు.

పోలయిన ఓట్ల కంటే లెక్కించిన ఓట్లు దేశవ్యాప్తంగా 4 కోట్ల 65 లక్షల పైచిలుకు ఎక్కువ ఉన్నాయనీ, దీని పర్యవసానంగా దేశవ్యాప్తంగా 79 లోక్‌సభ స్థానాల ఫలితాలు తారుమారయ్యాయనీ వీఎఫ్‌డీ తేల్చింది. పోలింగ్ జరిగిన రోజు రాత్రి 8 గంటల తర్వాత ఈసీ విడుదల చేసిన తుది వోట్ల సంఖ్య కంటే కొన్ని రోజుల తర్వాత విడుదల చేసిన ఓట్ల సంఖ్య అసాధారణ రీతిలో పెరిగిపోవడంలోని ఔచిత్యాన్ని అది ప్రశ్నించింది. గతంలో ఎన్నడూ ఇటువంటి తేడా ఒక శాతాన్ని మించి రాలేదన్న విషయాన్ని గుర్తుచేసింది. వీఎఫ్‌డీ పరిశోధన ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అనుమానాస్పద ఓట్ల పెరుగుదల 12.54 శాతం. 49 లక్షల పైచిలుకు ఓట్లని వీఎఫ్‌డీ తేల్చింది. వైసీపీ బృందం ఈసీకి సమర్పించిన నివేదికలో ఈ తేడా 51 లక్షలుగా పేర్కొంది. మొత్తం 'లెక్కించిన' ఓట్ల సంఖ్య నుంచీ, కూటమికి లభించిన మొత్తం ఓట్ల నుంచి ఈ 'దొంగిలించిన' ఓట్లను తీసివేసి లెక్కవేస్తే వైసీపీకి, కూటమికి చెరో 46 నుంచి 48 శాతం ఓట్ల వరకు వస్తాయి. 2014 ఫలితాలకు ఇది దగ్గరగా ఉన్నది. అప్పుడూ మూడు పార్టీలు కూటమిగా ఉన్నాయి. అప్పుడూ చంద్రబాబు అలవికాని హామీలు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు అంతకు మించిన హామీలను ఇచ్చారు. ఈ లెక్కలు కనీసం వాస్తవానికి కొంచెం దగ్గరగా కనిపిస్తున్నాయి.

> ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించినంతవరకు 2024లో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలు ఎంత ప్రహసనంగా ముగిశాయో, కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం వ్యవహార శైలి ఎంత అనుమానాస్పదంగా ఉన్నదో తెలియజేసే ఉదంతాలు ఒక్కొక్కటే బయటకు వస్తున్నాయి. ఈ అంశాలపై ఇటీవల వైసీపీ ప్రతినిధి బృందం కూడా కేంద్ర ఎన్నికల సంఘానికి ఒక నివేదికను ఇచ్చింది. ఇందులో ప్రధానంగా ఈవీఎమ్‌ల పనితీరుపై అనుమానాలకు కారణాలను వివరిస్తూ, భవిష్యత్తులో జరిగే ఎన్నికల్లో పేపర్ బ్యాలెట్‌ను పునరుద్ధరించే విషయాన్ని ఆలోచించాలని కోరారు. వైసీపీ బృందం ఎన్నికల సంఘానికి నివేదిక ఇవ్వడానికి చాలాకాలం ముందటే 'వోట్ ఫర్ డెమోక్రసీ' (వీఎఫ్‌డీ) అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ దేశవ్యాప్తంగా 2024 ఎన్నికల పోలింగ్, కౌంటింగ్ తీరు తెన్నులపై సునిశితమైన అధ్యయనం చేసి, 226 పేజీల నివేదికను విడుదల చేసింది. ఆ ఎన్నికల్లో అవకతవకలు జరిగాయంటూ ఆధారాలతో సహా వాటిని నివేదికలో పొందుపరిచింది. ఈసీ వ్యవహార శైలిని ఈ నివేదిక దుయ్యబట్టింది.

పోలింగ్ ముగిసే సమయానికి 40–50 శాతంగా ఉన్న ఈవీఎమ్‌ల బ్యాటరీలు లెక్కింపు రోజున 99 శాతం ఉండటంపై చేసిన ఫిర్యాదుకు ఈసీ స్పందన విచిత్రంగా ఉన్నది. ఫిర్యాదు చేసిన ఈవీఎమ్‌ల జోలికి వెళ్ళకుండా కొత్త మెషీన్లతో మాక్ పోలింగ్ జరిపి చూసుకోమన్నారు. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించినా మైక్రో కంప్యూటర్లలో నిక్షిప్తమైన అసలైన సమాచారాన్ని తనిఖీ చేయడానికి అంగీకరించలేదు. ఐదు శాతం వీవీ ప్యాట్ల లెక్కింపునకు అంగీకరించలేదు. పైగా స్టాండర్డ్ ఆపరేటింగ్ ప్రొసీజర్ (ఎస్ఓపీ)ని మార్చి, కౌంటింగ్ ముగిసిన నెలరోజుల తర్వాత సరికొత్త ఎస్ఓపీని విడుదల చేశారు. వీవీ ప్యాట్లనూ ధ్వంసం చేసి ఓడిపోయిన అభ్యర్థులు కోర్టును ఆశ్రయించకుండా వ్యూహాత్మకంగా ఈసీ వ్యవహరించింది. అన్నిటినీ మించి, బూత్‌ల వారీ ఓటింగ్ వివరాలతో అభ్యర్థులకు ఇవ్వవలసిన ఫామ్–20ని మూడున్నర నెలల వరకు ఎన్నికల సంఘం అప్‌లోడ్ చేయకపోవడం తీవ్రమైన అనుమానాలకు దారి తీసింది. పోలింగ్ సమయం ముగిసిన తర్వాత కూడా జాతరను తలపించేవిధంగా ఓటర్లు బారులు తీరినందువల్లనే ఈ అసాధారణ పెరుగుదల అని నమ్ముదామంటే సీసీ టీవీ ఫుటేజీలను కూడా ఎన్నికల సంఘం అందుబాటులో లేకుండా చేసింది.

కర్ణాటకలోని మహదేవ్‌పూర్ అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్ పరిధిలో తాము చేసిన పరిశీలన ఫలితాలను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు రాహుల్ గాంధీ ఇటీవలనే ప్రకటించారు. అవకతవకలపై పక్కా ఆధారాలను ఆయన మీడియాకు చూపెట్టారు. జరిగిన గోల్‌మాల్ వ్యవహారానికి ఈ అంశాలు కొత్త కోణాలు. పెద్ద ఎత్తున డూప్లికేట్ ఓట్లున్నాయనీ, ఫేక్ అడ్రస్‌లున్నాయనీ, ఒకే అడ్రస్‌పై డజన్లకొద్దీ ఓట్లున్నాయని ఆధారాలతో సహా ఆయన ప్రదర్శించారు. కొత్త ఓటర్ల నమోదుకు ఉద్దేశించిన ఫామ్–6 దుర్వినియోగంపై కూడా ఆయన సాక్ష్యాలను బయటపెట్టారు. ప్రతిపక్ష నేత ఆరోపణలపై సరైన రీతిలో స్పందించకపోగా, రాహుల్‌గాంధీని ప్రమాణం చేయాలని ఈసీ కోరడం ఒక విడ్డూరం. ఎన్నికల సంఘం అంపశయ్యపైకి చేరిందనీ, మన ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందనీ అనడానికి ఈ పరిణామాలే నిదర్శనాలు. రాజకీయ వ్యవస్థలతోపాటు, ప్రజాస్వామ్య ప్రియులు, పౌర సమాజాలు గొంతెత్తి ప్రతిఘటించకపోతే మనం భారీ మూల్యం చెల్లించవలసి రావచ్చు.

vardhelli1959@gmail.com

మాలెగావ్ తీర్పే కాదు, విచారణా విచిత్రమే!

అభిప్రాయం

ఎన్. వేణుగోపాల్

మహారాష్ట్రలోని మాలెగావ్‌లో 2008 సెప్టెంబర్ 29న జరిగిన బాంబు పేలుళ్ల కేసులో నిందితులుగా పదిహేడేళ్లుగా విచారణను ఎదుర్కొంటున్న ఏడుగురు నిందితులు నేరం చేశారని ప్రాసిక్యూషన్ రుజువు చేయలేకపోయిందని ముంబైలోని ప్రత్యేక ఎన్ఐఏ న్యాయస్థానం న్యాయమూర్తి ఏకే లాహోటీ ఈ ఏడాది జూలై 31న తీర్పు ప్రకటించారు. ఆరుగురి మరణానికీ, వంద మంది దాకా గాయపడటానికీ కారణమైన ఆ నేరం ఎవరు చేశారో ఇప్పటికీ బయటపడలేదు! ఈ కేసు గురించీ, విచారణ క్రమం గురించీ, తీర్పు గురించీ ఆలోచించవలసిన అంశాలెన్నో!

ముస్లిం జనాభా ఎక్కువగా ఉండే మాలెగావ్‌లో ఒక మసీదు సమీపంలో మోటార్ సైకిల్‌కు అమర్చిన బాంబులు పేలి, ఆరుగురు మరణించిన ఆ కేసు దర్యాప్తును అప్పటి ప్రభుత్వం మహారాష్ట్ర యాంటీ టెర్రరిజం స్క్వాడ్ (ఏటీఎస్)కు అప్పగించింది. అప్పటి ఏటీఎస్ అధిపతి హేమంత్ కర్కరే నాయకత్వంలో ఆ దర్యాప్తు జరిగి అక్టోబర్–నవంబర్‌లలో 11 మంది అనుమానితులను అరెస్టు చేశారు. అరెస్టయిన వారిలో అఖిల భారత విద్యార్థి పరిషత్ మాజీ నాయకురాలు సాధ్వి ప్రజ్ఞా సింగ్ ఠాకూర్, మతాచార్యులు దయానంద పాండే అలియాస్ స్వామి అమృతానంద, రిటైర్డ్ సైనికాధికారి మేజర్ రమేశ్ ఉపాధ్యాయ, అప్పటికి సైన్యంలో పని చేస్తున్న అధికారి లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ ప్రసాద్ శ్రీకాంత్ పురోహిత్ ఉన్నారు. వారిలో అత్యధికులు 'అభినవ భారత్' అనే సంస్థ సభ్యులనీ, ఆ సంస్థ హిందూ రాజ్య స్థాపన లక్ష్యంతో విధ్వంసాలకు పూనుకుంటున్నదనీ ఏటీఎస్ అధికారి హేమంత్ కర్కరే చెప్పారు. ఈ సంస్థకు, అనుబంధ సంస్థలకు దేశంలో 19 చోట్ల జరిగిన పేలుళ్లతో సంబంధం ఉందని తేలిందని కూడా కర్కరే అన్నారు.

అప్పటికి రాష్ట్రంలో ప్రతిపక్షంలో ఉండిన భారతీయ జనతా పార్టీ, శివసేనలు ఇదంతా కాంగ్రెస్ పన్నాగమనీ, కేసు దర్యాప్తు ఇలా సాగించిన హేమంత్ కర్కరే 'దేశద్రోహి' అనీ ప్రకటించారు. అప్పటి గుజరాత్ సీఎం మోదీ ఏటీఎస్ దర్యాప్తు మన సైనిక బలగాల నైతిక ధృతిని కించపరిచేలా ఉందని విమర్శించారు. ఈ దర్యాప్తు వివరాలు బయటపెట్టి, నిందితులను అరెస్టు చేసిన నెల రోజుల తర్వాత ముంబాయిపై తీవ్రవాద దాడిలో హేమంత్ కర్కరేను గురిచూసి కాల్చి చంపారు. ఆయన తీవ్రవాదుల కాల్పుల్లో చనిపోయారనే అభిప్రాయం ఎంత ఉందో, ఆయన హత్య వెనుక కుట్ర ఉందనే అభిప్రాయం అంత ఉంది. ఆయన చనిపోగానే తన

◆ స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్‌గా ఉండిన రోహిణి సాలియాన్ ఈ కేసు విచారణలో వేగంగా సాగవద్దని ఎన్ఐఏ నుంచి ఆదేశాలు వచ్చాయని బయట పెట్టారు.

'శాపం వల్లనే చనిపోయాడ'ని సాధ్వి అన్న మాటలు ఆ అనుమానాలకు ఆజ్యం పోశాయి.

మరొకవైపు, ఏటీఎస్ 2009 జనవరి 20న పదకొండు మంది నిందితుల మీద ఛార్జిషీట్ దాఖలు చేసింది. అప్పటికి ఇద్దరు నిందితులు పరారీలో ఉన్నారని చెప్పింది. 2011 ఏప్రిల్‌లో ఈ కేసును ఎన్ఐఏ తన పరిధిలోకి తీసుకుని, 2012లో మరొక ఇద్దరిని అరెస్టు చేసి నిందితుల సంఖ్యను 14కు చేర్చింది. 2016 మేలో ఎన్ఐఏ కొత్త ఛార్జిషీట్ తయారు చేసింది. 'ఉపా' చట్టం కింద ఆరోపణలున్నప్పటికీ, 2017లో నిందితులందరూ బెయిల్‌మీద బయటికి వచ్చారు. 2018లో విచారణ ప్రారంభమయింది. 323 మంది ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులను, 8 మంది డిఫెన్స్ సాక్షులను విచారించిన తర్వాత, ప్రాసిక్యూషన్ నేర నిర్ధారణకు తగినంత విశ్వసనీయంగా సాక్ష్యాధారాలను సమర్పించలేదని తీర్పు వెలువడింది.

ఆ తీర్పులోనే న్యాయమూర్తి కొందరు కీలకమైన సాక్షులను ఎన్ఐఏ ఉపసంహరించుకోవడం ప్రాసిక్యూషన్ ఉద్దేశాల గురించి ప్రతికూల నిర్ధారణలకు అవకాశం ఇచ్చిందని అన్నారు. ఆ సాక్షులను ప్రవేశపెట్టి ఉంటే, ఆరోపణలను రుజువు చేయడంలో చాలా ఖాళీలు పూరింపబడేవని అన్నారు. కేసు విచారణకు, నేర నిరూపణకు ఉపయోగపడే సాక్షులను ప్రాసిక్యూషన్ తనంతట తానే ఎలా పక్కన పెట్టిందో తీర్పులో వివరంగా రాశారు. అలాగే, సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 164 కింద మేజిస్ట్రేట్ దగ్గర నమోదు చేసిన పదముగ్గురు సాక్షుల వాంఙ్మూలాలు మాయమై పోయాయని ఎన్ఐఏ కోర్టుకు చెప్పింది. ఆ పత్రాలు మాయమైనప్పుడు, అవి ఏ మేజిస్ట్రేట్ ముందర నమోదయ్యాయో ఆ మేజిస్ట్రేట్‌ను విచారించవలసి ఉంటుంది. కాని ప్రాసిక్యూషన్ వ్యతిరేకించింది. అయితే ఇలా ప్రాసిక్యూషన్ తప్పులన్నిటినీ జాగ్రత్తగా నమోదు చేసిన న్యాయమూర్తి, ప్రాసిక్యూషన్ వ్యతిరేకించినా అవసరమైన సాక్షులను పిలవడానికి తనకున్న హక్కును మాత్రం వాడుకోలేదు!

విచారణలో మరొకమలుపు కూడా ఉంది. కేసు మొదలయిన నాటి నుంచీ స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్‌గా ఉండిన రోహిణి సాలియాన్ ఈ కేసు విచారణలో వేగంగా సాగవద్దని ఎన్ఐఏ నుంచి తనకు ఆదేశాలు వచ్చాయని 2015లో బయట పెట్టారు. ఆ తర్వాత ఆమెను ఎన్ఐఏ ప్రాసిక్యూటర్ల జాబితా నుంచి తొలగించారు. ఏటీఎస్ నేతృత్వంలో తాము చాలా బలమైన సాక్ష్యాధారాలు తయారు చేశామని, ప్రస్తుత కేసు ఓటమి సాక్ష్యాధారాల లేమి వల్ల జరగలేదనీ, సంస్థాగత, రాజకీయ నిజాయతీ కుప్పకూలడం వల్ల జరిగిందనీ ఆమె అన్నారు. 'చట్టాన్ని అమలు చేయ వలసినవారే అధికారంలో ఉన్నవారిని సంతృప్తి పరచడం కోసం దురుద్దేశాలతో పని చేస్తే న్యాయం పట్టాలు తప్పడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు' అన్నారామె. ఇదీ మన దర్యాప్తు వ్యవస్థల పని తీరు!!

వ్యాసకర్త 'వీక్షణం' సంపాదకుడు

వేంకటమను పేరు!

పూర్వం దక్షిణాపథంలో తొండమాన్ చక్రవర్తి పరిపాలన సాగుతున్న రోజులలో ఒకనాడు మృగయా వినోదార్థం ఆ రాజు అడవికి వెళ్ళాడు. వనంలో క్రూరమృగాలను వెంబడించి తిరిగి అలిసిపోయి ఒక పెద్ద బండరాయికి ఆనుకుని సేదదీరి, ఆ రాయినే తరువాత కదిలించి పైకెత్తాడు. అకస్మాత్తుగా ఒక వరాహం ఆ బండరాయి చాటు నుండి బయటకొచ్చింది. వేటాడే ఆలోచనతో విల్లెత్తి బాణాన్ని సంధించి గురిపెట్టాడు. దానిని గ్రహించిన ఆ వరాహం పరుగు లంకించుకుంది. చక్రవర్తి వరాహం వెంటపడ్డాడు.

జ్యోతిర్మయం

ఆ వరాహం చాలా దూరం తీసుకెళ్ళి, చివరకు చెట్ల దాపున ఉన్న ఒక కుహరంలో ప్రవేశించి చూస్తుండగానే అదృశ్యమైంది. ఆశ్చర్యపోయిన తొండమాన్ చక్రవర్తి ఆ గుంటను తవ్వడం మొదలుపెట్టాడు. వరాహం కనపడలేదు. అలసిపోయి కళ్ళు మూసుకున్నాడు తొండమాన్ చక్రవర్తి. అంతలో కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపే వెలుగుతో ఆ ప్రదేశంలో శ్రీహరి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. తన కళ్ళను తానే నమ్మలేక అవాక్కై నిలబడిన చక్రవర్తిని ఆదరంగా చూస్తూ... 'నన్ను భక్తితో కొలిచి, నన్ను తెలుసుకుని అత్యుత్తమమైన ఫలములను పొందుదువు గాక!' అని ఆశీర్వదించాడు. శ్రీహరికి ఎదురుగా నేలపై సాగిలపడి మొక్కి భక్తితో నుతించాడు తొండమానుడు. వెంటనే ఆ ప్రదేశంలో సౌధ, సాల, గోపుర, మంటపాదులను నిర్మింపజేశాడు. 'కట' మనే పాపకాష్ఠము, ద్రవిడ భాషలోని 'వేం' అనే దహన నామంతో చేరి 'వేంకటాద్రి' అనే పేరుతో ఆ ప్రదేశం సకల పాపాలను హరించే పవిత్రమైన ప్రదేశంగా ఈ భువిపై వెలిసింది అని ఎఱ్ఱయకవి 'సకలనీతికథా నిదానము' కావ్యంలో చెప్పాడు. ఆ వేంకటాచలానికి భక్తుల ప్రయాణం పొద్దుపొడుపుతోనే ఇలా సాగింది అన్నాడు:

చ. కటములు జీవురింప దెలిగన్నులవాడుదయింప బాదసం / ఘటన నలంగ గోరికలు గాంచెద మంచును దీర్థయాత్రకై / యిటునటు లేగనేల నరులెట్టి యఘాత్ములకైన గల్గు వేం / కటమనుపేరు జిహ్వ తుది గాపురముండిన ముక్తినందల్.

కోరికలు తీరాలని, పాపాలు నశించాలని ఆలోచనతో తీర్థయాత్రకై నరులు వేరే ప్రదేశాలకు వెళ్ళడం ఎందుకు? ఎంతటి పాపాత్ముడికైనా 'వేంకట' మనే పేరు నాలుక చివరన ఎల్లప్పుడూ ఉంటే చాలు, ముక్తి సంపదలు లభిస్తాయని దీని భావం.

– భట్టు వెంకటరావు

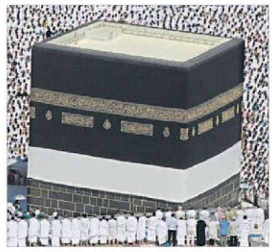
పరువు కోసం పాలకుల పాకులాట!

విజయవాడ ఎంబార్కేషన్ నుంచి దరఖాస్తు చేసుకోవాలని హజ్ యాత్రికులకు వేడుకోలు

కాళ్లావేళ్లా పడి ప్రాధేయపడిన నేతలు, అధికారులు

- ఎట్టకేలకు విజయవాడ నుంచి 980 మంది దరఖాస్తు
- హజ్-2026కు మొత్తం 2,620 మంది రాష్ట్ర యాత్రికుల దరఖాస్తు
- దేశవ్యాప్తంగా ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఉన్న పదివేల మందికి 20 రోజుల యాత్రకు హజ్ కమిటీ అనుమతి
- 41 రోజులకు బదులు 20 రోజుల యాత్రకు అనుమతివ్వడం ఇదే తొలిసారి
- 20 రోజుల యాత్రకు రాష్ట్రం నుంచి 290 మంది దరఖాస్తు
- ముగిసిన హజ్ ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుల గడువు

సాక్షి, అమరావతి: హజ్ యాత్రకు విజయవాడ ఎంబార్కేషన్ పాయింట్ విషయమై అభాసుపాలైన కూటమి పాలకులు చివరకు పరువు దక్కించుకునేందుకు పడరాని పాట్లు పడ్డారు. గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో అప్పటి సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రత్యేక శ్రద్ధతో సాధించిన ఎంబార్కేషన్ పాయింట్‌ను నిలబెట్టుకోవడంలో గతేడాది కూటమి ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైంది. దీంతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ముస్లింల నుంచి తీవ్ర విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఈ ఏడాది కూడా చివరివరకు విజయవాడ ఎంబార్కేషన్‌కు అనుమతి రాలేదు. ఆఖరి నిమిషంలో అనుమతి రావడంతో తామే కొత్తగా సాధించినట్టు కూటమి పాలకులు బడాయి పోయారు. అయితే ఆఖరి నిమిషం వరకు అనుమతి లేకపోవడంతో రాష్ట్రం నుంచి హజ్‌కు వెళ్లాలనుకునే చాలామంది యాత్రికులు హైదరాబాద్, బెంగళూరు నుంచి దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులను జూలై 31 నుంచి కేంద్ర హజ్ కమిటీ మరో వారం రోజులు పొడిగించడంతో అప్పటికే అభాసుపాలైన కూటమి పాలకులు మేల్కొన్నారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేసి విజయవాడ ఎంబార్కేషన్ పాయింట్ నుంచి దరఖాస్తు చేసుకునేలా హజ్ యాత్రికులను కాళ్లావేళ్లాపడి ప్రాధేయపడ్డారు.

ముగిసిన గడువు..

హజ్-2026 యాత్ర కోసం ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుల గడువు ఈనెల 7తో ముగిసినట్టు హజ్ కమిటీ అధికారులు ధ్రువీకరించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 2,,500 మందికి కేంద్ర హజ్ కమిటీ అనుమతి ఇచ్చింది. కాగా, రాష్ట్రం నుంచి 2,620 మంది దరఖాస్తులు చేసుకున్నారు. వారిలో కొంత మంది విరమించుకునే అవకాశం ఉందని, దీంతో కేంద్ర హజ్ కమిటీ ఇచ్చిన అనుమతికి అనుగుణంగానే యాత్రికులు ఉంటారని అధికారులు చెబుతున్నారు. దరఖాస్తు చేసుకున్నవారిలో 980 మంది విజయవాడ ఎంబార్కేషన్ ఆప్షన్ పెట్టుకున్నారు. మిగిలిన 1,640 మంది హైదరాబాద్, బెంగళూరు నుంచి వెళ్లనున్నారు.

ప్లీజ్.. విజయవాడ ఆప్షన్ పెట్టుకోండి..

రాష్ట్రప్రభుత్వ పెద్దలు, ముఖ్యనేతల ఆదేశాల మేరకు హజ్‌కమిటీ ప్రతినిధులు సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి ఫరూక్‌ను కలిసి యాత్రను ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకున్నట్టు హైప్ తీసుకొచ్చారు. అయితే యాత్రికులకు ప్రభుత్వం రూ.లక్ష ఇస్తామన్నా.. విజయవాడ నుంచి వెళ్లే వారిపై విమాన చార్జీల భారం పడుతుండడంతో యాత్రికులు పెద్దగా ఆసక్తి చూపలేదు. దీనికితోడు గతంలో వెళ్లిన హాజీలకు ఇస్తామన్న రూ.లక్ష ఇవ్వకపోవడంతో ఈసారి కూడా ఇస్తారో ? లేదో ? అనే అనుమానాలు పెరగడం కూడా కారణం. ఇదే విషయాన్ని ప్రభుత్వ పెద్దల ముందు హజ్ ప్రతినిధులు ఉంచడంతో పాలకులు ఆగమేఘాలపై స్పందించారు. హజ్-2025లో విజయవాడ ఎంబార్కేషన్ పాయింట్ నుంచి వెళ్లేందుకు దరఖాస్తు చేసుకుని ఇక్కడ ఎంబార్కేషన్ రద్దుతో హైదరాబాద్ నుంచి వెళ్లిన 72 మందికి కొద్ది రోజుల క్రితమే రూ.లక్ష చొప్పున ఆర్థిక సాయాన్ని మంజూరు చేశారు. కొత్తగా వెళ్లేవారికి కూడా ఇస్తామని, ప్లీజ్ ఈసారి విజయవాడ ఆప్షన్ పెట్టుకోవాలని ప్రాధేయపడ్డారు. అప్పటికే హైదరాబాద్,, బెంగళూరు నుంచి దరఖాస్తు పెట్టుకున్న 1700 మందికిపైగా యాత్రికులు విజయవాడ ఆప్షన్ మార్చుకునేలా వెసులుబాటు కల్పించారు. చివరకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పడిన పాట్లతో 980 మంది విజయవాడ ఆప్షన్ పెట్టుకున్నట్టు సమాచారం.

తొలిసారిగా 20 రోజుల యాత్ర..

హజ్ యాత్ర ప్రారంభమైన నాటి నుంచి దాదాపు 40 నుంచి 41రోజులపాటు యాత్ర సాగేలా అనుమతిస్తున్నారు. దేశంలో తొలిసారిగా హజ్-2026కు 20 రోజుల యాత్ర కోసం ప్రత్యేకంగా 10వేల మందికి కేంద్ర హజ్ కమిటీ అనుమతి ఇచ్చింది. ఎన్ఆర్ఐలు, ఉద్యోగులతోపాటు ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఉన్న వారికి 40 రోజులపాటు యాత్రకు సెలవులు, ఇతర ఇబ్బందులు ఉండటంతో కేంద్ర హజ్ కమిటీ ప్రత్యేక అవకాశం కల్పించింది. దీంతో 20 రోజుల యాత్రకు ఏపీ నుంచి 290 మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.

క్లుప్తంగా...

ముగిసిన గవర్నర్ చీరాల పర్యటన

చీరాల టౌన్: కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి వ్యక్తిగత పర్యటనకు చీరాల వచ్చిన గవర్నర్ జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్ శనివారం తన పర్యటనను ముగించుకుని విజయవాడలోని రాజ్‌భవన్‌కు చేరుకున్నారు. వాడరేవులోని ఐటీసీ అతిథి గృహంలో బస చేసిన గవర్నర్‌కు ఇన్‌చార్జి జేసీ గంగాధర్ గౌడ్, చీరాల ఆర్డీవో తూమాటి చంద్రశేఖర నాయుడు పుష్పగుచ్ఛాలు అందించి వీడ్కోలు పలికారు. అలాగే, గవర్నర్‌ను చీరాల టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొండయ్య కలిశారు.

శ్రీవారి ఆలయంలో వైభవంగా శ్రావణ ఉపకర్మ

తిరుమల: శ్రీవారి ఆలయంలో శనివారం శ్రావణ పౌర్ణమి సందర్భంగా శ్రావణ ఉపకర్మ-నూతన యజ్ఞోపవీతధారణ కార్యక్రమం వైభవంగా జరిగింది. ఉదయం 6 గంటలకు కృష్ణస్వామిని శ్రీ భూవరాహస్వామివారి ఆలయానికి ఊరేగింపుగా తీసుకువచ్చి స్నపన తిరుమంజనం నిర్వహించారు. ఇందులో పాలు, పెరుగు, తేనె, కొబ్బరి నీళ్లు, పసుపు, చందనంతో అర్చకులు అభిషేకించారు. అనంతరం నూతన యజ్ఞోపవీతాన్ని సమర్పించి, ఆస్థానం నిర్వహించారు. తరువాత శ్రీకృష్ణస్వామి ఊరేగింపుగా శ్రీవారి ఆలయానికి తిరిగి చేరుకున్నారు.

యువకుల చేతికి చిక్కిన 8కిలోల మారవ చేప

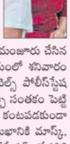

సదుం: చిత్తూరు జిల్లా సదుం మండలంలో శనివారం ఎనిమిది కిలోల మారవ చేప చిక్కింది. ప్రాజెక్టులోకి వర్షం నీరు వస్తుండడంతో కొర్లకుంటవారిపల్లెకు చెందిన పలువురు యువకులు చేపల వేటకు వెళ్లారు. భార్గవ అనే యువకుడికి మారవ రకానికి చెందిన భారీ చేప దొరికింది. బరువు 8 కిలోల వరకు ఉంటుందని యువకుడు తెలిపారు.

ఎద్దులకొండ గుట్టల్లో చిరుత మృతి

కృష్ణగిరి: కర్నూలు జిల్లా కృష్ణగిరి మండల పరిధిలోని కోయిలకొండ-తాపలకొత్తూరు గ్రామాల మధ్య ఎద్దులకొండ గుట్టల్లో చిరుత మృతి చెందింది. శనివారం తాపలకొత్తూరుకి చెందిన గ్రామస్తులు కొండ ప్రాంతంలోని ఆంజనేయస్వామి దర్శనానికి వెళ్లగా అక్కడ దుర్వాసన రావడాన్ని గమనించారు. ఈ విషయాన్ని ఫారెస్టు అధికారులకు చెప్పారు. ఫైర్ వాచర్ చంద్రను ఆ ప్రాంతానికి పంపడంతో అతడు చిరుత కళేబరాన్ని గుర్తించాడు. కర్నూలు డీఆర్‌వో ఓబులేసు, వెల్దుర్తి బీట్ అధికారి రామచంద్రుడు ఘటనాస్థలానికి చేరుకుని చిరుత కళేబరాన్ని పరిశీలించారు. వయస్సు మళ్లి చిరుత చనిపోయి ఉండవచ్చని తెలిపారు. ఆదివారం పోస్టుమార్టం నిర్వహించి పూర్తి వివరాలు వెల్లడిస్తామన్నారు.

మీడియా కంటపడకుండా వినుత తంటాలు

రేణిగుంట: తన డ్రైవర్ హత్య కేసులో రిమాండ్‌లో ఉన్న శ్రీకాళహస్తి జనసేన మాజీ ఇన్‌చార్జి వినుత కోటకు చెన్నై సెషన్స్ కోర్టు షరతులతో కూడిన బెయిల్ మంజూరు చేసిన విషయం విదితమే. ఈ క్రమంలో శనివారం ఆమె చెన్నైలోని సీ3 సెవెన్‌వెల్స్ పోలీస్‌స్టేషన్‌కు ద్విచక్ర వాహనంపై వచ్చి సంతకం పెట్టి వెళ్లిపోయారు. మీడియా కంటపడకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ముఖానికి మాస్క్, తలకు టోపీ ధరించి..పోలీస్‌స్టేషన్ లోపలికి వెళ్లి సంతకం పెట్టారు. అనంతరం అక్కడి నుంచి వెళ్తుండగా మీడియా ప్రతినిధులు ఆమెను కేసు, రాజకీయ భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన వివరాలను తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించగా.. ఆమె లాయర్ చెయ్యి అడ్డుపెట్టి ఆపారు. బండిని ఆపకుండా వినూత అక్కడి నుంచి వేగంగా వెళ్లిపోయారు. మరోవైపు..ఇదే కేసులో రిమాండ్‌లో ఉన్న కోట చంద్రబాబు, షేక్ తాసర్, శివకుమార్, గోపిలకు కోర్టు ఈ నెల 22 వరకు రిమాండ్ పొడిగించింది.

సుబ్బారాయుడు సన్నిధిలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

మోపిదేవి: కృష్ణాజిల్లా మోపిదేవిలోని శ్రీవల్లీ దేవసేన సమేత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామిని శనివారం హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బి.కృష్ణమోహన్ దర్శించుకున్నారు. నాగపుట్టలో పాలు పోసి మొక్కుబడి చెల్లించుకున్నారు. ఆలయ డెప్యూటీ కమిషనర్ దాసరి శ్రీరామవరప్రసాదరావు స్వామి చిత్రపటం, లడ్డు ప్రసాదం అందించి ఆలయ మర్యాదలతో సత్కరించారు.

నాగాలాండ్ గవర్నర్ గణేశన్‌కు శస్త్ర చికిత్స

సాక్షి, చెన్నై: తమిళనాడుకు చెందిన బీజేపీ సీనియర్ నేత, నాగాలాండ్ గవర్నర్ ఎల్.గణేశన్‌కు శనివారం శస్త్ర చికిత్స జరిగింది. ఆయన తలకు వైద్యులు సర్జరీ చేసి ఇంటెన్సివ్ కేర్‌లో ఉంచినట్టు సమాచారం. చెన్నైలోని నివాసంలో శుక్రవారం ఉదయం ఆయన జారిపడటంతో తలకు తీవ్ర గాయమైంది. స్పృహ తప్పడంతో థౌజండ్ లైట్స్‌లోని అపోలో ఆస్పత్రికి తరలించారు. వైద్యులు ఆయనకు శస్త్ర చికిత్స చేశారు.

ఆలయం వెలుపల హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ గోపాలకృష్ణారావు, జస్టిస్ తుహిన్ కుమార్, తెలంగాణ హైకోర్టు జడ్జి జస్టిస్ సూర్యపల్లి నంద

శ్రీవారి సేవలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు

తిరుమల శ్రీవారిని హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ గోపాలకృష్ణారావు, జస్టిస్ తుహిన్ కుమార్, తెలంగాణ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సూర్యపల్లి నంద శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో వేద పండితులు ఆశీర్వదించగా, టీటీడీ అధికారులు లడ్డూ ప్రసాదాలతో సత్కరించారు. అలాగే జస్టిస్ తుహిన్ కుమార్ తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతి అమ్మవారిని కూడా దర్శించుకున్నారు.

– తిరుమల / చంద్రగిరి

దుర్గమ్మను దర్శించుకున్న కర్ణాటక హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

ఇంద్రకీలాద్రి (విజయవాడ పశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న దుర్గమ్మను శనివారం కర్ణాటక హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ లలిత దంపతులు దర్శించుకున్నారు. దేవదాయశాఖ కమిషనర్ రామచంద్రమోహన్, ఈవో శీనానాయక్ ఆహ్వానం పలకగా, దర్శనానంతరం ఆలయ అర్చకులు వేద ఆశీర్వచనం, అమ్మవారి ప్రసాదాలు, పట్టు వస్త్రాలను అందజేశారు.

అప్పన్న సన్నిధిలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

సింహాచలం: శ్రీవరాహ లక్ష్మీనృసింహ స్వామిని హైకోర్టు జడ్జి జస్టిస్ వై.లక్ష్మణరావు శనివారం సతీసమేతంగా దర్శించుకున్నారు. ఆలయంలోని కప్పస్తంభానికి మొక్కుకుని బేడామండపంలో ప్రదక్షిణ చేశారు. అర్చకులు వేద ఆశీర్వచనం అందజేయగా, ఈవో స్వామి ప్రసాదం, చిత్రపటం, శేషవస్త్రాన్ని అందజేశారు.

టీటీడీకి చిరుధాన్యాల శ్రీనివాసుడు చిత్రపటం

ఏయూ క్యాంపస్: విశాఖకు చెందిన చిరుధాన్యాల చిత్రకారుడు మోకా విజయ్ కుమార్ చిరుధాన్యాలతో తీర్చిదిద్దిన శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి చిత్రపటాన్ని శనివారం టీటీడీ ఏఈవో సీహెచ్. వెంకయ్య చౌదరికి అందజేశారు. ఈ చిత్రపటాన్ని తీర్చిదిద్దేందుకు అరికలు, కొర్రలు, సామలు, నల్లసామలు, రాగులు ఉపయోగించినట్టు విజయ్‌కుమార్ తెలిపారు. 27 రోజులు శ్రమించినట్లు పేర్కొన్నారు.

వైభవంగా శ్రావణ పౌర్ణమి గరుడసేవ

తిరుమల: తిరుమలలో శనివారం రాత్రి శ్రావణ పౌర్ణమి సందర్భంగా గరుడ వాహన సేవ వైభవంగా జరిగింది. రాత్రి 7 గంటలకు సర్వాలంకార భూషితుడైన శ్రీమలయప్ప స్వామి గరుడ వాహనంపై ఆలయ మాడ వీధుల్లో విహరిస్తూ భక్తులను కటాక్షించారు. కార్యక్రమంలో తిరుమల పెద్దజీయర్ స్వామి, చిన్నజీయర్ స్వామి, బోర్డు సభ్యుడు డాలర్స్ దివాకర్‌రెడ్డి, అదనపు ఈవో సీహెచ్ వెంకయ్య చౌదరి, డిప్యూటీ ఈవో లోకనాథం పాల్గొన్నారు.

శోభాయమానం... తొలి తెప్పోత్సవం

రాఘవేంద్రునికి టీటీడీ పట్టు వస్త్రాల సమర్పణ

మంత్రాలయం: రాఘవేంద్రస్వామి 354వ సప్త రాత్రోత్సవాల్లో భాగంగా రెండో రోజు శనివారం వైభవంగా వేడుకలు సాగాయి. సూర్యాస్తమయ సమయాన ఉత్సవమూర్తి తొలి తెప్పోత్సవం శోభాయమానంగా జరిగింది. రాఘవేంద్రస్వామి మూల బృందావనం నుంచి ఉత్సవమూర్తి మేళతాళాలతో శ్రీమఠం నుంచి బయలుదేరారు. శ్రీమఠం ఈశాన్య భాగంలో రూ.1.90 కోట్లతో బెంగళూరుకు చెందిన ఆశా, ప్రకాష్ దంపతుల సహకారంతో నిర్మించిన పరిమళ తీర్థం పుష్కరిణికి చెంతకు చేరుకున్నారు. అక్కడ పీఠాధిపతి సుబుధేంద్రతీర్థులు పరిమళ తీర్థానికి పూజలు గావించి ఉత్సవమూర్తిని తెప్పపై కొలువుంచారు. ఉత్సవమూర్తికి పుష్పార్చనలు, హారతులు పట్టి తెప్పోత్సవానికి అంకురార్పణ పలికారు. పుష్కరిణి చుట్టూ వేలాది భక్తుల నడుమ వేద ఘోషలు, మంగళవాయిద్యాల మధ్య ప్రహ్లాదరాయలు విహరించారు.

టీటీడీ పట్టు వస్త్రాల సమర్పణ

ఉత్సవాల్లో ఆనవాయితీలో భాగంగా తిరుమల వెంకన్న పట్టువస్త్రాలను రాఘవేంద్రస్వామికి సమర్పించారు. శనివారం టీటీడీ ఆలయ ఏఈవో రామకృష్ణ దంపతులు పట్టువస్త్రాలతో శ్రీమఠం చేరుకోగానే పీఠాధిపతి శాస్త్రోక్తంగా వాటిని స్వీకరించి శిరస్సున ఉంచుకుని రాఘవేంద్రుల గర్భాలయం చేరుకున్నారు. అక్కడ రాఘవేంద్రుల మూల బృందావనంతో పట్టు వస్త్రాలకు విశేష పూజలు గావించారు. అనంతరం ఊంజల్ మంటపంలో ఏఈవోకు పీఠాధిపతి సన్మానం చేశారు.

రోడ్డు వేయండంటూ గుర్రాలతో నిరసన

రావికమతం: 'మాకు రోడ్డు వేయండి మహాప్రభో' అంటూ అనకాపల్లి జిల్లా రావికమతం మండలం చీమలపాడు పంచాయితీ జీలుగులోవ, సోంపురం, బందలు గ్రామాల గిరిజనులు గుర్రాలపై వెళ్తూ శనివారం వినూత్నంగా నిరసన తెలిపారు. ఈ గ్రామాల్లో సామాలమ్మ కొండపై 23 గిరిజన కుటుంబాలు ఉంటున్నాయి. రోడ్డు లేకపోవడంతో వీరు ఏ అవసరం వచ్చినా కిందికి రావాలంటే చాలా సమయం పడుతోంది. దీనిపై పలుమార్లు ఉన్నత అధికారుల దృష్టికి తీసుకుని వెళ్లగా.. కొండ దిగువ భాగంలో ఇళ్లస్థలాలు, ఇళ్లు ఇచ్చి మౌలిక సదుపాయాలు కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు..అయినా అది నెరవేర్చలేదు. అధికారులు తక్షణం స్పందించి తమకు రోడ్డు మార్గం కల్పించాలని, లేని పక్షంలో కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద నిరసన తెలియ జేస్తామని గిరిజన సంఘం 5వ షెడ్యూలు సాధన కమిటీ నేతలు తెలిపారు.

కూటమి పాలనలో రెడ్‌బుక్ ఒక్కటే అమలవుతోంది

- పాలన గాలికొదిలేసి అక్రమార్జనపైనే కూటమి నేతల దృష్టి
- వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర క్రిస్టియన్ సెల్ అధ్యక్షుడు జాన్‌వెస్లీ

పాలకొల్లు సెంట్రల్: కూటమి ప్రభుత్వంలో రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగాన్ని మాత్రమే అమలు చేస్తున్నారని రాష్ట్ర క్రిస్టియన్ మైనార్టీ సెల్ అధ్యక్షుడు బొల్లవరపు జాన్‌వెస్లీ అన్నారు. శనివారం ఆయన పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పాలకొల్లులో విలేకరులతో మాట్లాడారు. రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యం అపహాస్యమైందని విమర్శించారు. ప్రభుత్వం పోలీసు వ్యవస్థను సొంత జాగీరులా వాడుకుంటోందని దుయ్యబట్టారు. ప్రశ్నించే గొంతులను కూటమి అణచివేస్తూ పైశాచికానందం పొందుతున్నారన్నారు. వైఎస్ జగన్ పరిపాలన ఇదే రకంగా చేసి ఉంటే నేడు కూటమి ప్రభుత్వం ఉండేది కాదన్నారు. అమలు కాని హామీలు గుప్పించి, ప్రజలను మభ్యపెట్టి కూటమి అధికారంలోకి వచ్చిందన్నారు. ఆడబిడ్డలకు ఏటా రూ.18 వేలు ఇస్తామని చెప్పి, ఇలాంటి పథకాలు ఇవ్వాలంటే ఇప్పుడు రాష్ట్రాన్ని అమ్మేయాలనడం రాష్ట్ర ప్రజలపై కూటమి నిర్లక్ష్యానికి నిదర్శనమన్నారు. ప్రజాపాలన గాలికొదిలేసిన కూటమి ప్రజా ప్రతినిధులు ల్యాండ్, శ్యాండ్, మైనింగ్, లిక్కర్ వంటి అక్రమాదాయాలపైనే ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టారన్నారు. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, సంక్షేమ పథకాల అమలుకు ఐదేళ్లలో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రూ.3.50 లక్షల కోట్లు అప్పు చేస్తే కూటమి ప్రభుత్వం ఒక్క సంవత్సరంలోనే దాదాపు రూ.2 లక్షల కోట్లు అప్పు చేసిందన్నారు. ఈ డబ్బంతా ఎక్కడకి వెళ్లిందో కూటమి నాయకులు చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రజా ప్రతినిధులపై కూడా దాడులు చేసే విష సంస్కృతికి కూటమి ప్రభుత్వం తెరలేపిందన్నారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామన్న కూటమి.. 2.50 లక్షల వలంటీర్ ఉద్యోగాలు, బేవరేజెస్‌లో 17 వేల ఉద్యోగాలు, ఏపీ ఫైబర్ నెట్‌లో 17 వేలు ఉద్యోగాలు తొలగించి పైశాచికానందం పొందుతున్నారన్నారు. ప్రకాశం, నెల్లూరు, సత్తెనపల్లి, గుంటూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో వైఎస్ జగన్‌పర్యటనలకు వచ్చిన జనాదరణ చూసి కూటమి నేతలకు నిద్ర పట్టడం లేదన్నారు. క్రిస్టియన్ మైనార్టీ సెల్ తరఫున వైఎస్సార్‌సీపీ విజయానికి కష్టపడి పనిచేస్తామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర నాయకులు బెనహర్, మనోజ్, క్రిస్టియన్ మైనార్టీ సెల్ జిల్లా అధ్యక్షుడు కుంచినపల్లి విన్స్టన్‌బాబు పాల్గొన్నారు.

వైఖానస ఆగమం ప్రకారమే శ్రీవారికి అర్చనాదులు

విఖనస మహర్షి జయంతి సభలో పండితులు

తిరుమల: వైఖానస కల్పసూత్రమ్ ద్వారా ఆవిర్భవించిందే వైఖానస ఆగమమని, తిరుమల శ్రీనివాసునికి వైఖానస ఆగమం ప్రకారమే అర్చనాదులు నిర్వహిస్తున్నారని పండితులు తెలిపారు. తిరుమలలో శనివారం విఖనస మహర్షి జయంతిని పురస్కరించుకుని ఆస్థాన మండపంలో టీటీడీ అళ్వార్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్టు, వైఖానస దివ్య సిద్ధాంత వివర్ధని సభ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో సభ నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించిన దివి రాఘవ దీక్షితులు ప్రసంగిస్తూ విఖనస మహర్షి రచించిన వైఖానస కల్పసూత్రంలో 18 సంస్కారాలు, 22 యజ్ఞాలు, ధర్మాలు, ప్రాయశ్చిత్తాలు ఉపదేశించారని తెలిపారు.

ఇండియన్ ఫారిన్ సర్వీస్‌కు సాయితేజ

చిల్లకూరు: తిరుపతి జిల్లా చిల్లకూరుకు చెందిన నెల్లూరు సాయితేజ ఇండియన్ ఫారిన్ సర్వీస్(ఐఎఫ్ఎస్)కు ఎంపికయ్యారు. నాయుడుపేట మండలం చిలమత్తూరుకు చెందిన నెల్లూరు శ్రీనివాసులు, సరస్వతమ్మ దంపతులు ఉద్యోగ రీత్యా చిల్లకూరులో స్థిరపడ్డారు. వీరి పెద్ద కుమారుడు సాయితేజ హైదరాబాద్‌లో ఐఐటీ పూర్తిచేసి సివిల్స్‌కు సిద్ధం కాగా, మూడో ప్రయత్నంలో ఐపీఎస్‌కు ఎంపికై ప్రస్తుతం శిక్షణ పొందుతున్నారు. ఇండియన్ ఫారిన్ సర్వీస్‌పై ఆసక్తితో ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకుని నాలుగోసారి సివిల్స్‌లో 154వ ర్యాంకు సాధించి, ఐఎఫ్ఎస్‌కు ఎంపికయ్యారు. ఈ నెల 25 నుంచి ముస్సోరిలో శిక్షణ తీసుకోనున్నారు.

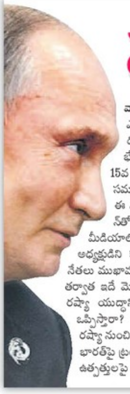
ఆ లేఖ ఖైదీలు రాసినది కాదు

జైళ్ల శాఖ కోస్తాంధ్ర డీఐజీ రవికాంత్

ఆరిలోవ: అధికారులు తమను హింసిస్తున్నారని కొందరు ఖైదీలు లేఖ రాసిన ఉదంతంపై దర్యాప్తు చేపట్టడానికి విశాఖ కేంద్ర కారాగారానికి జైళ్ల శాఖ కోస్తాంధ్ర డీఐజీ రవికాంత్ శనివారం వచ్చారు. బయట నుంచి తీసుకువచ్చిన తెల్ల కాగితంపై 25 మంది ఖైదీలు సంతకాలు పెట్టారని తెలిపారు. ఆ లేఖ ఖైదీలు రాసినది కాదని వెల్లడైందన్నారు. కొందరు ఖైదీలతో ముందుగా తెల్ల కాగితంపై సంతకాలు చేయించారని, ఇచ్చిన కాగితాలపై వేరే వ్యక్తి లేఖ రాసి బయటకు పంపినట్లు తమ విచారణలో తేలిందన్నారు. లేఖపై సంతకాలు పెట్టిన రాజేష్, నాగన్న, మీర్జాఖాన్‌లతో పాటు 25 మంది ఖైదీలను దర్యాప్తులో భాగంగా ప్రశ్నించినట్లు తెలిపారు. ఒకరోజు ఒక ఖైదీ పప్పు బాగాలేదని చెప్పడంతో భోజనం బాగాలేదని రాసినట్లు తెలిపారన్నారు. అధికారులు గతంలో మాదిరిగా జైలు అంతటా ఇప్పుడు తిరగనీయకుండా స్వేచ్ఛ లేకుండా చేశారని, అందుకే లేఖపై సంతకాలు చేసినట్లు వెల్లడించారని డీఐజీ వివరించారు. దీని వెనుక జైలు కిందస్థాయి సిబ్బంది కొందరి హస్తం ఉండి ఉంటుందని భావిస్తున్నామన్నారు. ఒకవేళ ఖైదీ లేఖ రాస్తే ప్రత్యేకంగా జైలు స్టాంప్ వేసిన పేపర్ సరఫరా చేస్తామన్నారు. కానీ వీరు లేఖ రాయడానికి ఉపయోగించిన పేపరుపై అలాంటి స్టాంప్ లేదన్నారు. బయట పేపరు ఉపయోగించారన్నారు. బయట నుంచి లోపలకు సిబ్బంది ప్రమేయంతోనే ఆ పేపరు చేరుతుందన్నారు. నియమ నిబంధనల ప్రకారం జైలు అధికారులు కచ్చితంగా ఉండటంతో కొందరికి ఇబ్బంది కలిగి ఇలాంటి పరిణామాలు జరుగుతున్నాయని తెలిపారు.

పుతిన్, ట్రంప్ భేటీ 15న

వేదిక అలస్కా

- నాలుగేళ్ల తర్వాత జరుగబోతున్న ముఖాముఖి చర్చలు
- ఉక్రెయిన్‌పై యుద్ధాన్ని ముగించేలా పుతిన్‌పై ఒత్తిడి పెంచే అవకాశం

వాషింగ్టన్: ప్రపంచ దేశాలు ఆసక్తికరంగా ఎదురు చూస్తున్న అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్, రష్యా అధినేత పుతిన్ భేటీకి వేదిక, తేదీ ఖరారయ్యాయి. ఈ నెల 15వ తేదీన అలస్కాలో ఇరువురు నేతలు సమావేశం కాబోతున్నారు. డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఈ విషయం స్వయంగా వెల్లడించారు. పుతినోతో తన భేటీ గురించి శనివారం సోషల్ మీడియాలో పోస్టు చేశారు. వచ్చే శుక్రవారం రష్యా అధ్యక్షుడిని కలుసుకోబోతున్నట్లు తెలిపారు. ఇద్దరు నేతలు ముఖాముఖి సమావేశం అవుతుండడం నాలుగేళ్ల తర్వాత ఇదే మొదటిసారి కావడం విశేషం. ఉక్రెయిన్–రష్యా యుద్ధాన్ని ముగించే దిశగా పుతిన్‌ను ట్రంప్ ఒప్పిస్తారా? అనేది చర్చనీయాంశంగా మారింది. రష్యా నుంచి ముడిచమురు కొనుగోలు చేస్తున్నందుకు భారత్‌పై ట్రంప్ టారిఫ్‌ల మోత మోగించారు. భారత ఉత్పత్తులపై ఏకంగా 50 శాతం సుంకాలు విధించారు. అంతేకాకుండా రష్యా ప్రత్యర్థి దేశమైన ఉక్రెయిన్‌పై సైనిక సాయం భారీగా పెంచబోతున్నట్లు ప్రకటించారు. ఈ తరుణంలో ట్రంప్, పుతిన్ భేటీ విశేష ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత యూరప్‌లో సుదీర్ఘకాలంగా కొనసాగుతున్న అతిపెద్ద యుద్ధం ఉక్రెయిన్–రష్యా సమరమే. దీనికి సాధ్యమైనంత త్వరగా తెరదించాలని ట్రంప్ పట్టుదలతో ఉన్నారు. పుతిన్‌ను కలుసుకోబోతున్నట్లు ఇటీవల హఠాత్తుగా ప్రకటించి, అందరినీ ఆశ్చర్యానికి గురిచేశారు.

ఒకప్పటి రష్యా భూభాగమే అలస్కా

పుతిన్, ట్రంప్ సమావేశానికి అలస్కా వేదిక అవుతుండడం మరో విశేష పరిణామం. అలస్కా 1867 దాకా రష్యా సామ్రాజ్యంలో అంతర్భాగమే. అప్పటి జార్ చక్రవర్తి అలెగ్జాండర్–2 ఈ ప్రాంతాన్ని అమెరికాకు విక్రయించారు. బ్రిటిష్ సైన్యం దీన్ని ఆక్రమిస్తుందన్న భయంతో అప్పటికప్పుడు అమ్మకానికి పెట్టారు. ఎకరాకు ఒక డాలర్ చొప్పున అమ్మేసినట్లు చెబుతుంటారు. 19వ శతాబ్దంలో ప్రపంచంలో ఇది అతిపెద్ద రియల్ ఎస్టేట్ లావాదేవీల్లో ఒకటిగా గుర్తింపు పొందింది. ప్రస్తుతం అలస్కా భూభాగం విలువ 10 బిలియన్ డాలర్లు(రూ.8.75 లక్షల కోట్లు) ఉంటుందని అంచనా. బంగారం సహా సహజ వనరులకు లోటులేని ప్రాంతం అలస్కా. అమెరికా విస్తీర్ణంలో ఐదింట ఒక వంతు అలాస్కా ఉంటుంది. అలస్కాతో రష్యాకు విడదీయరాని అనుబంధం ఉంది.

ఆగస్టు 15న సమావేశం ఎందుకు?

ఇక ఇద్దరు కీలక నాయకుల భేటీ కోసం నిర్ణయించిన తేదీకి కూడా చెప్పుకోదగ్గ ప్రాధాన్యం ఉంది. ఆగస్టు 15వ తేదీ భారతదేశానికి స్వాతంత్య్రం వచ్చిన తేదీ అని మనకు తెలుసు. కానీ, ఎక్కువ మందికి తెలియని సంగతి ఏమిటంటే.. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసిన తేదీ ఆగస్టు 15. జపాన్ చక్రవర్తి హిరో హితో లొంగుబాటు ప్రకటనతో ఈ యుద్ధం ముగిసింది. ఈ ఏడాది ఆగస్టు 15న రెండో ప్రపంచ యుద్ధానికి 80 ఏళ్లు పూర్తికాబోతున్నాయి. 1945 ఆగస్టు 15న రెండో ప్రపంచ యుద్ధానికి తెరపడగా సరిగ్గా రెండేళ్లకు ఇండియాకు స్వాతంత్య్రం లభించింది. జపాన్‌లో మిత్రదేశాల సైన్యాన్ని లార్డ్ లూయిస్ మౌంట్‌బాటెన్ ముందుండి నడిపించారు. విజయం చేకూర్చి పెట్టారు. అదే మౌంట్‌బాటెన్ ఇండియా గవర్నర్ జనరల్ హోదాలో 1947లో స్వాతంత్య్ర దినాన్ని ఆగస్టు 15గా నిర్ణయించారు. అది ఆయనకు ఇష్టమైన తేదీ కావడమే ఇందుకు కారణం. ప్రస్తుతం ఆగస్టు 15వ తేదీన పుతిన్, ట్రంప్ కలుసుకోబోతున్నారు.

మా అభ్యంతరాలు వినాల్సిందే

ప్రాదేశిక సమగ్రతపై రాజీపడే ప్రసక్తే లేదు

- ఆక్రమణదారులకు మా భూమిని అప్పగించం
- ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీ స్పష్టీకరణ

కీవ్: అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్, రష్యా అధినేత పుతిన్ మధ్య ఈ నెల 15న జరుగబోతున్న భేటీ పట్ల ఉక్రెయిన్ ప్రెసిడెంట్ జెలెన్‌స్కీ అసహనం వ్యక్తంచేశారు. తమ అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా వారిద్దరూ ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా, ఏ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నా అది తమకు సమ్మతం కాబోదని తేల్చిచెప్పారు. ఈ మేరకు శనివారం 'టెలిగ్రామ్'లో పోస్టు చేశారు. రష్యా ఆక్రమణలో ఉన్న తమ భూభాగాలను వదులుకొనే ప్రసక్తే లేదన్నారు. అవి ఏనాటికైనా ఉక్రెయిన్‌లో కలవాల్సిందేనని తేల్చిచెప్పారు. ఒకవేళ వాటిని రష్యాలో అంతర్భాగంగా అమెరికా ప్రభుత్వం అధికారికంగా గుర్తిస్తే సంఘర్షణ మరింత ముదురుతుంది తప్ప తగ్గబోదని స్పష్టం చేశారు. ఉక్రెయిన్ ప్రాదేశిక సమగ్రతపై రాజీపడే ప్రసక్తే లేదన్నారు. ట్రంప్–పుతిన్ చర్చల్లో ఈ అంశంపై చర్చ జరగదనే భావిస్తున్నామని తెలిపారు. ఉక్రెయిన్–రష్యా మధ్య శాంతి కోసమే ఆ ఇరువురు నేతల చర్చలు పరిమితమైతే బాగుంటుందని వెల్లడించారు. రెండు దేశాల నడుమ శాశ్వత శాంతి సాధ్యం కావాలంటే తమ అభిప్రాయాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలన్నారు. ఆక్రమణదారులకు తమ భూమి అప్పగించేందుకు సిద్ధంగా లేమన్నారు. ఉక్రెయిన్ ప్రమేయం లేకుండా ఇతర పక్షాలు తీసుకొనే ఏ నిర్ణయమైనా అది శాంతికి వ్యతిరేకమే అవుతుందన్నారు. పరిష్కారమార్గాలను చంపేసేలా ఎవరూ వ్యవహరించవద్దని జెలెన్‌స్కీ విజ్ఞప్తి చేశారు. ఇదిలా ఉండగా, ఉక్రెయిన్‌లోని ఖేర్సన్ సిటీపై రష్యా సైన్యం శనివారం డ్రోన్లతో దాడికి దిగింది. ఈ ఘటనలో ఇద్దరు ఉక్రెయిన్ పౌరులు మరణించారు. మరో 16 మంది గాయపడ్డారు. జపొరిజియాలో జరిగిన మరో దాడిలో ఇద్దరు మృత్యువాతపడ్డారు. రష్యా సైన్యం 47 డ్రోన్లు ప్రయోగించగా, వాటిలో 16 డ్రోన్లను మధ్యలోనే కూల్చివేశామని ఉక్రెయిన్ వైమానిక దళం ప్రకటించింది. రెండు క్షిపణులు సైతం ప్రయోగించగా, ఒక క్షిపణిని ధ్వంసం చేశామని తెలియజేసింది.

ఐదు పాక్ యుద్ధ విమానాలు కూల్చేశాం

మరోభారీ విమానాన్ని సైతం పడగొట్టాం

- ఆపరేషన్ సిందూర్‌తో పాక్ వైమానిక దళానికి భారీ దెబ్బ
- మాపై ఎలాంటి ఒత్తిళ్లు రాలేదు.. ఆంక్షల్లేవు
- లక్ష్యం నెరవేరింది కాబట్టే ఆపరేషన్ ముగించాం
- భారత్ వైపు కన్నెత్తి చూస్తే ఏం జరుగుతుందో ఉగ్రవాదులకు అర్థమైంది
- ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ అమర్‌ప్రీత్ సింగ్ వెల్లడి

బెంగళూరు: పహల్గాం ఉగ్రవాద దాడికి ప్రతీకారంగా చేపట్టిన ఆపరేషన్ సిందూర్‌లో పాకిస్తాన్ వైమానిక దళాన్ని భారీగా దెబ్బకొట్టామని భారత వైమానిక దళం(ఐఏఎఫ్) ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ అమర్‌ప్రీత్ సింగ్ వెల్లడించారు. ఆ ఆపరేషన్‌లో పాకిస్తాన్‌కు చెందిన ఐదు యుద్ధ విమానాలు, మరో భారీ విమానాన్ని కూల్చివేశామని ప్రకటించారు. మన సైన్యం ఇప్పటిదాకా ఉపరితలం నుంచి ఉపరితలానికి చేసిన సమోదిత దాడుల్లో ఇది అతిపెద్ద దాడి అని పేర్కొన్నారు. శనివారం బెంగళూరులో 16వ ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ ఎల్.ఎం.కాత్రే స్మారక ప్రసంగంలో అమర్‌ప్రీత్ సింగ్ మాట్లాడారు. ఆపరేషన్ సిందూర్‌పై వివరాలు పంచుకున్నారు. ఆ ఆపరేషన్‌లో పాకిస్తాన్‌పై జరిగిన నష్టంపై భారత సైనికాధికారి బహిరంగంగా ప్రకటన చేయడం ఇదే మొదటిసారి. తొమ్మిది పాక్ ఉగ్రవాద స్థావరాలకు సంబంధించిన శాటిలైట్ చిత్రాలను అమర్‌ప్రీత్ సింగ్ ప్రదర్శించారు. దాడికి ముందు, దాడి తర్వాత దృశ్యాలు ఇందులో ఉన్నాయి. పాకిస్తాన్ చెబుతున్నట్లుగా సాధారణ జనావాసాలపై, పౌరులపై దాడి చేయలేదని స్పష్టం చేశారు. ఆయన ఇంకా ఏమన్నారంటే...

''పటిష్టమైన ప్రణాళికతో ఆపరేషన్ సిందూర్ నిర్వహించాం. 300 కిలోమీటర్ల దూరంలోని లక్ష్యాలను సైతం అలవోకగా ఛేదించాం. దాదాపు 90 గంటల వ్యవధిలోనే అనుకున్న లక్ష్యం సాధించి, ప్రత్యర్థి దేశాన్ని భారీగా నష్టపరిచాం. పాకిస్తాన్‌కు చెందిన రెండు వైమానిక స్థావరాలు సైతం ధ్వంసం చేశాం. భారత ఎస్–400 గగనతల రక్షణ వ్యవస్థ, డ్రోన్ వ్యవస్థలు సమర్థవంతంగా పని చేశాయి. పాక్ సైన్యం ప్రయోగించిన మానవ రహిత వైమానిక వాహనాలు(యూఏవీ), డ్రోన్లను కూల్చివేశాం. వాటిలో చాలావరకు మన భూభాగంలో పడిపోయాయి. కొన్ని క్షిపణులను సైతం తుత్తునియలు చేసి మన సత్తా చాటాం.

కాళ్లబేరానికి వచ్చిన పాక్

ఆపరేషన్ సిందూర్‌లో భాగంగా పాక్ సైనిక స్థావరాలపై దృష్టి పెట్టి, క్షిపణులతో దాడికి దిగాం. జకోబాబాద్ ఎయిర్‌బేస్‌లో కనీసం ఒక ఏడబ్ల్యూసీ విమానంతోపాటు ఎఫ్–16 యుద్ధ విమానాలను పార్క్ చేసిన హ్యాంగర్ సగం వరకు నామరూపాల్లేకుండా పోయింది. అమెరికా ఇచ్చిన ఎఫ్–16లు చాలావరకు దెబ్బతిన్నాయి. రెండు కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రాలు కూడా ధ్వంసమయ్యాయి. సర్గోధా ఎయిర్‌బేస్‌ను సైతం నేలమట్టం చేశాం. పదవీ విరమణ కంటే ముందే ఈ ఎయిర్‌బేస్‌పై దాడి చేసే అవకాశం రావడం సంతోషకరం. సుకుర్ ఎయిర్‌బేస్‌లో యూఏవీ హ్యాంగర్‌తోపాటు రాడార్ సైట్‌పై దాడి చేశాం. మరింత నష్టం జరిగే ప్రమాదం కనిపించడంతో పాకిస్తాన్ కాళ్లబేరానికి వచ్చింది. దాడులు ఆపాలంటూ ఫోన్‌చేసి అభ్యర్థించింది. కాల్పుల విరమణ కోసం విజ్ఞప్తి చేసింది. మన దాడిలో దెబ్బతిన్న పాక్ ఎయిర్‌బేస్‌లు ఎప్పటికీ వినియోగంలోకి రావు. వాటికి మరమ్మతు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. రష్యాలో తయారైన ఎస్–400 ఎయిర్ డిఫెన్స్ సిస్టమ్ మనకు ఎంతగానో తోడ్పడింది. ఇదొక గేమ్ ఛేంజర్ అని చెప్పొచ్చు.

మాకు పూర్తి స్వేచ్ఛ లభించింది

పాక్ ముష్కరులపై ఆపరేషన్ విషయంలో సైన్యంపై రాజకీయపరమైన ఒత్తిళ్లేవీ రాలేదు. దాడులకు ప్రణాళిక రచించి, అమలు చేయడానికి మాకు పూర్తి స్వేచ్ఛ లభించింది. ఆపరేషన్ సిందూర్ విజయానికి మన ప్రభుత్వ పట్టుదల కూడా కారణమే. మాకు స్పష్టమైన మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. ఒత్తిళ్లు లేవు, ఆంక్షలు విధించలేదు. మేము ఏవైనా నియంత్రణలు పాటించి ఉంటే అవి సొంతంగా పాటించినవే. పాక్ ఉగ్రవాదులను భారీగా దెబ్బకొట్టాలన్న లక్ష్యంతోనే పనిచేశాం. మన శక్తి సామర్థ్యాలను ప్రపంచానికి చాటిచెప్పాం.

'ఇంకా చావగొట్టాలి' అన్నారు

పాకిస్తాన్‌పై ఆపరేషన్‌ను త్వరగా ముగించడంపై రకరకాల వ్యాఖ్యలు వినిపించాయి. వాస్తవం ఏమిటో చెప్పుకోవాలి. మా ఉద్దేశాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. ఉగ్రవాదులకు మర్చిపోలేని గుణపాఠం చెప్పాలన్నదే మా లక్ష్యం. భారత్‌పై మళ్లీ దాడికి దిగితే ఏం జరుగుతుందో వారికి తెలిసిరావాలి. ఆపరేషన్ సిందూర్‌తో ఆ లక్ష్యం నెరవేరింది. భారత్ వైపు కన్నెత్తి చూస్తే ఎంత మూల్యం చెల్లించాలో ముష్కరులకు అర్థమైంది. లక్ష్యం నెరవేరింది కాబట్టి దాడులు ఆపేశాం. ఆపరేషన్ ముగించిన రోజు చాలామంది మాట్లాడారు. నాకు సన్నిహితులైనవారు మాట్లాడుతూ.. 'ఇంకా చావగొట్టాలి' అన్నారు. అనుకున్నది సాధించిన తర్వాత కూడా దాడులు కొనసాగించడంలో అర్థం లేదు.

'బాలాకోట్'పై ఒప్పించలేకపోయాం

పుల్వామా ఉగ్రవాద దాడి తర్వాత పాకిస్తాన్‌కు గట్టిగా బుద్ధి చెప్పాలన్న ధ్యేయంతో బాలాకోట్‌లో భీకర దాడులు చేశాం. వైమానిక దాడులతో పాక్ సైనిక శిబిరాలను నేలమట్టం చేశాం. బాలాకోట్ దాడికి సంబంధించిన చిత్రాలు, వీడియోలు అందుబాటులో లేవు. అవి లేకపోవడం చర్చనీయాంశంగా మారింది. విమర్శలకు తావిచ్చింది. మేము ఏం సాధించామో ప్రజలకు చెప్పలేకపోవడం నిజంగా దురదృష్టకరం. బాలాకోట్ దాడులతో పాకిస్తాన్‌కు పెద్ద నష్టం జరిగినట్లు నిఘా సమాచారం ఉంది. ఈ దాడుల్లో ఎంతోమంది ఉగ్రవాదులు హతమయ్యారు. కానీ, ఆ విషయంలో ప్రజలను నమ్మించలేకపోయాం. కానీ, ఆపరేషన్ సిందూర్ విషయంలో మేము అదృష్టవంతులమే. ఎందుకంటే వీడియోలు, ఫొటోలు ఉన్నాయి. ఈ ఆపరేషన్‌లో మన జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ దోవల్‌ది అత్యంత కీలక పాత్ర. సైనిక దళాలను, ఇతర సంస్థలను ఒక్కతాటిపైకి తీసుకొచ్చారు. ఏ యుద్ధంలోనైనా తొలుత గగనతల దాడులే ముఖ్యమని ఆపరేషన్ సిందూర్ ద్వారా మరోసారి తేటతెల్లమైంది'' అని అమర్‌ప్రీత్ సింగ్ వివరించారు.

అతిపెద్ద బ్లాక్ హోల్

3,600 సూర్యగోళాల ద్రవ్యరాశితో సమానం

లండన్: భూగోళం నుంచి 500 కోట్ల కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో అతిపెద్ద కృష్ణ బిళాన్ని ఇంగ్లండ్‌లోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ పోర్ట్స్‌మౌత్ సైంటిస్టులు గుర్తించారు. అంతరిక్షంలో ఇప్పటిదాకా కనిపెట్టిన బ్లాక్ హోల్స్‌లో ఇదే అతిపెద్దది కావడం గమనార్హం. దీని ద్రవ్యరాశి 3,600 సూర్యగోళాల ద్రవ్యరాశితో సమానమని చెబుతున్నారు. కాస్మిక్ హార్స్‌షూ సిస్టమ్‌లోని ఒక భారీ పాలపుంత(గెలాక్సీ) మధ్యలో ఇది కేంద్రీకృతమై ఉన్నట్లు వెల్లడించారు. మన భూగ్రహం ఉన్న పాలపుంత మధ్యలోని కృష్ణబిళం కంటే ఇది 10 వేల రెట్లు పెద్దదని తెలియజేశారు. ఇప్పటిదాకా 10 భారీ బ్లాక్‌హోల్స్‌ను గుర్తించారు. వాటన్నింటికీ ఇప్పుడు కనిపెట్టిందే పెద్దన్న అని అంటున్నారు. దీని ఉనికిని కనిపెట్టడానికి గ్రావిటేషనల్ లెన్సింగ్, స్టెల్లార్ కైనమాటిక్స్ ఉపయోగించారు. సాధారణంగా కృష్ణ బిళాలు తమకు సమీపంలో ఉన్న వస్తువులను ఆకర్షించి, తమలో విలీనం చేసుకుంటూ ఉంటాయి. విశ్వంలో ఇవి ఎలా ఏర్పడ్డాయన్న దానిపై భిన్నమైన వాదనలు ఉన్నాయి. అవి శాస్త్రీయంగా నిరూపితం కాలేదు.

పండుగ సీజన్‌లో రైల్వేల బంపర్ ఆఫర్

- దీపావళి, ఛత్ సెలవుల్లో రద్దీ తగ్గించేందుకు ప్రణాళికలు
- రిటర్న్ టికెట్ ప్రాథమిక ధరపై 20% రాయితీ
- ఈ నెల 14 నుంచి బుకింగ్స్ ప్రారంభం
- అక్టోబర్ 13 నుంచి చేసే ప్రయాణాలకు 'రౌండ్ ట్రిప్ ప్యాకేజ్'

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దీపావళి, ఛత్ పండుగల రద్దీని తగ్గిస్తూ ప్రయాణికులకు సౌలభ్యం కల్పించేందుకు రైల్వే శాఖ ప్రత్యేక పథకాన్ని ప్రకటించింది. 'రౌండ్ ట్రిప్ ప్యాకేజ్' పేరుతో ప్రవేశపెట్టిన ఈ స్కీమ్‌లో రిటర్న్ టికెట్ ప్రాథమిక ధరపై 20 శాతం రాయితీ లభిస్తుంది. ఈ మేరకు శనివారం కేంద్ర రైల్వే శాఖ ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. ఈ పథకంలో భాగంగా చేసే బుకింగ్‌లు ఆగస్టు 14 నుంచి ప్రారంభం కానున్నాయి. కేంద్ర రైల్వేశాఖ ప్రకటించిన రౌండ్ ట్రిప్ ప్యాకేజ్‌లో భాగంగా వెళ్లే ప్రయాణం అక్టోబర్ 13 నుంచి 26 మధ్య, వచ్చే ప్రయాణం నవంబర్ 17 నుంచి డిసెంబర్ 1 మధ్య ఉండాలి. రిటర్న్ టికెట్ బుకింగ్‌కు 60 రోజుల అడ్వాన్స్ రిజర్వేషన్ పీరియడ్ వర్తించదు. రెండు ప్రయాణాలూ ఒకే ప్రయాణికుల పేర్లతో, ఒకే తరగతి, ఒకే గమ్యస్థానం ఉన్న జంటకు మాత్రమే అనుమతిస్తారు. అయితే రెండు ప్రయాణాల్లోనూ కన్ఫర్మ్‌డ్ టికెట్లు తప్పనిసరి. ఫ్లెక్సీ ఫేర్ రైళ్లు మినహా అన్ని సాధారణ, ప్రత్యేక రైళ్లకు రౌండ్ ట్రిప్ ప్యాకేజ్ ఆఫర్ వర్తిస్తుంది. ఈ పథకం కింద బుక్ చేసిన టికెట్లకు రీఫండ్ లేదా మార్పులు అనుమతించరు. ఆన్‌లైన్ లేదా కౌంటర్.. రెండు టికెట్లు ఒకే విధానంలోనే బుక్ చేయాలి. ఈ స్కీమ్ పండుగ సీజన్‌లో రద్దీని విభజించడంతో పాటు, ప్రత్యేక రైళ్ల వినియోగాన్ని పెంచుతుందని కేంద్ర రైల్వేశాఖ ఆశిస్తోంది.

ఆఫర్ వివరాలు

- ➤ **బుకింగ్ ప్రారంభం:** ఆగస్టు 14, 2025
- ➤ **ప్రారంభ ప్రయాణం:** అక్టోబర్ 13 నుంచి 26 వరకు
- ➤ **తిరుగు ప్రయాణం:** నవంబర్ 17 నుంచి డిసెంబర్ 1 వరకు
- ➤ రిటర్న్ టికెట్ బుకింగ్‌కు 60 రోజుల అడ్వాన్స్ రిజర్వేషన్ పీరియడ్ వర్తించదు.
- ➤ రానుపోను టికెట్లు ఒకే ప్రయాణికుల పేర్లతో, ఒకే తరగతి, ఒకే గమ్యస్థాన జంటకు మాత్రమే.
- ➤ రెండు ప్రయాణాలకూ కన్ఫర్మ్‌డ్ టికెట్లు తప్పనిసరి.
- ➤ ఫ్లెక్సీ ఫేర్ రైళ్లు మినహా అన్ని రైళ్లకు ఆఫర్ వర్తింపు.
- ➤ టికెట్ బుక్ చేసిన తర్వాత మార్పులు, రీఫండ్‌లు ఉండవు.

ఫిర్యాదు వచ్చేదాకా ఆగడం ఎందుకు?

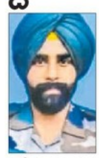
దర్యాప్తు చేయండి: ఒ.పి.రావత్

న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా ఓటర్ల జాబితాల్లో గోల్‌మాల్ జరిగిందని కాంగ్రెస్ పార్టీ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ చేస్తున్న ఆరోపణలను ఎన్నికల సంఘం కొట్టిపారేస్తోంది. ఆక్రమాలకు ఆస్కారమే లేదని తేల్చిచెబుతోంది. అయితే, నకిలీ ఓటర్ల విషయంలో మాజీ ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ ఒ.పి.రావత్ కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. బెంగళూరులో నకిలీ ఓటర్లను చేర్చారంటూ రాహుల్ గాంధీ చేసిన ఆరోపణల పట్ల ఎన్నికల సంఘం దర్యాప్తు చేయాలని సూచించారు. 'ఎవరో ఫిర్యాదు చేసేదాకా ఆగడం ఎందుకు? మీరే సొంతంగా దర్యాప్తు చేయండి. నిజాలు బయటపెట్టండి'' అని ఈసీకి తేల్చిచెప్పారు. తాను ఎన్నికల సంఘంలో పని చేసిన సమయంలో ఎవరైనా రాజకీయ నాయకులు ఆరోపణలు చేస్తే వాటిపై తాము దర్యాప్తు చేసేవాళ్లమని గుర్తుచేసుకున్నారు. సామాన్య ప్రజలకు నిజాలు వెల్లడించేవాళ్లమని అన్నారు. దానివల్ల ఎన్నికల సంఘం పట్ల ప్రజల విశ్వసనీయత దెబ్బతినేది కాదని వ్యాఖ్యానించారు. ఒ.పి.రావత్ తాజాగా ఓ మీడియా సంస్థతో మాట్లాడారు.

కశ్మీర్‌లో ఎన్‌కౌంటర్

నేలకొరిగిన ఇద్దరు జవాన్లు

మరో ఇద్దరికి గాయాలు

ప్రీత్‌పాల్ సింగ్

హర్మీందర్ సింగ్

శ్రీనగర్: జమ్మూకశ్మీర్‌లోని కుల్గాంలో శుక్రవారం రాత్రి నుంచి కొనసాగుతున్న భీకర ఎదురుకాల్పుల్లో ఇద్దరు ఆర్మీ జవాన్లు నేలకొరిగారు. ఆ ప్రాంతంలో గత తొమ్మిది రోజులుగా ముష్కరుల కోసం భద్రతా బలగాలు గాలింపు కొనసాగిస్తున్నాయి. ఇద్దరు జవాన్లు మృత్యువాత పడిన నేపథ్యంలో కూంబింగ్‌ను ముమ్మరం చేశామని అధికారులు వెల్లడించారు. ప్రాణత్యాగం చేసిన జవాన్లను లాన్స్ నాయక్ ప్రీత్‌పాల్ సింగ్, సిపాయి హర్మీందర్ సింగ్ అని తెలిపారు. మరో ఇద్దరు జవాన్లు గాయపడ్డారన్నారు. ఆగస్టు ఒకటో తేదీన కుల్గాం జిల్లా అఖాల్ అటవీ ప్రాంతాన్ని దిగ్బంధించి సోదాలు చేపట్టిన సందర్భంగా జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్ సందర్భంగా ఇద్దరు ఉగ్రవాదులు హతమవ్వగా ఇప్పటివరకు మొత్తం తొమ్మిది మంది జవాన్లు గాయపడ్డారని వెల్లడించారు. తాజా ఘటన నేపథ్యంలో ఉన్నతాధికారులు అక్కడ జరుగుతున్న ఆపరేషన్‌ను ప్రత్యక్షంగా పర్యవేక్షిస్తున్నారు. అటవీ ప్రాంతంలో ఉగ్రవాదుల కదలికలపై డ్రోన్లు, హెలికాప్టర్ల ద్వారా నిఘా వేశారు. దాక్కున్న ముష్కరుల జాడ కనిపెట్టేందుకు ఆర్మీ జవాన్లకు తోడుగా పారా కమాండోలను సైతం రంగంలోకి దించారు. సుదీర్ఘకాలం కొనసాగుతున్న ఎన్‌కౌంటర్లలో ఇదొకటని అధికారులు వివరించారు. తాజా ఘటనపై జమ్మూకశ్మీర్ లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ మనోజ్ సిన్హా, సీఎం ఒమర్ అబ్దుల్లా దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. వారి ధైర్యసాహసాలు, త్యాగం మరువలేనివని పేర్కొన్నారు.

నానోక్రాఫ్ట్‌తో కృష్ణ బిళాల రహస్యాల ఛేదన

- పేపర్ క్లిప్ కంటే తక్కువ బరువుండే వ్యోమనౌక
- వందేళ్లలో బ్లాక్స్ హోల్స్ సమీపంలోకి పయనం
- అస్ట్రోఫిజిసిస్ట్ కాసిమో బాంబీ వెల్లడి

సువిశాలమైన అంతరిక్షంలో కృష్ణ బిళాలు(బ్లాక్ హోల్స్) అంతుచిక్కని మిస్టరీయే. వాటి గురించి సంపూర్ణంగా తెలుసుకోవడానికి సైంటిస్టులు దశాబ్దాలుగా పరిశోధనల్లో నిమగ్నమయ్యారు. బ్లాక్‌హోల్స్ పుట్టుక, పరిణామం గురించి తెలిస్తే విశ్వం ఎలా ఆవిర్భవించిందో, గ్రహాలు ఎలా ఏర్పడ్డాయో చాలావరకు నిర్ధారణకు రావొచ్చని భావిస్తున్నారు. భూగ్రహం నుంచి కోట్ల కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో ఉండే కృష్ణ బిళాల వద్దకు చేరుకొనే సదుపాయం ఇప్పటికైతే లేదు. అలాంటి వ్యోమనౌకను ఎవరూ అభివృద్ధి చేయలేకపోయారు. కానీ, అది సాధ్యమేనని ప్రముఖ అస్ట్రోఫిజిసిస్ట్ కాసిమో బాంబీ ధీమాగా చెబుతున్నారు. మరో 100 ఏళ్లలో కృష్ణ బిళం వద్దకు వ్యోమనౌకను పంపించగలమని అంటున్నారు. ఈ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ బరువు ఎంత ఉంటుందో తెలుసా? కేవలం ఒక పేపర్ క్లిప్ బరువు కంటే తక్కువే. ఇదొక నానోక్రాఫ్ట్ అని చెప్పొచ్చు. దీంతో కృష్ణబిళాల మిస్టరీలను ఛేదించవచ్చని కాసిమో బాంబీ అంచనా. దీనిపై 'జర్నల్ ఐసైన్స్'లో వివరాలు ప్రచురితమయ్యాయి.

కాంతి వేగంలో మూడో వంతు వేగం

బ్లాక్‌హోల్ వద్దకు పంపించే నానోక్రాఫ్ట్ శక్తివంతమైన లేజర్‌తో పనిచేస్తుంది. భూమిపైనుంచే దీనిని ఆపరేట్ చేయొచ్చు. కాంతి వేగంలో మూడో వంతు వేగంతో అంతరిక్షంలోకి దూసుకెళ్తుంది. బ్లాక్ హోల్ సమీపంలోకి వెళ్లడానికి వందేళ్లు పడుతుంది. ఇదంతా వినడానికి సైన్స్ ఫిక్షన్‌లాగా అనిపిస్తున్నా.. అది కచ్చితంగా వాస్తవ రూపం దాల్చుతుందని కాసిమో బాంబీ అంటున్నారు. మరో 20 నుంచి 30 ఏళ్లలో ఈ ప్రయోగం పట్టాలకెక్కుతుందని ఆశాభావం వ్యక్తంచేశారు. లేజర్, అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లో మరింత అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి వస్తుందని, ప్రయోగాల ఖర్చు కూడా తగ్గుతుందని ఆయన వెల్లడించారు. కేవలం కొన్ని గ్రాముల బరువుండే నానోక్రాఫ్ట్‌లో మైక్రోచిప్, ఫోటాన్ బీమ్స్‌తో పనిచేసే లైట్ సెయిల్ ఉంటాయి. ఈ బుల్లి వ్యోమనౌక 20 నుంచి 25 కాంతి సంవత్సరాల దూరంలోని కృష్ణబిళాలను పరిశోధిస్తుంది.

భౌతికశాస్త్రంలో విప్లవాత్మకం

బ్లాక్స్ హోల్స్ అనేవి అంత సులువుగా కంటికి కనిపించవు. ఎందుకంటే వాటి నుంచి కాంతి ఉద్గారం జరగదు. సంప్రదాయ టెలిస్కోప్‌లతో గుర్తించలేం. పరిశోధనకు అనువైన బ్లాక్ హోల్‌ను ఎంచుకోవడం ఒక సవాలే. సమీపంలోని నక్షత్రాలపై చూపే గురుత్వాకర్షణ ప్రభావం ఆధారంగా కృష్ణ బిళాలను సైంటిస్టులు గుర్తిస్తుంటారు. భూమి నుంచి 25 కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో ఉన్న బ్లాక్ హోల్స్‌ను మరో పదేళ్లలోపు కనిపెట్టగలమని చెబుతున్నారు. వీటిపై నానోక్రాఫ్ట్ చేసే పరిశోధనలు భౌతికశాస్త్రంలో విప్లవాత్మకం అవుతాయని నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఐన్‌స్టీన్ సాపేక్ష సిద్ధాంతం సహా ఫిజిక్స్‌లో ప్రాథమిక సూత్రాలను సంక్లిష్టమైన వాతావరణ పరిస్థితుల్లో పరీక్షించేందుకు ఇది దోహదపడుతుందని అంటున్నారు. అతి తేలికైన వ్యోమనౌకలను అంతరిక్షంలోకి పంపించగల పరిజ్ఞానమే అందుబాటులోకి వస్తే అది మరిన్ని కీలక పరిశోధనలకు, అంతరిక్షంలోని రహస్యాలను కనిపెట్టడానికి తోడ్పడుతుందని చెబుతున్నారు.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

334 రాజకీయ పార్టీలపై వేటు

ఇవి ఆరేళ్లలో ఒక్క ఎన్నికలోనూ పోటీ చేయలేదు

- అందుకే జాబితా నుంచి తొలగించాం: ఈసీ
- ప్రస్తుతం 6 జాతీయ పార్టీలు, 67 ప్రాంతీయ పార్టీలు మనుగడలో ఉన్నట్లు వెల్లడి
- తొలగించిన వాటిలో ఏపీకి చెందిన ఐదు, తెలంగాణకు చెందిన 13 పార్టీలు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దేశంలో 334 రాజకీయ పార్టీలపై కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం(ఈసీ) వేటు వేసింది. 2019 నుంచి ఇప్పటి వరకు అంటే ఆరేళ్ల కాలంలో జరిగిన ఏ ఒక్క ఎన్నికల్లోనూ ఈ పార్టీలు పోటీ చేయలేదని స్పష్టం చేసింది. అందుకే ఆయా పార్టీలను జాబితా నుంచి తొలగించినట్లు ఈసీ శనివారం ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. ప్రస్తుతం ఆరు జాతీయ పార్టీలు..కాంగ్రెస్, బీజేపీ, బీఎస్పీ, నేషనలిస్ట్ పీపుల్స్ పార్టీ, సీపీఎం, ఆమ్‌ఆద్మీ పార్టీ, మరో 67 ప్రాంతీయ పార్టీలు మనుగడలో ఉన్నాయని ఈసీ తెలిపింది. ఈ పార్టీలు మాత్రమే ప్రతి ఎన్నికలోనూ పోటీ చేస్తున్నట్లు ఎన్నికల సంఘం వెల్లడించింది. పార్టీలపై వేటు వేసిన విషయాన్ని ఆయా రాష్ట్రాల ఎన్నికల సంఘాల కార్యాలయాలకు తెలిపినట్లు పేర్కొంది. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం–1951లోని సెక్షన్ 29ఏ నిబంధనల ప్రకారం ఆయా రాజకీయ పార్టీలు ఈసీ వద్ద నమోదు చేసుకున్నట్లు తెలిపింది. ఆరు సంవత్సరాల్లో వరుసగా ఎన్నికల్లో పోటీ చేయకపోతే, ఆ పార్టీని నమోదును పార్టీల జాబితా నుంచి తొలగించే అధికారాలు తమకున్నట్లు ఈసీ స్పష్టం చేసింది. తొలగించిన పార్టీలు ఏవిధమైన కార్యకలాపాలు నమోదు చేయని కారణంగా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు వివరించింది. ఈ పార్టీల కార్యాలయాలను సైతం భౌతికంగా ఈసీ గుర్తించలేకపోయిందని తెలిపింది. గతంలో కొన్ని గుర్తింపు పొందని పార్టీలు ఆదాయ పన్ను చట్టాలను, మనీ లాండరింగ్ వ్యతిరేక చట్టాలను ఉల్లంఘించినట్లు తేలిందని ఈసీ గుర్తు చేసింది.

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో 18 పార్టీలు

తొలగింపునకు గురైన వాటిలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన 5 రాజకీయ పార్టీలు, తెలంగాణకు చెందిన 13 పార్టీలు ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 'భారతీయ బహుజన ప్రజా రాజ్యం, హిందుస్తాన్ రాష్ట్రీయ పార్టీ, జై భారత్ జనసేన పార్టీ, తెలుగు బహుజన పార్టీ, తెలుగు రాష్ట్రీయ శక్తి పార్టీ'లను ఈసీఐ జాబితా నుంచి తొలగించింది. ఇక, తెలంగాణ నుంచి తొలగించిన వాటిలో.. 'ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సమైఖ్య సమితి పార్టీ, బహుజన సమాజ్ పార్టీ(అంబేడ్కర్–పూలే, ఇండియన్ మైనార్టీస్ పొలిటికల్ పార్టీ, జాగో పార్టీ, జాతీయ మహిళా పార్టీ, నేషనల్ పీపుల్స్ కాంగ్రెస్, తెలంగాణ కార్మిక రైతు రాజ్యం పార్టీ, తెలంగాణ లోక్‌సత్తా పార్టీ, తెలంగాణ మైనార్టీ ఓబీసీ రాజ్యం, తెలంగాణ ప్రజా సమితి(కిషోర్ రావు అండ్ కిషన్), తెలంగాణ స్టూడెంట్స్ యూనైటెడ్ నేషన్ పార్టీ, యువ పార్టీ, యువ తెలంగాణ పార్టీ'లు ఉన్నట్లు కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం తెలిపింది. మొత్తం 2,854 గుర్తింపు పొందని రాజకీయ పార్టీలకు గాను ప్రక్షాళన అనంతరం 2,520 పార్టీలు మిగిలి ఉన్నాయని ఈసీ వివరించింది. జూన్‌లో 345 పార్టీల గుర్తింపు తొలగించే ప్రక్రియను ప్రారంభించిన ఈసీ 334 పార్టీలను తొలగించాలని నిర్ణయించింది. 2001 నుంచి ఇప్పటి వరకు కనీసం నాలుగు సార్లు క్రియాశీలకంగా లేని గుర్తింపు పొందని రాజకీయ పార్టీలను తొలగించినట్లు ఈసీ వెల్లడించింది.

సాక్షిప్లస్ జాతీయం పేజీలో..
పసుపుతో మధుమేహానికి చెక్
'ఆర్‌జీ కర్' నిరసనకారులపై లాఠీఛార్జి
ముక్కలుగా నరికి.. 10 చోట్ల పడేశారు..!

సాక్షి విజయవాడ సిటీ

ఎన్టీఆర్ జిల్లా

ఆదివారం । 10 । ఆగస్టు । 2025

రూ.లక్ష విరాళం

ఇంద్రకీలాద్రి: దుర్గమ్మ సన్నిధిలో నిత్యాన్నదానానికి విజయవాడ పటమటకు చెందిన వంకామామిడి వెంకటరామ్మోహనరావు, కృష్ణకుమారి శనివారం రూ.లక్ష విరాళం సమర్పించారు.

నాగార్జున కొండపై సందడి

విజయపురిసౌత్: ప్రపంచ పర్యాటక కేంద్రం నాగార్జునకొండకు శనివారం పర్యాటకులు పోటెత్తారు. మహాస్థూపం, బుద్ధుని పాల రాతి విగ్రహం, శిలాఫలకాలను తిలకించారు.

వెంకటేశ్వర స్వామికి ప్రత్యేక పూజలు

విజయవాడ లబ్బీపేటలోని వెంకటేశ్వర స్వామి ఆలయంలో శనివారం ప్రత్యేక పూజలు జరిగాయి. భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొని స్వామిని దర్శించుకున్నారు.

న్యూస్‌రీల్

కనుల పండువగా ఇంద్రగిరి ప్రదక్షిణ

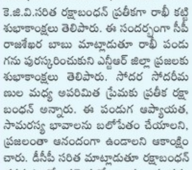
ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): శ్రావణ పౌర్ణమిని పురస్కరించుకుని శ్రీదుర్గామల్లేశ్వర స్వామి వార్లు కొలువై ఉన్న ఇంద్రకీలాద్రి గిరి ప్రదక్షిణ శనివారం కనుల పండువగా సాగింది. దుర్గగుడి ఘాట్‌రోడ్డులోని కామధేను అమ్మవారి ఆలయం వద్ద ప్రచార రథంపై కొలువై ఉన్న ఆదిదంపతులకు ఆలయ అర్చకులు పూజలు నిర్వహించగా, ఆలయ ఈఓ శీనానాయక్ కొబ్బరి కాయ కొట్టి గిరి ప్రదక్షిణను ప్రారంభించారు. మేళతాళాలు, మంగళ వాయిద్యాలు, డప్పు కళాకారులు, భజన బృంద సభ్యుల గానం, కోలాట నృత్యాల మధ్య సాగిన గిరి ప్రదక్షిణ కుమ్మరి పాలెం, విద్యాధరపురం, సితార, కబేళా, పాలప్రాజెక్టు, కేఎల్ రావునగర్, చిట్టినగర్, కేటీరోడ్డు, బ్రాహ్మణ వీధి మీదుగా తిరిగి ఆలయానికి చేరుకుంది. గిరిప్రదక్షిణలో ఆలయ స్థానాచార్య శివప్రసాద్ శర్మ, వైదిక కమిటీ సభ్యులు శ్రీధర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సీపీ కార్యాలయంలో రాఖీ పౌర్ణమి వేడుకలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): పోలీస్ కమిషనర్ కార్యాలయంలో శనివారం రాఖీ పౌర్ణమి వేడుకలు ఘనంగా నిర్వహించారు. పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబుకు డీసీపీ కె.జి.వి.సరిత రక్షాబంధన్ ప్రతీకగా రాఖీ కట్టి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా సీపీ రాజశేఖర బాబు మాట్లాడుతూ రాఖీ పండుగను పురస్కరించుకుని ఎన్టీఆర్ జిల్లా ప్రజలకు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. సోదర సోదరీమణుల మధ్య అపరిమిత ప్రేమకు ప్రతీక రక్షాబంధన్ అన్నారు. ఈ పండుగ ఆప్యాయత, సామరస్య భావాలను బలోపేతం చేయాలని, ప్రజలంతా ఆనందంగా ఉండాలని ఆకాంక్షించారు. డీసీపీ సరిత మాట్లాడుతూ రక్షాబంధన్ తనకు ఎంతో ఇష్టమైన రోజన్నారు. అనంతరం బ్రహ్మకుమారీస్ సంస్థ నుంచి వచ్చిన బ్రహ్మకుమారి పద్మజ పోలీస్ కమిషనర్ రాజశేఖర బాబుకు రాఖీ కట్టారు.

నేడు తెరుచుకోనున్న సాగర్ క్రస్ట్ గేట్లు

విజయపురిసౌత్: నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఎగువ నుంచి నీటి ప్రవాహం పెరగడంతో ఆదివారం మళ్లీ ప్రాజెక్టు క్రస్ట్ గేట్లను అధికారులు తెరవనున్నారు. ఉదయం ఐదు గంటలకు రెండు క్రస్ట్ గేట్లు ఎత్తి, నీటిని దిగువకు విడుదల చేయనున్నారు. ఈ సీజన్‌లో గేట్లు రెండో సారి తెరవనున్నారు. ప్రస్తుతం రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు సాగర్ నీటి మట్టం 589.80 అడుగులు ఉంది. ఇది 311.4474 టీఎంసీలకు సమానం.

అమ్మవారికి గాజుల అలంకరణ

పెనమలూరు: యనమలకుదురు గ్రామంలో వేంచేసి ఉన్న శ్రీ పార్వతీ సమేత శ్రీరామలింగేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానంలో శ్రావణ పౌర్ణమి సందర్భంగా శనివారం అమ్మవారికి గాజుల అలంకరణ చేశారు. ఉదయం అమ్మవారిని ప్రత్యేకంగా అలంకరించి చండీహోమం నిర్వహించారు. భక్తులు అమ్మవారిని దర్శించుకొని ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. భక్తులకు తీర్థప్రసాదాలు పంపిణీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆలయ నిర్మాణ దాత సంగా నరసింహారావు, ప్రధాన అర్చకుడు జి.ఆర్.వి.సాగర్, ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి ఎస్.భవాని, పలువురు భక్తులు పాల్గొన్నారు.

ఇంజినీరింగ్ కల వాయిదా

- ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో 3,949 సీట్ల భర్తీపైనే విద్యార్థుల ఆశలు
- ఫస్ట్ కౌన్సెలింగ్‌లో స్థానికత నిర్ణయంపై హైకోర్టులో పిల్

సెకండ్ కౌన్సెలింగ్ ఫలితాల కోసం విద్యార్థుల ఎదురు చూపులు

గుడ్లవల్లేరు: ఇంజినీరింగ్ మొదటి సంవత్సరం తరగతుల ప్రారంభంపై విద్యార్థులకు ఎదురుచూపులు తప్పడంలేదు. ఇంటర్ పూర్తి చేసుకుని ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలో ఉత్సాహంగా అడుగు పెట్టాల్సిన విద్యార్థులు సెకండ్ కౌన్సెలింగ్ ఫలితాలు వాయిదాపడటంతో నిరాశ చెందుతున్నారు. కూటమి ప్రభుత్వ నిర్ణయంతో ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏపీఈఏపీసెట్ రాసి అర్హులైన విద్యార్థులు ఇంజినీరింగ్ కోర్సుల్లో చేరతారు. తమకు నచ్చిన కాలేజీలో, ఇష్టమైన బ్రాంచ్‌లో చేరేందుకు కౌన్సెలింగ్‌కు హాజరవుతారు. అక్కడ నచ్చిన కాలేజీలో, ఇష్టమైన బ్రాంచ్‌లో సీటు వచ్చిన విద్యార్థులు వెంటనే కళాశాలలో అడ్మిషన్ తీసుకుంటారు. కాలేజీ నచ్చకున్నా, తమ ప్రాంతానికి దూరంగా ఉన్నా, ఆసక్తి లేని బ్రాంచ్‌లో సీటు వచ్చినా సెకండ్ కౌన్సెలింగ్‌కు వెళ్తారు. కోర్టు ఉత్తర్వులతో సెకండ్ కౌన్సెలింగ్ వాయిదా పడటంతో విద్యార్థులకు ఎదురుచూపులు తప్పడంలేదు.

ఉమ్మడి జిల్లాలో 16,176 సీట్లు

ఇంజినీరింగ్ విద్యను అభ్యసించేందుకు సీఎస్‌ఈ, ఈసీఈ, ఈఈఈ, మెకానికల్, సివిల్ వంటి బ్రాంచ్‌ల్లో ఎన్టీఆర్, కృష్ణాజిల్లాల్లోని ఇంజినీరింగ్ కాలేజీల్లో 16,176 సీట్లు ఉన్నాయి. మొదటి విడత కౌన్సెలింగ్‌లో 12,227 సీట్లు భర్తీ అయ్యాయి. రెండో విడత కౌన్సెలింగ్‌లో 3,949 సీట్లను భర్తీ చేయాల్సి ఉంది. సెకండ్ కౌన్సెలింగ్ ఫలితాలు వచ్చాక భర్తీ చేసేందుకు ఏపీ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ శాఖ సిద్ధంగా ఉంది. ఈ నెల మూడో తేదీన ఫలితాలు రావాల్సి ఉన్నాయి. అవి ఇప్పటి వరకు రాకపోవటంతో కృష్ణా, ఎన్టీఆర్ జిల్లాల విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు కళ్లు కాయలు కాసేలా ఎదురు చూస్తున్నారు. నెట్ సెంటర్ల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నారు. మొదటి కౌన్సెలింగ్ అయ్యాక దూర ప్రాంతాల్లోని కాలేజీల్లో సీట్లు వచ్చిన విద్యార్థులు తమకు సమీపంలో ఉండే కాలేజీల కోసం కొంతమంది విద్యార్థులు సెకండ్ కౌన్సెలింగ్‌కు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేశారు. ఆ సెకండ్ కౌన్సెలింగ్ ఫలితాల కొరకు విద్యార్థులతో పాటు తల్లిదండ్రులు ఎదురు చూడటమే తప్ప ఫలితాలు మాత్రం రావటం లేదు. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల మేరకు సీట్ల కేటాయింపు వాయిదా పడిందని టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ శాఖ తమ వెబ్‌సైట్‌లో ప్రకటించింది. మొదటి విడత కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్లు పొందిన వారు సైతం తరగతులు జరగడంలేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఫీజులతో బాదుడే బాదుడు

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ కింద తమ ప్రతిభతో సీట్లు సాధించిన విద్యార్థులను సైతం అనేక రకాల ఫీజుల పేరిట విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల నుంచి పలు కాలేజీలు సొమ్ము పిండేస్తున్నాయి. యూనివర్సిటీ ఫీజు, బస్ ఫీజు, యూనిఫాం, బిల్డింగ్ ఫీజు అంటూ తల్లిదండ్రులను నిలువుదోపిడీ చేస్తున్నాయి. మొదటి కౌన్సెలింగ్‌లో నచ్చిన కాలేజీలో లేదా నచ్చిన కోర్సులో సీటురాని విద్యార్థులు సెకండ్ కౌన్సెలింగ్‌లో సీటు కోసం ఎదురుచూస్తారు. వారు మొదట సీటు వచ్చిన కాలేజీలో ఈ ఫీజులు చెల్లిస్తే, వేరే కాలేజీకి వెళ్లేటప్పుడు ఆ మొత్తం తిరిగి ఇవ్వబోమని కాలేజీలు స్పష్టంచేస్తున్నాయి. మొదటి కౌన్సెలింగ్‌లో సీటు వచ్చిన విద్యార్థులు వెంటనే కాలేజీలో చేరకపోతే ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ద్వారా వచ్చిన సీట్లు పోతాయని పలు కాలేజీల యాజమాన్యాలు బెదిరింపులకు కూడా దిగుతున్నాయి. ఫస్ట్ కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్లు రాని విద్యార్థులు కూడా వేల సంఖ్యలో ఉన్నారు. వారికి సెకండ్ కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్లు రాకపోతే ఈ విద్యా సంవత్సరం వృథా అవుతుంది. దీంతో విద్యార్థులు ఆందోళనకు గురవుతున్నారు.

దుర్గమ్మకు బంగారు కాసుల పేరు సమర్పణ

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): విజయవాడ ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న దుర్గమ్మకు గుంటూరుకు చెందిన భక్తులు శనివారం రూ.5 లక్షల విలువైన బంగారు కాసుల పేరును కానుకగా సమర్పించారు. గుంటూరు దేవపురానికి చెందిన జి.ఎస్.కామరాజ్ దంపతులు అమ్మవారిని దర్శించుకునేందుకు ఇంద్రకీలాద్రికి విచ్చేశారు. బంగారం, పగడాలు, కెంపులతో తయారు చేయించిన 48 గ్రాముల కాసుల పేరును ఈఓ శీనానాయక్‌కు అందజేశారు. అనంతరం దాతలకు ఆలయ మర్యాదలతో అమ్మవారి దర్శనం కల్పించారు. వేద పండితుల ఆశీర్వచనం అనంతరం దాతలకు ఆలయ అధికారులు అమ్మవారి చిత్రపటం, ప్రసాదాలు, శేషవస్త్రాలను అందజేశారు.

గిరిజనుల సంక్షేమానికి రూ.7,557 కోట్లు

ఆదివాసీ దినోత్సవంలో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గిరిజనుల సంక్షేమం కోసం రూ.7,557 కోట్లు కేటాయించిందని మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర తెలిపారు. ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవం సందర్భంగా శనివారం మీ–కోసం సమావేశ మందిరంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో అల్లూరి సీతారామరాజు, బీఆర్ అంబేడ్కర్ చిత్రపటాలకు పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం మంత్రి రవీంద్ర మాట్లాడుతూ.. ఆదివాసీల జీవన విధానంలో మార్పులు తీసుకొచ్చి జన జీవన స్రవంతిలో వారిని కలపడానికి ఈ ఆదివాసీ దినోత్సవం నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఇంకా కొన్ని గిరిజన ప్రాంతాలకు డోలీల్లోనే ప్రయాణం జరుగుతోందని, రోడ్లు వేయాలంటే నక్సలైట్లు తదితర కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కృష్ణా జిల్లా ఇన్‌చార్జ్ కలెక్టర్ గీతాంజలి శర్మ మాట్లాడుతూ.. మచిలీపట్నంలోని ఎస్టీ కాలనీలో చౌకధరల దుకాణం తనిఖీకి వెళ్లినప్పుడు చాలామంది ఎస్టీలకు ఆధార్ కార్డులు లేక బియ్యం పొందలేకపోయినట్లు గుర్తించి, అర్హులకు ఆధార్‌కార్డులు ఇచ్చేందుకు కృషి చేశామన్నారు. గిరిజన సంక్షేమ వసతి గృహంలో 300 మంది విద్యార్థులకు సౌకర్యం ఉన్నప్పటికీ 90 మంది మాత్రమే విద్యార్థులు ఉన్నారని పేర్కొన్నారు. గిరిజన బాలలందరూ పాఠశాలల్లో చేరి విద్యాబుద్ధులు నేర్చుకోవాలని సూచించారు. ఎస్పీ ఆర్.గంగాధర రావు మాట్లాడుతూ.. మన మూలాలు ఆదివాసీలేనని ప్రతి ఒక్కరు గుర్తుంచుకోవాలన్నారు. పోస్టల్ సూపరింటెండెంట్ బి.శ్రీనివాసరావు మాట్లాడుతూ.. జిల్లాలోని అన్ని తపాలా కార్యాలయాల్లో ఎస్టీల కోసం ఆధార్ నమోదుకు గంట అదనంగా కేటాయిస్తామన్నారు. జిల్లాలో 2500 మంది 12 ఏళ్లలోపు గిరిజన బాలికలను గుర్తించామని, వారి పేరుతో తపాలా కార్యాలయాల్లో రూ.250లతో ఖాతా తెరిచేందుకు సహకరించాలని మంత్రిని కోరారు. అనంతరం గిరిజన విద్యార్థులకు నూతన ఆధార్‌కార్డులను అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో డీటీడబ్ల్యూఓ ఫణిదూర్జటి, మచిలీపట్నం ఏఎంసీ చైర్మన్ కుంచే నాని, మునిసిపల్ మాజీ చైర్మన్ మోటమర్రి బాబా ప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గిరిజనుల అభ్యున్నతికి ప్రణాళికలు

తిరువూరు: గిరిజనుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపడానికి దార్శనిక ప్రణాళికలు అమలు చేస్తామని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ పేర్కొన్నారు. ఎ.కొండూరు గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలో జిల్లా స్థాయి ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవం ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి శ్రీనివాసరావు అధ్యక్షతన శనివారం జరిగింది. సారా నియంత్రణకు నవోదయం కార్యక్రమం అమలు చేస్తున్నామని కలెక్టర్ తెలిపారు. 108 కుటుంబాలకు పాడి పశువులు, కిరాణా షాపుల ఏర్పాటు ద్వారా ఉపాధి కల్పించడానికి ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నామని వివరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆర్డీఓ మాధురి, జిల్లా గిరిజన సంక్షేమాధికారి విజయశాంతి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

12న పోరంకిలో జాబ్ మేళా

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగాలు కల్పించేందుకు ఈ నెల 12న జాబ్ మేళా నిర్వహిస్తున్నట్లు కృష్ణా జిల్లా ఇన్‌చార్జ్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ శనివారం లో ప్రకటనలో తెలిపారు. ఆ రోజు ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు పెనమలూరు మండలం పోరంకి విజ్ఞాన్ భారత్ హైస్కూల్‌లో జాబ్ మేళా జరుగుతుందని పేర్కొన్నారు. జాబ్ మేళాలో జోయాలుక్కాస్ జ్యూవెలరీ, మెడ్‌ప్లస్ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, సంతోష్ ఆటోమోటర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, జాన్సన్ లిఫ్ట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, కురాకు ఫైనాన్సియల్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ర్యాపిడో, బ్లింకిట్, స్విగ్గీ ఇన్‌స్టా మార్ట్, స్విగ్గీ, పేటీఎం, నవత రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వంటి ప్రముఖ కంపెనీలు పాల్గొంటాయని పేర్కొన్నారు. టెన్త్, ఇంటర్, ఐటీఐ, డిప్లొమా, డిగ్రీ, బీఫార్మసీ పూర్తిచేసిన 18 నుంచి 35 ఏళ్లలోపు నిరుద్యోగ యువత హాజరుకావాలని, ఆసక్తిగలవారు https://naipunyam.ap.gov.in/user registration లింక్‌లో వివరాలతో రిజిస్టర్ చేసుకోవాలని సూచించారు. వివరాలకు 79813 68429, 88851 59008, 96187 13243 నంబర్లలో సంప్రదించాలని కోరారు.

గుంటూరు డివిజన్‌లో పలు రైళ్లు రద్దు

లక్ష్మీపురం (గుంటూరువెస్ట్) : గుంటూరు రైల్వే డివిజన్‌లో పెదవడ్లపూడి, దుగ్గిరాల, తెనాలి, చుండూరు మధ్య పనులు జరుగుతున్న నేపథ్యంలో పలు రైళ్లను రద్దు చేశామని సీనియర్ డీసీఎం ప్రదీప్‌కుమార్ శనివారం తెలిపారు. విజయవాడ - గుంటూరు (67229), గుంటూరు-రేపల్లె (67223), రేపల్లె-గుంటూరు (67224) రైళ్లను ఈ నెల 24వ తేదీ వరకు రద్దు చేశామని పేర్కొన్నారు. తెనాలి-రేపల్లె (67231) రైలు ఈ నెల ఎనిమిది నుంచి 24వ తేదీ వరకు, గుంటూరు-విజయవాడ (67250) రైలు ఈ నెల 12 నుంచి 25 వరకు, తిరుపతి -లింగంపల్లి వయా గుంటూరు (12733) రైలును 17,18 తేదీలలో రద్దు చేశామని వివరించారు. లింగంపల్లి-తిరుపతి (12734) రైలును ఈ నెల 18,19వ తేదీలలో రద్దు చేశామని పేర్కొన్నారు.

ధర్మకర్తల మండలి ఏర్పాటుకు నోటిఫికేషన్ జారీ

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): స్వయంభూ మాచవరం శ్రీదాసాంజనేయస్వామివారి దేవాలయానికి ధర్మకర్తల మండలి ఏర్పాటుకు దేవదాయ ధర్మదాయ శాఖ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిందని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి పాతూరి లోకేశ్వరి శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ నెల ఎనిమిదో తేదీ నుంచి 20 రోజుల లోపు ఆలయానికి ధర్మకర్తల మండలి ఏర్పాటు చేస్తామని పేర్కొన్నారు. ఆసక్తి కలిగిన వారు నోటీసు జారీ చేసిన 20 రోజుల్లోపు నిబంధనల ప్రకారం నిర్దేశించిన ప్రొఫార్మాలో దరఖాస్తు చేసుకోవాలని సూచించారు. ధర్మకర్త పదవికి పూర్తిచేసిన దరఖాస్తులను డిస్ట్రిక్ట్ ఎండోమెంట్ అధికారి కార్యాలయంలో సమర్పించాలని పేర్కొన్నారు. మరింత సమాచారం కోసం ఆలయంలో సంప్రదించాల్సిందిగా ఈఓ లోకేశ్వరి సూచించారు.

ఆత్మాభిమానపతాకం

అయ్యా నాకు భిక్షం వద్దు.. జాతీయ జెండా ఒకటి కొనండయ్యా అంటూ ఈ వృద్ధురాలు ఆత్మాభిమానం చాటింది. పేదరాలైన ఈమె వయసుడిగినా పొట్ట కూటి కోసం వేరొకరిపై ఆధారపడలేదు. పంద్రాగస్టు సమీపిస్తుండటంతో ట్రాఫిక్ సిగ్నళ్ల వద్ద ఊత కర్ర సాయంతో ఇదిగో ఇలా జెండాలు విక్రయిస్తోంది. విజయవాడ కొత్త ప్రభుత్వాస్పత్రి సిగ్నల్ జంక్షన్ వద్ద కనిపించిన ఈ స్ఫూర్తిమంతమైన దృశ్యాన్ని 'సాక్షి' ఇలా కెమెరాలో ఆవిష్కరించింది.

– నడిపూడి కిషోర్, సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్ విజయవాడ

కొత్త ప్రభుత్వాస్పత్రి సిగ్నల్ జంక్షన్ వద్ద జాతీయ జెండాలు విక్రయిస్తున్న వృద్ధురాలు

పసివాడుతున్న హృదయం

- రాష్ట్రంలో ఏటా ఏడు వేల మంది శిశువుల్లో గుండె సమస్యలు
- ఉమ్మడి కృష్ణాలో 600 మంది వరకు సమస్యలతో జన్మిస్తున్నారని అంచనా
- గుండెలో చిల్లులకు కారణాలు అనేకం అంటున్న వైద్యులు
- సమస్యను వెంటనే గుర్తిస్తే నయం చేయొచ్చంటున్న వైనం

గుండె సంబంధిత వ్యాధులకు ఆపరేషన్లు చేయించుకున్న చిన్నారులు (ఫైల్)

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): పుట్టుకతోనే గుండె సమస్యల బారిన పడుతున్న శిశువులు ఏటేటా పెరుగుతున్నారు. రాష్ట్రంలో పదేళ్ల కిందట సంవత్సరానికి ఐదు వేల మంది గుండె సమస్యలతో జన్మించేవారు. ప్రస్తుతం ఏడు వేల మంది శిశువులు పుడుతున్నారని వైద్యులు పేర్కొంటున్నారు. ప్రతి వంద మంది శిశువుల్లో ఒకరికి గుండె సమస్యలు ఉంటున్నాయని ఆందోళన వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో ప్రస్తుతం ఏటా 550 నుంచి 600 మంది శిశువులు గుండె సమస్యలతో జన్మిస్తున్నారు. అందుకు కారణాలు అనేకం ఉన్నాయంటున్నారు. గుండె జబ్బులతో పుట్టే శిశువుల్లో 70 శాతం గుండెలో రంధ్రాలు ఉంటున్నాయి. బిడ్డ పుట్టగానే ఈ సమస్యను గుర్తిస్తే సులవుగా పరిష్కరించే అవకాశం ఉందంటుని వైద్యులు పేర్కొంటున్నారు.

కారణాలు ఇవీ..

- గుండె జబ్బులతో శిశువులు జన్మించడానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయని వైద్యులు చెబుతున్నారు.
- జన్యుపరమైన కారణాలు, మేనరికం కారణంగా గుండె సమస్యలు వస్తున్నాయి.
- గర్భంధరించిన సమయంలో ఆహారం సరిగా తీసుకోకపోవడం.
- మహిళలు గర్భం ధరించిన సమయంలో సోకే ఇన్ఫెక్షన్‌లు.
- గర్భిణిగా ఉన్నప్పుడు వైద్యులు సూచనలు లేకుండా మందులు వాడటం.
- గర్భిణిగా ఉన్నప్పుడు పొలాల్లో పనిచేసే వారిపై పురుగు మందుల ప్రభావం.

ఆరోగ్యవంతమైన శిశువు కోసం...

శిశువులు ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే మహిళ గర్భిణిగా ఉన్న సమయంలో పలు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు. పోషకాహారం తీసుకోవడం, క్రమం తప్పకుండా వైద్య పరీక్షలు చేయింకోవడం, టిఫా స్కాన్ చేయించడం, గర్భిణిగా ఉన్న సమయంలో వైద్యుల సూచన మేరకు మాత్రమే మందులు వాడటం, రసాయనాలు చల్లిన పొలాల్లో పనికి దూరంగా ఉండటం చేయాలి.

శిశువుల్లో గుర్తిస్తున్న సమస్యలు ఇవీ..

- గుండె సమస్యలతో పుట్టే వారిలో 70 శాతం మందికి గుండెలో రంధ్రాలు ఉంటున్నాయి.
- మిగిలిన పదిశాతం మందిలో చెడు–మంచి రక్తనాళాలు కలిసి పోవడం వంటి సమస్యలు

పుట్టగానే స్క్రీనింగ్ అవసరం

శిశువు జన్మించిన 48 గంటల లోపల స్క్రీనింగ్ చేస్తే గుండె సమస్యలతో పాటు, ఇతర సమస్యలు గుర్తించవచ్చు. వైద్య రంగం ఎంత అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ నేటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ఆస్పత్రిల్లో పుట్టిన శిశువులకు సకాలంలో స్క్రీనింగ్ జరగడం లేదు. దీంతో ఏదైనా సమస్య తలెత్తినప్పుడు ఆస్పత్రికి తీసుకెళితే గుండెకు చిల్లు ఉన్నట్లు గుర్తిస్తున్నారు. అలా కాకుండా పుట్టగానే స్క్రీనింగ్ చేయడం ద్వారా శిశువుకు ఉన్న సమస్యను బట్టి వెంటనే చికిత్స చేయాలా? లేక కొంతకాలం ఆగాలా? వంటివి నిర్ధారించొచ్చని వైద్యులు అంటున్నారు. పుట్టుగానే శ్వాస ఎలా తీసుకుంటున్నాడు, శాచురేషన్ ఎలా ఉంది అనేది పరిశీలించాలంటున్నారు.

ప్రతి నెలా 500 మంది జననం

ప్రతి నెలా 500 మంది వరకూ శిశువులు గుండె సమస్యలతో జన్మిస్తున్నారు. కొందరిలో చాలా ఆలస్యంగా సమస్యను గుర్తిస్తున్నారు. గుండెలో రంధ్రాలు ఉన్న వారిలో 50 శాతం మందికి సర్జరీ లేకుండా డివైజ్ క్లోజర్‌తో పూడ్చివేస్తాం. మిగిలిన 50 శాతం మందికి సర్జరీ అవసరం. క్లిష్టతరమైన సమస్యలు మంచి– చెడు రక్తనాళాలు కలిసి పుట్టిన వారికి శస్త్ర చికిత్సలు అవసరం అవుతాయి. సర్జరీ తర్వాత నెల రోజులు మందులు వాడితే సరిపోతుంది. దీర్ఘకాలం వాడాల్సిన అవసరం లేదు.

– డాక్టర్ కె.విక్రమ్, పిల్లల గుండె వైద్య నిపుణుడు

క్లుప్తంగా

యువ ఇంజినీర్ అనుమానస్పద మృతి

అజిత్‌సింగ్‌నగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఓ యువ సివిల్ ఇంజినీర్ అనుమానస్పదంగా మృతిచెందిన సంఘటన అజిత్‌సింగ్‌నగర్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. పోలీసుల కథనం మేరకు... పాల్వంచ భద్రాద్రిలో స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్ కార్యాలయ టైపిస్ట్‌గా పనిచేస్తున్న వేమూరి సుబ్బారావు కుమారుడు వేమూరి రవిచంద్ర(28) విజయవాడలోని తన బాబాయి రామశర్మ ఇంటిలో ఉంటూ బీటెక్ పూర్తిచేశాడు. కొద్దిరోజుల కిందట తన బాబాయి ఇంటి సమీపంలోని ఓ పెంట్ హౌస్‌ను అద్దెకు తీసుకొని ఉంటున్నాడు. సివిల్ ఇంజినీర్‌గా ప్రైవేటు పనులు చేయడంతోపాటు ఆన్‌లైన్‌లో జిమ్ కోచ్‌గా కూడా పని చేస్తున్నాడు. ఈక్రమంలో ఇటీవల మెదడులో బ్లడ్‌క్లాట్ అవ్వడంతో పుష్పహోటల్ సెంటర్‌లోని ఓ ప్రైవేటు హాస్పిటల్‌లో చికిత్స చేయించుకుంటున్నాడు. ఈనెల 5వ తేదీన తన బాబాయి రవిశర్మ ఇంటికి వెళ్లి అయనతో మాట్లాడి తనరూమ్‌కు వెళ్లిపోయిన రవిచంద్ర నాలుగురోజులుగా తిరిగి రాలేదు. ఫోన్ కూడా చేయలేదు. రెండు రోజుల తరువాత రవిచంద్రకు ఫోను చేసినా ఎత్తకపోవడంతో తన పనుల్లో బిజీగా ఉన్నాడేమోనని తన తండ్రి, బాబాయి భావించారు. అయితే రవిచంద్ర ఇంటి యజమాని శనివారం పెంట్ హౌస్‌కు వెళ్లి చూడగా రూమ్‌లో నుంచి తీవ్ర దుర్వాసన రావడంతో మృతుని బాబాయికి సమాచారం ఇచ్చారు. వారు హుటాహుటిన వచ్చి రవిచంద్ర గది తలుపులు పగలకొట్టి చూడగా మంచం మీద రవిచంద్ర చనిపోయి ఉన్నాడు. సమాచారం అందుకున్న పోలీసులు సంఘటనా స్థలాన్ని పరిశీలించగా రవిచంద్ర నోటి వద్ద నురగలు, పురుగులు కూడా ఉండటంతో నాలుగు రోజుల క్రితమే అతను చనిపోయి ఉండొచ్చని భావిస్తున్నారు. ఈ మేరకు అనుమానస్పద మృతిగా కేసు నమోదు చేసిన పోలీసులు, పోస్టుమార్టం నిమిత్తం మృతదేహాన్ని ప్రభుత్వ హాస్పటల్‌కు తరలించారు.

దుర్గమ్మ కుంకుమార్చనలకు ఎసరు?

- మంత్రుల సమన్వయ సమావేశంలో రద్దు ప్రకటన యోచన!
- తప్పుపడుతున్న హిందుత్వవాదులు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువున్న కనకదుర్గమ్మకు రానున్న దసరా ఉత్సవాల్లో భక్తులు కుంకుమార్చనలలో పాల్గొనకుండా చేసేందుకు దేవదాయశాఖ అధికారులు కసరత్తు చేస్తున్నారు. దశాబ్దాలుగా ఉభయదాతలు కుంకుమార్చనల్లో పాల్గొని అమ్మవారికి మొక్కులు తీర్చుకోవడం ఆనవాయితీ. అటువంటి సంప్రదాయానికి కూటమి ప్రభుత్వం తూట్లు పొడుస్తోందని హిందుత్వవాదులు మండిపడుతున్నారు. ఉభయ తెలుగురాష్ట్రాలే కాకుండా దేశంలోనే దసరా ఉత్సవాలు అత్యంత వైభవంగా జరిగే ఆలయాల్లో బెజవాడలోని శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర స్వామి వార్ల దేవస్థానం(దుర్గగుడి) ముందు వరుసలో ఉంటుంది. లక్షలాది మంది భక్తులు అమ్మవారిని దసరా ఉత్సవాల్లో దర్శించుకొని కుంకుమార్చనలను నిర్వహించటం పరిపాటి. అటువంటి అమ్మవారి సన్నిధిలో కుంకుమార్చనల్లో భక్తులు పాల్గొనకుండా చేయాలని అధికారులు నిర్ణయించినట్లు సమాచారం.

రద్దుకు నిర్ణయం..

దసరా ఉత్సవాలకు సంబంధించి ఇటీవల రెండుమూడు దఫాలుగా ఉత్సవాల సమన్వయ కమిటీ సమావేశమైంది. అందులో కుంకుమార్చనల రద్దు విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు ఆఅంశాన్ని చర్చించకుండా పక్కనపెట్టినట్లు సమాచారం. అయితే అంతర్గతంగా కుంకుమార్చనలను రద్దు చేయాలని నిర్ణయించినట్లు అధికారులు అనధికారికంగా చెబుతున్నారు. దీనిపై ఆలయ అర్చకులు సైతం విస్మయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈనెల 12న ఉత్సవాలకు నిర్దేశించిన మంత్రుల సమన్వయ సమావేశంలో కుంకుమార్చనలకు సంబంధించి ప్రకటన చేయించాలని అధికారులు నిర్ణయించారు. ఇందుకోసమే టిక్కెట్ల విక్రయాలను సైతం ప్రారంభించలేదని గుసగుసలు వినిపిస్తున్నాయి. ఉభయదాతలకు అమ్మవారి దర్శనం చేయించడం ఇబ్బందిగా మారుతుందనే సాకుతో అధికారులు కుంకుమార్చనలను ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో రద్దు చేసేందుకు నిర్ణయించినట్లు తెలిసింది.

దుర్గమ్మ సన్నిధిలో కుంకుమార్చనలు చేస్తున్న భక్తులు (ఫైల్)

నోరు మెదపని వైదిక కమిటీ

దేవదాయ శాఖ చెప్పిన ఈ కుంకుమార్చనల రద్దు అంశంపై వైదిక కమిటీ సైతం కిమ్మనకుండా ఉండటాన్ని ఆలయ అర్చకులు సైతం తప్పు పడుతున్నారు. అమ్మవారికి జరిగే వైదిక కార్యక్రమాలపై వైదిక కమిటీ స్పష్టంగా మాట్లాడాలని, అధికార యంత్రాంగానికి భయపడి అపచారం జరుగుతుంటే ఎలా? అంటూ పలువురు సీనియర్ అర్చకులు సైతం వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. అయితే కూటమి ప్రభుత్వం తీరుకు అనుగుణంగానే అధికారులు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారని, వ్యతిరేకంగా మాట్లాడితే వైదిక కమిటీపై చర్యలు తీసుకుంటారని వారు భయపడుతున్నారని ఆలయ సిబ్బంది వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. రెండు షిఫ్ట్‌లలో కుంకుమార్చనలు నిర్వహించినా పటిష్ట బందోబస్తు ఏర్పాటు చేస్తామంటూ పోలీసుశాఖ స్పష్టంచేసినప్పటికీ రద్దు చేయాలనే ఆలోచన చేయడంలో ఆంతర్యమేమిటో దేవాదాయ శాఖ అధికారులే సమాధానం చెప్పాల్సి ఉంది.

సంప్రదాయాలను దిగజార్చరాదు ...

దసరా సమయంలో భక్తులు స్వయంగా కుంకుమార్చనలను చేసుకోవడం అనేక దశాబ్దాలుగా వస్తున్న ఆనవాయితీ. అది ఆలయ సంప్రదాయం. దానిని తప్పించాలని నిర్ణయించడం అనైతికం. దుర్గమ్మ సన్నిధిలో ఉభయదాతలు కుంకుమార్చనలను నిర్వహించుకునేందుకు అవసరమైన స్థలవసతి ఉంది. అవసరమైన అధికార, వైదిక సిబ్బంది సైతం ఉన్నారు. సంప్రదాయాలను కొనసాగించాల్సిన బాధ్యత కార్యనిర్వహణాధికారిది. దానిని తప్పించాలని చూడటం సంప్రదాయాలను దిగజార్చటమే అవుతుంది.

– ద్రోణంరాజు రవికుమార్, ఉపాధ్యక్షులు, ఆలిండియా బ్రాహ్మణ్ ఫెడరేషన్

ఫొటోగ్రఫీ పోటీలకు అనూహ్య స్పందన

కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ప్రపంచ ఫొటోగ్రఫీ దినోత్సవం (ఆగస్టు 19) సందర్భంగా నిర్వహించిన ఫొటోగ్రఫీ పోటీలకు ఫొటోగ్రాఫర్ల నుంచి అనూహ్య స్పందన లభించిందని జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ తెలిపారు. అత్యుత్తమ ఛాయాచిత్రాలతో ఎంట్రీలు పంపడం, ఫొటోగ్రాఫర్ల కళాత్మక ప్రతిభకు నిదర్శనమని పేర్కొన్నారు. ఈ పోటీల విజేతలను నిర్ణయించేందుకు న్యాయనిర్ణేతల బృందం శనివారం విజయవాడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అతిథిగృహంలో ఎంట్రీలను పరిశీలించింది. అనంతరం విజేతలను ఎంపిక చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఫొటోలను పరిశీలించేందుకు విచ్చేసిన జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ ఫొటోగ్రాఫర్లను మరింత ప్రోత్సహించి వారిలో ప్రతిభను వెలికితీసేందుకు ప్రపంచ ఫొటోగ్రఫీ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని ఫొటోగ్రఫీ పోటీలను నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఆరుగురు సభ్యులతో కూడిన న్యాయనిర్ణేతల బృందం ఎంట్రీలను పరిశీలించి ప్రతి విభాగంలో ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ, ప్రోత్సాహక బహుమతులకు విజేతలను ఎంపిక చేసిందన్నారు.న్యాయనిర్ణేతల బృందంలో సభ్యులైన ఐఅండ్‌పీఆర్ అధికారి కె.రవి, అంతర్జాతీయ ఫొటో జర్నలిస్టు, హిందూ రిటైర్డ్ ఫొటోగ్రాఫర్ సీహెచ్ విజయభాస్కర్, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం జర్నలిజం అండ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్ అసోసియేటెడ్ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ జి.అనిత, ఎఫ్ఆర్‌పీఎస్ జాతీయ అవార్డు ఫొటో జర్నలిస్టు టి.శ్రీనివాస రెడ్డి, విజయవాడ ఫొటోగ్రాఫర్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు కె.రవికుమార్, మాజీ సీనియర్ ఫొటో జర్నలిస్టు డి.సీతారాం అత్యుత్తమ చిత్రాలను ఎంపికతో విజేతలను నిర్ణయించడం అభినందనీయమని కలెక్టర్ వివరించారు. ఈనెల 19వ తేదీన నిర్వహించనున్న ప్రపంచ ఫొటోగ్రఫీ దినోత్సవ వేడుకల్లో విజేతలను సత్కరించి బహుమతులను ప్రదానం చేస్తామని కలెక్టర్ తెలిపారు.

రవాణా రంగ కార్మికులను ఆదుకోవాలని డిమాండ్

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): రవాణా రంగ కార్మికులకు సంక్షేమ బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలని సీఐటీయూ ఎన్టీఆర్ జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి ఎన్‌సీహెచ్ శ్రీనివాస్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. బీఆర్టీఎస్ రోడ్డులోని సీఐటీయూ నగర కార్యాలయంలో శనివారం ఆల్ ఇండియా రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్(ఏఐఆర్‌డబ్ల్యూఎఫ్–సీఐటీయూ) ఎన్టీఆర్ జిల్లా ప్రథమ మహాసభ ఎం.హనుమంతరావు అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈసందర్భంగా శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ రవాణా రంగ కార్మికులకు ఉరితాడులా ఉన్న ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సవరణ చట్టాన్ని, కార్మికులపై అధిక భారాలు వేస్తున్న జీవో నంబరు21ను రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎన్నికల ముందు మేనిఫెస్టోలో ఆటో కార్మికులకు రూ.15వేలు చొప్పున ఇస్తామని, జీవో నంబర్ 21 రద్దు చేస్తామని, డ్రైవర్లకు వాహనాలు కొనుగోలు కోసం రూ.4లక్షలు రుణాలు ఇప్పిస్తామని కూటమి నేతలు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు 14నెలలుగా హామీలుగానే మిగిలిపోయాయని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. మహిళలకు ఉచిత బస్సు సదుపాయం మంచిదేకానీ, తద్వారా రవాణా రంగ కార్మికుల ఉపాధి దెబ్బతినకుండా వారిని ఆదుకోవటానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. ఆల్ ఇండియా రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ రాష్ట్ర కోశాధికారి కె.దుర్గారావు మాట్లాడుతూ రవాణా రంగ సేవలను ప్రభుత్వాలు ప్రైవేటీకరణ చేసి ఓబర్, ఓలా, ర్యాపిడో వంటి సంస్థలకు ఊడిగం చేస్తున్నాయని విమర్శించారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీల అమలు కోరుతూ అసెంబ్లీ సమావేశాల సమయంలో ఆందోళన చేపట్టనున్నట్లు వివరించారు. సీఐటీయూ విజయవాడ ఈస్ట్ సిటీ నాయకులు ఎన్.నాగేశ్వరరావు,యూనియన్ నాయకులు ఇ.నాగరాజు, తిరుపతయ్య, జి.శ్రీనివాసరావు, బాలమురళి, కరీముల్లా ప్రసంగించారు. అనంతరం ఏఐఆర్‌టీడబ్ల్యూఎఫ్ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడిగా కె.దుర్గారావు, ప్రధానకార్యదర్శిగా ఎన్‌సీహెచ్ శ్రీనివాస్, కోశాధికారిగా ఎం.హనుమంతరావు, ఉపాధ్యక్షులుగా బి.రూబెన్‌కుమార్, సుందర్‌రావు, పరమేశ్వరరావు, కార్యదర్శులుగా శంకర్, ఎస్‌కే కరిముల్లా, ఎస్‌డీ కరిముల్లాతో పాటు మరో 22మంది కమిటీ సభ్యులుగా నూతన కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

మాట్లాడుతున్న సీఐటీయూ ఎన్టీఆర్ జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి ఎన్‌సీహెచ్ శ్రీనివాస్

ముగ్గురు కేటుగాళ్లు అరెస్ట్

పెనమలూరు: ఇంటి స్థల యజమాని ఆధార్ కార్డును మార్పుచేసి ఆస్థలాన్ని అమ్మేసిన ముగ్గురు కేటుగాళ్లను పోలీసులు శనివారం అరెస్టు చేశారు. పెనమలూరు సీఐ వెంకటరమణ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం..శరత్ చంద్రసాయి అనేవ్యక్తి కొన్నేళ్ల కిందట పోరంకి జనచైతన్య హౌసింగ్ లిమిటెడ్ ద్వారా 209 చదరపు గజాల ఇంటి స్థలాన్ని కొనుగోలు చేశాడు. అయితే స్థలం సరిహద్దులో చూపిన ప్లాట్‌నెంబర్ తేడా ఉండటంతో అక్టోబర్ 2021లో కంకిపాడు సబ్‌రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో దస్తావేజు సవరణ చేయించుకున్నాడు. ఆ తరువాత శరత్‌చంద్రసాయి తన స్థలం అమ్మాలనే ఉద్దేశంతో గుణదలకు చెందిన రియల్ ఎస్టేట్ మీడియేటర్ దుగ్గనేని అనీల్‌కుమార్‌కు దస్తావేజు ఫోటోస్టాట్ కాపీ ఇచ్చారు. అయితే అనీల్‌కుమార్, పెదప్రోలు మండలం కప్తానుపాలేనికి చెందిన కొర్రిపాటి శివకుమార్ కలిసి పటమట మీసేవ కేంద్రం నడుపుతున్న బండారు శ్రీనివాసరావుతో కలిసి శరత్ చంద్రసాయి ఆధార్ కార్డులో మరో వ్యక్తి ఫోటో పెట్టి ఆస్థలాన్ని 2021 నవంబర్ 10వతేదీన అనుపమ, పద్మజ అనేవ్యక్తులకు రూ.10లక్షలకు విక్రయించారు. ఆ మహిళలిద్దరూ ఆస్థలాన్ని 2022లో గోపాలకృష్ణ అనేవ్యక్తిని విక్రయించారు. ఈ నేపథ్యంలో తనకు జరిగిన మోసాన్ని తెలుసుకున్న శరత్‌చంద్రసాయి ఈ విషయంపై జిల్లా రిజిస్ట్రార్‌కు ఫిర్యాదు చేశారు. దీనిపై విచారణ చేపట్టిన రిజిస్ట్రార్ స్థలం యజమాని శరత్ చంద్రసాయి అని తేల్చారు. దీంతో బాధితుడు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడంతో నిందితులు దుగ్గినేని అనీల్‌కుమార్, కొర్రపాటి శివకుమార్, పటమట ఆధార్ కేంద్రం నిర్వాహకుడు బండారు శ్రీనివాసరావులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరు దుర్మరణం

హనుమాన్‌జంక్షన్ రూరల్: బాపులపాడు మండలం ఆరుగొలను వద్ద 216హెచ్ జాతీయ రహదారిపై జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరు దుర్మరణం చెందారు. ఆటోను కారు ఢీకొట్టడంతో ఈ దుర్ఘటన చోటు చేసుకుంది. వివరాల్లోకి వెళ్లితే.. ఆరుగొలను సమీపంలోని ఓ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తున్న శ్రీకాకుళం జిల్లా బూర్జ గ్రామానికి చెందిన చెట్టు రజనీకాంత్ శుక్రవారం రాత్రి ఆటోలో డ్యూటీకి వెళ్తుండగా గుడివాడ వైపు నుంచి వేగంగా వస్తున్న కారు ఆటోను ఢీకొట్టింది. ఈ ఘటనలో రజనీకాంత్(32) అక్కడికక్కడే మృతిచెందాడు. తీవ్రగాయాలపాలైన ఆటోడ్రైవర్ ఇంటి ప్రకాశం (64)ను స్థానికులు హుటాహుటిన గుడివాడలోని ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించగా, చికిత్సపొందుతూ మృతిచెందాడు. ఈ ఘటనపై హనుమాన్‌జంక్షన్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేపట్టారు.

వృద్ధుడిని బెదిరించి రూ.30లక్షలు స్వాహా

పెనమలూరు: మనీలాండరింగ్‌కు పాల్పడ్డావంటూ సైబర్ నేరగాళ్లు ఓ వృద్ధుడిని బెదిరించి ఏకంగా రూ.30 లక్షలు స్వాహా చేసిన ఘటనపై పోలీసులు శనివారం కేసు నమోదు చేశారు. పెనమలూరు సీఐ వెంకటరమణ కథనం మేరకు.. చోడవరం గ్రామానికి చెందిన వృద్ధుడు(76)కి ముంబాయి సైబర్ క్రైమ్ పోలీసులమంటూ గత జులై 27వ తేదీన ఫోన్ వచ్చింది. అతని ఆధార్‌కార్డుతో ముంబాయి కెనరాబ్యాంక్‌లో అకౌంట్ తెరిచి ఏటీఎం కార్డు తీసుకున్నట్లు తెలిపారు. ఏటీఎం కార్డును తీసుకున్న వ్యక్తి జెట్ ఎయిర్‌వేస్ చైర్మన్ నరేష్‌గోయల్ అని, అతను మనీలాడరింగ్ చేశాడంటూ సైబర్ నేరగాళ్లు వృద్ధుడిని బెదిరించారు. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్(ఈడీ) అరెస్టు వారెంట్ జారీ చేసిందని, అరెస్టు చేయకుండా ఉండాలంటే తాము చెప్పిన బ్యాంకు ఖాతాకు నగదు బదిలీ చేయాలని సైబర్ నేరగాళ్లు చెప్పడంతో సదరు వృద్ధుడు తన వద్ద ఉన్న రూ.30లక్షలను ఆన్‌లైన్ ద్వారా బదిలీ చేశాడు. ఆ తరువాత తాను మోసపోయినట్లు తెలుసుకున్న వృద్ధుడు ఈమేరకు పోలీసులు ఫిర్యాదు చేయడంతో వారు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

నేడు బరంపార్కులో నృత్యపోటీలు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ గట్ టాలెంట్‌లో భాగంగా బరంపార్కులో ఆదివారం సాయంత్రం 5గంటల నుండి కేటగిరీ–2 నృత్య పోటీలు ప్రారంభమవుతాయని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర శనివారం తెలిపారు. ఏడు నుంచి పదేళ్లలోపు వారికి రెండో కేటగిరి కింద క్లాసికల్, జనరల్, సోలో, గ్రూప్‌డ్యాన్స్ పోటీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు వివరించారు.

తల్లిదండ్రులకు బాలిక అప్పగింత

కంకిపాడు: ఇంటి నుంచి ఎవరికీ చెప్పకుండా బయటికి వెళ్లిన ఐదేళ్ల చిన్నారిని పోలీసులు చాకచక్యంగా గుర్తించి సురక్షితంగా తల్లిదండ్రుల చెంతకు చేర్చారు. ఈ సంఘటన కంకిపాడు పోలీసుస్టేషన్ పరిధిలో శనివారం చోటుచేసుకుంది. పోలీసుల కథనం మేరకు... కంకిపాడు పోలీసుస్టేషన్ పరిధిలోని పులి రామారావు నగర్‌కు చెందిన భాస్కర్, వరలక్ష్మి కుమార్తె లోడె లలిత (5)ను పెనమలూరులోని తన అమ్మమ్మ ఇంటి వద్ద వారం రోజులు క్రితం వదిలి వచ్చారు. లలిత వాళ్ల అమ్మమ్మ పనికి వెళ్తూ శనివారం పాపను బంధువుల ఇంటి వద్ద విడిచిపెట్టింది. సరిగా చూడటం లేదని భావించిన ఆ చిన్నారి ఇంటి నుంచి చెప్పకుండా వచ్చేసింది. సుమారు నాలుగు కిలోమీటర్లు నడుచుకుంటూ కంకిపాడు వచ్చిన చిన్నారి లలితను స్థానికంగా విధులు నిర్వహిస్తున్న శక్తి టీం బృందం ఉదయ్‌కిరణ్, బేబీ, సామ్రాజ్యం గుర్తించి విచారించారు. తన ఊరు కంకిపాడు అని, అమ్మమ్మ ఇంటి నుంచి వస్తున్నానని మాత్రమే చెప్పింది. దీంతో బాలికను కంకిపాడు పోలీసుస్టేషన్‌కు చేర్చారు. స్థానికుడు ఆ పాపను గుర్తించి వివరాలు చెప్పడంతో బాలిక తల్లిదండ్రులకు సమాచారం అందించారు. వాస్తవాలు నిర్ధారించుకున్న అనంతరం పాపను తల్లిదండ్రులకు అప్పగించారు. బాలికను తల్లిదండ్రుల వద్దకు చేరేలా కృషిచేసిన పోలీసు సిబ్బంది పనితీరును సీఐ జె.మురళీకృష్ణ, ఎస్ఐ డి.సందీప్, అదనపు ఎస్ఐ తాతాచార్యులు ప్రత్యేకంగా అభినందించారు.

చిన్నారి లలితను తల్లిదండ్రులకు అప్పగిస్తున్న సీఐ మురళీకృష్ణ, పోలీసులు

లారీ ఢీకొని యువకుడి మృతి

రామవరప్పాడు: లారీ అదుపు తప్పి ఢీకొట్టడంతో ద్విచక్రవాహనంపై వెళ్తున్న ఓ వ్యక్తి మృతిచెందిన ఘటన నిడమానూరు జాతీయరహదారిపై శనివారం చోటుచేసుకుంది. పోలీసుల కథనం మేరకు.. పల్నాడు జిల్లా నరసరావుపేట ఇస్లాంపేటకు చెందిన దరియావలి కుమారుడు షేక్ మహమ్మద్ హారీస్‌మస్తాన్ (25) ఏలూరులోని ఎస్‌బీఐలో క్రెడిట్ కార్డు విభాగంలో పనిచేస్తున్నాడు. ఏలూరులోనే రూమ్ తీసుకుని ఉంటూ విధులకు హాజరవుతున్నాడు. ఈక్రమంలో హారీస్‌మస్తాన్ శనివారం మధ్యాహ్నం 12.30 గంటల సమయంలో ద్విచక్ర వాహనంపై ఏలూరు నుంచి సొంతఊరు నరసరావుపేటకు వెళ్తుండగా, నిడమానూరు బ్రిడ్జి సమీపంలోకి వచ్చేసరికి ఇదే మార్గంలో వెళ్తున్న లారీకి బైక్ హ్యాండిల్ తగలడంతో అదుపుతప్పి కింద పడిపోయాడు. ఈ ప్రమాదంలో హారీస్ మస్తాన్ పైనుంచి లారీ వెళ్లడంతో అతను తీవ్రగాయాలై అక్కడికక్కడే దుర్మరణం చెందాడు. సమాచారం అందుకున్న పటమట పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని వివరాలు సేకరించారు. ఈ మేరకు కేసు నమోదు చేసి మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు.

ప్రమాదంలో మృతిచెందిన మహమ్మద్ హారీస్‌మస్తాన్

24.79 కేజీల గంజాయి స్వాధీనం

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): నివాసాల మధ్య గుట్టుచప్పుడు కాకుండా గంజాయి విక్రయించేందుకు యత్నిస్తున్న రౌడీషీటర్‌ను మాచవరం పోలీసులు శనివారం అరెస్ట్ చేశారు. పోలీసుల కథనం మేరకు..గుణదల లూర్థునగర్‌కు చెందిన మదిరి వరుణ్ అలియాస్ చిన్నరాజా(25)పలు కేసుల్లో నిందితుడు. ఈక్రమంలో మాచవరం పోలీసులు తమకు అందిన సమాచారం మేరకు శనివారం చిన్నరాజా ఇంటిలో తనిఖీలు చేసి 24.79 కిలోల గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. పారిపోయేందుకు యత్నించిన చిన్నరాజాను అదుపులోకి తీసుకుని కేసు నమోదు చేశారు.

క్లుప్తంగా

వైభవంగా గంగానమ్మతల్లి జాతర

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): రామలింగేశ్వరనగర్‌లో వేంచేసి ఉన్న గంగానమ్మతల్లి అమ్మవారి జాతర మహోత్సవం శనివారం వైభవంగా జరిగింది. గంగానమ్మ అమ్మవారి గుడి నిర్వాహకులు మాచర్ల ముక్తేశ్వరరావు ఆధ్వర్యంలో అమ్మవారి జాతర నిర్వహించారు. వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ అమ్మవారికి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ మన సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలిచే అమ్మవారి జాతరను భక్తిశ్రద్ధలతో జరుపుకోవడం ఎంతో సంతోషాన్ని ఇస్తుందన్నారు. అమ్మవారి చల్లని దీవెనలతో ప్రజలు సుఖసంతోషాలతో ఉండాలని ఆకాంక్షించారు. సాయంత్రం రామలింగేశ్వరనగర్‌లోని గాయత్రినగర్ నుంచి పడవలరేవు వరకు భారీ ఊరేగింపు నిర్వహించారు. కార్యక్రమంలో డెప్యూటీ మేయర్ బెల్లం దుర్గ, కాటూరి నాగరాజు, బాబి, బాలాజీ, చిన్న, కాము, సత్యన్నారాయణ, భక్తులు పాల్గొన్నారు.

దేవినేని బాజీ ప్రసాద్‌కు నివాళి

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): పేద కుటుంబం నుంచీ వచ్చి పారిశ్రామిక వేత్తగా ఎదిగిన దేవినేని బాజీ ప్రసాద్‌ను నేటి తరం ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ పేర్కొన్నారు. దివంగత పారిశ్రామికవేత్త దేవినేని బాజీ ప్రసాద్ 9వ వర్ధంతి కార్యక్రమం శనివారం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా గుణదలలోని ఆయన కార్యాలయంలో వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు నివాళులర్పించారు. దేవినేని అవినాష్ మాట్లాడుతూ వ్యాపార రంగంలో తనకంటూ ప్రత్యేక స్థానం ఏర్పరచుకున్న బాజీ ప్రసాద్ చిరస్మరణీయులన్నారు. దివంగత నేత దేవినేని రాజశేఖర్ నెహ్రూకు రాజకీయ పరంగా తోడుగా ఉండి ప్రజాసేవకు కృషి చేశారని తెలిపారు. అనంతరం వైఎస్సార్ సీపీ నేతలు బాజీ ప్రసాద్ చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి అంజలి ఘటించారు. కార్యక్రమంలో కార్పొరేటర్లు కలపాల అంబేడ్కర్, వియ్యపు అమర్‌నాథ్, నిర్మల కుమారి, భీమిశెట్టి ప్రవల్లిక తదితరులు పాల్గొన్నారు.

శ్రీనివాసునికి పంచామృత అభిషేకాలు

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): శ్రావణ పౌర్ణమి, శనివారం, శ్రవణా నక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకుని చిట్టినగర్‌లోని వెంకటేశ్వర స్వామి వారికి పంచామృత అభిషేకాలు నిర్వహించారు. పద్మావతి, గోదాదేవి సమేత వెంకటేశ్వర స్వామి వారి ఆలయంలో తెల్లవారుజామున స్వామి వారికి సుప్రభాత సేవ, అనంతరం స్వామి వారి మూలవిరాట్‌కు పంచామృత అభిషేకాలు చేశారు. స్వామి వారికి నిర్వహించిన విశేష అభిషేకాలను వీక్షించేందుకు పెద్ద ఎత్తున ఉభయదాతలు, భక్తులు తరలివచ్చారు. అనంతరం స్వామి వారికి తులసీదళాలతో అర్చన, పంచహారతుల సేవ నిర్వహించారు. ఆలయ దేవస్థాన కమిటీ ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేసింది.

జై సంతోషిమాత జయంత్యుత్సవాలు ప్రారంభం

పాయకాపురం(విజయవాడరూరల్): పాయకాపురంలో ఉన్న జై సంతోషిమాత జయంతి ఉత్సవాలు శనివారం ఘనంగా ప్రారంభమయ్యాయి. ఆలయ కమిటీ సభ్యుడు మంత్రి నాగేశ్వరరావు, అగురు త్రినాథ్ స్థానిక మహిళలతో కలసి అమ్మవారికి మేళతాళాలతో సారె సమర్పించారు. అనంతరం అమ్మవారికి భక్తులు పూజలు నిర్వహించారు. ఆలయ కమిటీ అధ్యక్షుడు చిన్ని చిట్టిబాబు దంపతులు ఆలయ ఆవరణలో వేదపండితులతో నిర్వహించిన చండీహోమంలో పాల్గొన్నారు. రాఖీ పౌర్ణమి రోజున అమ్మవారి జన్మదిన నక్షత్రం కావడంతో భక్తులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొని అమ్మవారికి పూజలు చేశారు.

టీటీడీ ఆధ్వర్యంలో అన్నప్రసాద వితరణ

విజయవాడ కల్చరల్: తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆధ్వర్యంలో శనివారం పున్నమ్మతోటలోని టీటీడీ కల్యాణమండపంలో శనివారం 500 మందికి శ్రీవారి అన్నప్రసాదం అందించారు. టెంపుల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ లలితా రమాదేవి పర్యవేక్షణలో దాతలు చేకూరి వెంకటేశ్వరరావు, సామ్రాజ్యం, తాతినేని అధర్వ, సందీప్, అవంతి సహకారంతో అన్నప్రసాద కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. శ్రావణ పౌర్ణమి సందర్భంగా శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయంలో స్వామివారికి అర్చక స్వాములు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు.

వెల్‘లెస్’ సెంటర్

- లబ్బీపేట కేంద్రంలో దిగజారిన వైద్య సేవలు
- ప్రస్తుతం ప్రథమ చికిత్సకూ గతిలేని వైనం
- సమయపాలన పాటించని సిబ్బంది

లబ్బీపేటలో ఆయుష్మాన్ భారత్, హెల్త్ అండ్ వెల్‌నెస్ సెంటర్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ఒకప్పుడు అత్యుత్తమ వైద్యం అందించిన లబ్బీపేట పట్టణ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం నేడు అలంకారప్రాయంగా మారింది. వైద్యులు అందుబాటులో ఉండరు, సిబ్బంది ఎప్పుడు వస్తారో తెలియని పరిస్థితుల్లో రోగులు రావడం మానేశారు. దీంతో గత వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వంలో నిత్యం 35 నుంచి 40 మంది వచ్చే ఓపీ రోగులు, ప్రస్తుతం 10 నుంచి 15 మంది కూడా రావడం లేదు. సేవలు దిగజారాయనేందుకు రోగులు రాకే నిదర్శనంగా చెప్పవచ్చు. వ్యాధి నిర్ధారణ పరీక్షలు చేసేందుకు అన్ని పరికరాలు ఉన్నా, సెంట్రల్ ల్యాబ్‌కు శాంపిల్స్ పంపించడంతో రిపోర్టులు వచ్చేందుకు తీవ్ర జాప్యం జరుగుతున్నట్లు రోగులు చెబుతున్నారు. సీజనల్ వ్యాధులు సోకే కాలం కావడంతో ఇప్పటికైనా మెరుగైన వైద్య సేవలు అందించడంపై దృష్టి పెట్టాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

అందుబాటులో ఉండని వైద్యులు

లబ్బీపేట హెల్త్ అండ్ వెల్‌నెస్ కేంద్రంలో(యూహెచ్‌సీ) పనిచేసే సిబ్బంది ఎప్పుడు వస్తారో.. ఎప్పుడు వెళ్తారో తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది. ఇక్కడ పనిచేసే వారు నగరంలో కాకుండా దూరప్రాంతాల నుంచి విధులకు వస్తున్న వారే ఉన్నారు. వారు నిత్యం ఆలస్యంగా రావడం, సమయం కంటే ముందుగానే వెళ్లిపోతున్నట్లు ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇక వైద్యులు అయితే ఎప్పుడు చూసినా బయటకు విజిట్‌కు వెళ్లారు.. క్యాంపునకు వెళ్లారనే చెపుతున్నారు. రోగుల ఎలక్ట్రానిక్ హెల్త్ రికార్డులు మొక్కుబడిగా సాగుతున్నాయి. తరచూ నెట్ సమస్య తలెత్తుతున్నట్లు చెబుతున్నారు.

వ్యాక్సిన్ కేంద్రంగా మారిన వైనం

ఇప్పుడు వెల్‌నెస్ కేంద్రం కేవలం వ్యాక్సిన్ కేంద్రంగా మారింది. ప్రతీ బుధ, శనివారాలు పిల్లలు, గర్భిణులు టీకాలు వేయించుకునేందుకు మాత్రమే ఇక్కడకు వస్తున్నారు. దీంతో ఈ రెండు రోజుల్లోనే వెల్‌నెస్ కేంద్రంలో ప్రజలు కనిపిస్తున్నారు. మిగిలిన రోజుల్లో రోగులు రాకపోవడంతో వెలవెలబోతున్నాయి.

అరకొరగా మందులు

లబ్బీపేట సెంటర్‌లో గత ప్రభుత్వంలో సమకూర్చిన అత్యాధునిక ల్యాబ్ పరికరాలు

ఒకప్పుడు వెల్‌నెస్ కేంద్రంలో 182 రకాల మందులు అందుబాటులో ఉండేవి. ఖరీదైన యాంటిబయోటిక్స్‌తో పాటు, షుగర్, బీపీ మందులు ఉండేవి. గర్భిణులు, బాలింతలకు అవసరమైన మందులతో పాటు, పిల్లలకు సిరప్‌లు కూడా ఉండేవి. ఇప్పుడు మందులు అరకొరగా ఉంటున్నాయి. దీర్ఘకాలిక రోగులకు అవసరమైన పలు రకాల మందులు ఉండటం లేదు. గ్యాస్ట్రబుల్‌కు వాడే పాంటాప్ బిళ్లలు కూడా దొరకని పరిస్థితి నెలకొంది. దీంతో వాళ్లు పెద్దాస్పత్రికి వెళ్తున్నారు. గర్భిణులకు సైతం పరీక్షలు చేసేందుకు వైద్యులు సమయానికి ఉండటం లేదు. వాళ్లు కూడా పాత ప్రభుత్వాస్పత్రిలోని ప్రసూతి విభాగానికి వెళ్తున్నారు. ఇలా వెల్‌నెస్ కేంద్రానికి పరీక్షలకు రావాలంటేనే ప్రజలు భయపడుతున్నారు.

నాణ్యమైన వైద్యం అందించాలి

లబ్బీపేటలోని వెల్‌నెస్ కేంద్రంలో రోగులకు నాణ్యమైన వైద్య సేవలు అందేలా అధికారులు చొరవ చూపాలి. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో వైద్యులు, సిబ్బంది అందుబాటులో ఉండేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. అన్ని రకాల మందులు అందుబాటులో ఉంచడంతో పాటు, రక్తపరీక్షలు సైతం ఇక్కడే చేసి వెంటనే ఇవ్వాలి. ఇక్కడ అందుబాటులో లేని వాటిని మాత్రమే సెంట్రల్ ల్యాబ్‌కు పంపించాలి. మలేరియా, డెంగ్యూ పరీక్షలు చేయాలి.

– ఎండీ అబీద్, లబ్బీపేట

ఎస్టీల సమగ్ర స్థితిగతులకు కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలి

ఎస్టీ ఉద్యోగుల సంఘం డిమాండ్

సమావేశంలో అభివాదం చేస్తున్న ఎస్టీ ఉద్యోగుల సంఘం నాయకులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): షెడ్యూల్డ్ జాతుల(ఎస్టీ) జాబితాలోని 35 కులాల సమగ్ర స్థితిగతుల అధ్యయనం కోసం కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలని ఎస్టీ ఉద్యోగుల సంఘం డిమాండ్ చేసింది. ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని శనివారం విజయవాడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఎస్టీ ఉద్యోగుల సంఘం ఆధ్వర్యంలో సమావేశం జరిగింది. సమావేశంలో అఖిల భారత ఆదివాసీ ఉద్యోగుల సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ దేవరకొండ వెంకటేశ్వర్లు మాట్లాడుతూ గిరిజనులుగా పిలిచే ఆదివాసీల విద్య, వైద్య, ఉపాధి ఇలా అన్ని రంగాల్లో స్థితిగతులను అధ్యయనం చేయాలన్నారు. కమిషన్ ఏర్పాటు చేసి సమగ్రంగా సమీక్షించాలన్నారు. ఉద్యోగ సంఘం నాయకులు కటారి కోటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని అమరావతిలో ఎస్టీ భవన్ ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. ఎరుకల కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. రమేష్ నాయక్ మాట్లాడుతూ ఆదివాసీల్లోని ప్రతి కులం అన్ని రంగాల్లో సమాంతరంగా వృద్ధిలోకి రావడానికి కులాల సమూహ కార్పొరేషన్లు ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. సాల బోగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ కేంద్ర , రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లోని బ్యాక్‌లాగ్ ఉద్యోగాలను వెంటనే భర్తీ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. సమావేశంలో ఎస్టీ ఉద్యోగుల సంఘం నాయకులు వెంకటేష్, విభిన్న బహుజన సంఘాల నాయకులు గుబ్బల నాగేశ్వరరావు, నెరుసు నాగమణి యాదవ్, కందికట్ల నరసింహారావు, గుదే రాంబాబు, పెరియార్, పాము రవీంద్రనాథ్, గంటిమళ్ల సత్తిబాబు, దేవరకొండ సాంబశివరావు, శివ బాల నాగరాజు, సురేష్, సుశీల, రమేష్ నాయక్, కళావతి బాయ్, ఎల్లయ్య, రాములు, శంకర్ శ్రీను, గోపినాథరావు నాయక్, వసంత్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వైఎస్సార్ సీపీ కార్యాలయంలో రాఖీ పౌర్ణమి వేడుకలు

దేవినేని అవినాష్‌కు రాఖీ కట్టిన మహిళా నేతలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): గుణదలలోని వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా కార్యాలయంలో శనివారం రాఖీ పౌర్ణమి వేడుకలు ఘనంగా జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా పలువురు మహిళా నేతలు పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్‌కు రాఖీ కట్టి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. తొలుత దేవినేని అవినాష్‌కు ఆయన సోదరి దేవినేని క్రాంతి రాఖీ కట్టి స్వీటు తినిపించి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అనంతరం డెప్యూటీ మేయర్ బెల్లం దుర్గ, కార్పొరేటర్లు, ఇతర మహిళా నేతలు రాఖీలు కట్టారు. ఈ సందర్భంగా కార్యాలయంలో మహిళా నేతలు, కార్యకర్తలతో పండుగ వాతావరణం నెలకొంది.

ఎన్నికలు బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించాలి

- ప్రపంచ దేశాలను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి
- ప్రత్యేక చర్చా కార్యక్రమంలో వక్తలు

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సంగటి మనోహర్

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ప్రజాస్వామ్య వినాశనానికి, విధ్వంసానికి కారణమవుతున్న ఈవీఎంలను తొలగించి ఎన్నికలను పూర్తిగా బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించాలని వక్తలు డిమాండ్ చేశారు. ప్రజలు, ప్రజాస్వామ్యం గెలిచే బ్యాలెట్ పేపర్‌ను ఎన్నికల్లో వాడాలన్నారు. విజయవాడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో శనివారం రాజ్యాంగ హక్కుల పరిరక్షణ సమితి ఆధ్వర్యంలో ఈవీఎం వద్దు – బ్యాలెట్ పేపరే ముద్దు అనే అంశంపై ప్రత్యేక చర్చా కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా రాజ్యాంగ హక్కుల పరిరక్షణ సమితి వ్యవస్థాపకుడు సంగటి మనోహర్ మహాజన్ మాట్లాడుతూ ఇటీవల కాలంలో దొంగ ఓట్ల నమోదు, ఎన్నికల్లో రిగ్గింగ్, అక్రమాలు జరిగినట్లు ఆధారాలతో దేశవ్యాప్త చర్చ జరుగుతోందన్నారు. ప్రపంచ దేశాలను ఆదర్శంగా తీసుకుని పేపర్ బ్యాలెట్ వినియోగించుకోవాలన్నారు. ఈవీఎంలు వద్దు అనే అంశంపై దక్షిణ భారతదేశంలో నవంబర్ 26 వరకు చర్చలు, విశ్లేషణలు, సభలు, సమావేశాలు నిర్వహించాలన్నారు. నవంబర్ 26 రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని చలో ఢిల్లీ కార్యక్రమం జరుగుతుందని తెలిపారు. సోషలిస్టు కూటమి జాతీయ కార్యదర్శి జైబాబు, ముస్లిం సమైక్య వేదిక నాయకులు షేక్ రజీజ్, షేక్ హుస్సేన్, కృష్ణారావు, లాయర్స్ ఫోరం నాయకులు నరసయ్య, కన్నా వెంకట్ పాల్గొన్నారు.

15న శ్రీఅష్టలక్ష్మీ పూజా సహిత మహాలక్ష్మీయాగం

బ్రోచర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న అతిథులు, వేముల హజరత్తయ్య గుప్తా తదితరులు

విజయవాడ కల్చరల్: అమరావతి బ్రాహ్మణ సేవా సంఘం ఆధ్వర్యంలో లోక కల్యాణార్థం గాంధీనగర్‌లోని కొత్తా పూర్ణానందం కళావేదికపై ఈ నెల 15వ తేదీ శుక్రవారం ఉదయం యాగ క్రతువులు నిర్వహిస్తున్నట్లు ఆధ్యాత్మికవేత్త, న్యాయవాది వేముల హజరత్తయ్య గుప్తా తెలిపారు. గాంధీనగర్‌లోని సంస్థ కార్యాలయంలో శనివారం నిర్వహించిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన వివరాలను వెల్లడించారు. లోక కల్యాణార్థం శ్రీచక్రార్చన, అష్టలక్ష్మీపూజ సహిత శ్రీమహాలక్ష్మీయాగం నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. బ్రాహణ సేవా సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి దశరథ రమేష్ మాట్లాడుతూ పూజలో పాల్గొనేవారు సంప్రదాయ దుస్తులతో రావాలన్నారు. బ్రాహ్మణ సేవా సంఘం ద్వారా ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలతో పాటు బ్రాహ్మణ సంక్షేమానికి కృషి చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. వేదపండితుల పర్యవేక్షణలో కార్యక్రమాలు జరుగుతాయని హిందూ బంధువులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనవచ్చునని తెలిపారు. వివరాలకు యడ్లపాటి శేషసాయి 96181 93027, దశరథ రమేష్ 99660 96999 పేర్లు నమోదు చేసుకోవాలని సూచించారు. సమావేశంలో బ్రాహ్మణ సంక్షేమ సంఘం సభ్యులు శేషసాయి, శివాజీ, వంశీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

16న కృష్ణాష్టమి వేడుకలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): స్థానిక రాణిగారి తోట, 18వ డివిజన్‌లోని ద్వారకాదీష్ మురళీకృష్ణ మందిరంలో ఈనెల 16వ తేదీన కృష్ణాష్టమి వేడుకలను ఘనంగా నిర్వహించనున్నట్లు ఆలయ అర్చకుడు కె.గోపాలచార్యులు శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. శ్రీకృష్ణస్వామికి ప్రాంతఃకాల అర్చన, ప్రత్యేక పూజలు, అభిషేకాలు నిర్వహిస్తామన్నారు.

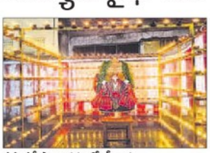
16న బాలగోకుల వేషధారణ పోటీలు

విజయవాడ కల్చరల్: సంస్కార భారతి మహానగర్ శాఖ ఆధ్వర్యంలో శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి సందర్భంగా ఈనెల 16న బాల గోకులం, చిత్రలేఖనం పోటీలు నిర్వహిస్తునట్లు సంస్కార భారతి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పీవీఎస్ కృష్ణ శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. 5వ తరగతిలోపు చదివే బాల బాలికలకు బాలకృష్ణుని వేషధారణ పోటీలు, 6 నుంచి 10 తరగతిలోపు బాల బాలికలకు చిత్రలేఖనం పోటీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. బాల గోకులంలో పాల్గొనేవారు బలరాముడు, శ్రీ కృష్ణుడు, యశోద గోపికల వేషధారణలో పాల్గొనాలని, చిత్రలేఖనంలో పాల్గొనేవారు బాల కృష్ణుని లీలలు అంశంగా చిత్రాలు గీయాల్సి ఉంటుందని పేర్కొన్నారు. పోటీలు గాంధీనగర్‌లోని హనుమంతరాయ గ్రంథాలయంలో 16 వ తేదీ ఉదయం నుంచి జరుగుతాయని, అదే రోజు బహుమతి ప్రదానం ఉంటుదన్నారు.దరఖాస్తు చేయడానికి చివరితేదీ 14 వ తేదీగా నిర్ణయించినట్లు తెలిపారు. వివరాలకు కేవీ శివకుమార్ 96422 14117 నంబరులో సంప్రదించాలని సూచించారు.

రమణీయం శ్రీవారి కల్యాణ వైభోగం

ప్రత్యేక అలంకరణలో స్వామివారు

సహస్రదీపాలంకరణలో శ్రీవారు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): కలియుగదైవం వేంకటేశ్వరస్వామి వారి కల్యాణోత్సవం శనివారం సాయంత్రం కమణీయంగా జరిగింది. వన్‌టౌన్‌లోని వేంకటేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానంలో పవిత్రోత్సవాలను పురస్కరించుకొని శ్రీవారి కల్యాణాన్ని అంగరంగ వైభవంగా నిర్వహించారు. శ్రావణమాసం, శ్రవణానక్షత్రం స్వామి వారి జన్మనక్షత్రంతో పాటుగా ఆయన వివాహ తిథి కూడా అదే కావడంతో ఏటా పవిత్రోత్సవాల వేళ స్వామి వారి కల్యాణోత్సవాన్ని నిర్వహించడం ఆనవాయితీ. అందులోనూ స్వామి వారికి ప్రీతికరమైన శనివారం రావటం మరింత ప్రత్యేకత సంతరించుకుంది. కల్యాణోత్సవానికి అధిక సంఖ్యలో భక్తులు హాజరై ఆదేవదేవునికి పూజలు నిర్వహించారు. నమో వెంకటేశయ అనే నామస్మరణలతో ఆలయ ప్రాంగణం మార్మోగింది. మంగళవాయిద్యాలు, హరినామస్మరణ, వేదపఠనం, అన్నమయ్యకీర్తనాలాపనలు, వీనులవిందైన వ్యాఖ్యానం, మంత్రోచ్ఛరణల మధ్య స్వామి వారి కల్యాణోత్సవం భక్తులకు కనువిందు చేసింది. తొలుత స్వామివారి ఉత్సవమూర్తులను గరుడవాహనంపై మేళతాళాలతో కల్యాణ వేదికపైకి తీసుకొచ్చారు. అలాగే పౌర్ణమిని పురస్కరించుకొని స్వామి వారికి గరుడ సేవను వైభవంగా నిర్వహించారు. అక్కడి నుంచి అత్యంత రమణీయంగా అలంకరించిన వేదికపై స్వామివారిని అధిష్ఠింపజేశారు. అనంతరం మహాసంకల్పం చేయించారు. స్వామివారికి మధుపర్కాలను సమర్పించి వివాహానికి సిద్ధం చేశారు. అనంతరం పుణ్యాహవాచనం, కన్యాదానం, మంగళ్యధారణ, తలంబ్రాలు తదితర ఘట్టాలను శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించారు. ఆగమ పండితులు ఒక్కొక్క ఘట్టాన్ని వివరిస్తూ ఉత్సవాన్ని జరిపించారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ శ్రీవారికి నిర్వహించే నిత్యకల్యాణం, మాసకల్యాణం వంటి ఉత్సవాలు కేవలం తంతు కాదన్నారు. సకలసృష్టికి శుభాలు చేకూరాలని స్వామివారికి నిర్వహించే మంగళప్రదమైన పూజలన్నారు. శ్రావణమాసంలో నిర్వహించే ఈ కార్యక్రమాలు మరింత ఫలితాన్ని ప్రసాదిస్తాయన్నారు. స్వామివారి పాదుకలపై తలంబ్రాలు పోసి ఆశీస్సులు అందుకున్నారు.

శాస్త్రోక్తంగా తిరుమంజనం...

స్వామివారి జన్మనక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకొని ఉదయం తిరుమంజనం నిర్వహించారు. ఫలపుష్ప సుగంధ ద్రవ్యాలతో శాస్త్రోక్తంగా తిరుమంజన అభిషేకాన్ని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆలయంలోని మూలవిరాట్‌ను అత్యంత సుందరంగా అలంకరించారు. కల్యాణోత్సవం అనంతరం ప్రసాదవితరణ జరిగింది. అలాగే ఆలయంలో జరుగుతున్న పవిత్రోత్సవాల్లో భాగంగా ఉదయం పలు వైదిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. ఆగమ పండితులు కార్యక్రమాలను పర్యవేక్షించారు. పొన్నంగిపల్లి శ్రీరామచంద్రమూర్తి, దీక్షిత్, అదేపల్లి మురళీకృష్ణమాచార్యులు తదితరులు వైదిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. పలువురు ప్రముఖులు ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొని స్వామివారికి పూజలు నిర్వహించారు.

పొంగలి షెడ్డులో పొయ్యిల కొరత!

- నదుపాయాలపై చెప్పేది ఒకటి.. చేసేది మరొకటి
- గతంలో 18 పొయ్యిలు, ప్రస్తుతం 9కి కుదింపు
- కార్యరూపం దాల్చని మెట్ల మార్గం పొంగలిషెడ్డు

పొంగలి షెడ్డులో ఏర్పాటు చేసిన కొబ్బరి కాయల కౌంటర్

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): కోరిన కోర్కెలు తీర్చే దుర్గమ్మకు మొక్కులు చెల్లించుకునేందుకు ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి నిత్యం వేలాది మంది భక్తులు ఇంద్రకీలాద్రికి తరలివస్తుంటారు. భక్తులకు అవసరమైన అన్ని సదుపాయాలు కల్పిస్తామని చెబుతున్న దేవస్థాన అధికారులు, క్షేత్ర స్థాయిలో మాత్రం అందుకు భిన్నంగా వ్యవహరిస్తున్నారనే విమర్శలు వెల్లువెత్తున్నాయి. తమ ఇంట ఏ శుభకార్యం జరిగినా పొంగలి నైవేద్యం సమర్పించడం తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని భక్తుల ఆనవాయితీ. రాష్ట్రంలోని అతి పెద్ద దేవాలయాల్లో రెండో స్థానంలో ఉన్న దుర్గగుడిలో మాత్రం భక్తులు పొంగలి వండేందుకు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. దుర్గగుడి దేవస్థాన ఘాట్‌రోడ్డులోని ఓం టర్నింగ్ వద్ద దేవస్థానం పొంగలి షెడ్డును ఏర్పాటు చేసింది. దాతల సహకారంతో షెడ్డులో 18కి పైగా గ్యాస్ పొయ్యిలను ఏర్పాటు చేసి రూ. 50 టికెట్‌పై పొంగలి వండుకునేందుకు భక్తులను అనుమతిస్తున్నారు. శ్రావణ మాసం, వివాహాలు అధికంగా ఉండే నెలలో పొంగలి షెడ్డు భక్తులతో కిటకిటలాడుతుంది. భక్తుల రద్దీ క్రమంగా పెరగడంతో మరో పొంగలి షెడ్డు ఏర్పాటు చేసేందుకు దేవస్థాన ఇంజినీరింగ్ అధికారులు ప్రణాళికలు సైతం సిద్ధం చేశారు. మహా మండపం పరిసరాల్లో రెండో పొంగలి షెడ్డు ఏర్పాటు చేయాలని భక్తుల నుంచి డిమాండ్ వినిపిస్తుంది.

కొత్తది లేదు.. పాత షెడ్డులో కోత...!

కనకదుర్గనగర్ వైపు నుంచి వచ్చే భక్తులు పాత మెట్ల మార్గం సమీపంలోని ఖాళీ స్థలంలో కట్టెల పొయ్యిపై పొంగలి తయారు చేస్తుంటారు. శుక్రవారం, పండుగలు, సెలవు రోజులలో ఈ ప్రాంతంలో రద్దీగా ఉంటుంది. దీంతో ఆ పరిసరాల్లో మరో పొంగలి షెడ్డు ఏర్పాటు చేయాలని గతంలో ఈవోలుగా పని చేసిన అధికారులు నిర్ణయించారు. అయితే ఇంత వరకు అది కార్యరూపం దాల్చలేదు. మరో వైపున ఘాట్‌రోడ్డులో ఉన్న పొంగలి షెడ్డులో వినియోగంలో ఉన్న 18 గ్యాస్ పొయ్యిలలో సగం పొయ్యిలను తొలగించాలని ఆలయ అధికారులు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. షెడ్డులో కొంత భాగంలో ఉన్న పొయ్యిలను తొలగించి గోడ నిర్మించి కొబ్బరి కాయల కౌంటర్‌ను ఏర్పాటు చేశారు. దాదాపు కొబ్బరి కాయల కౌంటర్ కోసం షెడ్డులో పొయ్యిలను తొలగించడం ఎంత వరకు సబబని భక్తులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

వంతు కోసం ఎదురు చూపులు...

పొంగలి వండే భక్తులతో పొయ్యిల వద్ద రద్దీ

పొంగలి షెడ్డులో గ్యాస్ పొయ్యిలను తొలగించడంతో భక్తులు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. పండుగలు, పర్వదినాలలో పొంగలి నైవేద్యం వండేందుకు పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు విచ్చేస్తుండటంతో తమ వంతు వచ్చే వరకు భక్తులు వేచి ఉండాల్సి వస్తుంది. పొంగలి వండే దగ్గరే గంటల తరబడి వేచి ఉండటంతో భక్తుల కుటుంబ సభ్యులు అసహనం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాల్సిన దేవస్థానం ఇలా ఉన్న పొయ్యిలను తొలగించడంపై పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నారు. పక్కనే నిరుపయోగంగా ఉన్న షెడ్డులో కొబ్బరి కాయల కౌంటర్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుండేదని భక్తులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. అధికారుల అనాలోచిత నిర్ణయాల వల్ల భక్తులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి కావడమే కాకుండా పొంగలి వండేందుకు గ్యాస్ పొయ్యి ఖాళీ అయ్యే వరకు ఎదురు చూపులు చూడాల్సి వస్తుందని భక్తులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఆప్కాస్ కార్మికులందరికీ ఇళ్లు కేటాయించాలి

మాట్లాడుతున్న బుద్దె రాజు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఇళ్లు లేని ఆప్కాస్ కార్మికులు అనేకమంది నగర పాలక సంస్థ పరిధిలో ఉన్నారని వారందరికీ ప్రభుత్వం వెంటనే నగర పరిధిలో ఇళ్లు మంజూరు చేయాలని విజయవాడ మున్సిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్ నగర ప్రధాన కార్యదర్శి బుద్దె రాజా కోరారు. 54వ డివిజన్ కార్నర్ మీటింగ్ శనివారం ఉదయం స్థానిక శానిటరీ కార్యాలయం వద్ద నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ నగరంలో అనేకమంది పేద పారిశుద్ధ్య కార్మికులు జీతాలు మీదే ఆధారపడి బతుకుతున్నారని చెప్పారు. వీరందరూ అద్దె ఇళ్లలో నివసిస్తూ వచ్చిన జీతంలో చాలా మొత్తం అద్దెలకే చెల్లిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. నగరపాలక సంస్థ పరిధిలో ఉన్న స్థలాల్లో వీఎంసీ ద్వారానే ఇల్లు కట్టించి అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్యక్రమంలో ఏఐటీయూసీ నగర నాయకులు పగిడి కత్తుల రాము, మురుగేషన్ రాము, యూనియన్ గౌరవాధ్యక్షులు జక్కి జేమ్స్, సహాయ కార్యదర్శి తుపాకుల ప్రతాప్, కోశాధికారి తుపాకుల నాగేశ్వరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రోజులో సంతోషమే ఎక్కువ

సంతోషం, బాధ, ఆందోళన, ఆశ్చర్యం, కోపం.. ఇలాంటి భావోద్వేగాల సమాహారమే మన జీవితం. ఆ క్షణానికే చిన్న పిల్లల్లా మారిపోతాం.. మరుక్షణమే రాక్షసుల్లా ప్రవర్తిస్తాం.. ఇంకో క్షణంలో తీవ్ర ఒత్తిడికి గురవుతాం.. ఏ ఎమోషన్ కూడా మనలో ఎక్కువ సేపు ఉండదు. చాలామంది దీన్ని అంగీకరించరు కానీ ఇదే వాస్తవం. సరే, ఇన్ని భావోద్వేగాల్లో మనతో ఎక్కువ సేపు ఉండేది ఏది? చాలామంది అనుకుంటున్నట్టు బాధ / ఆవేదన / ఆందోళన ఇవేనా మన రోజువారీ జీవితంలో రాజ్యమేలుతున్నాయి? అంటే కాదు.. అంటున్నారు మానసిక నిపుణులు.

ఆ తరవాతి స్థానాల్లో ప్రేమ, ఆందోళన

రోజులో సానుకూల భావోద్వేగాలే ఎక్కువ

స్త్రీల కంటే పురుషుల్లోనే అధిక పాజిటివ్ ఎమోషన్లు

90 శాతం సమయంలో ఏదో ఒక భావోద్వేగం

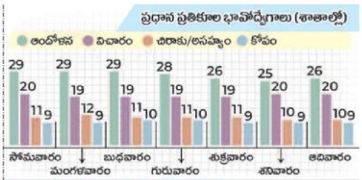
సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్: ఏ మనిషీ రోజూ ఏడుస్తూ కూర్చోడు.. ఆవేదన, ఆందోళనలతో ఉక్కిరిబిక్కిరైపోడు. అలాగని రోజంతా సంతోషం, ఆనందం కూడా ఉండవు. కానీ, ఒక రోజులో ఒక మనిషిలో ఎక్కువ సేపు ఉండే ఎమోషన్ ఏదో తెలుసా.. సంతోషం. నెదర్లాండ్స్, స్పెయిన్, అమెరికాకు చెందిన వేర్వేరు విభాగాలకు చెందిన పరిశోధకులు నిర్వహించిన అధ్యయనంలో ఈ విషయం వెల్లడైంది. చాలామంది కోపిష్టులు మన చుట్టూ ఉంటారు. వాళ్లు కూడా రోజంతా ఎవరు దొరుకుతారా తిడదామా, కొడదామా అని రోజంతా ఉండరు. రోజు మొత్తం భావోద్వేగాల్లో ఇది 10 శాతం కూడా ఉండదు. కానీ, స్త్రీలలో మాత్రం పురుషుల కంటే ఎక్కువ సమయం కోపం ఉంటోందట. భయం కూడా రోజులో చాలా తక్కువ సేపే.. కేవలం 5 శాతమే ఉంటోంది.

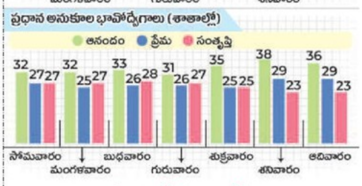
రోజుకు ఒకలా..

ఇకపోతే అన్ని రోజులూ అన్ని ఎమోషన్లూ ఒకేలా ఉండవు. సాధారణంగా వారం ప్రారంభంలో విచారం, ఆందోళన, కోపం వంటి ప్రతి కూల భావోద్వేగాల శాతం ఎక్కువగా ఉంటోంది. వారాంతంలో అనుకూల భావోద్వేగాలైన ఆనందం, ప్రేమ, సంతృప్తి ఎక్కువ శాతంలో ఉంటున్నాయి.

పురుషుల్లో ఒకలా.. మహిళల్లో మరోలా..

- రోజువారీ జీవితంలో 45 శాతం సమయంలో పూర్తిగా పాజిటివ్ ఎమోషన్స్ ఉంటున్నాయని మగాళ్లు చెప్పారు. అలాగే 14 శాతం నెగెటివ్, 31 శాతం మిశ్రమ భావోద్వేగాలు ఉంటున్నాయని చెప్పారు.
- ఈ విషయంలో మహిళలు.. 39 శాతం పాజిటివ్, 17 శాతం నెగెటివ్, 34 శాతం మిశ్రమ భావోద్వేగాలు ఉంటున్నాయని చెప్పారట.
- స్త్రీలతో పోలిస్తే పురుషులు సానుకూల భావోద్వేగాలను ఎక్కువ సార్లు అనుభవిస్తున్నారట. ఇందులో కూడా ప్రత్యేకించి.. ఆనందం, సంతృప్తి, అప్రమత్తత, ఉల్లాసం, గర్వం వంటివి స్త్రీలలో కంటే పురుషుల్లో ఎక్కువసార్లు కలుగుతున్నాయట.

ప్రామాణిక పరిశోధన

నెదర్లాండ్స్, స్పెయిన్, అమెరికాకు చెందిన వేర్వేరు విభాగాలకు చెందిన పరిశోధకులు ఈ అధ్యయనం నిర్వహించారు. మొత్తంగా 11,572 మంది పాల్గొన్నారు. సగటు వయసు 33 సంవత్సరాలు. ఇందులో ఫ్రెంచి, స్విస్, బెల్జియం దేశాల వారు ఉన్నారు. మొత్తం అభ్యర్థుల్లో సగానికిపైగా మహిళలే. ఈ అధ్యయనం కోసం '58 సెకెన్లు' అనే మొబైల్ యాప్‌ని తయారుచేశారు. రోజులో ఏ సమయంలో ఏ భావోద్వేగం ఉంటుందో చెప్పాలని వీరికి ఒక ప్రశ్నపత్రం ఇచ్చారు. 2013 ఫిబ్రవరి నుంచి 2014 ఏప్రిల్ వరకు డేటా సేకరణ చేశారు. ఈ యాప్ ఇప్పటికీ కూడా పనిచేస్తోంది. ఇది ప్రపంచ ప్రసిద్ధ ప్లస్ వన్ సైన్స్ జర్నల్ సహా అనేక జర్నళ్లలో ప్రచురితమైంది. దీన్ని ఇప్పటికీ భావోద్వేగాలకు సంబంధించి ప్రామాణిక పరిశోధనల్లో ఒకటిగా పరిగణిస్తారు.

ఒక రోజులో ఏ ఎమోషన్ మనలో ఎక్కువ శాతం ఉంటుందంటే.. టాప్ 10 ఎమోషన్లు
› ఆనందం › ప్రేమ › ఆందోళన › సంతృప్తి › అప్రమత్తత › ఆశ › విచారం › ఉల్లాసం › గర్వం › అసహ్యం/చిరాకు

రోజులో రాత్రి 8 నుంచి 9 గంటల సమయంలో ఆనందం, ఉల్లాసం, ప్రేమ వంటి భావోద్వేగాలు ఎక్కువగా కనిపించాయి.

రోజులో ఎక్కువ సార్లు కలిగే అనుభూతి ఆనందం. ఆ తరవాతి స్థానాల్లో ప్రేమ, ఆందోళన ఉన్నాయి. ప్రతికూల భావోద్వేగాల కంటే అనుకూలమైనవి 2.5 రెట్లు ఎక్కువ సార్లు రోజులో కలుగుతున్నాయట. రోజులో 90 శాతం సమయంలో ప్రతి కూల లేదా అనుకూల లేదా మిశ్రమ.. ఇలా ఏదో ఒక భావోద్వేగం కలుగుతోందట.

క్లుప్తంగా...

కలాం-1200 మోటార్ స్టాటిక్ టెస్ట్ విజయవంతం

శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రంలోని స్ప్రాబ్‌లో ఘన ఇంధన మోటార్‌కు భూస్థిర పరీక్ష నిర్వహిస్తున్న దృశ్యం

సూళ్లూరుపేట: హైదరాబాద్‌లోని మెస్సర్స్ స్కైరూట్ ఏరోస్పేస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ విక్రమ్-1 లాంచ్ వెహికల్ మొదటి దశకు సంబంధించి కలాం-1200 సాలిడ్ మోటార్‌కు సంబంధించి మొదటిదశ స్టాటిక్ టెస్ట్‌ను విజయవంతంగా నిర్వహించింది. ఈ విషయాన్ని ఇస్రో తన వెబ్‌సైట్ ద్వారా శనివారం తెలియజేసింది. 11 మీటర్లు పొడవు, 1.7 మీటర్ల వెడల్పుతో మోనోలిథిక్ కాంపోజిట్ మోటార్‌లో 30 టన్నుల ప్రొపెల్లెంట్ నింపి భూస్థిర పరీక్ష నిర్వహించారు. శ్రీహరికోటలోని సాలిడ్ ప్రొపెల్లెంట్ ప్లాంట్ (స్ప్రాబ్)లో ఈ మోటార్ తయారుచేసి అక్కడే భూస్థిర పరీక్షలు నిర్వహించి దాని సామర్థ్యాన్ని నిర్ధారించుకున్నారు. అంతరిక్ష ఆర్థిక అభివృద్ధికి దోహదపడే ప్రైవేట్‌రంగ సంస్థలకు అవసరమైన సాంకేతిక మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించడంతో పాటు మార్గదర్శకత్వాన్ని అందించేందుకు భారత అంతరిక్ష విధానం-2023 చొరవకు అనుగుణంగా ఈ పరీక్ష నిర్వహించామని ఇస్రో తెలిపింది.

'ఉక్కు' దీక్ష శిబిరానికి హైకోర్టు అనుమతి

ఉక్కు నగరం (విశాఖ): ఉక్కు పరిరక్షణ పోరాట కమిటీ ఆధ్వర్యంలో దీక్షా శిబిరం నిర్వహణకు రాష్ట్ర హైకోర్టు అనుమతి ఇచ్చిందని పోరాట కమిటీ చైర్మన్ సీహెచ్.నర్సింగరావు తెలిపారు. పోరాట కమిటీ ఆధ్వర్యంలో నాలుగున్నరేళ్లుగా కూర్మన్నపాలెం ఆర్చ్ పక్కన దీక్షా శిబిరం నిర్వహించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. కూటమి అధికారంలోకి వచ్చాక ఆ శిబిరాన్ని బలవంతంగా తొలగించారన్నారు. తిరిగి శిబిరం నిర్వహించేందుకు అనుమతించాలని నగర పోలీస్ కమిషనర్‌కు పోరాట కమిటీ విజ్ఞప్తి చేయగా.. ఆయన తిరస్కరించారన్నారు. దీంతో పోరాట కమిటీ హైకోర్టును ఆశ్రయించిందన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, స్టీల్‌ప్లాంట్ యాజమాన్యం ఎంత వ్యతిరేకించినా హైకోర్టు శిబిరం నిర్వహణకు అనుమతి ఇస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసిందన్నారు.

గిరిజనుల భూములను ప్రభుత్వం లాక్కుంటోంది

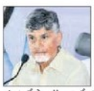
- సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు

సాక్షి, అమరావతి: షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల్లో నూరు శాతం ఉద్యోగాలు గిరిజనులకే ఇచ్చేలా జీవో నెంబర్ 3ను పునరుద్ధరిస్తారో లేదో తేల్చి చెప్పాలని, నాన్చుడు ధోరణి వద్దని కూటమి ప్రభుత్వాన్ని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు సూటిగా ప్రశ్నించారు. ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఏజెన్సీల్లో గిరిజనులకు ప్రత్యేక డీఎస్సీ ప్రకటించాలని డిమాండ్ చేశారు. గిరిజనుల పోడు భూములను లాగేసుకుంటూ ప్రభుత్వమే చట్టాలను ఉల్లంఘిస్తోందని ఆరోపించారు. అరకు కాఫీ ఆదివాసీల హక్కు అని, దీనిని కార్పొరేట్ బ్రాండ్‌గా మార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని దుయ్యబట్టారు. కాఫీ పండిస్తున్న రైతులకు ప్రభుత్వం బకాయిలు చెల్లించడం లేదన్నారు. ప్రభుత్వ తీరుపై 'మన భూమి, మన సంస్కృతి, మన అడవి, మన భాష' నినాదాలతో రాబోయే రోజుల్లో పోరాటాలు చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

నాకంటే మేధావి ఇక్కడ ఎవరున్నారు?

సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు

సాక్షి, విశాఖపట్నం/పాడేరు: "ఇక్కడ నాకంటే మేధావి ఎవరున్నారు? ఎవరూ లేరు. నేను ముందుచూపుతో ఆలోచిస్తా. జీవో నంబర్ 3 విషయంలో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేలు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడతారా? ఎన్టీఆర్ తర్వాత గిరిజనులకు ఉద్యోగాలిచ్చింది నేనే. గిరిజన ప్రాంతాలకు వైద్య సేవలు తీసుకొచ్చి డోలీ మోతలు లేకుండా చేశా. ఏజెన్సీ ఇంతలా అభివృద్ధి చెందిందంటే అది నావల్లే అన్న విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలి" అని సీఎం చంద్రబాబు అన్నారు. ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవం సందర్భంగా శనివారం అల్లూరి జిల్లా పాడేరు మండలం వంజంగిలో సీఎం పర్యటించారు. పలు అభివృద్ధి పనులకు శంకుస్థాపనలు, ప్రారంభోత్సవాలు చేశారు. లగిశపల్లిలో ఏర్పాటు చేసిన బహిరంగ సభలో మాట్లాడుతూ "రాయ్‌పూర్-విశాఖపట్నం సహా ఏజెన్సీకి జాతీయ రహదారులు తీసుకొచ్చా. ఏజెన్సీలో ప్రతి ఇంటికి రూఫ్ టాప్ సోలార్ ఏర్పాటు చేసే బాధ్యత తీసుకుంటున్నా. పీఎం సూర్యఘర్ పథకాన్ని నేనే అందిస్తున్నా. జల్ జీవన్ మిషన్ ద్వారా టీడీపీ ప్రభుత్వం ఇంటింటికీ ఉచితంగా తాగునీరు ఇస్తోంది. పాడేరులో ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీని త్వరలోనే పూర్తి చేస్తాం. మెగా డీఎస్సీకి సంబంధించిన నియామకాలు ఈ నెలాఖరునాటికి పూర్తి చేస్తాం" అని పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా సభలో వంజంగికి చెందిన మణి అనే మహిళ మాట్లాడుతుండగా తల్లికి వందనం వచ్చిందా అని సీఎం ప్రశ్నించారు. ముగ్గురు పిల్లలకు రూ.13వేలు చొప్పున రూ.39 వేలే పడ్డాయని ఆమె జవాబివ్వడంతో బాబు కంగుతిన్నారు. వెంటనే తేరుకుని రూ.2వేల చొప్పున పాఠశాల అభివృద్ధికి నువ్వే ఇచ్చావు కదా అంటూ ఆ మహిళ చేత ఔను అని బలవంతంగా చెప్పించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలనూ చంద్రబాబు తన ఖాతాలో వేసుకుని, మొత్తం అభివృద్ధి చేస్తున్నదంతా టీడీపీయేనని చెప్పడంతో జనసేన, బీజేపీ శ్రేణులు అసహనం వ్యక్తం చేశాయి. జీవో నంబర్ 3 అమల్లోకి రాకుండా పరోక్షంగా అడ్డుకున్న బాబు గతంలో జీవో నంబర్ 3ను తాను తీసుకొస్తే గత ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం వల్ల రద్దయిందని అబద్ధం చెప్పారు. ఇదిలా ఉంటే ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పలు సంస్థలతో ఒప్పందాలు చేసుకుంది.

వైఎస్సార్‌సీపీ ఆదివాసీ ఎమ్మెల్యేకు అవమానం

పదిమందితో సీఎంను కలుస్తామన్నా అనుమతించని పోలీసులు

వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణుల ఆందోళన

ఎమ్మెల్యేను అడ్డుకుంటున్న పోలీసులు

పాడేరు: సీఎం చంద్రబాబుకు తమ ప్రాంత సమస్యలపై వినతిపత్రమిచ్చేందుకు పార్టీ శ్రేణులతో కలిసి ఆదివాసీ దినోత్సవానికి వెళుతోన్న పాడేరు వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యే మత్స్యరాస విశ్వేశ్వరరాజును అల్లూరి జిల్లా పాడేరు పట్టణ శివారు సెయింట్ ఆన్స్ స్కూల్ జంక్షన్ వద్ద పోలీసులు అడ్డుకున్నారు. కేవలం పదిమందితో వెళతామన్నా అనుమతించలేదు. దీంతో వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు, పోలీసులకు మధ్య తీవ్ర వాగ్వాదం జరిగింది. పోలీసులు, కూటమి ప్రభుత్వ తీరుకు నిరసనగా ఎమ్మెల్యే విశ్వేశ్వరరాజు రహదారిపై 3 గంటలపాటు బైఠాయించారు. ఆదివాసీ దినోత్సవం రోజున ఆదివాసీ ఎమ్మెల్యేను అవమానించారని వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు పెద్దఎత్తున నిరసన తెలిపాయి. మరోవైపు ఆదివాసీ జేఏసీ నేతలనూ పోలీసులు అడ్డుకున్నారు. దీంతో కొద్దిసేపు పాడేరు డీఎస్పీ సహబాజ్ అహ్మద్‌తో ఆదివాసీ జేఏసీ నేతలు వాగ్వాదానికి దిగారు. లగిశపల్లి వద్ద హెలిప్యాడ్ ఏర్పాటుచేసిన అధికారులు సీఎం వచ్చి వెళ్లేంత వరకు కిలోమీటర్ మేర పరిధిలో ఇళ్ల వద్ద ఎవ్వరూ ఉండవద్దని ముందుగానే హుకుం జారీ చేశారు. హెలిప్యాడ్ నుంచి వంజంగికి 4 కిలోమీటర్ల మేర పోలీసులను పెట్టారు. దీంతో దారిపొడవునా నివాసం ఉంటున్న ఆదివాసీలంతా సీఎం వచ్చి వెళ్లేంత వరకు భయం భయంగా గడిపారు.

గిరిజనుల గురించి మాట్లాడే అర్హత బాబుకు లేదు

- పాడేరు ఎమ్మెల్యే మత్స్యరాస విశ్వేశ్వరరాజు ఉద్ఘాటన

సాక్షి, విశాఖపట్నం: గిరిజనుల జీవితాలతో చెలగాటమాడుకున్న చంద్రబాబు.. ఎంత మొసలి కన్నీరు కార్చినా నమ్మే పరిస్థితుల్లో ఎవ్వరూ లేరని పాడేరు ఎమ్మెల్యే, వైఎస్సార్‌సీపీ అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా అధ్యక్షుడు మత్స్యరాస విశ్వేశ్వరరాజు ఉద్ఘాటించారు. గిరిజనుల పురోగతికి కృషి చేసింది తెలుగుదేశం పార్టీనేనంటూ పాడేరు పర్యటనలో సీఎం చంద్రబాబు చేసిన వ్యాఖ్యలను ఆయన తీవ్రంగా తప్పు పట్టారు. వైఎస్సార్‌సీపీ పాలనలోనే గిరి గ్రామాల అభివృద్ధి జరిగిందని ఒక ప్రకటనలో స్పష్టం చేశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత గిరిజనుల జీవితాల్లో వెలుగులు తీసుకొచ్చింది వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం మాత్రమేనన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో సంక్షేమ పథకాలను ప్రతి గడపకూ తీసుకువస్తే, చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వం ఈ వ్యవస్థలను రద్దు చేసిందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. రేషన్ డోర్ డెలివరీ, ఇంటింటికీ పింఛను పంపిణీ వంటి సంక్షేమ వ్యవస్థలను ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేశారు. సచివాలయాలు, వలంటీర్ వ్యవస్థతో లక్షలాది మంది గిరిజనులకు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తే, చంద్రబాబు మాత్రం గిరిజన యువతకు ఉపాధి అవకాశాల్ని దూరం చేశారని ఆవేదన వెలిబుచ్చారు. వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలోనే ట్రైబల్ యూనివర్సిటీ, ఇంజినీరింగ్ కాలేజీ, పాడేరులో మెడికల్ కాలేజీ పనులు ప్రారంభమయ్యాయని పేర్కొంటూ, ఇప్పుడు చంద్రబాబు వాటిని తానే తీసుకొచ్చినట్లు నోటికొచ్చిన అబద్ధాలు చెబుతుండటం హాస్యాస్పదమన్నారు. ఆర్‌వోఎఫ్ఆర్ పట్టాలు అందించి, పంటలు వేసేందుకు వైఎస్ జగన్ సహాయం అందించడంతో భూమి లేని గిరిజనుల జీవితాల్లో వెలుగులు నిండాయని, చంద్రబాబు వచ్చిన తర్వాత ఆ వెలుగులన్నీ దూరమైపోయాయని అన్నారు. గిరిజనుల కోసం ప్రత్యేక డీఎస్సీ అని చెప్పి, అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత దాని గురించి పట్టించుకోవడం లేదన్నారు.

గిరిజన సంక్షేమానికి కృషి చేసిన వైఎస్ జగన్

వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో ఘనంగా ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవం

ఆదివాసీల సంక్షేమానికి కృషి చేసిన మహనీయుల చిత్రపటాలకు నివాళులర్పిస్తున్న నాయకులు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని గిరిజన, ఆదివాసీల హక్కుల పరిరక్షణకు, సంక్షేమానికి వైఎస్సార్ సీపీ అధినేత, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి విశేష కృషి చేశారని పలువురు నేతలు పేర్కొన్నారు. గిరిజనులకు రాజకీయంగా ఉన్నత అవకాశాలు కల్పించడంతోపాటు ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవి ఇచ్చిన ఘనత కూడా వైఎస్ జగన్‌కే దక్కుతుందని చెప్పారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్ సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో శనివారం ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహించారు. ఆదివాసీల హక్కుల కోసం కృషి చేసిన మహనీయులు డాక్టర్ అంబేడ్కర్, గాం మల్లు దొర, బిర్సా ముండా, జైపాల్‌సింగ్ ముండాతోపాటు దివంగత సీఎం డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి చిత్రపటాలకు నాయకులు పూలమాలలు వేసి నివాళులు అర్పించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఎస్టీ సెల్ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు, మాజీ ఎమ్మెల్యే కె.భాగ్యలక్ష్మి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ డాక్టర్ కుంభా రవిబాబు, ఎమ్మెల్యే రేగం మత్స్యలింగం, విశాఖ జెడ్పీ చైర్‌పర్సన్ జల్లిపల్లి సుభద్ర, మాజీ ఎంపీ జి.మాధవి, ట్రైకార్ మాజీ చైర్మన్ సురేంద్ర, పార్టీ ఎస్టీ సెల్ రాష్ట్ర మాజీ అధ్యక్షుడు హనుమంత్ నాయక్ ప్రసంగించారు. 'డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక 2005లో తొలిసారి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఆదివాసీ దినోత్సవం నిర్వహించి, అటవీ హక్కుల చట్టం కింద 4లక్షల ఎకరాలను పంపిణీ చేశారు. ఆ తర్వాత 2014-19 మధ్య చంద్రబాబు పాలనలో ఒక్క ఎకరా కూడా ఆదివాసీలకు పంపిణీ చేయలేదు. వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న 2019-24 మధ్యకాలంలో అటవీ హక్కుల చట్టం ఆధారంగా 3,22,670 ఎకరాలను ఆదివాసీలకు పంపిణీ చేశారు. నేడు చంద్రబాబు లక్ష ఎకరాల్లో కాఫీ తోటలు సాగు చేయిస్తానని ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. గతంలోనూ ఆయన రెండు లక్షల ఎకరాల్లో రూ.500 కోట్లతో కాఫీ సాగు పేరుతో హడావుడి చేశారు. కానీ ఒక్క ఎకరంలో కూడా సాగు చేయలేదు.' అని నేతలు చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో గిరిజన నాయకులు డాక్టర్ తెడబారికి సురేష్‌కుమార్, శ్రీనివాస్ నాయక్, దుర్యానంద్ పాల్గొన్నారు.

ఇథనాల్ కలిసిన పెట్రోల్‌తో వాహనాలు సేఫ్

- ఇంజిన్ పాడవుతుందన్న విమర్శలను కొట్టిపారేసిన కేంద్రం
- పెట్రోల్‌లో 20 శాతం ఇథనాల్ కలిపినా ఏ సమస్యా తలెత్తలేదని వివరణ
- రైతులకూ భారీగా లబ్ధి చేకూరుతోందని వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ఇథనాల్ 20 శాతం కలిపిన పెట్రోల్ వాడటం సురక్షితం కాదంటూ జరుగుతున్న ప్రచారాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఖండించింది. దీని వల్ల వాహనాల ఇంజిన్‌లో సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయని, మైలేజ్ తగ్గుతోందంటూ వస్తున్న విమర్శలను కొట్టిపారేసింది. పెట్రోల్‌లో 20 శాతం ఇథనాల్ కలపడం వల్ల ఇప్పటివరకు ఒక్క ఇంజిన్ కూడా పాడవలేదని వెల్లడించింది. ప్రస్తుతం ఈ పెట్రోల్‌ను దేశవ్యాప్తంగా వినియోగిస్తున్నారని.. ఏ ఒక్కరి నుంచి కూడా ఎటువంటి ఫిర్యాదు రాలేదని కేంద్ర రవాణా శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ స్పష్టం చేశారు. కేంద్రం వాదనతో ఇండియన్ షుగర్ అండ్ బయో ఎనర్జీ మానుఫ్యాక్చరర్స్ అసోసియేషన్(ఐఎస్ఎంఏ) ఏకీభవించింది. ఆటోమోటివ్ రీసెర్చ్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, ఆయిల్ మార్కెటింగ్ కంపెనీలు సంయుక్తంగా ఆమోదించిన తర్వాతే 20 శాతం ఇథనాల్‌తో కూడిన ఇంధనాన్ని వినియోగంలోకి తెచ్చినట్లు ఐఎస్ఎంఏ డైరెక్టర్ జనరల్ దీపక్ తెలిపారు. దీనికి అనుగుణంగానే ఇంజిన్ల తయారీలో మార్పులు కూడా చేశారని చెప్పారు.

రూ.1.40 లక్షల కోట్లు ఆదా..

2018లో తొలిసారిగా పెట్రోల్‌లో 10 శాతం ఇథనాల్ కలపడం ప్రారంభమైంది. ఇక 20 శాతం ఇథనాల్ కలపడం 2023లో మొదలైంది. ఇప్పుడు దీన్ని 27 శాతానికి పెంచేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సిద్ధమవుతోంది. ఇథనాల్ కలపడం ద్వారా విదేశీ మారక వ్యయ భారం తగ్గడంతో పాటు రైతులకు కూడా లబ్ధి కలుగుతోందని కేంద్రం తెలిపింది. ఇప్పటివరకు రూ.1.40 లక్షల కోట్ల విలువైన విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని ఆదా చేసినట్లు ప్రకటించింది. అలాగే రైతులకు రూ.1.20 లక్షల కోట్లు చెల్లించినట్లు తెలిపింది. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా 5 కోట్ల మంది రైతులకు ప్రయోజనం చేకూరుతోందని కేంద్ర మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ చెప్పారు. రాష్ట్ర రైతులకు కూడా ప్రయోజనం చేకూర్చేవిధంగా బయో ఇథనాల్ తయారీని గత వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహించింది. అస్సాగో, క్రిభ్‌కో, ఈఐడీప్యారీ, ఎకోస్టీల్, ఐవోసీ వంటి అనేక సంస్థలు రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టాయి.

ఇది చంద్రబాబు మోసం కాదా?

మాజీ డిప్యూటీ సీఎం పీడిక రాజన్నదొర

సాలూరు: ఎన్నికలకు ముందు జీవో నంబర్ 3ను పునరుద్ధరిస్తామని హామీ ఇచ్చిన చంద్రబాబు ఇప్పుడు ప్రత్యామ్నాయంగా మరో జీవో తెస్తామని చెప్పడం మోసమే అని మాజీ డిప్యూటీ సీఎం పీడిక రాజన్నదొర మండిపడ్డారు. జీవో నంబర్ 3పై చంద్రబాబు తప్పు చేసి ఆ నిందను వైఎస్సార్‌సీపీపై నెట్టడం శోచనీయమన్నారు. 2014-19 మధ్య టీడీపీ అధికారంలో ఉన్న సమయంలో ఆ జీవో అమలుకి ఏం చేశారో చెప్పాలని నిలదీశారు. ఆ సమయంలో సమర్థులైన న్యాయవాదులను ఎందుకు నియమించ లేదని ప్రశ్నించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో గిరిజన సలహామండలి తీర్మానం చేసి రివ్యూ పిటిషన్ వేశామని గుర్తు చేశారు. ఇప్పుడు కేసు కూడా కొట్టివేసిన నేపథ్యంలో కూటమి ప్రభుత్వం వెంటనే జీవో 3ను పునరుద్ధరించాలని డిమాండ్ చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో సీఎం వైఎస్ జగన్ గిరిజనులకు 3 లక్షల ఎకరాలకు పోడు పట్టాలు ఇచ్చారన్నారు. ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవ సభలో తమకు నూతన హామీలు ఇస్తారని గిరిజనులు ఆశించగా చంద్రబాబు మొండిచేయి చూపించారన్నారు.

ఫ్రీ బస్సు పేరుతో మరో మోసం

వైఎస్సార్‌సీపీ మహిళా వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కాకాణి పూజిత

నెల్లూరు (స్టోన్‌హౌస్‌పేట): రాష్ట్రంలో ఎక్కడికి వెళ్లాలన్నా ఫ్రీ బస్సు అంటూ హామీ ఇచ్చిన చంద్రబాబు ఆ పథకానికి షరతులు విధించి మహిళలను మరోసారి మోసం చేస్తున్నారని వైఎస్సార్ సీపీ రాష్ట్ర మహిళా విభాగం వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కాకాణి పూజిత విమర్శించారు. స్థానిక వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా కార్యాలయంలో శనివారం మీడియాతో ఆమె మాట్లాడుతూ.. మహిళలకు సూపర్ సిక్స్ పథకాలు ఇస్తానని హామీఇచ్చి, అరకొరగా పథకాలు అమలు చేస్తున్నారన్నారు. తల్లికి వందనం ప్రతి బిడ్డకు ఇస్తామని చెప్పి, ఒకరికి రూ.6 వేలు, మరొకరికి రూ.9 వేలు వేసి, మరి కొందరికైతే పథకం ఇవ్వలేదన్నారు. మహిళలకు రాష్ట్రంలో ఎక్కడికి వెళ్లాలన్నా ఫ్రీ బస్సు అమలు చేస్తామని చంద్రబాబు హామీ ఇచ్చి, ఇప్పుడు అన్ని బస్సులు కాదు.. కొన్ని బస్సుల్లోనే ఫ్రీ అనడం చూసి మహిళలు విస్తుపోతున్నారన్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 12 వేల బస్సులు ఉంటే అందులో సగం బస్సుల్లో మాత్రమే ఉచిత బస్సు సదుపాయాన్ని మహిళలకు వర్తింపజేశారన్నారు. జిల్లా పరిధి కూడా దాటని బస్సు సర్వీసుల్లో మాత్రమే ఫ్రీ బస్సు పథకం అమలు చేయడం శోచనీయమన్నారు. చంద్రబాబు ప్రతి ఇంట్లో దీపం పథకం ద్వారా దీపం పెడతానన్నారని, కూటమి ప్రభుత్వంలో కరెంట్ బిల్లుల దెబ్బకు మహిళలు ఉన్న దీపం ఆపుకుని జీవిస్తున్నారన్నారు.

విచ్చలవిడి మద్యం అమ్మకాలకు 'పచ్చ'జెండా

వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం తెచ్చిన మద్యం విధానం ద్వారా 2019-24లో మద్యం అమ్మకాలు గణనీయంగా తగ్గాయని, మహిళలకు అన్యాయాలు, అత్యాచారాలు జరగకూడదని రాష్ట్రంలో బెల్టు షాపులు లేకుండా చేశారని పూజిత గుర్తు చేశారు. కూటమి ప్రభుత్వం రాగానే పర్మిట్ రూమ్‌లకు అనుమతిచ్చి, విచ్చలవిడిగా మద్యం అమ్మకాలకు దారులు తెరిచారన్నారు. డబ్బులు వస్తే చాలు, ప్రజల ఆరోగ్యం ఏమైనా పర్వాలేదని, ఆడబిడ్డల జీవితాలతో ఆటలాడుకున్నా అవసరం లేదన్నట్టు కూటమి ప్రభుత్వ వైఖరి ఉందని ధ్వజమెత్తారు. మద్యం అమ్మకాల ద్వారా రూ.35 వేల కోట్ల ఆదాయం రాబట్టాలని దిశానిర్దేశం చేయటం సిగ్గు చేటని అన్నారు. జిల్లా మహిళా విభాగం అధ్యక్షురా లు కాకుటూరు లక్ష్మీసునంద, జిల్లా అంగన్‌వాడీ వింగ్ అధ్యక్షురాలు పాలలావణ్య, రాష్ట్ర అంగన్‌వాడీ విభాగం కార్యదర్శి వెంకటజ్యోతి, తోటపల్లిగూడూరు జెడ్పీటీసీ ఎంబేటి శేషమ్మ, నాయుడుపేట ఎంపీపీ ధనలక్ష్మి పాల్గొన్నారు.

సెలవులకు 'సర్వే'మంగళం

- సచివాలయ ఉద్యోగులకు వేధింపులు
- పీ-4లో భాగంగా కొత్త సమాచార సేకరణకు ఆదేశాలు
- శుక్ర, శని, ఆదివారం సెలవు రోజుల్లో పూర్తిచేయాలని అధికారుల ఒత్తిడి
- లబోదిబోమంటున్న ఉద్యోగులు, సిబ్బంది

సాక్షి, అమరావతి: గ్రామ/వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులకు సెలవు రోజుల్లోనూ పనిభారం తప్పడం లేదు. పీ-4 కార్యక్రమంలో భాగంగా వారి చేత ఇప్పటికే మూడు, నాలుగు రకాల సర్వేలు చేయిస్తున్న ప్రభుత్వం తాజాగా నీడ్ అసెస్మెంట్ సర్వే పేరిట రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గుర్తించిన దాదాపు 24 లక్షల కుటుంబాలకు ఏ రకమైన తోడ్పాటు కావాలో సమాచారం సేకరించాలని ఆదేశించింది. ప్రస్తుతం శ్రావణ శుక్రవారం, రెండో శనివారం, ఆదివారం వరుసగా సెలవులు రావడంతో ఈ రోజుల్లో ఈ సర్వేను పూర్తిచేయాలని హుకుం జారీచేసింది. దీంతో ఉద్యోగులు సెలవులు తీసుకోకుండా అధికారులు తీవ్ర ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నారు. దీంతో ఉద్యోగ సంఘాల నేతలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ సర్వేపై సీఎంతో కలెక్టర్ల సమావేశం ఉంటుందని, చెప్పిన సమయానికి సర్వే పూర్తిచేయాల్సిందేనని, లేకుంటే సస్పెన్షన్ వేటు తప్పదని హెచ్చరికలు జారీ చేస్తున్నట్టు ఉద్యోగులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. పీ-4 కార్యక్రమంలోనే తొలుత పేదల(బంగారు కుటుంబాలు) గుర్తింపు, తర్వాత దత్తత తీసుకునే మార్గదర్శకుల గుర్తింపు సర్వేలు చేపట్టిన సర్కారు మార్గదర్శకులు దొరకకుంటే సచివాలయ ఉద్యోగులే పేదలను దత్తత తీసుకోవాలని ఒత్తిడి తెచ్చింది. ఈ నేపథ్యంలో తాజాగా గుర్తించిన బంగారు కుటుంబాలకు ఎలాంటి సాయం కావాలో నిర్ధారించే కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఈ సర్వేను శుక్ర, శని, ఆదివారాల్లోనే పూర్తిచేయాలని,, లేకుంటే ఉద్యోగాలు పీకేస్తామంటూ జిల్లా అధికారులు పెట్టే టార్చర్ భరించలేకపోతున్నామని ఉద్యోగులు లబోదిబోమంటున్నారు.

అత్యంత శక్తిమంతమైన జలాంతర్గామి నిర్మాణం దిశగా అడుగులు

హెచ్‌ఎస్ఎల్, ఎండీఎల్ సంయుక్త ప్రకటన

సాక్షి, విశాఖపట్నం: భారత నౌకాదళంలో ప్రస్తుతమున్న జలాంతర్గాముల కంటే అత్యంత శక్తిమంతమైన అడ్వాన్స్‌డ్ కన్వెన్షనల్ డీజిల్ ఎలక్ట్రికల్ సబ్‌మెరైన్ నిర్మాణానికి విశాఖపట్నం వేదిక కానుంది. ఇప్పటికే ఇండియన్ నేవీతో హిందూస్థాన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్(హెచ్‌ఎస్ఎల్) సబ్‌మెరైన్ నిర్మాణానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. మజ్‌గావ్ డాక్ లిమిటెడ్(ఎండీఎల్)తో కలిసి ఈ జలాంతర్గామిని పూర్తి స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో హెచ్‌ఎస్ఎల్ నిర్మించనుంది. ఇందులో భాగంగా రెండు రోజులపాటు ఎండీఎల్ ప్రతినిధులు విశాఖలో పర్యటించారు. షిప్‌యార్డులోని సబ్‌మెరైన్ నిర్మాణ వ్యవస్థల్ని పరిశీలించారు. అనంతరం షిప్‌యార్డు ఉన్నతాధికారులతో ఎండీఎల్ అధికారుల బృందం సమావేశమై కీలక అంశాలపై చర్చించారు. కనీసం 90 శాతం స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో ఈ సబ్‌మెరైన్ నిర్మాణం పూర్తి చేయాలని నిర్ణయించారు. స్థానిక ఎంఎస్ఎంఈల సహకారంతో పవర్‌ఫుల్ సబ్‌మెరైన్ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశారు. మేక్ ఇన్ ఇండియా నినాదంలో భాగంగా తూర్పు, పశ్చిమ తీరాల్లో ఉన్న రెండు నిర్మాణ సంస్థలు ప్రాజెక్ట్-75(ఐ)కి సంబంధించి ఈ సబ్‌మెరైన్ నిర్మించనున్నాయని షిప్‌యార్డు సీఎండీ కమొడర్ గిరిదీప్‌సింగ్ తెలిపారు.

● పరిపరిశోధన

సంతాన నియంత్రణకు మేల్ పిల్!

ఈ 'మాత్ర' సంతాన నియంత్రణలో ఓ విప్లవాత్మకమైన మేలి మలుపు. త్వరలో అందుబాటులోకి రాబోతున్న ఈ 'పిల్' కుటుంబ నియంత్రణలో ఒక మేలిమలుపు. ఇప్పటివరకూ సంతాన నియంత్రణ భారమంతా దాదాపు మహిళపైనే ఉండేది. సంతాన నియంత్రణ మాత్రలు ఆమెకే ఉండేవి. పురుషుడి విషయంలో కండోమ్, వాసెక్టమీ ఉన్నప్పటికీ వాటివాటి పరిమితులు వాటికి ఉన్నాయి. జెండర్ తేడాలు త్వరత్వరగా చెరిగిపోతున్న ప్రస్తుత ప్రపంచంలో పురుషులకూ సంతాన నియంత్రణ మాత్రలు రాబోతూ ఉండటం వల్ల... ఇప్పుడు మహిళలపై, వాళ్ల ఆరోగ్యాలపైనా, ఎంతోకాలంగా వాళ్లు మోస్తున్న భారం నుంచి విముక్తి దొరికేందుకు ఆస్కారముంది. ఇక అల్లంత దూరంలోనే పురుషులకూ సంతాన నియంత్రణ మాత్రలు కనిపిస్తూ ఉన్న నేపథ్యంలో వాటి వివరాలను పరికిద్దాం...

పురుషులు నోటి ద్వారా తీసుకునే ఈ సంతాన నియంత్రణ మాత్రలను ప్రస్తుతం 'వైసీటీ -529' అని పిలుస్తున్నారు. 'పిల్స్' చరిత్రలో సరికొత్త అధ్యాయానికి నాంది పలుకుతున్న ఆ మాత్రల విషయమేమిటో చూద్దాం.

వైసీటీ - 529 ప్రత్యేకత ఏమిటంటే...

'యువర్ ఛాయిస్ థెరప్యూటిక్స్' సంస్థ ఆధ్వర్యంలోకి రాబోతున్న ఈ సంతాన నియంత్రణ పిల్స్‌ను సంక్షిప్తంగా 'వైసీటీ - 529' అని పిలుస్తున్నారు. ఇదొక డైలీ పిల్. అంటే తమకు సంతానం వద్దనుకున్నంత కాలం పురుషుడు నోటి ద్వారా తీసుకోవాల్సిన మాత్ర ఇది.

గతంలోనూ పురుషులకూ సంతాన నియంత్రణ మాత్రల తయారీ కోసం కొన్ని ప్రయత్నాలు జరిగాయి. అయితే అవన్నీ పురుష హార్మోన్ అయిన 'టెస్టోస్టెరాన్' పై పనిచేసేలా రూపొందించడంతో చాలా ప్రతికూలతలు కనిపించాయి. దాంతో అవన్నీ విఫలమయ్యాయి. ఆ అనుభవాల దృష్ట్యా రూపొందించిన ఈ మాత్రలు టెస్టోస్టెరాన్‌పై పనిచేయకుండా...ఇవి తెలివిగా మరో మార్గంలో పనిచేస్తాయి. అంటే వీర్యకణాలను పుట్టించేందుకు తోడ్పడే 'రెటినాయిడ్ యాసిడ్ రెసెప్టార్ ఆల్ఫా' అనే ప్రోటీన్‌ను మాత్రమే ఇవి అడ్డగిస్తాయి. ఫలితంగా పురుషుడి వృషణాలలో వీర్యకణాల ఉత్పత్తి ఆగిపోతుంది. దీనివల్ల ఆ మాత్ర ప్రభావం ఉన్నంత సేపు తాత్కాలికంగా వీర్యకణాలు తయారుకావు. అంతేతప్ప... ఈ పిల్ వల్ల పురుషుడిలో వాంఛలూ, కోరికలూ, సామర్థ్యాలు అన్నీ యథాతథంగా ఉంటాయి. పురుషులలో స్రవించే హార్మోన్ అయిన టెస్టోస్టెరాన్ వంటి హార్మోన్లపై ఎలాంటి ప్రతికూల ప్రభావాలూ ఉండవు.

ఎంత వరకు సురక్షితం?

పైన పేర్కొన్న అంశాలన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు ఇదెంతో సురక్షితమైన పిల్. ఇప్పటి వరకూ నిర్వహించిన వైద్యపరీక్షలూ, చేసిన ట్రయల్ రన్స్... వీటన్నింటిలోనూ ఇదెంతో సేఫ్ అని తేలింది. డిసెంబరు 2003 నాటి నుంచి జూన్ 2025 దాదాపు ఈ ఏడాదిన్నర కాలంలో ఆరోగ్యవంతులైన వ్యాసెక్టమీ చేయించుకున్న 16 మంది యువకులపై దీన్ని ప్రయోగించి చూశారు. (తమ పార్ట్‌నర్‌కు అవాంఛిత గర్భం రాకుడదనే ఉద్దేశంతో వ్యాసెక్టమీ అయిన పురుషులను తొలి అధ్యయనాల కోసం ఎంపిక చేసుకున్నారు). వాళ్లకు పిల్‌ను 180 ఎంజీ మోతాదులో ఇస్తూ వాళ్లలో వీర్యకణాలను నిశితంగా పరిశీలిస్తూ వచ్చారు. తేలిన అంశమూ... విన వచ్చిన శుభవార్త ఏమిటంటే... వాళ్లలోని వాంఛలకూ, డ్రైవ్‌కూ, ఉత్సాహానికీ, మూడ్స్‌కూ ఎలాంటి లోపమూ రాలేదు. అంతా నార్మల్. అన్నీ బాగా ఉండటంతో పాటు అనుకున్న ఫలితమూ వచ్చింది. వాళ్లందరిలో వీర్యకణాల సంఖ్య సున్నా అయ్యింది.

పురుషుల్లో కుటుంబ నియంత్రణ పిల్ రావడాన్ని ఎందుకు విప్లవాత్మకమైన మార్పుగా చూస్తున్నామంటే...

ఇప్పటివరకూ యుటెరస్‌లో అమర్చే ఇంట్రా యుటెరైన్ డివైస్ (ఐయూడీ)లైనా, నోటి ద్వారా తీసుకునే పిల్స్ అయినా, హార్మోన్ ఇంజెక్షన్లయినా లేదా ఇతరత్రా ఏ మార్గాలైనా అవి మహిళల కోసమే తయారయ్యాయి / తయారవుతున్నాయి. మహిళల్లో చాలా సంక్లిష్టమైన ప్రక్రియల్లో జీవక్రియలు నిర్వహించే హార్మోన్లను ఈ కాంట్రసెప్టివ్స్ ప్రభావితం చేస్తుండటం వల్ల అవి మహిళల్లో అనేక రకాల ప్రతికూల ప్రభావాలను చూపుతుంటాయి. వాటి ప్రభావంతో కొందరు మహిళలు బరువు పెరగడం, వాళ్ల మూడ్స్ వేగంగా మారిపోతూ ఉండటం (మూడ్ స్వింగ్స్), జీవక్రియల్లో మార్పులతో ఇతరత్రా ప్రతికూల ప్రభావాలు కనిపిస్తుంటాయి.

ఇక పురుషులకూ కండోమ్, వ్యాసెక్టమీ అనే కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు ఉన్నప్పటికీ కండోమ్ పూర్తిగా నూరు పాళ్లు నమ్మదగినది కాదు. తెలియకుండానే ఏ టైమ్‌లోనైనా అది చిరగడం లాంటి అనర్థాలు జరిగినప్పుడు పార్ట్‌నర్‌కు అవాంఛిత గర్భం వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. దాంతో తన ప్రమేయమూ, తప్పూ లేకుండానే మహిళా పార్ట్‌నర్‌పై గర్భధారణ భారం పడుతుంది.

ఇక వ్యాసెక్టమీ అనేది కుటుంబ నియంత్రణకు పూర్తిగా శాశ్వత ప్రత్యామ్నాయం. పైగా పురుషులందరిలోనూ అది నూరు పాళ్లూ సక్సెస్ కాకపోవచ్చు. అందుకే పురుషుల్లో వారి లైంగిక ప్రేరణలకు కారణమయ్యే టెస్టోస్టెరాన్‌కు ఏ భంగమూ రాకుండా పిల్ తయారైతే... అది నూరుపాళ్లూ సేఫ్‌గా ఉండటంతో పాటు మహిళపైన ఉద్వేగపరమైనవీ, యాంగ్జైటీ వంటి మానసికమైనవి అయిన ఎన్నోరకాల భారాలను సంపూర్ణంగా తొలగిస్తుంది. అందుకే పురుషుల కోసం కూడా పూర్తిగా సురక్షితమైనదీ, నమ్మదగినదీ అయిన పిల్ కోసం ఎన్నో ఏళ్లుగా పరిశోధనలు కొనసాగుతున్నాయి. ఎట్టకేలకు అదిప్పుడు దాదాపుగా సక్సెస్ అయ్యిందనే చెప్పవచ్చు.

తర్వాతి పరిశోధనలేమిటి...?

ఇప్పుడీ 16 మందిపై జరిగిన పరిశోధనలు పూర్తిగా విజయవంతం కావడంతో... ఇకపై మరో 50 మందిపై పరిశోధనలు నిర్వహించనున్నారు. 'లార్జ్ ఫేజ్ 1బి / 2ఏ' అనే ఈ అధ్యయనాలను ఈసారి వ్యాసెక్టమీ చేయని పురుషులపై నిర్వహిస్తారు. ఈసారి కొంత ముందుకెళ్లి ఈ రోజువారీ పిల్‌ను వాడినప్పుడు అది ఏ మేరకు స్పెర్మ్‌కౌంట్‌ను పూర్తిగా అదుపు చేసి గర్భం రాకుండా చూస్తుందనే అంశాన్ని పరిశీలిస్తారు. నిజానికి ఈ పిల్ తర్వాత రెండు రోజుల పాటు రక్షణ దొరికే అవకాశాలున్నప్పటికీ గర్భం రావడాన్ని నూరు పాళ్లు నివారించేందుకు ప్రతిరోజూ వాడాల్సి ఉంటుంది.

తర్వాతర్వాత దీని ప్రభావాన్ని మరింత పెంచుతూ... రానురానూ మరిన్ని పరిశీలనల తర్వాత దీన్ని రెండు రోజులకోసారి తీసుకోవాలా, మూడు రోజులకోమారు వాడాలా అనేది నిర్ణయిస్తూ, పిల్‌ను మరింత సౌకర్యవంతంగా తీర్చిదిద్దాలనేది పరిశోధకుల ఉద్దేశం.

పరిశోధన పూర్వరంగమేమిటీ, ఏ మేరకు పిల్ ప్రభావవంతం?

మానవులపై ప్రయోగించడానికి ముందర 'వైసీటీ-529' పిల్‌ను కోతులపైనా, ఎలుకలపైనా ప్రయోగించి చూశారు. పిల్ వాటిల్లో 99 శాతం ప్రభావవంతంగా పనిచేస్తూ వీర్యకణాలు పూర్తిగా లేకుండా చేసింది. తమ పురుష పార్ట్‌నర్‌తో కలిసిన ఆడ కోతులూ, ఆడ ఎలుకలకు గర్భం రాలేదు. పిల్స్ మానేశాక మళ్లీ కొద్ది వారాల్లోనే సంతానోత్పత్తి యథావిధిగా జరగడం మొదలైంది. ఏ లోపమూ రాలేదు.

చివరగా... ఇది కేవలం ఒక సరికొత్త పిల్ మాత్రమే కాబోదు. మహిళలూ, పురుషుల మధ్య సమానత్వానికి సంకేతం. మహిళల ఆరోగ్యాలను కాపాడుతూ, వాళ్లలోని హార్మోనల్ అసమతౌల్యాలను నివారిస్తూ... భవిష్యత్తులో మరెంతో మంది మైండ్ సెట్‌నూ, దృష్టికోణాలనూ సమూలంగా మార్చబోయే ఓ అద్భుతమైన ఔషధం కాబోతోంది ఈ పిల్.

– యాసీన్

కొద్ది రోజుల్లోనే అందు బాటులోకి రానున్న ఆశారేఖ ఇది...

పరిశోధనల్లో ఈ తదుపరి దశలూ విజయవంతమైతే... రానున్న కొన్నేళ్లలోనే... వీలైతే కొన్నాళ్లలోనే పురుషులకూ నమ్మదగిన, సురక్షితమైన, ఒక సింపుల్ పిల్ సంతాన నియంత్రణ కోసం చాలా త్వరలోనే అందుబాటులోకి రానుంది. దాంతో ఇక కాంట్రసెప్టివ్ భారమనేది పూర్తిగా మహిళపైనే పడకుండా... ఇకపై మహిళలతో పాటు పురుషులూ ఆ భారాన్ని సమంగా పంచుకోనున్నారు.

● స్ఫూర్తి

ఈ ఇల్లు ఎవరిదో తెలుసా?

ఆలనాపాలనా లేకుండా శిథిలమైన ఆ భవనం భూత్ బంగ్లాను తలపించి భయపెడుతుంది.

ఎవరూ పట్టించుకోని ఈ భవనం ఒకప్పుడు కష్టాల్లో ఉన్న ఎంతోమంది అమ్మాయిలను పట్టించుకుంది. ఆశ్రయమిచ్చి దారి చూపింది. మద్రాస్‌కు చెందిన వైద్యురాలు, సంఘసంస్కర్త, రచయిత్రి,

బ్రిటిష్ ఇండియాలో తొలి మహిళా శాసనసభ్యురాలైన డా. ముత్తులక్ష్మికి చెందిన ఆ విశాలమైన ఇల్లు ఎంతోమంది పేదింటి అమ్మాయిలకు నీడను ఇచ్చింది. ఆ ఇంట్లో ఆశ్రయం పొంది చదువుకున్న అమ్మాయిలు నర్సులు, టీచర్‌లు అయ్యారు. 1942లో అడయార్ నది దగ్గర బ్రిటిష్ సైనికులు క్యాంప్ వేశారు. వారు తన ఇంట్లో ఉంటున్న అమ్మాయిలను వేధిస్తున్నారనే విషయం తెలిసి చేతిలో దుడ్డు కర్రతో పహారా కాసేది ముత్తులక్ష్మి. అంతేకాదు స్థానిక బ్రిటిష్ కమాండెంట్ దగ్గరకు వెళ్లి....

'మా అమ్మాయిలకు ఏదైనా జరిగితే పూర్తి బాధ్యత మీదే' అని హెచ్చరించింది.

తాజా విషయానికి వస్తే....

మహిళలకు డా. ముత్తులక్ష్మి చేసిన సేవలు, ఇచ్చిన స్ఫూర్తికి చిహ్నంగా ఆ ఇంటిని పునరుద్ధరించి స్మారకకేంద్రంగా మార్చనున్నారు. ఉచిత వైద్యసేవలు అందించే కేంద్రంగా, మహిళలకు వివిధ వృత్తులలో శిక్షణ ఇచ్చే కేంద్రంగా ఈ ఇంటిని తీర్చిదిద్దనున్నారు. లైబ్రరీ ఏర్పాటు చేయనున్నారు.

'ది రిమార్కబుల్ టేల్ ఆఫ్ డా.ముత్తులక్ష్మి' పేరుతో ముత్తులక్ష్మి జీవితచరిత్ర రాసింది వీఆర్ దేవిక.

● న్యూ

ఉమెన్ సెక్యూరిటీ 'క్యూఆర్ కోడ్స్'

మహిళల భద్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని సరికొత్త విధానాన్ని అనుసరించారు మహారాష్ట్రలోని నాగ్‌పూర్ పోలీసులు. నగరంలో నేరాలకు ఆలవాలంగా ఉన్న 330 ప్రదేశాలను గుర్తించి క్యూఆర్ కోడ్‌లను ఏర్పాటు చేశారు. ఎమర్జెన్సీ కాంటాక్ట్‌లు, సేఫ్టీ రిసోర్స్‌కు సంబంధించి త్వరగా యాక్సెస్ కావడానికి ఆపదలో ఉన్న మహిళలకు ఈ క్యూ ఆర్ కోడ్‌లు ఉపయోగపడతాయి.

నేరాలను బట్టి మరిన్ని ప్రాంతాలకు ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌లను విస్తరిస్తారు.

'మహిళల భద్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని సాంకేతికతను ఉపయోగించుకుంటున్నాం' అంటున్నారు సీపీ రవీందర్ సింఘాల్.

మహిళల భద్రతకు సంబంధించిన 'దామిని స్క్వాడ్స్' కోసం అయిదు ప్రత్యేకమైన ఆల్–ఉమెన్ వాహనాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ స్క్వాడ్‌లో 19 మంది మహిళా అధికారులు ఉన్నారు.

'మా బృందాలలోని సభ్యులు ప్రతి స్కూల్‌కు వెళ్లి బాలికల భద్రతకు సంబంధించి అవగాహన సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నారు. బాలికలకు వారి హక్కుల గురించి తెలియజేయడంతో పాటు అవసరమైన సమయాలలో సహాయం ఎలా తీసుకోవాలి... వంటి విషయాల గురించి వివరిస్తున్నారు' అంటున్నారు 'భరోసా సెల్' హెడ్ సీమా సుర్వే.

ఆమె ఆర్థిక నిర్ణయాలలో...

● స్టడీ

ఎనభై శాతం మంది మహిళల ఆర్థిక నిర్ణయాలలో ఇన్‌స్టాగ్రామ్, వాట్సాప్‌లాంటి సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫామ్స్ కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నట్లు తాజా అధ్యయనం తెలియజేసింది. మార్కెటింగ్ రీసెర్చ్ అండ్ పబ్లిక్ ఒపినియన్ పోలింగ్ కంపెనీ 'ఐపీఎస్‌వోఎస్' ఢిల్లీ, ముంబై, బెంగళూరు, కోల్‌కత్తాలోని 25–45 ఏళ్ల మధ్య ఉన్న మహిళలపై ఈ అధ్యయనాన్ని నిర్వహించింది.

బడ్జెట్ ప్లానింగ్, మ్యూచువల్ ఫండ్స్... మొదలైన వాటి గురించి అవగాహన ఏర్పర్చుకోవడానికి మహిళలు ఎక్కువగా సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫామ్‌లపై ఆధారపడుతున్నారు.

మ్యూచువల్ ఫండ్స్ గురించి నిమిషాల వ్యవధిలో సులభంగా వివరించే ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లోని షార్ట్ రీల్స్‌కు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. ఇన్సూరెన్స్, ఫైనాన్షియల్ ప్రొడక్ట్స్‌కు సంబంధించి వాట్సాప్ గ్రూప్‌లు షేర్ చేసే టిప్స్ మహిళలకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. స్వతంత్రంగా ఆర్థిక నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి సంబంధించి మహిళలలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించడానికి, ఆర్థిక వ్యవహారాలను చక్కబెట్టడంలో మహిళలకు డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ ఉపయోగపడుతున్నాయి. స్వతంత్రంగా ఆర్థిక నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి సంబంధించి 57 శాతం మంది యూజర్‌లు ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌పైనా, 53 శాతం మంది యూజర్‌లు ఫేస్‌బుక్‌పై ఆధారపడుతున్నారు. 'అథెంటిసిటీ'కి అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. 75 శాతం మంది ఫైనాన్షియల్ పాడ్‌కాస్ట్‌లకు, 67 శాతం మంది ఇన్‌ఫ్లూయెన్సర్‌లు, ఆర్థిక విషయ నిపుణుల సలహాలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. ఒక కొత్త స్కీమ్ గురించి తెలుసుకోవడం నుంచి దాని మంచిచెడ్డల గురించి విశ్లేషించుకోవడం వరకు ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్‌కు సంబంధించి వాట్సాప్ కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నట్లు స్టడీ రిపోర్ట్ తెలియజేసింది.

● పురస్కారం

అదిగో లక్ష్యం

మన దేశంలోనే కాదు పాశ్చాత్య దేశాల్లో కూడా స్కేట్ బోర్డింగ్ అనేది పురుషాధిపత్య ఆటగా ముద్రపడింది. మహిళా స్కేటర్‌లు రకరకాల అడ్డంకులను అధిగమించి ముందుకు సాగడం అంత సులువు ఏమీ కాదు. ఆశా గోండ్‌లాంటి మహిళా స్కేట్‌బోర్డింగ్ ప్లేయర్స్ ఎన్నో సవాళ్లను అధిగమించి ముందుకువెళ్లారు. 2018లో చైనాలో జరిగిన వరల్డ్ స్కేట్‌బోర్డింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో మన దేశం నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఏకైక మహిళ....ఆశా గోండ్.

మధ్యప్రదేశ్‌లోని జాన్వార్ గ్రామానికి చెందిన ఆశా గోండ్ స్కేట్‌బోర్డింగ్‌లో అంతర్జాతీయ స్థాయికి చేరుకోవడానికి ఎన్నో కష్టాలు పడి ఉండవచ్చు. అయితే ఆమె పడిన కష్టాలు ఇతరులకు స్ఫూర్తిగా నిలిచాయి తప్ప భయపెట్టలేదు. ప్రతిభకు ఉన్న ప్రత్యేకత అదే కదా!

'అనుమానాలు, అపోహలు, పురుషాధిపత్య గోడలను తమ శక్తిసామర్థ్యాలతో మహిళా స్కేట్‌బోర్డింగ్ ప్లేయర్స్ బద్దలు కొట్టారు' అంటున్న ఇటాలియన్ ఫొటోగ్రాఫర్ చంటల్ పింజి మన దేశంలోని మహిళా స్కేట్ బోర్డింగ్ ప్లేయర్స్‌పై ఫొటోసిరీస్ చేశాడు. స్కేట్‌బోర్డింగ్‌లో మహిళల శక్తిని ప్రతిబింబించే ఈ ఫొటోసిరీస్‌లోని ఫొటో 'సోనీ వరల్డ్ ఫొటోగ్రఫీ–2025' అవార్డ్స్ స్పోర్ట్స్ విభాగంలో బహుమతి గెలుచుకుంది.

● హెల్త్

శాకాహారుల్లో విటమిన్ B12 లోపం ఉంటే...!

మనం చేసే అన్ని పనులకూ మెదడు, నాడీ వ్యవస్థ నుంచే ఆదేశాలు అందుతూ ఉంటాయి. అలాంటి ఆ మెదడు నుంచి జీవక్రియలకు సంబంధించిన ఆదేశాలన్నీ పలు అవయవాలకూ సక్రమంగా అందడానికి ఉపయోగపడే కీలకమైన పోషకం 'విటమిన్-బి12'. ఇది మెదడు కార్యకలాపాలకోసం మాత్రమే కాకుండా రక్తం ఉత్పత్తికీ, కణంలో డీఎన్ఏ ఆవిర్భవించడానికి, మెటబాలిజమ్‌లో పాలు పంచుకునే అమైనో యాసిడ్స్ కార్యకలాపాలకూ చాలా కీలకం, ఎంతో అవసరం! శాకాహార వనరుల్లో విటమిన్ బి12 బాగా తక్కువ. వాళ్లలో ఈ విటమిన్ లోపాన్ని భర్తీ చేసుకోవడమెలాగో చూద్దాం.

మాంసాహారులతో పోలిస్తే శాకాహారుల్లో విటమిన్ బి12 లోపం చాలా ఎక్కువగా కనిపిస్తుంటుంది. కారణం... ఈ విటమిన్‌కు మాంసాహారం మంచి వనరు. దాంతో శాకాహార నియమాన్ని కఠినంగా పాటించేవారిలో ఈ లోపం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంటుంది. అలాంటి వారు ఈ లోపాన్ని భర్తీ చేసుకోవడమెలాగో తెలుసుకుందాం.

శాకాహారుల్లో ఎందుకు తక్కువంటే...

విటమిన్ బి12ను మొక్కలూ లేదా జంతువులూ ఇవేవీ సృష్టించలేవు. కేవలం కొన్ని బ్యాక్టీరియాతోపాటు ఆర్కియా అనే ఒక రకం ఏకకణ జీవులు మాత్రమే ఈ విటమిన్‌ను సృష్టించగలవు. ఆర్కియా ఎంత చిన్న జీవి అంటే... ఇది ఏకకణ జీవికంటే కూడా చాలా చిన్నది. ఈ ఏకకణజీవికి న్యూక్లియస్ (కేంద్రకం) కూడా ఉండదు. దాంతో ఇది ఒక కణమనీ, కణంలోని భాగాలని వివిధ భాగాలంటూ చెప్పడానికి కూడా వీలు కానంత చిన్న కణమిది. అయితే... బ్యాక్టీరియా, ఆర్కియా వెలువరించే కొన్ని రకాల ఎంజైముల కలయికతో ఈ సృష్టిలో విటమిన్–బి12 నేచురల్‌గా తయారవుతుంది. జంతువులకు మేలు చేసే బ్యాక్టీరియా మనుగడ సాగించే చోట... అంటే... జంతువుపై ఆధారపడిన బ్యాక్టీరియాలోనూ, ఆ బ్యాక్టీరియా నుంచి వెలువడే పదార్థాల్లోనూ ఇది ఉంటుంది. అందుకో కారణం ఉంది. జీవుల్లో ఉంటూ... ఆ జీవుల నుంచి తమకు అవసరమైనవి తీసుకుంటూ... వాటికి విటమిన్ బి–12 ఇస్తూ ఉండే క్రమంలో విటమిన్ బి–12 వెలువడుతుంది. ఇలా జీవుల మాంసం, ఉత్పాదనల్లోనుంచి వెలువడుతుంది కాబట్టి శాకాహార పదార్థాల్లో ఇది తక్కువ కావడంతో శాకాహారులలో ఈ లోపం రావడానికి అవకాశాలెక్కువ.

ఇంకా ఎవరెవరిలో తక్కువ...

● సాధారణంగా 75 ఏళ్లకు పైగా వయసు పైబడిన వారిలో ● పుట్టుకతో వచ్చే జబ్బు అయిన 'పెర్నీషియస్ అనీమియా' అనే కండిషన్ ఉన్న వారిలో. ఈ కండిషన్ ఉన్నవారిలో ఒక ప్రోటీన్ లోపం వల్ల జీర్ణమైన ఆహారం నుంచి విటమిన్ బి12 ను తీసుకునే సామర్థ్యం తగ్గుతుంది. దాంతో ఈ సమస్యతో బాధపడే కుటుంబ చరిత్ర ఉన్న వారిలో, 60 ఏళ్లు దాటిన మహిళల్లో ఇది ఎక్కువ ● పొట్ట లోపలిపొర పలచబారిన వారిలోనూ ఇది తక్కువ ● పొట్టలో అల్సర్స్ ఉన్నవారిలో ● పొట్టలోని కొంతభాగాన్ని సర్జరీ ద్వారా తొలగించిన వారిలో ● జీర్ణవ్యవస్థ తాలూకు దీర్ఘకాలిక జబ్బులు ఉన్నవారిలో ● చాలాకాలంగా అజీర్తి మందులు (ప్రోటాన్ పంప్ ఇన్హిబిటర్స్ –పీపీఐ) వాడుతున్నవారిలోనూ విటమిన్ బి12 మోతాదులు తక్కువగా ఉండే అవకాశముంది.

లక్షణాలు...

● విటమిన్ బి12 లోపం ఉన్నవాళ్లలో నీరసం, నిస్సత్తువ, అలసట చాలా ఎక్కువ. ఒక్కోసారి ఊపిరి సరిగా అందక ఆయాసం ● అన్ని అవయవాలకూ ఆక్సిజన్‌ను తీసుకెళ్లేందుకు అవసరమైన ఎర్ర రక్తకణాల ఉత్పత్తి తగ్గుతుంది. ఈ కారణంగా వచ్చే రక్తహీనతను 'విటమిన్–బి12 డెఫిషియెంట్ అనీమియా' అంటారు. ఈ కండిషన్ ఉన్నప్పుడు ఏర్పడే పరిస్థితిని ఎదుర్కొనేందుకు శరీరం చాలా పెద్దసైజు ఎర్రరక్తకణాలను ఉత్పత్తి చేస్తుంటుంది. వీటినే మెగాలోబ్లాస్టిక్, మ్యాక్రోసైటిక్ ఆర్‌బీసీ ఉంటారు. ఇవి ఆక్సిజన్ మోసుకెళ్లాల్సిన పనిని సక్రమంగా చేయలేవు ● తరచూ తలనొప్పి, చెవుల్లో హోరు వినిపించడం, ఆకలి లేకపోవడం.

నిర్ధారణ: సాధారణ రక్తపరీక్ష ద్వారా విటమిన్ బి12 తగ్గడంతో పాటు... ఆ పరీక్షతో తెలిసే ఎర్ర రక్తకణాల సైజ్‌ను బట్టి ఈ విటమిన్ లోపాన్ని తెలుసుకుంటారు.

నివారణ ..

సాధారణంగా మాంసాహారంతో పాటు గుడ్లు, సముద్రపు చేపల్లో విటమిన్ బి12 ఎక్కువ. అయితే మాంసాహారం తీసుకోని వారందరూ. ఇవి తీసుకోవచ్చు. ● పాలు, పాల ఉత్పాదనలు.. అందునా విటమిన్ బి12తో నింపిన (అంటే... విటమిన్ బి12 ఫోర్టిఫైడ్) బాదం పాల (ఆల్మండ్ మిల్క్)లో; విటమిన్ బి12 ఫోర్టిఫైడ్ కొబ్బరిపాలలో; ● విటమిన్ బి12 ఫోర్టిఫైడ్ సోయాపాలలోనూ ఇది ఎక్కువ ● త్వరగా పులిసిపోడానికి అవకాశమున్న పిండితో చేసిన ఇడ్లీ, దోస వంటి ఆహారాలు ● తక్షణం తినగలిగే తృణధాన్యాలు (సిరేల్స్)లో ● తక్కువ కొవ్వు కలిగిన పాలను తోడబెట్టడంతో వచ్చే పెరుగు (యోగర్ట్)లో ● పాలలోనూ, చీజ్‌లోనూ, వెనిలా ఐస్‌క్రీమ్‌లోనూ విటమిన్ బి12 ఎక్కువ.

చికిత్స ఇలా...

రక్తపరీక్షలో విటమిన్ బి12 మోతాదులు మరీ తక్కువగా ఉన్నాయని తేలితే... వాళ్లకు సాధారణంగా ఆరు బి12 ఇంజెక్షన్లతో ఈ లోపాన్ని భర్తీ చేస్తారు. ఇది రోజుకు ఒకటి లేదా రెండు రోజులకు ఒకటి చొప్పున నాలుగు రోజులకు ఒకటి మోతాదులో ఈ ఇంజెక్షన్ చేస్తుంటారు. ఇలా ఇచ్చిన విటమిన్ బి12 కాలేయంలో నిల్వ ఉండిపోయి దేహానికి అవసరమైన జీవక్రియలకోసం ఉపయోగపడుతూ ఉంటుంది.

డాక్టర్ ఆఫ్తాబ్ అహ్మద్
సీనియర్ ఫిజీషియన్

బి 12 లోపంతో మరింత నిర్దిష్టంగా కనిపించే మరికొన్ని లక్షణాలు

● చర్మం పసుపుపచ్చరంగులోకి మారడం ● నాలుక పూత, నోట్లో పుండ్లు ● చర్మం కొన్ని ప్రదేశాల్లో స్పర్శజ్ఞానం కోల్పోవడం ● నొప్పి ఎక్కువగా తెలియకపోవడం ● నడుస్తూ నడుస్తూ పడిపోవడం ● చూపు సరిగా లేక స్పష్టంగా కనిపించకపోవడం ● క్షణక్షణానికీ మూడ్స్ మారిపోవడం, డిప్రెషన్‌కు గురికావడం, మతిమరుపు.

● ఒకవేళ పెర్నీషియస్ అనీమియా కారణంగా విటమిన్ బి12 లోపం ఉన్నవారైతే... డాక్టర్లు చెప్పిన మోతాదుల్లో జీవితకాలం పాటు విటమిన్ బి12ను తీసుకుంటూనే ఉండాలి. ఇలా విటమిన్ బి12 తీసుకోవడం వల్ల ఎలాంటి దుష్ప్రభావాలు ఉండవు. ఒకవేళ పోషకాహారలోపం వల్ల విటమిన్ బి12 లోపం ఏర్పడితే అప్పుడు ఇంజెక్షన్ రూపంలో కాకుండా సైనకోబాలమైన్ టాబ్లెట్ల రూపంలోనూ దీన్ని శరీరానికి అందిస్తారు.

చివరగా...

విటమిన్–బి12 టాబ్లెట్లను, ఇంజెక్షన్లను ఎవరికి వారుగా తీసుకుంటూ సొంతవైద్యం చేసుకోకూడదు. కేవలం డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలోనే తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే... ఈ ఇంజెక్షన్లనూ, మాత్రలనూ తీసుకునేవారు తమ ఇతరత్రా ఆరోగ్య సమస్యల కోసం వేరే మందులు వాడుతుంటే వాటి కార్యకలపాలకు ఈ విటమిన్ బి12 ఇంజెక్షన్లూ, మాత్రలూ అడ్డురాకుండా ఉండేలా డాక్టర్లు వాటి మోతాదు నిర్ణయిస్తారు. అందుకే ఈ విటమిన్‌ను డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలోనే, వారు సూచిస్తేనే వాడాలి.

'నా జీవితంలో అత్యంత మధుర క్షణాలవి'

ఎనిమిదేళ్ల విరామం తర్వాత టెస్టు క్రికెట్ ఆడే అవకాశం దక్కించుకున్న భారత బ్యాటర్ కరుణ్ నాయర్ తన ఇంగ్లండ్ పర్యటన మర్చిపోలేని విధంగా సాగిందని వ్యాఖ్యానించాడు. హెడింగ్లీలో తొలి టెస్టు మొదటి రోజు జాతీయ గీతం పాడుతున్నప్పుడు నేను సాధించగలిగాను అనే గర్వంతో భావోద్వేగానికి లోనయ్యానని అతను గుర్తు చేసుకున్నాడు. ఈ సిరీస్‌లో నాలుగు టెస్టులు ఆడిన నాయర్ 8 ఇన్నింగ్స్‌లలో కలిపి 205 పరుగులు చేశాడు. అయితే చివరి టెస్టులో చేసిన అర్ధసెంచరీ భారత్ విజయానికి కీలకంగా మారింది. 'ఓవల్ టెస్టులో అర్ధ సెంచరీని శతకంగా మలచలేకపోవడం కొంత నిరాశ కలిగించింది. అయితే టెస్టు తొలి రోజు కఠిన పరిస్థితుల్లో జట్టుకు ఉపయోగపడగలిగాను. మొత్తంగా చూస్తే ఎత్తుపల్లాలతో నా సిరీస్ సాగింది. అయితే ఆ అంకం ముగిసింది. ఇకపై రాబోయే రోజుల్లో నాకు అవకాశం దక్కినప్పుడు భారీ స్కోర్లు సాధించగలనని నమ్ముతున్నా' అని నాయర్ చెప్పాడు. త్వరలో జరిగే మహారాజా టి20 ట్రోఫీలో మైసూర్ వారియర్స్ తరఫున కరుణ్ నాయర్ బరిలోకి దిగనున్నాడు.

గార్త్

భారత మహిళల 'ఎ'జట్టు మరో పరాజయం

మెకె: ఆ్రస్టేలియా పర్యటనలో భారత మహిళల 'ఎ' జట్టు ఆకట్టుకోలేకపోతోంది. ఆ్రస్టేలియా 'ఎ' జట్టుతో వరుసగా రెండో మ్యాచ్‌లో సైతం మన అమ్మాయిలు పరాజయం పాలయ్యారు. మూడు మ్యాచ్‌ల టి20 సిరీస్‌లో భాగంగా శనివారం జరిగిన రెండో పోరులో భారత్ 'ఎ' జట్టు 114 పరుగుల తేడాతో ఓడింది. దీంతో ఆ్రస్టేలియా 'ఎ' జట్టు 2–0తో సిరీస్ కైవసం చేసుకుంది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఆ్రస్టేలియా మహిళల 'ఎ' జట్టు నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 4 వికెట్ల నష్టానికి 187 పరుగులు చేసింది. గాయం నుంచి కోలుకొని తిరిగి జట్టులోకి వచ్చిన ఆసీస్ రెగ్యులర్ కెప్టెన్ అలీసా హీలీ (44 బంతుల్లో 70; 12 ఫోర్లు) హాఫ్ సెంచరీతో అదరగొట్టింది. తహిలా విల్సన్ (35 బంతుల్లో 43; 6 ఫోర్లు), అనిక లియ రాయెడ్ (21 బంతుల్లో 35; 5 ఫోర్లు), కొర్ట్నీ వెబ్ (13 బంతుల్లో 26 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు) ఆకట్టుకున్నారు. భారత బౌలర్లలో కెప్టెన్ రాధ యాదవ్ 2 వికెట్లు పడగొట్టింది. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో భారత 'ఎ' జట్టు తడబడింది. 15.1 ఓవర్లలో 73 పరుగులకే ఆలౌటైంది. దినేశ్ వృందా (27 బంతుల్లో 21; 2 ఫోర్లు), మిన్ను మణి (15 బంతుల్లో 20; 3 ఫోర్లు) కాస్త పోరాట పటిమ కనబర్చగా... మిగిలిన వాళ్లు విఫలమయ్యారు. షఫాలీ వర్మ (3), ఉమా ఛెత్రి (0), రాఘ్వి బిస్త్ (5), తనూజ్ కన్వర్ (0), రాధ (5), సజీవన్ సజన (6), ప్రేమ (4) ఒకరి వెంట ఒకరు పెవిలియన్‌కు క్యూ కట్టారు. ఆ్రస్టేలియా జాతీయ జట్టు తరఫున వందకు పైగా అంతర్జాతీయ మ్యాచ్‌లాడిన గార్త్ బంతులను మన అమ్మాయిలు ఎదుర్కోలేకపోయారు. మూడు ఓవర్లు వేసిన గార్త్ 7 పరుగులే ఇచ్చి 4 వికెట్లు పడగొట్టగా... అమీ ఎడ్గర్, టెస్ ఫ్లింటాఫ్ చెరో రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. ఇరు జట్ల మధ్య నామమాత్రమైన మూడో అనధికారిక టి20 మ్యాచ్ ఆదివారం జరగనుంది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ–పేపర్‌లో

చరిత్ర సృష్టించిన రమేశ్

- ఆసియా సర్ఫింగ్ చాంపియన్‌షిప్ ఓపెన్ మెన్స్ ఫైనల్‌కు అర్హత
- తొలి భారత సర్ఫర్‌గా రికార్డు

చెన్నై: అలలపై తేలియాడే సర్ఫింగ్‌లో రమేశ్ బుధియాల్ చరిత్ర సృష్టించాడు. ఆసియా సర్ఫింగ్ చాంపియన్‌షిప్ ఓపెన్ మెన్స్ విభాగంలో ఫైనల్‌కు అర్హత సాధించిన తొలి భారత సర్ఫర్‌గా రమేశ్ రికార్డుల్లోకెక్కాడు. శనివారం సెమీఫైనల్లో రమేశ్ 11.43 పాయింట్లు సాధించి రెండో స్థానంతో తుదిపోరుకు అర్హత సాధించాడు. ఇండోనేసియాకు చెందిన పజర్ అరియానా 13.83 పాయింట్లతో అగ్ర స్థానంలో నిలిచాడు. అంతకుముందు క్వార్టర్ ఫైనల్లో రమేశ్ 14.84 పాయింట్లతో ఫిలిప్పీన్స్ సర్ఫర్ నీల్ సాంచెస్ (12.80 పాయింట్లు) వెనక్కి నెట్టి ముందంజ వేశాడు. భారత్‌కు చెందిన కిషోర్ కుమార్ కూడా సెమీఫైనల్‌కు చేరగా... అతడు 8.03 పాయింట్లతో నాలుగో స్థానంలో నిలిచాడు. మరో భారత సర్ఫర్ శ్రీకాంత్ క్వార్టర్స్‌లో పోరాడి ఓడాడు. అండర్–18 ఈవెంట్‌లో భారత్ పోరాటం ముగిసింది. ఈ విభాగంలో హరీశ్, ఆద్య సింగ్, దమయంతి శ్రీరామ్ క్వార్టర్స్‌లో పరాజయం పాలై ఇంటిబాట పట్టారు.

మూడో రౌండ్లో అర్జున్ గెలుపు

చెన్నై గ్రాండ్‌మాస్టర్స్ చెస్ టోర్నమెంట్

చెన్నై: తెలంగాణ గ్రాండ్‌మాస్టర్ ఇరిగేశి అర్జున్ నిలకడైన ప్రదర్శనతో మూడో రౌండ్ గేమ్‌లో విజయం సాధించాడు. దీంతో చెన్నై గ్రాండ్‌మాస్టర్స్ అంతర్జాతీయ చెస్ టోర్నీ 'మాస్టర్స్' కేటగిరీలో భారత ఆటగాడు రెండో స్థానంలో కొనసాగుతున్నాడు. శనివారం జరిగిన గేమ్‌లో అర్జున్... అమెరికా గ్రాండ్‌మాస్టర్ రే రాబ్సన్‌ను కంగుతినిపించాడు. ఆరంభం నుంచే దీటైన పైఎత్తులు వేస్తూ వచ్చిన అర్జున్ గెలిచేదాకా పట్టుదల కనబరిచాడు. అమెరికా గ్రాండ్‌మాస్టర్‌కు ఏమాత్రం అవకాశం ఇవ్వకుండా పావులు కదిపాడు. ఇదే జోరుతో అర్జున్ 46 ఎత్తుల్లో ప్రత్యర్థిపై విజయం సాధించాడు. తొలిరౌండ్లో గెలిచిన తెలంగాణ ఆటగాడు రెండో రౌండ్ గేమ్‌ను డ్రా చేసుకున్నాడు. ప్రస్తుతం మూడు రౌండ్లు ముగిసేసరికి 2.5 పాయింట్లతో ఒక్కడే రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు. ఆడిన మూడు రౌండ్లూ గెలిచిన జర్మనీ గ్రాండ్‌మాస్టర్ విన్సెంట్ కీమెర్ (3) అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతున్నాడు. మూడో రౌండ్లో కీమర్... కార్తికేయన్ మురళీపై గెలుపొందాడు. మిగతా భారత ఆటగాళ్లలో గ్రాండ్‌మాస్టర్ విదిత్ గుజరాతి కీలకమైన విజయాన్ని సాధించాడు. సహచరుడు నిహాల్ శరిన్ (0.5)పై విదిత్ (1.5) గెలుపొందాడు. అతనికిది మొదటి విజయం కాగా... భారత యువ ఆటగాడు వి.ప్రణవ్ మూడో రౌండ్లో తన ప్రదర్శనతో ఆకట్టుకున్నాడు. టోర్నీ టాప్ సీడ్, గ్రాండ్‌మాస్టర్ అనీశ్ గిరి (నెదర్లాండ్స్)ను ఆద్యంతం నిలువరించాడు. దీంతో డచ్ ఆటగాడు డ్రా చేసుకోక తప్పలేదు. రౌండ్ రాబిన్ పద్ధతిలో జరుగుతోన్న ఈ టోర్నీలో ఇంకా ఆరు రౌండ్లు మిగిలున్నాయి.

హారిక గేమ్ డ్రా

ఇక్కడే జరుగుతున్న చెన్నై గ్రాండ్‌మాస్టర్స్ 'చాలెంజర్స్' టోర్నీలో హైదరాబాద్ గ్రాండ్‌మాస్టర్ ద్రోణవల్లి హారిక వరుస పరాజయాలకు బ్రేక్ వేసింది. ఆధిబన్ భాస్కరన్‌తో జరిగిన మూడో రౌండ్ గేమ్‌ను హారిక డ్రా చేసుకుంది. ఆర్. వైశాలికి లియోన్ ల్యూక్ (భారత్) చేతిలో చుక్కెదురైంది. అభిమన్యు పురాణిక్... హర్షవర్ధన్‌పై, ప్రాణేశ్... ఇనియన్‌పై గెలుపొందారు. ఆర్యన్ చోప్రా, దీప్తాయన్ ఘోష్‌ల మధ్య జరిగిన గేమ్ డ్రాగా ముగిసింది.

రిషభ్ యాదవ్‌కు కాంస్యం

- కాంపౌండ్ ఆర్చర్లకు నిరాశ
- ప్రపంచ క్రీడలు

చెంగ్డూ (చైనా): భారత యువ ఆర్చర్ రిషభ్ యాదవ్ కాంస్య పతకంతో మెరిశాడు. ప్రపంచ క్రీడల్లో శనివారం జరిగిన పోటీల్లో మిగతా ఆర్చర్లకు నిరాశ ఎదురైంది. పురుషుల వ్యక్తిగత కాంపౌండ్ ఈవెంట్‌లో జరిగిన కాంస్య పతక పోరులో 22 ఏళ్ల రిషభ్ 149–147 స్కోరుతో భారత సీనియర్ సహచరుడు అభిషేక్ వర్మపై గెలుపొందాడు. తొలి సెట్‌లో కచ్చితమైన గురితో పదికి పది పాయింట్లు సాధించడంతో రిషభ్ 30–29తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లాడు. రెండు, మూడు సెట్లలో ఇద్దరు 29–29, 30–30 స్కోర్లు చేశారు. మళ్లీ నాలుగో సెట్‌లో రిషభ్ గురి అదరడంతో 30–29 స్కోరు సాధించాడు. దీంతో మొత్తం 119–117తో రెండు పాయింట్ల ఆధిక్యంలో ఉన్నాడు. ఆఖరి సెట్‌లో ఇద్దరు 30–30 స్కోరు సాధించడంతో రిషభ్‌కు పతకం ఖాయమైంది. సెమీఫైనల్లో అతను 145–147తో రెండు పాయింట్ల తేడాతో అమెరికన్ ఆర్చర్ కుర్టిస్ లి బ్రాడ్‌నాక్స్ చేతిలో ఓడిపోగా, అభిషేక్ వర్మ 145–148తో టాప్ సీడ్ మైక్ ష్లోసెర్ (నెదర్లాండ్స్) చేతిలో పరాజయం చవిచూశాడు. మహిళల వ్యక్తిగత కాంపౌండ్ పోటీల్లో భారత్ పోరాటం క్వార్టర్ ఫైనల్లోనే ముగిసింది. 12వ సీడ్ పర్నీత్ కౌర్ 140–145తో కొలంబియాకు చెందిన నాలుగో సీడ్ అలెజాండ్రా వుస్క్వియానో చేతిలో, మూడో సీడ్ మధుర ధమన్‌గొంకర్ 145–149తో ఆరో సీడ్ లీసెల్ జాట్మా (ఈస్తోనియా) చేతిలో ఓడిపోయారు. మిక్స్‌డ్ టీమ్ ఈవెంట్‌లో టాప్ సీడ్‌గా బరిలోకి దిగిన అభిషేక్ వర్మ–మధుర జోడీ నిరాశపరిచింది. అనూహ్యంగా తొలిరౌండ్లోనే భారత ద్వయం 151–154తో దక్షిణ కొరియాకు చెందిన మూన్ యియున్–లీ వున్హో చేతిలో కంగుతింది. మిక్స్‌డ్ రికర్వ్‌లో భారత జోడీలు బరిలోకి దిగలేదు.

సాక్షి సినిమా

నిరాధారమైన ప్రచారాన్ని ఖండిస్తున్నా

- చిరంజీవి

సినీ కార్మికుల వేతనం పెంపుకి సంబంధించిన విషయం గురించి ఇటీవల కొందరు నిర్మాతలు చిరంజీవిని కలిసి మాట్లాడిన విషయం తెలిసిందే. అయితే తాజాగా కొందరు సినీ కార్మికులు చిరంజీవిని కలిసి మాట్లాడగా, తన సినిమాల చిత్రీకరణలకు వేతన పెంపు అమలు చేయించేలా కార్మికులకు హామీ ఇచ్చారనే టాక్ తెరపైకి వచ్చింది. ఈ విషయంపై చిరంజీవి 'ఎక్స్' వేదికగా ఓ పోస్టును షేర్ చేశారు. ''ఫిల్మ్ ఫెడరేషన్ సభ్యులమని చెప్పుకుంటున్న కొంతమంది వ్యక్తులు నేను 30 శాతం వేతన పెంపు అనే వారి డిమాండ్‌ను అంగీకరించానని తప్పుడు ప్రకటనలు చేశారని నా దృష్టికి వచ్చింది. నిరాధారమైన ఈ ప్రచారాన్ని ఖండిస్తున్నాను. నేను ఫెడరేషన్‌కి చెందిన ఎవరినీ కలవలేదు. ఇది పరిశ్రమ మొత్తానికి సంబంధించిన విషయం. నేనైనా, వ్యక్తిగతంగా ఎవరైనా ఇలాంటి సమస్యలకు హామీ ఇవ్వడం సాధ్యం కాదు. అన్ని వర్గాలతో చర్చలు జరిపి న్యాయ సమ్మతమైన పరిష్కారం చూపించడం ఫిల్మ్ ఛాంబర్ బాధ్యత'' అని పేర్కొన్నారు చిరంజీవి.

కార్మికుల వేతన పెంపుపై చర్చలు విఫలం

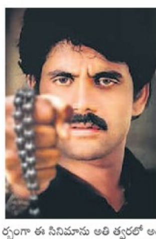
- షరతులతో కూడిన వేతన పెంపుకు నిర్మాతల అంగీకారం
- నిర్మాతల షరతులకు ఒప్పుకునేది లేదంటున్న కార్మికుల సంఘం

తెలుగు సినీ కార్మికుల వేతనాల పెంపు విషయమై కార్మికుల సంఘం – నిర్మాతల మండలి మధ్య జరుగుతున్న చర్చలు సానుకూలంగా సాగడం లేదు. శనివారం హైదరాబాద్‌లోని తెలుగు ఫిల్మ్ చాంబర్‌లో నిర్మాతల సమావేశం జరిగింది. ఈ సమావేశం అనంతరం సినీ కార్మికుల వేతనాల పెంపుపై తమ నిర్ణయాలను నిర్మాతలు వెల్లడించారు. మూడు విడతలుగా కార్మికుల వేతన పెంపును అమలు చేయనున్నట్లుగా తెలిపారు. తెలుగు ఫిల్మ్ ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ కార్యదర్శి దామోదరప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ''రోజుకి రూ. 2000 లేదా అంతకన్నా తక్కువ వేతనం తీసుకునే కార్మికులకు మొదటి ఏడాది 15 శాతం, రెండో ఏడాది 5 శాతం, మూడో ఏడాది 5 శాతం పెంపు ఉంటుంది. రోజుకి రూ. 1000 రూపాయలు లేదా అంతకన్నా తక్కువ వేతనం తీసుకుంటున్న కార్మికులకు స్ట్రయిట్‌గా 20 శాతం పెంపుదల చేస్తాం. మళ్లీ మూడో ఏడాది 5 శాతం పెంపుదల ఉంటుంది. మేము ఇప్పటికే కార్మికుల సంఘం ముందు ఉంచిన నాలుగు ప్రతిపాదనలను వారు అంగీకరిస్తేనే ఇవి అమలు అవుతాయి. అలాగే చిన్న బడ్జెట్ సినిమాలకు పాత వేతనాలనే చెల్లిస్తాం. అయితే చిన్న సినిమా బడ్జెట్ పరిమితి... తదితర వివరాలను త్వరలోనే వెల్లడిస్తాం. ఇప్పటికే రోజుకి రూ. 4 వేలు, రూ. 5 వేలు తీసుకుంటున్న కార్మికులకు వేతనాలు పెంచమనడం సరైంది కాదు'' అని పేర్కొన్నారు.

''మా చర్చలు విఫలమైనట్లుగా మేం భావిస్తున్నాం. చర్చలంటూ పిలిచారు. పర్సెంటేజ్ విధానం చెప్పారు. కానీ అందరికీ ఇస్తే అంగీకరిస్తాం అని చెప్పాం. అయితే ఫెడరేషన్‌ను విభజించాలనుకున్నట్లుగా పర్సెంటేజ్‌లను క్రియేట్ చేశారు. అది మేం అస్సలు ఒప్పుకోలేదు'' అంటూ కార్మికుల సంఘం అధ్యక్షుడు అనిల్ వల్లభనేని పేర్కొన్నారు. ఇంకా మాట్లాడుతూ – ''30 శాతం పెంపుదల విభజన (ఒక్కో ఏడాది కొంచెం కొంచెంగా)కు మేం సిద్ధం. కానీ వాళ్లు ఫెడరేషన్‌లోని కొన్ని యూనియన్స్‌కు పెంచుతామని, మరికొన్ని యూనియన్స్‌కు పెంచమని చెప్పారు. ఇందుకు ఒప్పుకునేది లేదు. రోజువారీ వేతనాలు తీసుకునే యూనియన్స్ 13 ఉన్నాయి. అందరికీ సమానంగా పెంచాలని చెప్పాం. తక్కువ, ఎక్కువలు ఏమైనా ఉంటే తర్వాత మాట్లాడదామన్నాం. కానీ వాళ్ళు ఒక ఫిగర్ చెప్పకుండానే వెళ్లిపోయారు. అక్కడ జరిగింది వేరు... బయటికి వచ్చి మాట్లాడింది వేరు. ఫైటర్స్, డ్యాన్సర్స్, టెక్నీషియన్స్... ముఖ్యంగా కెమెరా టెక్నీషియన్స్ గురించి మాట్లాడలేదు. మేం 24 యూనియన్స్ ఉన్నాం. యూనియన్స్‌ను విడగొట్టాలని ప్లాన్ చేస్తున్నారు'' అని అనిల్ కుమార్ పేర్కొన్నారు. శనివారం జరిగిన చర్చలు సానుకూలంగా లేకపోవడంతో ఆదివారం నుంచి తమ నిరసనలను తీవ్రతరం చేస్తామని కార్మికుల సంఘం నాయకులు అంటున్నారు.

నన్ను ఐకానిక్ హీరోగా నిలబెట్టిన సినిమా శివ

- నాగార్జున

తెలుగు చలన చిత్ర పరిశ్రమలో 'శివ' ఓ ట్రెండ్‌సెట్టర్ మూవీ. నాగార్జున హీరోగా రామ్‌గోపాల్ వర్మ దర్శకత్వంలో రూపొందిన ఈ సినిమా 1989 అక్టోబర్ 5న విడుదలై, బ్లాక్‌బస్టర్‌గా నిలిచింది. కాగా అన్నపూర్ణ స్టూడియో 50వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా ఈ సినిమాను అతి త్వరలో అత్యున్నత సాంకేతిక ప్రమాణాలతో తెలుగులో రీ–రిలీజ్ చేయనున్నారు. ఈ సందర్భంగా నాగార్జున మాట్లాడుతూ– ''నన్ను ఐకానిక్ హీరోగా నిలబెట్టిన సినిమా 'శివ'. ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాత కూడా ఈ సినిమా గురించి మాట్లాడుకుంటుండటం చూసి, నా అన్నయ్య అక్కినేని వెంకట్, నేను ఈ సినిమాను గ్రాండ్‌గా రీ–రిలీజ్ చేయాలని భావించాం. ఈ 'శివ' సినిమాను కల్ట్ క్లాసిక్‌గా ప్రేక్షకులకే కాకుండా, యూట్యూబ్‌లో చూసిన కొత్త జెనరేషన్‌కి కూడా థియేటర్స్‌లో మంచి అనుభవం ఇవ్వాలని అనుకున్నాం. అందుకే రామ్‌గోపాల్ వర్మ, వెంకట్, నేను కలసి డాల్బీ ఆట్మాస్ సౌండ్‌తో, 4కె విజువల్స్‌తో మళ్లీ ప్రెజెంట్ చేస్తున్నాం'' అని తెలిపారు. ''నాగార్జున, నిర్మాతలు నాపై పెట్టిన నమ్మకమే ఈ సినిమాను ఇంత ఎత్తుకు తీసుకుని వెళ్లింది. ఈ సినిమాని రీ–రిలీజ్ చేయాలని నిర్ణయించుకోవడం నాకు థ్రిల్ ఇచ్చింది. అడ్వాన్స్ ఏఐ టెక్నాలజీతో, మోనో మిక్స్‌ను డాల్బీ అట్మాస్‌కి మార్చాం. 'శివ'ని అందరూ చూసే ఉంటారు. కానీ ఈ కొత్త సౌండ్‌తో ఎవరూ ఇంతవరకూ ఎక్స్‌పీరియన్స్ చేయలేదు. ఈసారి ఆ అనుభూతి గ్యారంటీ'' అన్నారు రామ్‌గోపాల్ వర్మ.

నేనూ ఎదురు చూస్తున్నా!

- మహేశ్‌బాబు

● మహేశ్‌బాబు ప్రీ లుక్

ప్రపంచవ్యాప్త సినీ ప్రేమికులు ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్న హీరో మహేశ్‌బాబు, దర్శకుడు రాజమౌళి కాంబినేషన్ లోని 'ఎస్ఎస్ఎమ్‌బీ29' (వర్కింగ్ టైటిల్) అప్‌డేట్ అధికారికంగా వెల్లడైంది. శనివారం (ఆగస్టు 9) మహేశ్ బాబు 50వ బర్త్ డే. ఈ సందర్భంగా ఈ సినిమా ప్రీ లుక్‌ను రిలీజ్ చేసి, మహేశ్‌బాబు ఫ్యాన్స్‌ను ఖుషీ చేశారు ఈ చిత్రదర్శకుడు రాజమౌళి. అలాగే సోషల్ మీడియా వేదికగా రాజమౌళి ఓ పోస్ట్ షేర్ చేశారు. ''మేం ఈ సినిమా చిత్రీకరణ ప్రారంభించి కొంత కాలమే అయింది. ఈ సినిమా గురించిన విశేషాలను తెలుసుకోవాలని మీరందరూ చూపిస్తున్న ఆసక్తి మాకు సంతోషాన్నిస్తోంది. కానీ ఈ సినిమా కథ, స్థాయి, విస్తృతి చాలా పెద్దవి. కొన్ని ఫొటోలను షేర్ చేయడం వల్లనో, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్‌లు నిర్వహించడం వల్లనో న్యాయం చేకూరదు. మేం ఏం సృష్టిస్తున్నామో దాన్ని ప్రపంచానికి చూపించేందుకు ప్రస్తుతం ఎంతో కష్టపడుతున్నాం. నవంబరులో ఈ వివరాలను తెలియజేస్తాం. ఇప్పటివరకూ ఎవరూ చూడని విధంగా ఇది ఉండబోతోంది'' అని ఆ పోస్ట్‌లో పేర్కొన్నారు రాజమౌళి. ''మీ అందరిలానే నేను కూడా ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్నాను. 2025 నవంబరులో మీతో పాటు నేనూ ఎంజాయ్ చేస్తాను'' అని మహేశ్ బాబు 'ఎక్స్'లో పేర్కొన్నారు. ఇక ఆఫ్రికన్ ఫారెస్ట్ యాక్షన్ అడ్వెంచరస్ సినిమాగా రూపొందుతున్న ఈ సినిమాలో ప్రియాంకా చోప్రా, పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు.

హారర్... మిస్టరీ

● సాయి శ్రీనివాస్

బెల్లంకొండ సాయిశ్రీనివాస్, అనుపమా పరమేశ్వరన్ హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన తాజా చిత్రం 'కిష్కింధపురి'. ఈ హారర్, మిస్టరీ, ఎమోషనల్ మూవీని కౌశిక్ పెగల్లపాటి దర్శకత్వంలో షైన్ స్క్రీన్స్ పతాకంపై సాహు గారపాటి నిర్మించారు. కాగా 'కిష్కింధపురి' సినిమాను సెప్టెంబరు 12న రిలీజ్ చేస్తున్నట్లుగా వెల్లడించి, ఈ సినిమా కొత్త పోస్టర్‌ను రిలీజ్ చేశారు. ''థ్రిల్, ఎమోషన్స్ కలగలిసిన ఓ కొత్త తరహా అనుభూతిని ఈ సినిమా ప్రేక్షకులకు అందిస్తుంది'' అని యూనిట్ పేర్కొంది. ఈ సినిమాకు సంగీతం: సామ్ సీఎస్.

ట్రాన్స్‌ఫర్ త్రిమూర్తులు

● వడ్డే నవీన్

''పెళ్లి, మా బాలాజీ, చాలా బాగుంది' వంటి చిత్రాలతో 1990లలో తెలుగు ప్రేక్షకులను మెప్పించిన వడ్డే నవీన్ గుర్తుండే ఉంటారు. కొన్ని కారణాల వల్ల వెండితెరకు దూరమైన వడ్డే నవీన్ మళ్లీ నటుడిగా కెమెరా ముందుకు వచ్చారు. వడ్డే నవీన్ టైటిల్ రోల్‌లో నటిస్తూ, నిర్మిస్తున్న చిత్రం 'ట్రాన్స్‌ఫర్ త్రిమూర్తులు'. ఈ చిత్రంలో రాశీ సింగ్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. వడ్డే జిష్ణు సమర్పణలో కమల్ తేజ నార్ల దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. దర్శకుడు కమల్‌తో కలిసి ఈ సినిమాకు వడ్డే నవీన్ కథ, స్క్రీన్‌ప్లే అందించడం విశేషం. శనివారం ఈ సినిమా ఫస్ట్ లుక్‌ను రిలీజ్ చేశారు మేకర్స్. ''గత కొన్నేళ్లుగా సినిమాలకు దూరంగా ఉంటున్న వడ్డే నవీన్ 'ట్రాన్స్‌ఫర్ త్రిమూర్తులు'గా ప్రేక్షకులను అలరించనున్నారు. ఇప్పటికే 80 శాతం షూటింగ్ పూర్తయింది'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది.

ఎమోషన్... యాక్షన్

● సూర్య, వర్ష

విజయ్ సేతుపతి కుమారుడు సూర్య సేతుపతి హీరోగా పరిచయం అయిన తమిళ సినిమా 'ఫీనిక్స్'. ప్రముఖ స్టంట్ మాస్టర్ అనల్ అరసు దర్శకత్వంలో రాజ్యలక్ష్మి అనల్ అరసు నిర్మించిన ఈ చిత్రం జూలై 4న విడుదలైంది. త్వరలో ఈ సినిమా తెలుగులో విడుదల కానుంది. తాజాగా హైదరాబాద్‌లో జరిగిన ఈ సినిమా తెలుగు టీజర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో సూర్య సేతుపతి మాట్లాడుతూ– ''ఈ సినిమా కోసం ఏడాదిన్నర పాటు ట్రైనింగ్ తీసుకున్నాను. యాక్షన్ సీక్వెన్స్‌ని ముందే ప్రాక్టీస్ చేయించారు. ఈ సినిమాలో యాక్షన్‌తో పాటు అద్భుతమైన ఎమోషన్ కూడా ఉంది. ఒక మంచి సినిమాతో తెలుగులో పరిచయం అవుతున్నందుకు సంతోషంగా ఉంది'' అన్నారు. ''సూర్య సేతుపతి హార్డ్‌వర్కర్. ఈ సినిమాలో యాక్షన్‌తో పాటు మంచి ఎమోషన్ కూడా ఉంది'' అన్నారు అనల్ అరసు. ''ఎమోషనల్ అండ్ హై యాక్షన్ స్టోరీ ఇది. ఈ సినిమా తెలుగు ప్రేక్షకులను మెప్పిస్తుంది'' అని తెలిపారు ధనుంజయన్. ''ఫీనిక్స్ మంచి సినిమా'' అన్నారు రాజ్యలక్ష్మి. హీరోయిన్ వర్ష, రైటర్ భాష్యశ్రీ మాట్లాడారు.

పరదా కథ అద్భుతం

- హీరో రామ్

● రామ్, అనుపమ

''హిందీలో 'లాపతా లేడీస్'లాంటి సినిమాలు చూసి, మనమెందుకు అలాంటి సినిమాలు చేయలేమని ఆలోచిస్తుంటాం. ఆ కోవలో ఉండే 'పరదా' లాంటి సినిమాలు వచ్చినప్పుడు ప్రోత్సహించాలి. ఇలాంటి సినిమాలు విజయం సాధిస్తే, నిర్మాతలకు ధైర్యం వస్తుంది'' అని హీరో రామ్ అన్నారు. అనుపమా పరమేశ్వరన్ కథానాయికగా, దర్శనా రాజేంద్రన్, సంగీత, రాగ్ మయూర్ కీలక పాత్రల్లో నటించిన సినిమా 'పరదా'. 'ది ఫ్యామిలీ మ్యాన్' సిరీస్ మేకర్స్ రాజ్, డీకేల సపోర్ట్‌తో ప్రవీణ్ కాండ్రేగుల దర్శకత్వంలో శ్రీనివాసులు పీవీ, శ్రీధర్ మక్కువతో కలిసి విజయ్ డొంకాడ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 22న విడుదల కానుంది. శనివారం జరిగిన ఈ సినిమా ట్రైలర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న రామ్ మాట్లాడుతూ– ''పరదా' స్టోరీ లైన్ నాకు తెలుసు. చాలా అద్భుతమైన కథ. అనుపమ నాకు మంచి ఫ్రెండ్. ఏ క్యారెక్టర్ చేసినా వంద శాతం ఎఫర్ట్ పెడుతుంది. ఈ సినిమాలో కూడా అద్భుతమైన పెర్ఫార్మెన్స్ ఇచ్చింది'' అన్నారు. ''రామ్‌లాంటి ఫ్రెండ్ ఉండటం నా అదృష్టం. నేను కూడా 'ఆంధ్రా కింగ్ తాలూకా' (రామ్ హీరోగా చేస్తున్న సినిమా) కోసం ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నాను'' అన్నారు అనుపమా పరమేశ్వరన్. ''ఈ చిత్రంలో నటిగా అనుపమ కొత్త వెర్షన్‌ను చూస్తారు'' అని పేర్కొన్నారు దర్శక–నిర్మాతలు ప్రవీణ్, విజయ్, శ్రీధర్.

గమనిక

సాక్షి పెళ్ళిచూపులు ఒక వివాహ వేదిక మాత్రమే. ప్రకటనదారులకు సంబంధించి ఎట్టి హామీలకు పత్రిక సాక్ష్యం కాదు. ఈ వేదికలో వచ్చే ప్రకటనల సాధ్యాసాధ్యాలు, వధూవరుల వివరాలను పెండ్లి పెద్దలు స్వయముగా పెళ్ళి పరిశీలించిన తరువాత నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. బ్యాంక్ అకౌంట్ల ద్వారా డబ్బులు ట్రాన్స్‌ఫర్ / డిపాజిట్ చేయవద్దు. కావున పాఠకులు ఈ విషయాన్ని గమనించి మీకు తగిన సంబంధాన్ని నిర్ణయించుకోండి.

వధువు కావలెను

మున్నూరు కాపు/30 / 5'11" / M.Tech/ సాఫ్ట్‌వేర్/2 Lakh.PM/10Cr. ప్రాపర్టీ గల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 7416094972 [HA-16264]

SC మాల/కట్నం ప్రసక్తి లేదు/B.Tech, MBA/ Govt.ట్యాక్స్ ఆఫీసర్/ ఇన్‌కమ్‌ట్యాక్స్ Dept/ 80,000/-PM/ 5'10" ఎత్తు/29 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 8341650195 [HA-16264]

యాదవ/కట్నం ప్రసక్తి లేదు/B.Tech/ SWE/ 90,000/-PM/5'10" ఎత్తు/29 సం॥ల వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 7075953400, 8897459038 [HA-16264]

2వ పెళ్లి/కుల ప్రసక్తి లేదు / M.Tech / C. Govt. స్టేషన్ మాస్టర్/ రైల్వే/1 Lakh. PM / 6'ఎత్తు/35 సం॥ల పిల్లలు లేని వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 9618008271 [HA-16264]

ముదిరాజ్ / కట్నం ప్రసక్తి లేదు / M.Tech, IIT / C.Govt. టెక్నికల్ ఇంజినీర్ / ఇస్రో/ 90,000/-PM / 5'11" ఎత్తు / 29 సం॥ల అందమైన వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 9618007652 [HA-16264]

వెలమ/B.Tech / Govt.Asst. ఇంజినీర్ /ఎలక్ట్రికల్ Dept / 80,000/-PM / 6' ఎత్తు /28 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 9550166072 [HA-16264]

కుల పట్టింపు లేదు/రీసెంట్‌గా రిటైర్డ్ గవర్నమెంట్ ఆఫీసర్/పెన్షనర్‌కి ఫ్యామిలీ పెన్షనర్ విడో కావలెను. (LR కొరకు) సంప్ర Details వాట్సాప్ 8985030723 [H-783635]

యాదవ/M.Tech, IIT/C.Govt.Asst. ఇంజినీర్/IOCL/1 Lakh. PM/5'11" ఎత్తు/29 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 8297439565 [HA-16264]

బెస్త/B.Tech / C.Govt.JE / Railway/ 78,000/-PM / 5'10" ఎత్తు / 28 సం॥ల అందమైన వరుడుకి వధువు కావలెను. Ph : 9515942275 [HA-16262]

ఆర్యవైశ్య డైవర్సీ 42, 5'6" B.Com (బిజినెస్ నెలసరి ఆదాయం 2 లక్షలు) గల ఫిట్‌నెస్ వరునికి Any Caste దైవ గుణాలు కలిగిన అందమైన వధువు కావలెను. 8341742398 (డైరెక్ట్) [H-804900]

కాపు/63/5'7"/M.Sc / Govt. Job. Gazzited (Retaired) / 1L-PM గల వరుడికి తగిన రెండవ పెళ్లి వధువు కావలెను Direct Contact :95503 95951 [SCA25007089]

రెడ్డి : Reddy Male / Divorced / MBBS / MD / Own Practice / 1994 / 5'9" / Rich. Seeks Reddy/ Preferably PG Doctors / Rich. Contact 9148780607. Brokers Excuse. [M-13870]

Reddy Groom 28/5'11"/V.Fair, 20Cr, B.Tech(IIT) MS Canada Working. Seeks Bride Canada/ India. Cont: PP Reddy. Ph: 9391198332 [HA-16262]

★★

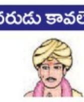
బ్రాహ్మణ 45y, B.Com, SWE, 2nd మ్యారేజ్ వరుడికి బ్రాహ్మణ 40y లోపు పిల్లలులేని డిగ్రీ చదివిన మిడిల్ క్లాస్ వధువు కావలెను. 9290758336, 9030137017, నో బ్రోకర్స్. [H-783634]

క్రిస్టియన్ మాల వయసు 50 గల హైదరాబాద్‌లో ఆస్తిపరంగా సెటిల్ అయిన అందమైన వరునికి తగిన విడో అమ్మాయి కావలెను. కుల ప్రసక్తి లేదు. సంప్ర : 6281967939 [H-783083]

క్రైస్తవ మాల 34 సంవత్సరాలు, 5'10". MD, GM వెల్ సెటిల్డ్ Government డాక్టర్‌కు 1st or 2nd M.B.B.S / PG డాక్టర్స్ or PG వధువు కావలెను. డైరెక్ట్‌గా సంప్రదించండి. ✆ 94419 81671. [SCA25006317]

ఆర్య వైశ్య 55 ఫెయిర్ డైవర్సీ (1పాప) బిజినెస్ వరునకు వధువు కావలెను. Vijayawada. Contact : Ph : 92472 88381 [B-SCA25007071]

వరుడు కావలెను

రెడ్డి/విడో/కుల ప్రసక్తి లేదు/Age: 32/ డిగ్రీ/10Cr ప్రాపర్టీ గల అందమైన వధువుకి వరుడు కావలెను. (ఇల్లరికం ఓకే) అన్ని వయస్సుల వారికి 1st & 2nd మ్యారేజెస్ మా వద్ద కలవు. సంప్ర : 8143226625 [H-783635]

అవినాష్ రెడ్డి మ్యారేజెస్ (D.V. కోటి రెడ్డి)

D. V. Koti Reddy, 690, Road No : 3, Banjara Hills (TV - 9, Opp: Colony) (Near The Leela Hotel) Hyderabad. (Tuesday & Wednesday Holiday) Timings: 10 AM - 5 PM. www.avinashreddy.com + 91 98480 11818, + 91 93933 11818

వధువు కావలెను

రెడ్డి Business, BE, 28, 6' 2", Very Rich Family, Hyderabad. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 27, 5' 8", SWE, 200 K, H1, USA, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No. 3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Ireland, BE (IIIT), MS, 27, 6' 1", SWE, 150 Euros, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

వరుడు కావలెను

రెడ్డి MBBS, Residency Doctor, 25, 5' 2", 50 Crores, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Citizen, BS, MS, 27, 5' 6", Engineer, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, 24, 5' 9", SWE, 12 L P/A, Fair. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి CA, Masters, 28, 5' 7", Analyst, 25 Crores, USA, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 32, 6' 1", 180 K, 10 Crores, USA, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No. 3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి MBBS, MD, 28, 5' 11", PG Doctor, Rich Family, Hyderabad. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BS, 34, 5' 10", Product Manager, 50 L P/A, 15 Crores, Hyderabad. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BS, MBBS, 28, 5' 4", Rich Family, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 28, 5' 4", SWE, 143 K, 10 Crores, H1, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి MBBS, MS, 27, 5' 5", Doctor, 10 Crores, Hyderabad. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Divorce, BE, 28, 5' 3", Hyderabad, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

LETTER

నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో (Since 25 Years)

నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో గత 25 సంవత్సరాలుగా అన్ని ప్రాంతాలవారికి కేవలం రెడ్డి సంబంధాలు మాత్రమే చూస్తూ 4 బ్రాంచీలు కలిగి ఉన్నటువంటి ఏకైక అగ్రగామి సంస్థ మీ నవీన్‌రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో Timings 10.30 AM to 6.30 PM

వధువు కావలెను

రెడ్డి / Elite:- 1996 / 5'8" / MBBS / MD / General Medicine / Sr. Residency. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / Elite :- 1996 / 6'/ B.Tech / Own Industry / 3.6 Cr Pr. Income. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph: 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 1994 / 6'1"/ B.Tech / MS/ Austrialia / 80K. PA / 80 Cr. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / 1992 / 5'5" / B.Tech / MS / Business / Hyderabad / Rental Income 60 Lakhs PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / 1994 / 5'10" / B.Tech / MS / UK / 60K. PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 1996 / 5'11" / MBBS / MS Ortho / 100Cr. Property. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / Elite :- 1999 / 5'10" / BBA / MBA Business & Rental Income 3.6Cr. PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / Elite :- 1998 / 5'8" / B.Tech / MS / USA Business Hyd. Rental Income 72L. PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 1998 / 5'7" / MS US / 100 K. PA / US Citizen / 70Cr Property. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / డైవర్సీ :- 1992 / 5'7" / B.Tech / MS US / 150K. PA / H1B - I-140. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

వరుడు కావలెను

రెడ్డి / 1996 / 5'4" / B.Tech (NIT) Group I Rank. V.Fair & Rich. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / Elite : - 2000 / 5'2"/ B.Arch / Own Business / Hyderabad/ Rental Income 10L. PM / V.Fair. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys Ph : 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 2001 / 5'9' / BBA / LLB Junior Advocate / Hyderabad / Very Fair. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / 1998 / 5'5" / MBBS / MS General Surgery Final year/ Fair. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / 1997 / 5'3" / B.Tech / MS / 25L. PA/ Hyderabad / Fair. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 1996 / 5'4" / MBBS / MS Gynic / Salary 24L. PA / Rental Income 24L. PA / Fair & Rich సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / 1996 / 5'5"/ BDS Doctor / Hyd. 30Cr. Property / Fair. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

రెడ్డి / 1998 / 5'4 ½" / B.Tech / MS / Canada PR / 70K. PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 9505551788 / 9848221166

రెడ్డి / 1997 / 5'3 ½" / B.Tech / MS / Germany / 50K. PA. సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 7893333726 / 9848221166

రెడ్డి / డైవర్సీ : – 1992 / 5'5" / B.Tech / MS (IIIT) / MS USA/ 140K. PA / V. Fair సంప్ర॥ నవీన్ రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో. Only for Reddys. Ph : 8885559579 / 9848221166

LETTER

రెడ్డి/2nd (కుల -ఆస్తి) పట్టింపు లేదు/33Y/ డిగ్రీ/ సొంత వ్యాపారం మంచి ప్రాపర్టీ గల వధువుకి వరుడు కావలెను. (ఇల్లరికం)OK. అన్ని వయస్సుల వారికి 1వ, 2వ సంబంధాలు కలవు. Ph: 8125222667 [H-783635]

రెడ్డి/విడో/కుల, ఆస్తి ప్రసక్తి లేదు/Age: 35/ B.Com. Own Business ఆస్తి 9 కోట్లు గల అందమైన వధువుకి వరుడు కావలెను. Software, డాక్టర్ సంబంధాలు కూడా కలవు. Ph: 8074131208 [H-783635]

రెండో పెళ్లి/విడో/50y/Fair/ గుంటూరు/ Own Complex (రెంట్స్), ల్యాండ్స్ కోట్ల ప్రాపర్టీస్ ఏ బాదరబందీలేని అందమైన ఏకైక వధువుకు FC/BC వరుడు కావలెను. (సపోర్ట్ ఉండును) Ph: 8519803423 [H-783635]

రెడ్డి/49y/కుల, ఆస్తి పట్టింపు లేదు/విడో/ సొంత పెట్రోల్ బంక్ మరియు ఫైనాన్స్ బిజినెస్ /2 L/- PM/ కోట్ల ప్రాపర్టీ కలిగిన వధువుకి FC/BC వరుడు కావలెను. 9059106860 [H-821205]

కమ్మ/50y/విడో/సెంట్రల్ Govt.Job/Own Petrol Pump/110 Acres మామిడి తోట/ కోట్ల ప్రాపర్టీ/15 Lacs Income గల వధువుకి FC/BC వరుడు కావలెను. 9100808546 [H-821205]

రెడ్డి/విడో/48y/Govt. Railway Job/సొంత ఇల్లు & రెంట్స్/25 ఎకరాల మాగాణి/రైస్ ఫ్యాక్టరీ కలిగిన వధువుకు వరుడు కావలెను. కుల ఆస్తి ప్రసక్తి లేదు. ఇల్లరికం OK. 7732054195 [H-821205]

వైశ్య/50y/విడో/Govt.ప్రిన్సిపాల్ VRS, Own School/75 Acres Land/3L Income Monthly/కోట్ల ప్రాపర్టీ గల వధువుకు వరుడు కావలెను. 7032770546 [H-821205]

రజక/B.Tech/Govt.బ్యాంక్ మేనేజర్/ SBI/60,000/-PM/5'4" ఎత్తు/25 సం॥ల అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph: 8897459038, 7075953400 [HA-16264]

హిందూ మాదిగ / 28/5'4" / MBA/ 60,000/-PM / అందమైన వధువుకు తగిన వరుడు కావలెను. Ph : 7416094972 [HA-16264]

క్రిస్టియన్ మాదిగ/ఏకైక కుమార్తె/M.Sc/ Govt. బ్యాంక్ సర్వేయర్/MRO ఆఫీస్/ 48000/-PM/5'4"ఎత్తు/25 సం॥ల అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph: 6305007091 [HA-16264]

ఆర్యవైశ్య/21y/22y&23y&25y&26y&27y&28y&29y&30y&31y&33y&35y&36y&37y&39y&40y&41y&42y&43y&45y&47y&48y & 49y & 50y /కి. సుప్రజా గుప్తా " మా సేవ" (Since 1998) : Ph: 9291503949 [HA-16262]

రెడ్డి/విడో/35y డిగ్రీ 8 ఎకరాల పొలం సొంత ఇల్లు కలిగి పిల్లలు లేని వధువుకు వరుడు కావలెను (ఆస్తి కుల పట్టింపు లేదు) మీ ఫోటోలు వాట్సాప్‌లో సెండ్ చేయండి. 9885492498 [HA-16262]

★★

యాదవ:32 Yrs/5'.4"/B.Tech/ప్రభుత్వ ఉద్యోగినికి తగిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగి/ఆర్థిక స్తోమత గల వరుడు కావలెను. డైరెక్ట్ సంప్ర: 79974 86067, నో బ్రోకర్స్. [T-2337]

వేదికలు

శుభమస్తు మ్యారేజ్ బ్యూరో TM Est : 1995, గౌడ, ఈడిగ, శెట్టి బలిజ, 1st/ 2nd దేశ/విదేశ సంబంధాలకై సం॥ S.రాములు గౌడ్, లింగాల కాంప్లెక్స్, DSNR, Hyd. వ్యవస్థాపకులు: స్వర్గీయ S.శారదాగౌడ్, Ph: 8790690809 [H-8212054]

కమ్మ, కాపు, రెడ్డి & అన్ని కులాల దేశ విదేశ, డాక్టర్, సాఫ్ట్‌వేర్ & హై రిచ్ 1వ, 2వ, లేటు వధువు, వరుల కోసం సంప్ర. గద్దిపాటి ప్రభాకర రావు. BE. హైదరాబాద్. వాట్సాప్. 7893841849 [HA-16262]

బ్రాహ్మణ & పద్మశాలి పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profiles & నమ్మకమైన సంస్థ. * Srinivas. Ph: 8522047149 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16262]

కమ్మ, కాపు, రెడ్డి పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profiles & నమ్మకమైన సంస్థ. * Srinivas. Ph: 8522047149 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16262]

Divorcee & Widowed పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profiles & నమ్మకమైన సంస్థ. * Srinivas. Ph: 8522047149 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16262]

Christian పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profiles & నమ్మకమైన సంస్థ. * Shyam. Ph: 9949233422 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16262]

మాదిగ-మాల పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profiles & నమ్మకమైన సంస్థ. * Shyam. Ph: 9949233422 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16262]

జల వివాదాలపై కమిటీ ఏర్పాటుకు కసరత్తు

- 12 మంది సభ్యులతో కమిటీ
- సభ్యుల పేర్లు పంపాలని ఏపీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వాలకు సూచన

సాక్షి, అమరావతి: కృష్ణా, గోదావరి జలాల వినియోగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ మధ్య తరచూ తలెత్తుతున్న వివాదాల నేపథ్యంలో ఉన్నతస్థాయి కమిటీని నియమించేందుకు కేంద్రం కసరత్తు చేస్తోంది. గోదావరి, కృష్ణా బోర్డుల పరిధిని నిర్దేశిస్తూ 2021 జూలై 15న జారీ చేసిన గెజిట్ నోటిఫికేషన్ అమలుపై చర్చించి, వాటి పరిష్కారానికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై నివేదిక ఇచ్చేందుకు మొత్తం 12 మంది అధికారులతో ఈ కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించింది. ఒక్కో రాష్ట్రం నుంచి ఐదుగురు సభ్యులతోపాటు కేంద్రం తరఫున ఇద్దరు సభ్యులు ఈ కమిటీలో ఉంటారు. సభ్యులుగా నియమించాల్సిన వారి పేర్లు పంపాలని రెండు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలకు కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ ఇప్పటికే సూచించింది. కేంద్రం తరఫున ఈ కమిటీలో కేంద్ర జల్ శక్తి శాఖ సంయుక్త కార్యదర్శి ఆనంద్‌మోహన్, కేంద్ర జలసంఘం చైర్మన్ అతుల్‌జైన్‌ను సభ్యులుగా నియమించనున్నట్టు అధికార వర్గాలు వెల్లడించాయి. రెండు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాల నుంచి సభ్యుల పేర్ల జాబితా అందిన వెంటనే ఉన్నతస్థాయి కమిటీ ఏర్పాటు, అధ్యయనానికి విధి విధానాలు, నివేదిక ఇవ్వడానికి గడువు నిర్దేశిస్తూ కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేయనుంది. కృష్ణా, గోదావరి నదీ జలాల వినియోగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ మధ్య తరచూ వివాదాలు తలెత్తడానికి దారితీస్తున్న అంశాలపై అధ్యయనం చేసి, వాటికి అడ్డుకట్ట వేసేందుకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలు.. కృష్ణా, గోదావరి బోర్డుల గెజిట్ నోటిఫికేషన్ అమలే అజెండాగా గతనెల 16న ఢిల్లీలో రెండు రాష్ట్రాల సీఎంలతో కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ మంత్రి సీఆర్ పాటిల్ ఢిల్లీలో ఉన్నతస్థాయి సమావేశం నిర్వహించిన విషయం విదితమే. ఈ సమావేశంలో జల వివాదాల పరిష్కారానికి ఉన్నతస్థాయి కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు.

క్రెడిట్ కార్డు.. బకాయిలు.. బారెడు!

ఎడాపెడా వాడేస్తున్న ప్రజలు.. వాటిని తిరిగి చెల్లించలేక తీవ్ర అవస్థలు

దేశంలో ఒకప్పుడు సంపన్నులకే పరిమితమైన క్రెడిట్ కార్డులు.. ఇప్పుడు అందరికీ చేరువయ్యాయి. పెట్రోల్ కొట్టించాలన్నా, ఇంట్లో సరుకులు కొనాలన్నా, మెడిసిన్ తీసుకోవాలన్నా, షాపింగ్ చేయాలన్నా.. అవసరం చిన్నదైనా, పెద్దదైనా క్రెడిట్ కార్డులు తీసి ఎడాపెడా వాడేస్తున్నారు. తీరా బిల్లులు వచ్చాక వాటిని కట్టలేక తీవ్ర అవస్థలు పడుతున్నారు. ఇలా సకాలంలో క్రెడిట్ కార్డు బిల్లులు చెల్లించలేకపోవడం వల్ల దేశంలో బకాయిలు పెద్ద ఎత్తున పేరుకుపోతున్నాయి. 2025 మార్చి నాటికి దేశంలో ఏకంగా రూ.2.90 లక్షల కోట్ల క్రెడిట్ కార్డు బకాయిలు ఉన్నట్లు తేలింది. ఈ విషయాన్ని ప్రముఖ క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజెన్సీ 'సీఆర్ఐఎఫ్ హైమార్క్' నివేదిక వెల్లడించింది.

-సాక్షి, అమరావతి

దేశంలో మార్చి నాటికి రూ.2.90 లక్షల కోట్ల బకాయిలు

క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా రూ.21.09 లక్షల కోట్లు ఖర్చు చేసిన ప్రజలు

సీఆర్ఐఎఫ్ హైమార్క్ నివేదిక

నివేదికలోని అంశాలు..

- దేశంలో క్రెడిట్‌కార్డు లావాదేవీలు భారీగా పెరుగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది మార్చి నాటికి దేశంలో క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా రూ.21.09 లక్షల కోట్లు ఖర్చు చేశారు. గతేడాది కంటే క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా చెల్లింపులు 15 శాతం పెరిగాయి.
- అలాగే 2025 మార్చి ఒక్క నెలలోనే అన్ని కేటగిరీల్లో కలిపి రూ.34 వేల కోట్ల బకాయిలున్నాయి. మార్చికి సంబంధించి 91 రోజుల నుంచి 180 రోజుల కేటగిరీలో రూ.29,983 కోట్ల బకాయిలు ఉండటం గమనార్హం. దేశంలో క్రెడిట్ కార్డుదారులు ఎక్కువగా ఈ కేటగిరీకే మొగ్గు చూపుతున్నారు.
- గతేడాది 91 రోజుల నుంచి 180 రోజుల కేటగిరీలో 6.9 శాతం మంది బిల్లులు బకాయిపెట్టారు. ఈ ఏడాది వారు 8.20 శాతానికి పెరిగారు. ఇక 91 రోజుల నుంచి 360 రోజుల కేటగిరీలో సకాలంలో బిల్లులు చెల్లించనివారు 1.1 శాతానికి పెరిగారు.
- ఈ ఏడాది మే నెలలో భారతీయులు క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా రూ.1.89 లక్షల కోట్లు ఖర్చు చేశారు. అలాగే మే నాటికి దేశంలో యాక్టివ్ క్రెడిట్ కార్డుదారులు 11.11 కోట్ల మంది ఉన్నారు.

క్రెడిట్ కార్డు ఓ లైఫ్‌స్టైల్!

క్రెడిట్ కార్డు కలిగి ఉండటం ఆధునిక లైఫ్ స్టైల్‌గా మారిపోయింది. అందుకే దేశంలో క్రెడిట్ కార్డుదారుల సంఖ్య భారీగా పెరుగుతోంది. బ్యాంకులు, ఇతర ఆర్థిక సంస్థలు కూడా వివిధ ఆఫర్లతో ప్రజలను ఆకర్షించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. క్యాష్‌బ్యాక్‌లు, డిస్కౌంట్లు, రివార్డు పాయింట్లు, ఎయిర్‌పోర్టుల్లో ఫ్రీ లాంజ్ యాక్సెస్, నో కాస్ట్ ఈఎంఐ.. ఇలా వివిధ రకాల ఆఫర్లతో తమ వ్యాపారాన్ని విస్తరిస్తున్నాయి. దాంతో క్రెడిట్‌కార్డులు తీసుకోవడం ఆధునిక జీవనశైలిగా రూపాంతరం చెందుతోంది.

సకాలంలో చెల్లించకపోతే అంతే...

పాశ్చాత్య దేశాలతో పోలిస్తే మన దేశంలో క్రెడిట్‌కార్డు చాలా ఖరీదైన వ్యవహారం. నిర్ణీత సమయంలో బిల్లులు చెల్లించకపోతే వడ్డీల భారం భరించాల్సిందే. అటువంటి వారిపై వార్షిక వడ్డీ రేటు 42 శాతం నుంచి 46 శాతంగా ఉంది. బకాయిలు సకాలంలో చెల్లించకపోతే వారి క్రెడిట్ స్కోర్‌పైనా ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుంది. వారికి రుణాలు ఇచ్చేందుకు బ్యాంకులు సుముఖత చూపవు. క్రెడిట్ స్కోర్ సరిగ్గా లేనివారికి కొన్ని సంస్థలు ఉద్యోగాలు ఇచ్చేందుకు కూడా సమ్మతించట్లేదు. అందుకే క్రెడిట్ కార్డులను విచక్షణతో ఉపయోగించాలని.. నిర్ణీత వ్యవధిలో బిల్లులు చెల్లించాలని సీఆర్ఐఎఫ్ నివేదిక సూచించింది.

కరెంట్ షాక్‌తో విద్యార్థిపై హత్యాయత్నం

- బీసీ బాలుర హాస్టల్లో సీనియర్ల అఘాయిత్యం
- పల్నాడు జిల్లాలో ఘటన

కొట్టవద్దని వేడుకుంటున్న ఇంటర్ విద్యార్థి

దాచేపల్లి: కరెంట్ షాక్‌తో ఒక విద్యార్థిపై సీనియర్లు హత్యాయత్నానికి పాల్పడిన ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. వివరాల్లోకి వెళితే.. పల్నాడు జిల్లా, దాచేపల్లి మండలం శ్రీనగర్‌కి చెందిన ఒక విద్యార్థి నారాయణపురం ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో ఇంటర్ మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. దాచేపల్లికి చెందిన ఒక విద్యార్థి డిగ్రీ చదువుకుంటున్నాడు. ఈ నెల 7న జూనియర్ కళాశాలలో ఉన్న ఇంటర్ విద్యార్థిని డిగ్రీ విద్యార్థి ప్రభుత్వ బీసీ బాలుర వసతి గృహానికి పిలిపించి, అతన్ని బంధించి, తన స్నేహితులతో కలిసి తీవ్రంగా కొట్టాడు. ఒక దశలో కరెంట్ షాక్ పెట్టి ఇంటర్ విద్యార్థిని హత్య చేసేందుకూ ఉపక్రమించాడు. దాడి దృశ్యాలను ఫోన్‌లో చిత్రీకరించాడు. వారి నుంచి తప్పించుకున్న బాధిత ఇంటర్ విద్యార్థి తన తల్లిదండ్రులతో కలిసి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడంతో శనివారం ఈ ఘటన వెలుగులోకి వచ్చింది. విషయం జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి వెళ్లడంతో విచారణ చేపట్టాలని బీసీ వెల్ఫేర్ జిల్లా అధికారి శ్రీనివాసరావును ఆదేశించారు. మరో దివ్యాంగ విద్యార్థినిని కూడా అదే డిగ్రీ విద్యార్థి, అతడి స్నేహితులు హాస్టల్‌లోనే కొట్టినట్లు సమాచారం.

కాగా, బాధిత ఇంటర్ విద్యార్థి కుటుంబ సభ్యులు మాట్లాడుతూ వసతి గృహంలో ఇటువంటి ఘటనలు తరచూ జరుగుతూనే ఉంటున్నాయని పేర్కొన్నారు. దాడికి పాల్పడిన డిగ్రీ విద్యార్థి మత్తు పదార్థం సేవించి హాస్టల్లో ఉంటున్న విద్యార్థుల పట్ల అమానుషంగా వ్యవహరిస్తున్నాడని ఆరోపించారు. బీసీ బాలుర వసతి గృహానికి ఒక మహిళా వార్డెన్‌ని ఎలా ఉంచుతారని ప్రశ్నించారు.

ప్రేమ వ్యవహారమే కారణం: డీఎస్పీ జగదీష్

ఈ ఘటనకు ప్రేమ వ్యవహారమే కారణమని భావిస్తున్నట్లు గురజాల డీఎస్పీ జగదీష్ తెలిపారు. కేసు దర్యాప్తు జరుగుతోందన్నారు. దాడికి గురైన, దాడికి పాల్పడిన విద్యార్థులంతా మైనర్లేనన్నారు.

లిక్కర్ విషయంలో తప్పు చేసింది చంద్రబాబు ప్రభుత్వమే..!

- ఇప్పుడూ అదే రీతిలో వ్యవహరిస్తున్నారు
- మిథున్‌రెడ్డికి కనీస వసతులు కల్పించడం లేదు
- తిరుపతి ఎంపీ గురుమూర్తి ఆగ్రహం

మాట్లాడుతున్న తిరుపతి ఎంపీ గురుమూర్తి

రాజమహేంద్రవరం సిటీ: లిక్కర్ విషయంలో 2014–19 మధ్య తప్పు చేసింది చంద్రబాబు ప్రభుత్వమేనని, నేడు కూటమి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలపై అక్రమ కేసులు పెట్టి వేధిస్తున్నారని తిరుపతి ఎంపీ మద్దిల గురుమూర్తి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ రాజమహేంద్రవరం సిటీ కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. కేబినెట్ అనుమతి లేకుండా అప్పటి చంద్రబాబు ప్రభుత్వమే జీవోలు ఇచ్చిందన్నారు. ఇప్పుడు కూడా అదే రీతిలో వెళ్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. డిస్టిలరీలకు 8 శాతం ప్రివిలేజ్ ఫీజు తగ్గింపు, బార్లకు లైసెన్స్ రద్దు వంటివన్నీ అప్పటి చంద్రబాబు ప్రభుత్వ హయాంలోనే జరిగాయన్నారు. వారికి అనుకూలమైన ఐదారు డిస్టిలరీల నుంచి ఎక్కువ మద్యం కొనుగోలుకు అవకాశం కల్పించారన్నారు. వైఎస్ జగన్ చేసిన ప్రజాసంకల్ప యాత్రలో మద్యం గురించి మహిళలు మొర పెట్టుకున్నారన్నారు. ఆయన అధికారంలోకి వచ్చాక మద్యాన్ని కట్టడి చేసేందుకు ప్రభుత్వమే మద్యం షాపులు నిర్వహించిందని చెప్పారు. ప్రజల్లో వైఎస్సార్‌సీపీపై నమ్మకాన్ని పోగొట్టలేరని, ఆ నమ్మకంతోనే జగన్ ఎక్కడికి వెళ్లినా జనం తండోపతండాలుగా వస్తున్నారన్నారు. ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డికి జైలులో కనీస సౌకర్యాలు కల్పించకపోవడం, కోర్టు చెప్పినా పట్టించుకోకపోవడం దారుణమని ధ్వజమెత్తారు. చివరకు ఆయన సోదరి రాఖీ కట్టడానికి వచ్చినా అవకాశం ఇవ్వకపోవడం దుర్మార్గమని మండిపడ్డారు.

రాష్ట్రంలో వేలాదిగా బెల్టు షాపులు: మార్గాని భరత్

వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి, రాజమహేంద్రవరం మాజీ ఎంపీ మార్గాని భరత్‌రామ్ మాట్లాడుతూ, కూటమి పాలనలో రోడ్డు మీదే పర్మిట్ రూములు, వీధికో బెల్టు షాపు పెట్టి విచ్చలవిడిగా మద్యం విక్రయిస్తున్నారన్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేలాది బెల్టు షాపుల ద్వారా మద్యం ఏరులై పారుతోందన్నారు. రాజమహేంద్రవరం సిటీలోని 27 మద్యం దుకాణాల్లోనూ పర్మిట్ రూములున్నాయన్నారు. రెండేళ్లకు మద్యం పాలసీ రూపొందించాక, మధ్యలో కమీషన్లు పెంచడమేమిటో అర్థం కావడం లేదని, ఇది పెద్ద స్కామ్ అని అన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీకి సంబంధం లేని మద్యం కేసులో రకరకాలుగా వ్యవహారం నడిపిస్తున్నారని ఆయన ధ్వజమెత్తారు. 'ఫామ్‌హౌస్‌లో దొరికిన డబ్బును ఏసీబీ కోర్టులో పెట్టాలి కదా.. కోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చేవరకూ ఆగాలి. ఈలోగా వెంటనే బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయడంలో ఆంతర్యమేమిటి' అని ప్రశ్నించారు.

టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బర్త్‌డే.. డబ్బులిస్తేనే కోప'రేషన్'

అనంతపురంలో రేషన్ డీలర్ల సంఘం నాయకుల దందా

- ఎమ్మెల్యే దగ్గుపాటి ప్రసాద్ పుట్టినరోజున ఫ్లెక్సీల కోసమంటూ వసూళ్లు
- ఒక్కో డీలర్ నుంచి రూ.5 వేలు డిమాండ్
- ఇవ్వకుంటే దుకాణం తీయించేస్తామని బెదిరింపులు
- వంద షాపుల నుంచి రూ.ఐదు లక్షలు వసూలుకు ప్లాన్

అనంతపురం అర్బన్: అధికార పార్టీ నాయకుల్లో కొందరి 'రూటే' సెప'రేటు'! డబ్బులు దండుకునే విషయంలో వారికి తరతమ భేదం ఉండదు. తాజాగా ఇలాంటి తంతు రేషన్ డీలర్ల విషయంలో చోటు చేసుకుంది. అనంతపురం అర్బన్ టీడీపీ ఎమ్మెల్యే దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వర ప్రసాద్ పుట్టినరోజును పురస్కరించుకుని రేషన్ డీలర్ల సంఘం నాయకులు వసూళ్లకు తెరలేపారు. డీలర్ల తరఫున ఎమ్మెల్యేకు పుట్టిన రోజు శుభాకాంక్షలు తెలుపుదామని, ఇందులో భాగంగా ఫ్లెక్సీల ఏర్పాటుకు ఒక్కొక్క డీలర్ రూ.5 వేల చొప్పున ఇవ్వాలని డీలర్ల సంఘానికి చెందిన కొందరు నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. అనంతపురం అర్బన్ పరిధిలో మొత్తం 136 చౌక డిపోలు ఉన్నాయి. ఇందులో కనీసం వంద షాపుల నుంచి రూ.5 లక్షలు వసూలు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు సమాచారం. తాము చెప్పినంత ఇవ్వకపోతే ఎమ్మెల్యేకు చెప్పి దుకాణం తీయించేస్తామంటూ బెదిరింపులకు దిగినట్లు పలువురు డీలర్లు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

దుకాణం ఉండాలంటే రూ.లక్ష!

ఎమ్మెల్యే బర్త్‌డే పేరిట వసూళ్ల సంగతి ఒక ఎత్తయితే... డీలర్‌షిప్ మీకే కొనసాగాలంటే రూ.లక్ష ఇవ్వాలంటూ డిమాండ్ చేస్తూండడం మరొక ఎత్తు. లేదంటే ఎమ్మెల్యేకు చెబుతామని, స్టోరు వేరే వారికి ఇప్పిస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. దీంతో భయపడిన కొందరు డీలర్లు ఇప్పటికే రూ.లక్ష చొప్పున, మరికొందరు రూ.50 వేలు, రూ.60 వేలు, రూ.75 వేలు..ఇలా చెల్లించుకున్నట్లు తెలిసింది. స్వయాన డీలర్ల సంఘం నాయకులే కొందరు దళారుల అవతారమెత్తి ఎమ్మెల్యే పేరిట వసూళ్లకు తెగబడడాన్ని పలువురు జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారు. ముడుపుల రూపంలో సమర్పించుకున్న డబ్బును సర్దుబాటు చేసుకునేందుకు బియ్యం, ఇతర సరుకులను 'పక్కదారి' పట్టించక తప్పడం లేదని కొందరు డీలర్లు చెబుతున్నారు. ఎమ్మెల్యే పేరిట సదరు నాయకులు ఇప్పటికే పెద్దమొత్తంలో డబ్బు వసూలు చేశారని, తాము ఏమి చేసినా ఎమ్మెల్యేకు చెప్పేస్తామంటుండడంతో తమ గోడు ఎవరికి చెప్పుకోవాలో అర్థం కావడం లేదని వాపోతున్నారు. బయటకు చెబితే ఏ సమస్యల్లో ఇరికిస్తారోనని పలువురు డీలర్లు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

మనిషి మెదడు వృద్ధాప్యంలో కుచించుకుపోతుంది. జ్ఞాపకశక్తి సన్నగిల్లుతుంది. అయినప్పటికీ, 'సూపర్ ఏజర్స్' అని శాస్త్ర పరిశోధకులు పేర్కొంటున్న కొందరిలో అలా జరగటం లేదు! ఎనభై ఏళ్ల వయసు దాటినా, వారి మెదడు చురుగ్గా పనిచేస్తుంటుంది. మనుషుల్ని చక్కగా గుర్తు పడతారు. 30 ఏళ్ల క్రితం నాటి జ్ఞాపకాలు సైతం చెరిగిపోకుండా ఉంటాయి. అల్జైమర్స్‌తో వచ్చే మతిమరుపు, విశ్లేషణాత్మక శక్తి తగ్గడం వంటివి వారిలో లేవు. అసలు ఇదెలా సాధ్యం?! ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా చికాగోలోని నార్త్‌వెస్టర్న్ యూనివర్శిటీ పరిశోధకురాలు టామర్ గెఫెన్ పలు ఆసక్తికరమైన విషయాలను వెల్లడించారు. అల్జైమర్స్ అసోసియేషన్ జర్నల్. 'అల్జైమర్స్ - డిమెన్షియా' తన తాజా సంచికలో ఆ వివరాలను ప్రచురించింది.

- సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

సూపర్ ఏజర్.. వీళ్ల జ్ఞాపకశక్తీ సూపర్

అదృష్టమా? జన్యువులా?!

జన్యువులు.. దీర్ఘాయుషు, వృద్ధాప్యం, కణాల మరమ్మత్తు, జ్ఞాపకశక్తి వంటి అనేక అంశాలలో కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తాయి. కానీ, సూపర్ ఏజర్‌లలో వారి అద్భుత జ్ఞాపకశక్తికి కారణం జన్యువులో, అదృష్టమో తేల్చుకోలేకపోయింది గెఫెన్ బృందం. ఇది తేల్చడానికి మరికొన్ని పరిశోధనలు, మరికొంత సమయం అవసరం కావచ్చు.

సూపర్ ఏజర్‌ల ప్రత్యేకతలు

టామర్ గెఫెన్ బృందం సూపర్ ఏజర్‌లలో ప్రధానంగా ఈ కింది లక్షణాలను, స్వభావాలను గుర్తించింది.

- సామాజిక సంబంధాలలో మెరుగ్గా ఉన్నారు.
- కమ్యూనిటీ పనులలో చురుగ్గా పాల్గొంటున్నారు.
- స్నేహాలకు, బంధాలకు విలువిస్తున్నారు
- స్వేచ్ఛ, స్వతంత్ర భావన కనిపించాయి.
- సలహాలు అడగరు. తామే నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు.
- తమకు ఇష్టమైనట్లు జీవిస్తున్నారు.

టామర్ గెఫెన్.. చికాగోలోని నార్త్‌వెస్టర్న్ యూనివర్శిటీకి అనుబంధంగా ఉన్న 'మెసులమ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫర్ కాగ్నిటివ్ న్యూరాలజీ అండ్ అల్జైమర్స్ డిసీజ్' విభాగంలోని 'సైకియాట్రి అండ్ బిహేవియరల్ సైన్సెస్'లో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్‌గా పని చేస్తున్నారు. నార్త్‌వెస్టర్న్ యూనివర్శిటీ 'సూపర్ ఏజింగ్ ప్రోగ్రామ్'లో ఆమె బృందం పరిశోధనలు నిర్వహిస్తోంది. ప్రస్తుతం ఆ ప్రోగ్రామ్‌లో 113 సూపర్ ఏజర్‌లపై అధ్యయనం జరుగుతోంది. వీరిలో 80 మంది సూపర్ ఏజర్‌లు.. గత 25 ఏళ్లలో ఈ కార్యక్రమానికి తమ మెదడు కణజాలాన్ని విరాళంగా ఇచ్చారు. ఆ కణజాలాలపై జరిగిన పరిశోధనలు తాజాగా మెదడు గురించి కొన్ని అద్భుతమైన ఆవిష్కరణలు చేశాయి. విశేషం ఏమిటంటే ఈ సూపర్ ఏజర్‌లలో గుండె జబ్బులు, మధుమేహం ఉన్నవారు కూడా ఉండటం!

300 మందిపై పరిశోధన

నార్త్‌వెస్టర్న్ కార్యక్రమంలో సూపర్ ఏజర్‌గా ఉండటానికి, ఒక వ్యక్తి 80 ఏళ్ల పైబడి ఉండాలి. మంచి గ్రాహకశక్తి కలిగి ఉండాలి. రోజువారీ సంఘటనలను, వ్యక్తిగత చరిత్రను గుర్తుంచుకునే సామర్థ్యం ఉండాలి. 50 లేదా 60 ఏళ్ల వయసులోని సాధారణ వ్యక్తుల కంటే కూడా మెరుగైన ధారణ శక్తి ఉండాలి. అలాంటి వారిలో గత 25 ఏళ్లలో 300 సూపర్ ఏజర్‌లపై గెఫెన్ బృందం అధ్యయనం జరిపింది.

పెద్దవిగా... ఎంటోర్హినల్ కార్టెక్స్!

సూపర్ ఏజర్ మెదడులోని 'ఎంటోర్హినల్ కార్టెక్స్'లోని కణాలు పెద్దవిగా, ఆరోగ్యకరంగా ఉన్నాయి. జ్ఞాపకశక్తి, అభ్యాసానికి శక్తి జనింపజేసే ప్రాంతమే ఈ ఎంటోర్హినల్ కార్టెక్స్. ఇవి హిప్పోక్యాంపస్‌తో ప్రత్యక్ష సంబంధాలను కలిగి ఉంటాయి. అల్జైమర్స్ వ్యాధి ప్రభావం మెదడులో మొదట ఎంటోర్హినల్ కార్టెక్స్ పైనే పడుతుంది. అయితే ఆ కార్టెక్స్ సూపర్ ఏజర్‌లలో బలంగా ఉంది. కార్టెక్స్‌లోని కణాల ప్రతి పొర కూడా భారీగా, బొద్దుగా, చెక్కుచెదరకుండా ఉంది.

ఎనభై దాటినా యాభైలో ఉన్నట్లే!

ఏళ్ల నాటి సంగతులూ మర్చిపోలేదు

మెదడా, లేక మంత్ర తంత్రమా!

పాతికేళ్లుగా శాస్త్రవేత్తల పరిశోధనలు

తక్కువగా... మైక్రోగ్లియా కణాలు!

గెఫెన్ బృందం సూపర్ ఏజర్స్ మెదడులోని నొప్పి, వాపునకు ప్రభావితం అయ్యే కణ వ్యవస్థను కూడా పరిశీలించింది. వారిలో మెదడు పని చేయటానికి అవసరమైన మైక్రోగ్లియా కణాలు తక్కువ క్రియాశీలకంగా ఉన్నాయి. అంటే మైక్రోగ్లియా స్థాయిలు సూపర్ ఏజర్‌లలో 30, 40, 50 ఏళ్ల వ్యక్తులలో ఉన్నట్లే తక్కువగా ఉన్నాయి. దీనర్థం సూపర్ ఏజర్‌ల మెదడులో వ్యాధికారకాలు తక్కువగా ఉన్నాయని.

మందంగా.. సింగ్యులేట్ కార్టెక్స్!

యాభై, అరవై ఏళ్ల వారితో పోల్చి చూసినప్పుడు ఏకాగ్రతకు, ప్రేరణకు, గ్రాహ్యతకు కారణమైన 'సింగ్యులేట్ కార్టెక్స్' అనే మెదడు నిర్మాణం సూపర్ ఏజర్‌లలో మందంగా ఉండటాన్ని పరిశోధకులు గమనించారు. అలాగే, మెదడులో జ్ఞాపకశక్తికి కేంద్రమైన హిప్పోక్యాంపస్‌లోని 'టౌ టాంగిల్స్', తక్కిన వారితో పోల్చినప్పుడు సూపర్ ఏజర్‌లలో మూడు రెట్లు తక్కువగా ఉన్నట్లు గుర్తించారు. టౌ అనేది ఒక ప్రొటీన్. ఆ ప్రొటీన్ల అసాధారణ నిర్మాణం అల్జైమర్స్ ముఖ్య సంకేతాలలో ఒకటి. సూపర్ ఏజర్‌లలో టౌ టాంగిల్స్ తక్కువగా ఉన్నాయి కనుక వారి జ్ఞాపకశక్తి క్షీణించకుండా స్థిరంగా ఉంది.

రాష్ట్రంలో పాలన గాడి తప్పింది

- శాంతిభద్రతలు క్షీణించాయి
- పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల్లో గెలుపు కోసం అధికార దుర్వినియోగం
- పోలీసుల ప్రోత్సాహంతోనే వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీపై దాడి
- తిరిగి బాధితులపైనే ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసులు
- ఎన్ని అడ్డంకులు సృష్టించినా వైఎస్సార్‌సీపీ గెలుపును ఆపలేరు
- శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స

ఎంవీపీకాలనీ: రాష్ట్రంలో పాలన పూర్తిగా గాడి తప్పిందని, శాంతిభద్రతలు క్షీణించాయని వైఎస్సార్‌సీపీ నేత, శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ ధ్వజమెత్తారు. విశాఖలోని తన క్యాంపు కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. పులివెందుల జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల్లో గెలుపు కోసం కూటమి ప్రభుత్వం అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడటంతో పాటు.. వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులపై దాడులు, అక్రమ కేసులు బనాయిస్తోందని మండిపడ్డారు. ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ విడుదల చేశాక పోలింగ్ కేంద్రాలను మార్చడం రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎప్పుడూ జరగలేదన్నారు. పులివెందులలో పోలీసులు, టీడీపీ నేతలతో కలిసి పనిచేస్తున్నారని, వారికి రక్షకులుగా మారారని, పోలీసుల ప్రోత్సాహంతోనే ఎమ్మెల్సీ రమేష్‌యాదవ్‌పై దాడులు జరిగాయని ఆరోపించారు. ఈ ఘటనలో బాధితుల పైనే ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు నమోదు చేయడం కూటమి అకృత్యాలకు నిదర్శనమన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం ఎన్ని అడ్డంకులు సృష్టించినా, కుతంత్రాలు చేసినా జెడ్పీ ఎన్నికల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ గెలుపును ఆపలేరని బొత్స స్పష్టం చేశారు.

వివేకా హత్య కేసులో నిజాలను ఎందుకు నిగ్గు తేల్చడం లేదు?

గత ప్రభుత్వంలో అవినీతి, అక్రమాలు జరిగిపోయాయంటూ నానా యాగీ చేసిన కూటమి పార్టీలు గత 14 నెలల పాలనలో రాష్ట్రంలో జరిగిన అవినీతి, అక్రమాలపై నివేదిక రూపొందించాలన్నారు. ధైర్యముంటే వైఎస్సార్‌సీపీ గత ఐదేళ్ల పాలనకు, కూటమి 14 నెలల పాలనను బేరీజు వేయాలని, క్రైమ్ రిపోర్ట్ రూపొందించాలని డిమాండ్ చేశారు. విశాఖ కేజీహెచ్‌లో హార్ట్ ఆపరేషన్లు నిలిచిపోవడం రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాస్పత్రుల పనితీరుకు అద్దం పడుతోందన్నారు. ప్రభుత్వ పాలన లోపభూయిష్టంగా ఉండటంతో అధికారులు లంచావతారులుగా మారుతున్నారని, ఇటీవల ఓ అధికారి రూ.5 కోట్లు లంచం డిమాండ్ చేయడమే దీనికి నిదర్శనంగా చెప్పారు. వైఎస్ వివేకానందరెడ్డి హత్యను తొలి నుంచీ సీఎం చంద్రబాబు రాజకీయంగా వాడుకుంటున్నారని చెప్పారు. అధికారంలోకి వచ్చి 14 నెలలవుతున్నా ఆ హత్యపై నిజాలను ఎందుకు నిగ్గుతేల్చలేదని ప్రశ్నించారు. చిత్తశుద్ధి ఉంటే దోషులకు శిక్షపడేలా చర్యలు తీసుకోవాలని బొత్స డిమాండ్ చేశారు.

హైవేలపై రాఖీ రద్దీ

హైదరాబాద్: వరుస సెలవులతోపాటు రాఖీ, బోనాల పండుగల నేపథ్యంలో హైదరాబాద్ నుంచి భారీ సంఖ్యలో ప్రజలు స్వస్థలాలకు బయలుదేరటంతో ప్రధాన రహదారులపై వాహనాల రద్దీ తీవ్రమైంది. హైదరాబాద్ – విజయవాడ జాతీయ రహదారిపై యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్ మండలం పంతంగి టోల్‌ప్లాజా వద్ద వాహనాల రద్దీ శనివారం రాత్రి వరకు కొనసాగింది. విజయవాడ మార్గంలో టోల్‌ప్లాజా వద్ద అర కిలోమీటర్ వరకు ట్రాఫిక్ జామ్ అయింది.

బీబీనగర్ మండలం గూడూరు టోల్‌ప్లాజా వద్ద వరంగల్ వైపు బారులుదీరిన వాహనాలు

హైదరాబాద్ – వరంగల్ జాతీయ రహదారిపై బీబీనగర్ మండలం గూడూరు టోల్‌ప్లాజా వద్ద కూడా వాహనాలు పెద్ద సంఖ్యలో బారులు తీరాయి.

క్లుప్తంగా...

ప్రైవేటు స్కూళ్లల్లో ఉచిత ప్రవేశాలకు అవకాశం

- ఆర్టీఈ కింద ఒకటో తరగతిలో అడ్మిషన్లు
- ఈనెల 12 నుంచి 20 వరకు దరఖాస్తులు

సాక్షి, అమరావతి: ఉచిత విద్యాహక్కు చట్టం -2009(ఆర్టీఈ) కింద 2025-26 విద్యా సంవత్సరానికి గాను రాష్ట్రంలోని ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ఒకటో తరగతిలో ప్రవేశాలకు పాఠశాల విద్యాశాఖ అదనపు నోటిఫికేషన్‌ను విడుదల చేసింది. ప్రైవేటు స్కూళ్లల్లో 25 శాతం సీట్లు పేద విద్యార్థులకు కేటాయిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ చట్టం కింద ఇప్పటికే మేలో నోటిఫికేషన్ ఇవ్వగా, ఇప్పుడు రెండోసారి ప్రవేశాలకు అవకాశం కల్పిస్తూ శనివారం నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. అడ్మిషన్ల కోసం తల్లిదండ్రులు ఈనెల 12 నుంచి 20వ తేదీ వరకు http://cse.ap.gov.in వెబ్‌సైట్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఓబీసీల డిమాండ్ల సాధనకు జాతీయ స్థాయి పోరాటం

ఏపీ బీసీ సంక్షేమ సంఘం అధ్యక్షుడు శంకరరావు

సాక్షి, అమరావతి: ఓబీసీల డిమాండ్ల సాధనకు జాతీయ స్థాయిలో పోరాటాన్ని ఉధృతం చేయాలని గోవాలో జరిగిన 10వ జాతీయ ఓబీసీ మహాసభ దిశానిర్దేశం చేసిందని ఆంధ్రప్రదేశ్ బీసీ సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కేసన శంకరరావు తెలిపారు. 18 రాష్ట్రాల ఓబీసీ ప్రతినిధులు సమావేశానికి హాజరై పలు నిర్ణయాలు తీసుకున్నట్టు శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. 60శాతం ఉన్న ఓబీసీలకు కనీసం 18శాతం వాటా కూడా దక్కడం లేదని మహాసభ ఆవేదన వ్యక్తం చేసిందన్నారు. కుల గణన అనంతరం ఓబీసీల జనాభా దామాషా మేరకు విద్య, ఉద్యోగ, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాల్లో రాజ్యాంగబద్ధమైన అన్ని హక్కులు దక్కే వరకు జాతీయ స్థాయిలో పోరాటాలను కొనసాగించేలా మహాసభ తీర్మానించినట్టు పేర్కొన్నారు. కేంద్రంలో ప్రత్యేకంగా ఓబీసీ మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేయాలని, మండల్ కమిషన్ సిఫార్సులను ఆమోదించాలనే 12 ప్రధాన డిమాండ్లపై మహాసభ తీర్మానం చేసిందని శంకరరావు వివరించారు.

నేటి నుంచి బీజేపీ తిరంగా ర్యాలీలు

సాక్షి, అమరావతి: స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం సందర్భంగా ఆదివారం నుంచి 14వ తేదీ వరకు మండల, జిల్లా స్థాయిల్లో తిరంగా ర్యాలీలు నిర్వహించాలని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు పీవీఎన్ మాధవ్ పార్టీ నేతలకు సూచించారు. ఆయన శనివారం పార్టీ నేతలతో ఆడియో కాన్ఫరెన్స్‌లో మాట్లాడారు. స్థానిక స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల విగ్రహాలకు అంజలి ఘటించాలని సూచించారు. వీర మరణం పొందిన సైనికుల కుటుంబాలను పరామర్శించాలని చెప్పారు. ఆగస్టు 14వ తేదీ సాయంత్రం కొవ్వొత్తులతో మౌన ర్యాలీలు చేయాలన్నారు. కార్యక్రమాల్లో యువత, విద్యార్థులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలను భాగస్వామ్యం చేయాలని ఆదేశించారు. 13 నుంచి 15వ తేదీ వరకు జాతీయ జెండాలను తమ ఇళ్లపై ఆవిష్కరించాలని చెప్పారు.

రాజకీయాలను డబ్బే శాసిస్తోంది

- రాజకీయాల్లో వారసులకు ఎంత సంపాదించాలో నేర్పుతున్నారు
- యువతలో సామాజిక స్పృహ లేదు
- సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ

జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ దంపతులకు తెలుగు వైభవ పురస్కారం అందిస్తున్న ఎమ్మెల్యే బుద్ధప్రసాద్

అవనిగడ్డ: ఎన్నికల్లో ఎంత ఖర్చు పెడితే అంతకంటే ఎక్కువ రాబట్టుకునేలా నాయకుల తీరు ఉందని, రాజకీయాలను డబ్బు శాసిస్తోందని సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నూతలపాటి వెంకట రమణ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. మాజీ మంత్రి మండలి వెంకట కృష్ణారావు (ఎంవీకేఆర్) శత జయంతిని పురస్కరించుకుని... కృష్ణా జిల్లా అవనిగడ్డ గాంధీ క్షేత్రంలో శనివారం రాత్రి ఎంవీకేఆర్ తెలుగు వైభవ పురస్కారాన్ని జస్టిస్ ఎన్వీ రమణకు ప్రదానం చేశారు. ఈ సందర్భంగా జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ మాట్లాడుతూ ప్రజాసేవ డబ్బుతోనే ముడిపడి ఉందని, రాజకీయాల్లో సేవ చేసేవారు కరువయ్యారని, తాను ఎంత సంపాదిస్తే అంతకంటే ఎక్కువ సంపాదించాలని వారసులకు నేర్పిస్తున్నారని అన్నారు. సమాజాన్ని బాగు చేసేందుకు కాకుండా ప్రలోభాలకు లొంగి ప్రజలు ఓటు వేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. యువతలో సామాజిక స్పృహ కరువైందని, ఇంజినీరో, డాక్టరో అయి విదేశాలకు వెళ్లి తమ కుటుంబాలను బాగా చూసుకోవాలని అనుకుంటున్నారే గానీ సమాజం, పక్కవారి గురించి ఆలోచించడమే మర్చిపోయారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఎంవీకేఆర్ సమైక్యాంధ్ర ఉద్యమం చేస్తున్నప్పుడు విద్యార్థులమైన తాము జై ఆంధ్రా ఉద్యమానికి మద్దతిచ్చినట్లు జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ గుర్తుచేశారు.భాష లేకపోతే ఆ జాతి ఉండదని... తెలుగును పరిరక్షించుకోవాల్సిన అవసరం అందరిపై ఉందని జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ అన్నారు. తెలుగువారందరినీ ఏకం చేసి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు నిర్వహించిన మహానుభావుడు ఎంవీకేఆర్ అని, తెలుగు కోసం ఆయన ఎంతో కృషి చేశారని కొనియాడారు. జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ దంపతులను మండలి ఫౌండేషన్ అధ్యక్షుడు మండలి బుద్ధప్రసాద్, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు ఘనంగా సన్మానించి పురస్కారాన్ని అందించారు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల కుటుంబ సభ్యులకు జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ జ్ఞాపికలు ఇచ్చి సత్కరించారు. కార్యక్రమంలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కృష్ణమోహన్, మాజీ మంత్రులు దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు, పితాని సత్యనారాయణ, కళాకారుడు గుమ్మడి గోపాలకృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామికి పూజలు

మోపిదేవి: కృష్ణాజిల్లా మోపిదేవిలోని శ్రీ వల్లీదేవసేన సమేత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామిని శనివారం మాజీ సీజేఐ ఎన్వీ రమణ దర్శించుకున్నారు. వేద పండితులు స్వామివారికి ప్రత్యేక పూజలు, అభిషేకం నిర్వహించి తీర్థప్రసాదాలు అందజేశారు.

అన్నదమ్ముల 'ప్రాణ' బంధం

తమ్ముడి మృతిని తట్టుకోలేక ప్రాణాలు విడిచిన అన్న

చెన్నప్ప(ఫైల్)

భద్రప్ప(ఫైల్)

హొళగుంద: తమ్ముడు మృతిని జీర్ణించుకోలేని అన్న కూడా ప్రాణాలు విడిచాడు. కర్నూలు జిల్లా హొళగుంద మండల కేంద్రంలో శనివారం ఈ విషాదం చోటుచేసుకుంది. స్థానిక కోటవీధికి చెందిన చెన్నప్ప (75), భద్రప్ప(73) అన్నదమ్ములు. అన్నదమ్ములకు ఒకరంటే ఒకరికి అమితమైన ప్రేమ. మూడేళ్ల కిందట తమ్ముడు భద్రప్ప అనారోగ్యానికి గురై మంచం పట్టాడు. అన్న చెన్నప్ప రోజూ తమ్ముడి ఇంటికి వెళ్లి ఆరోగ్యంపై విచారించి వచ్చేవాడు. కాగా, ఏడాది కిందట చెన్నప్ప కూడా అనారోగ్యానికి గురై వైద్యం చేయించుకుంటున్నాడు. రోజూ తమ్ముడిని పరామర్శించడం మాత్రం ఆపలేదు. ఇదిలా ఉండగా, భద్రప్ప ఆరోగ్యం మరింత క్షీణించి శనివారం తెల్లవారు జామున ప్రాణాలు విడిచాడు. తమ్ముడి మరణ వార్త విన్న చెన్నప్ప ఒక్కసారిగా కుప్పకూలిపోయాడు. కొద్దిసేపటికే ప్రాణాలు విడిచాడు.

వాన.. వాన.. వెనక్కు!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ప్రాజెక్టుల కింద సాగవుతున్న శివారు ప్రాంతాలకు సాగునీరందక రైతులు పడరాని పాట్లు పడుతున్నారు.

12 జిల్లాల్లో లోటు వర్షపాతం..

జూన్ 1 నుంచి ఈ నెల 7వ తేదీ వరకు రాష్ట్రంలోని ఏ ఒక్క జిల్లాలోనూ సాధారణానికి మించి వర్షాలు పడలేదు. ఈ సీజన్‌లో 57.47 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం పడాలి. ఈ నెల 7వ తేదీ నాటికి 28.70 సెంటి మీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావాల్సి ఉండగా, ఇప్పటి వరకు 20.98 సెంటీమీటర్లు మాత్రమే నమోదైంది. దాదాపు 70 రోజుల్లో 26.89 శాతం లోటు వర్షపాతం నమోదైంది.14 జిల్లాల్లో సాధారణ, 12 జిల్లాల్లో 20–59 శాతం వరకు లోటు నెలకొంది. డాక్టర్ వైఎస్సార్ కడప, శ్రీకాకుళం, అల్లూరి సీతారామరాజు, అనకాపల్లి, కాకినాడ, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ, ఉభయ గోదావరి, ఎస్‌పీఎస్‌ఆర్ నెల్లూరు, శ్రీ సత్యసాయి, అన్నమయ్య, తిరుపతిజిల్లాలలో లోటు నుంచి తీవ్ర లోటు వర్షపాతం నమోదైంది. దాదాపు 360 మండలాల్లో లోటు వర్షపాతం కొనసాగుతోంది. 145 మండలాల్లో ఒకటి కంటే ఎక్కువ డ్రై స్పెల్స్ నమోదైనట్లు చెబుతున్నారు.

52 శాతం విస్తీర్ణంలో పంటలు

ఎగువ ప్రాంతాల్లో వర్షాల కారణంగా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లోకి నీరు చేరుతోంది. దీంతో ప్రధాన ప్రాజెక్టుల కింద సాధారణ సాగు నమోదైంది. అయితే ప్రాజెక్టుల్లో పుష్కలంగా నీరు ఉన్నప్పటికీ కాలువ శివారు భూములకు నీరందించలేని దుస్థితి నెలకొంది. వర్షాభావంతో చిన్న సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కింద నీరందక రైతులు తీవ్ర గడ్డు పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారు. రాష్ట్రంలో ఖరీఫ్ సాగు లక్ష్యం 86.47 లక్షల ఎకరాలు కాగా, 40.45 లక్షల ఎకరాల్లో (52 శాతం)మాత్రమే పంటలు సాగయ్యాయి. పొరుగున ఉన్న తెలంగాణలో కూడా ఇదే రీతిలో వాతావరణ పరిస్థితులు నెలకొన్నప్పటికీ నిర్దేశించిన లక్ష్యంలో 69.11 శాతం తొలిపంట సాగైంది. ప్రాజెక్టుల కింద వరి, పత్తి సాగు కాస్త సాధారణ స్థాయిలో సాగవుతోంది. రాష్ట్రంలో ఖరీఫ్‌లో వరి, వేరుశనగ, పత్తి పంటలే 80 శాతం విస్తీర్ణంలో సాగవుతాయి. ఆ తర్వాత చెప్పుకో తగ్గ స్థాయిలో కందులు, మొక్కజొన్న పంటలు సాగవుతాయి. అలాంటిది ఈ ఏడాది వరి సాగు లక్ష్యం 38.87 లక్షల ఎకరాలు కాగా, 20 లక్షల ఎకరాల్లోనే వేశారు. పత్తి సాగు లక్ష్యం 14.10 లక్షల ఎకరాలు కాగా, 8 లక్షల ఎకరాల్లో సాగైంది. తర్వాత కందులు 3.42 లక్షల ఎకరాల్లో, మొక్కజొన్న 2.92 లక్షల ఎకరాల్లో వేశారు.

రైతుల్ని చంద్రబాబు ముంచింది ఇలా..

ఒక్క ఏడాదిలో నష్టం ఇలా	(రూ.కోట్లలో)
మద్దతు ధర కంటే తక్కువకు అమ్ముకోవడంతో	15,000
తొలి ఏడాది అన్నదాత సుఖీభవ అందక	10,717
పంటల బీమా అందక (2024 ఖరీఫ్)	1,200
పంటల బీమా అందక (2023 ఖరీఫ్)	1,385
పంట నష్టపరిహారం అందక	568
సున్నా వడ్డీ రాయితీ అందక	185
సబ్సిడీ విత్తనాల్లో కోత, ఎరువులు, మందుల కొనుగోలుకు అదనపు ఖర్చు	1,500
మొత్తం	30,555

ఆశలు సన్నగిల్లిన వేరుశనగ

24 శాతం మించి సాగవని పంట

ఖరీఫ్‌లో వరి తర్వాత వర్షాధారం కింద ఎక్కువగా సాగయ్యే పంట వేరుశనగ. రాయలసీమ జిల్లాల్లో ప్రధాన పంట. కానీ, ఈ ఏడాది పావు వంతు కూడా సాగవలేదు. ఇదొక్క ఉదాహరణ చాలు.. పరిస్థితి ఎంత దయనీయంగా ఉందో అర్థం చేసుకోవడానికి. రాయలసీమలో 70–80 శాతం విస్తీర్ణంలో పండించే పంట వేరుశనగనే. ఈ ఏడాది లక్ష్యం 14.30 లక్షల ఎకరాలు కాగా, 3.30 లక్షల ఎకరాల్లో (24 శాతం) మాత్రమే సాగైంది. నిరుటి కంటే (6.87 లక్షల ఎకరాలు) కూడా ఇది దాదాపు సగమే కావడం గమనార్హం. సాధారణంగా జూలై నెల దాటితే వేరుశనగ వేసేందుకు రైతులు ముందుకురారు. ప్రధానంగా అనంతపురం, కర్నూలు, శ్రీ సత్యసాయి, అన్నమయ్య, చిత్తూరు జిల్లాల్లో ఎక్కువగా సాగయ్యే వేరుశనగ పంట ఈ సారి జాడ లేకుండా పోయింది. దాదాపు ఏడు జిల్లాల్లో సెంటు భూమిలో కూడా వేరుశనగ విత్తలేదు. నంద్యాలలో మాత్రమే 57 శాతం విస్తీర్ణంలో సాగైంది. చిత్తూరు, అన్నమయ్య జిల్లాల్లో 8, వైఎస్సార్ కడపలో 15, శ్రీ సత్యసాయిలో, అనంతపురంలో 27, తిరుపతిలో 31, పల్నాడులో 17, ప్రకాశంలో 21 శాతం మేర పంట వేశారు. నంద్యాలలో వర్షాభావ పరిస్థితులతో పంట ఎండిపోయింది. వేరుశనగ సాధారణ విస్తీర్ణంలో కూడా సాగవకపోతే తీవ్రమైన పశుగ్రాసం కొరత ఏర్పడుతుంది. పాడి మీద ఆధారపడే చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఇబ్బందికర పరిస్థితులు వస్తాయి.

నిరుడు గిట్టుబాటు దూరం..

ఈసారి మిరపకు దూరం

కూటమి ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యంతో నిరుడు గిట్టుబాటు ధర లేక తీవ్ర నష్టాలను చవిచూసిన మిరప రైతులు ఈ సారి ఆ పంట వేసేందుకు ముందుకురాని పరిస్థితి. సాధారణంగా ఖరీఫ్‌లో 5–6 లక్షల ఎకరాల మధ్య మిరప సాగవుతుంది. ఈసారి లక్షన్నర ఎకరాలు దాటే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. మొత్తంగా చూస్తే చూస్తే ఏ ఒక్క జిల్లాలోనూ 40 శాతం విస్తీర్ణంలో కూడా పంటలు సాగవని పరిస్థితి నెలకొంది. ప్రధానంగా అనకాపల్లిలో ఏడు శాతం, అన్నమయ్యలో 10 శాతం, చిత్తూరులో 12 శాతం, ప్రకాశంలో 14 శాతం, వైఎస్సార్ కడపలో 19 శాతం, బాపట్ల, పల్నాడు జిల్లాల్లో 21 శాతం, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాలో 29 శాతం, విజయనగరం జిల్లాలో 38 శాతం, అల్లూరి సీతారామరాజులో 41, గుంటూరులో 42 శాతం విస్తీర్ణంలో పంటలు సాగయ్యాయి.

20 శాతానికి పైగా లోటు వర్షపాతం నమోదైన జిల్లాలు

శ్రీకాకుళం	-24.02%
అల్లూరి సీతారామ రాజు	-30.67%
అనకాపల్లి	-21.14%
కాకినాడ	-22.19%
డా.బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ	-32.75%
తూర్పు గోదావరి	-22.65%
పశ్చిమ గోదావరి	-36.11%
శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు	-50.99%
శ్రీ సత్యసాయి	-29.49%
వైఎస్సార్ కడప	-42.19%
అన్నమయ్య	-21.61%
తిరుపతి	-23.73%

ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రణాళిక ఏదీ?

సీజన్ ప్రారంభమై రెండు నెలలైనా రాయలసీమ జిల్లాల్లో సగటున 20 శాతానికి మించి పంటలు సాగవలేదు. ఆగస్టులో కూడా ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే వర్షాధార జిల్లాల్లో పరిస్థితి మరింత దిగజారే ప్రమాదం ఉంది. ఈపాటికే ప్రభుత్వం ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రణాళికను ప్రకటించాలి. కానీ ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. సీఎం చంద్రబాబు కానీ, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు కానీ సమీక్ష చేసిన పాపాన పోలేదు.

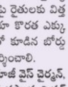
90 శాతం సబ్సిడీపై రైతులకు విత్తనాలివ్వాలి

కనీస వర్షాల్లేక ఖరీఫ్‌లో రైతులు తీవ్రమైన గడ్డు పరిస్థితి ఎదుర్కొంటున్నారు. 12 జిల్లాల్లో 20 శాతానికి పైగా లోటు వర్షపాతం నమోదవగా, 7 జిల్లాల్లో 10 శాతం లోటు వర్షపాతం నమోదైంది. తెలంగాణలో 69.11 శాతం పంటలు సాగైతే.. ఏపీలో 52 శాతం విస్తీర్ణంలోనే వేశారు. ప్రాజెక్టుల్లో పుష్కలంగా నీరున్నప్పటికీ శివారు భూములకు అందని పరిస్థితి నెలకొంది. వర్షాభావంతో వరి, పత్తి పంటలు దెబ్బతింటున్నాయి. తీవ్ర వర్షాభావం ఉన్న ప్రాంతాల్లో ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగు ప్రణాళికపై దృష్టిపెట్టాలి. 90 శాతం సబ్సిడీపై రైతులకు విత్తనాలు అందించాలి. యూరియా కొరత ఎక్కువగా ఉంది. వాస్తవ నిల్వలతో కూడిన బోర్డులను మండల స్థాయిలో ప్రదర్శించాలి.

– ఎంవీఎస్ నాగిరెడ్డి, మాజీ వైస్ చైర్మన్, ఏపీ వ్యవసాయ మిషన్

శివారు ప్రాంతాలకు సాగునీరందక రైతుల పాట్లు

గోదావరి, కృష్ణా ప్రాజెక్టుల్లో పుష్కలంగా సాగునీరు ఉంది. కానీ శివారు ప్రాంతాలకు మాత్రం పూర్తి స్థాయిలో సాగునీరందని పరిస్థితి నెలకొంది. సాగునీటి సరఫరా నిర్వహణలో ప్రభుత్వానికి ముందు చూపు కొరవడడంతో శివారు ప్రాంత రైతులు విత్తుకున్న పంటలను కాపాడుకునేందుకు పడరాని పాట్లు పడుతున్నారు.

– ఎం.హరిబాబు, రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి, ఏపీ కౌలురైతు సంఘం

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

ప్రకృతి ప్రేమికులకు స్వర్గధామం

అల్లూరు జిల్లా కేంద్రం పాడేరు పరిసర ప్రాంతాల్లో సహజసిద్ధ అందాలు ప్రకృతి ప్రేమికులకు కనువిందు చేస్తున్నాయి. ఎటు చూసినా ఎత్తయిన కొండలు, పచ్చని పొలాలు, చెట్లు, పొదలు, రకరకాల పూల మొక్కలతో ప్రకృతి సౌందర్యం అణువణువునా ఆకట్టుకుంతోంది. ఇక్కడి వాతావరణం పర్యాటకుల మనసులను మైమరపింపజేస్తోంది. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో చీకటి మబ్బులు, పొగమంచు అందాలు మంత్రముగ్ధులను చేస్తున్నాయి. – పాడేరు రూరల్

అమితమైన ప్రేమ అమ్మ. అంతులేని అనురాగం అమ్మ. అమ్మ ప్రాణం పోసి జీవమిస్తే.. ఆ ప్రాణానికి ఓ రూపు ఇచ్చి వ్యక్తిగతంగా వృద్ధిలోకి తెచ్చే వ్యక్తి నాన్న. ఈ ఇద్దరికీ దూరమై ఎంతోమంది చిన్నారులు అనాథలుగా మారిపోతున్నారు. అల్లారుముద్దుగా పెరగాల్సిన వారు దిక్కుమొక్కులేకుండా జీవిస్తున్నారు. అలాంటి వారు తమకూ అమ్మానాన్న కావాలని, అందరి పిల్లల్లా తామూ వారి ప్రేమకు నోచుకోవాలని ఎదురుచూస్తున్నారు.

అమ్మానాన్న కావాలి

- దత్తత కోసం అనాథ చిన్నారుల ఎదురుచూపులు
- చట్టప్రకారం జరిగితేనే దత్తత హక్కులు వర్తిస్తాయి
- బిడ్డను దత్తత ఇవ్వాలంటే తల్లిదండ్రుల సమ్మతి ఒక్కటే సరిపోదు
- ఏజెన్సీలు ఇష్టారాజ్యంగా ఇచ్చినా దత్తత హక్కులు వర్తించవు

సాక్షి ప్రతినిధి, అనంతపురం: ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లాలో అనాథ పిల్లలు ఆపన్న హస్తం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. వివాహేతర సంబంధాల కారణంగా చాలామంది గర్భం దాల్చడం, ప్రసవం కాగానే ముళ్లపొదల్లోనో, నిర్మానుష్య ప్రదేశాల్లోనూ పసికందులను వదిలి వెళుతున్న ఘటనలు ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. పేగు బంధాన్ని కాదనుకుని సమాజానికి భయపడి చేస్తున్న ఈ ఘటనలు కలచి వేస్తుంటాయి. కానీ ఇలాంటి పిల్లలను అక్కున చేర్చుకునేందుకు దత్తతకు ముందుకు రావాలనేది అందరి అభిప్రాయం.

దత్తత చట్టప్రకారమే జరగాలి..

దత్తత అనేది పుట్టగానే ఎవరి బిడ్డనో ఆ తల్లిదండ్రుల సమ్మతితో తెచ్చుకున్నంత మాత్రాన సరిపోదు. చట్ట ప్రకారమే జరగాలి. దత్తత కావాలనుకునే తల్లిదండ్రులు తమ పాన్‌కార్డు ద్వారా www.cara. nic. in (సెంట్రల్ అడాప్షన్ రిసోర్స్ అథారిటీ) వెబ్‌సైట్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. దీనికోసం దంపతులు పాన్‌కార్డు, ఆదాయ, వయస్సు, నివాస, వివాహ, ఆరోగ్య ధ్రువీకరణ పత్రాలతో పాటు దంపతుల ఫొటో వెబ్‌సైట్‌కు అప్‌లోడ్ చేయాలి. ఇవన్నీ అప్‌లోడ్ చేసిన తర్వాత ఏజెన్సీకి రూ.6 వేలు డీడీ సమర్పించాలి. ఇవన్నీ పూర్తయ్యాక 48 గంటల లోగా దంపతుల మొబైల్‌కు సమాచారం వస్తుంది. అనంతరం ఏజెన్సీకి వెళ్లి బిడ్డను రిజర్వు చేసుకోవచ్చు.

బిడ్డ నచ్చిన తర్వాత..

బిడ్డ నచ్చిన తర్వాత రిజర్వు చేసుకొని, రూ.40 వేలు ఏజెన్సీకి చెల్లించాలి. అన్ని ధ్రువపత్రాలు పరిశీలించిన తర్వాత బిడ్డను అప్పగిస్తారు. బిడ్డను పొందిన వారం రోజుల్లోగా దత్తతకు వచ్చిన డాక్యుమెంట్లన్నీ స్థానిక ఫ్యామిలీ కోర్టు లేదా జిల్లా మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో సమర్పించి దత్తతకు అధికారిక ఉత్తర్వులు పొందే అవకాశం ఉంటుంది. శిశు గృహతో పాటు సీసీఐ (చైల్డ్ కేర్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్)లో ఉన్న వారినీ దత్తత చేసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లాలో శిశుగృహాలు, బాలల సంరక్షణ సంస్థ(సీసీఐ)ల్లో ఉంటున్న దాదాపు వంద మంది చిన్నారులు దత్తత కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు.

రెండేళ్ల పాటు బిడ్డ పరిశీలన..

దత్తత తీసుకున్న దంపతులు బిడ్డను తీసుకెళ్లాక.. దత్తత ఏజెన్సీకి చెందిన ప్రతినిధి రెండేళ్ల పాటు బిడ్డను ప్రతి ఆరు మాసాలకోసారి పరిశీలిస్తారు. బిడ్డకేమైనా ఇబ్బందులున్నాయా, తల్లిదండ్రులు సరిగా చూసుకుంటున్నారా లేదా ఇవన్నీ పరిశీలించి జాతీయ దత్తత ఏజెన్సీ 'కారా'కు సమర్పిస్తారు.

ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లాలో దత్తత ఇలా..	
ఇండియాలోని వివిధ రాష్ట్రాలకు	
అబ్బాయిలు	48
అమ్మాయిలు	75
మొత్తం	123
విదేశీయులు దత్తత తీసుకున్నది	
అబ్బాయిలు	1
అమ్మాయిలు	8
మొత్తం	9
దత్తత కోసం వేచి ఉన్న దంపతులు	73
ఏటా దత్తత కోసం వచ్చే దరఖాస్తులు	25

శిశువుల పట్ల ఔదార్యం ఉండాలి

ఎంతోమంది అనాథ చిన్నారులు ఆసరా కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. చాలామంది సంతానం లేని జంటలు ఇలాంటి బిడ్డలను దత్తత తీసుకుని తల్లిదండ్రులు కావచ్చు. సంతానం లేకపోవడం శాపం కాదు.. దత్తత చేసుకోవడం ఒక వరం. శిశువుల పట్ల ఔదార్యం కలిగి ఉండాలి.

– తరిమెల రమణారెడ్డి, అమ్మ ట్రస్ట్ చైర్మన్

విశాఖలో

ఆటీన్ రాణులు

- భర్త ఫిర్యాదుతో వెలుగులోకి మహిళల 'చతుర్ముఖ పారాయణం'
- కుటుంబాన్ని పట్టించుకోకుండా మూడు ముక్కలాట
- సీపీకి ఫిర్యాదు చేసిన ఓ భర్త
- ఆరుగురు మహిళల అరెస్ట్.. రూ.22 వేలు స్వాధీనం

విశాఖ సిటీ: విశాఖ ఆటీన్ రాణులు పెరిగిపోతున్నారు. చతుర్ముఖ పారాయణంలో మునిగితేలుతున్నారు. పలువురు మహిళలు ఏకంగా పేకాట డెన్‌లు సైతం నిర్వహిస్తున్నారు. కుటుంబాలను సైతం పట్టించుకోకుండా మూడు ముక్కలాటలో నిమగ్నమైపోతున్నారు. తన భార్య పేకాట మత్తులో పడి తమను పట్టించుకోవడం లేదని ఒక భర్త నగర పోలీస్ కమిషనర్ డాక్టర్ శంఖబ్రత బాగ్చికి ఫిర్యాదు చేయడం హాట్ టాపిక్‌గా మారింది. మహిళామణుల జూద క్రీడ విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. దీంతో పోలీసులు ఆరుగురు మహిళలను అరెస్టు చేశారు. వారి నుంచి రూ.22 వేలు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

ఇళ్లే పేకాట డెన్‌లు

ఇప్పటి వరకు పేకాట ఆడుతూ పోలీసులకు చిక్కిన వారంతా మగవారే. కానీ ఇపుడు కాలం మారిపోయింది. అన్నింట్లోను సమానమే అన్నట్లు ముక్కలాటలోను జోరుమీద ఉన్నారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఒక గ్యాంగ్‌ను సిద్ధం చేసుకుంటున్నారు. జూద క్రీడకు ఎక్కడకు వెళ్లకుండానే ఇళ్లనే పేకాట డెన్లుగా మార్చేసుకుంటున్నారు. భర్తలను, పిల్లలను సైతం పట్టించుకోకుండా ముక్కలు విసిరే పనిలో బిజీగా ఉంటున్నారు. దీన్నే కొందరు ఆదాయ వనరుగా మార్చుకుంటున్నారు. ఇళ్లలో పేకాట నిర్వహణకు కమీషన్ సైతం తీసుకుంటున్నారు. కొన్ని అపార్టుమెంట్లలో జోరుగా పేకాట నిర్వహిస్తున్నారు.

ఆరుగురి అరెస్ట్

సీపీ ఆదేశాలతో పోలీసులు ఆ ఇంటిపై దాడులు చేశారు. లోపల పేకాట ఆడుతున్న ఆరుగురు మహిళలను అరెస్టు చేశారు. వారి నుంచి రూ.22 వేలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వీరిలో కొందరు కొన్నేళ్లుగా వివిధ ప్రాంతాల్లో నిత్యం పేకాట ఆడుతున్నట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకు ఇదే పనిలో ఉంటున్నట్లు తెలుసుకున్నారు. ఇటువంటి వారిపై పోలీసులు నిఘా పెట్టారు. వీరు ఎక్కడెక్కడ పేకాట నిర్వహిస్తున్నరన్న విషయంపై దృష్టి పెట్టినట్లు సమాచారం.

భార్య పేకాటపై భర్త ఫిర్యాదు

ఇప్పటి వరకు సీరియల్స్, సినిమాలు, ఫోన్లలో పడి భర్తలు, పిల్లలను పట్టించుకోని ఆడవారు ఉన్నట్లు వింటూ వస్తున్నాం. కానీ పేకాటలో పడి పిల్లలను, తనను పట్టించుకోవడం లేదన్న విషయం ఒక భర్త ఫిర్యాదుతో తాజాగా వెలుగులోకి వచ్చింది. అక్కయ్యపాలెం లలితానగర్ ప్రాంతంలో ఒక ఇల్లు పేకాట డెన్‌గా మారింది. ఆ ఇంటి గృహిణే ఈ జూద క్రీడకు లీడర్‌గా వ్యవహిరస్తోంది. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి మహిళలను రప్పించి ఆ ఇంట్లో నిత్యం మూడు ముక్కలాట ఆడిస్తోంది. భర్తను, పిల్లలను సైతం పట్టించుకోకుండా ఆటోలోనే మునిగితేలుతోంది. భర్త ఎన్నిసార్లు చెప్పినా పట్టించుకోలేదు. దీంతో విసుగెత్తిపోయిన భర్త ఇటీవల ఫోర్త్ టౌన్ సీఐ సత్యనారాయణ ఫిర్యాదు చేశారు. అతను పట్టించుకోకపోవడంతో నేరుగా నగర పోలీస్ కమిషనర్ డాక్టర్ శంఖబ్రత బాగ్చికి ఫిర్యాదు చేశారు. తన భార్య పేకాట కారణంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నట్లు తన గోడును విన్నవించుకున్నాడు. పేకాట డెన్‌గా మారిపోయిన తమ ఇంటిని మార్చాలని కోరారు. దీనికి స్పందించిన సీపీ విచారణ అనంతరం సీఐని బదిలీ చేశారు.

డి హీరేహాళ్ మండలం దొడగట్ట వద్ద సాగుచేసిన పత్తి (ఇన్‌సెట్) ఉద్దేహాళ్ వద్ద కోతకొచ్చిన పత్తి

పత్తి ధరలు పతనం

- క్వింటా రూ.8,400 నుంచి రూ.7,200కు డౌన్
- అన్నదాతల్లో మొదలైన ఆందోళన
- ఇప్పటికీ ఇళ్లల్లోనే పత్తి నిల్వలు

రాయదుర్గం: అనంతపురం జిల్లాలో పత్తి సాగు విస్తీర్ణం క్రమంగా పెరుగుతోంది. గత ఏడాది రబీలో వ్యవసాయ బోర్లు, హెచ్చెల్సీ ఆయకట్టు పరిధిలో 2,190 హెక్టార్లలో పత్తి సాగైంది. ప్రస్తుత ఖరీఫ్‌లో వర్షాభావ పరిస్థితుల కారణంగా వేరుశనగ సాగు తగ్గి.. పత్తి విస్తీర్ణం పెరిగింది. 13,695 హెక్టార్లలో పత్తి పంట పెట్టారు. రెండు నెలల క్రితం పంట కోతకొచ్చింది. అప్పట్లో పత్తి నాణ్యత ఆధారంగా క్వింటా ధర రూ.8000 నుంచి రూ.8,500 పలికింది. కొందరు రైతులు విక్రయించుకోగా, మరి కొందరు ఇంకో రెండు నెలల పాటు నిల్వ చేస్తే క్వింటా రూ.9 వేలకు పెరిగినపుడు అమ్ముకోవచ్చని ఆశించారు. అయితే పరిస్థితి తారుమారైంది. క్వింటా రూ.7200కు ధర పడిపోవడం రైతులను కలవర పెడుతోంది.

మార్కెట్ సదుపాయం కురువే..

జిల్లాలో పత్తి సాగు విస్తీర్ణం గణనీయంగా పెరుగుతున్నా సరైన మార్కెట్ సదుపాయం లేక రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. పత్తి అమ్ముకోవాలంటే కర్ణాటక రాష్ట్రం బళ్లారి, తుమకూరు ప్రాంతాల్లోని మిల్లులు, ఏఎంసీ మార్కెట్లపై ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. అక్కడ ఏ ధర నిర్ణయించినా సరే దానికే అమ్ముకోవాల్సి వస్తోంది. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని దళారులే ధర నిర్ణేతలుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఊళ్లలోనే ఇష్టారాజ్యంగా కొనుగోలు చేస్తూ రైతుల నడ్డి విరుస్తున్నారు. ప్రభుత్వం స్పందించి పత్తి కొనుగోలు కేంద్రాన్ని అందుబాటులోకి తేవాలని రైతులు, రైతు సంఘాల నాయకులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

మద్దతు ధరతో కొనాలి

ఈ ఏడాది పత్తికి ప్రారంభ ధర క్వింటాలు రూ.8500కు పైగా పలికినా.. ఆ తర్వాత తగ్గుముఖం పట్టింది. దీంతో ఏ మాత్రం గిట్టుబాటు కావడం లేదు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో ధరలు పడిపోవడంతోనే ఈ పరిస్థితి దాపురించింది. పెట్టుబడులు చూస్తే ఎకరాకు రూ.40 వేల వరకు పెరిగిపోయాయి. కనీసం క్వింటా పత్తి ధర రూ.10 వేల నుంచి రూ.12 వేలు పలికితేనే గిట్టుబాటు లభిస్తుంది. ప్రభుత్వమే కొనుగోలు కేంద్రం ఏర్పాటు చేసి మద్దతు ధరతో పత్తి కొనుగోలు చేయాలి. నా వద్ద 20 క్వింటాళ్ల పత్తిని నిల్వ చేశాను. ధర కోసం వేచి ఉన్నా.

– జగదీశ్వర్‌రెడ్డి, రైతు, ఉద్దేహాళ్

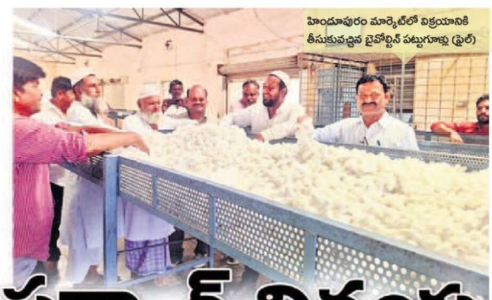
రైతులను ఆదుకోవాలి

పత్తి ధరలు తగ్గుముఖం పడుతున్నాయి. బళ్లారి మార్కెట్లో ఇష్టమొచ్చిన విధంగా ధరలు నిర్ణయిస్తున్నారు. కూటమి సర్కార్ మద్దతు ధరతో పత్తి కొనుగోలు చేయాలి. జిల్లా వ్యాప్తంగా పత్తి కొనుగోలు కేంద్రాలు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలి. నష్టపోతున్న రైతులను ప్రభుత్వం అన్ని విధాలా ఆదుకోవాలి.

– రామాంజినేయులు, రాయంపల్లి

పట్టు పరిశ్రమకు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం కరువైంది. పట్టు రైతుల సమస్యలను గాలికి వదిలేసింది. గత ప్రభుత్వం పట్టు రైతులకు అందించిన ప్రోత్సాహకాలు నిలిచిపోయాయి. ఎన్నికల ప్రచార సమయంలో పట్టు రైతులను ఆదుకుంటామని కూటమి పెద్దలు స్పష్టమైన హామీనిచ్చారు. అధికారం చేపట్టిన తర్వాత హామీ అమలు ఊసే లేకుండా పోవడంతో పట్టు రైతులు తీవ్ర ఇబ్బందుల్లో నలిగిపోతున్నారు. అయితే ప్రభుత్వం కరుణించకపోయినా.. మార్కెట్ మాత్రం అత్యవసర సమయంలో పట్టు రైతులను ఆదుకుంది. మార్కెట్‌లో కిలో బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్ల ధర రూ.700కు పైగా చేరుకుంది.

హిందూపురం మార్కెట్‌లో విక్రయానికి తీసుకువచ్చిన బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్లు (ఫైల్)

పట్టు వీడని సర్కార్ నిర్దయ

- పట్టు రైతులకు అందని ప్రోత్సాహకం
- అత్యవసర సమయంలో ఆదుకున్న మార్కెట్
- రూ.700 దాటిన కిలో బైవోల్టిన్ పట్టు గూళ్ల ధర
- మూడు రోజులుగా ధరల నిలకడ

మడకశిర: రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుంచి పట్టు రైతులకు ప్రోత్సాహక ధనం అందడం లేదు. ప్రభుత్వ పట్టు మార్కెట్లలో అమ్మిన బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్లు ప్రతి కిలోకు రూ.10 చొప్పున ప్రోత్సాహక ధనం అందాల్సి ఉంది. అయితే కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుంచి పట్టు రైతులకు పైసా కూడా ప్రోత్సాహక ధనం అందలేదు. పట్టు రైతులను ఆదుకోవాలని, ప్రోత్సాహక ధనం అందించాలంటూ పట్టు రైతులు పలుమార్లు విజయవాడకు వెళ్లి ధర్నాలు చేపట్టారు. అయినా ప్రభుత్వంలో చలనం రాలేదు. రూ.కోట్లల్లో ప్రోత్సాహక ధనం బకాయిలు పేరుకుపోవడంతో పట్టు రైతుల్లో ఆగ్రహం వ్యక్తమవుతోంది.

కరుణించిన 'మార్కెట్'

పట్టు రైతులను ఆదుకోవడంలో ప్రభుత్వం నిర్దయగా వ్యవహరిస్తూ వచ్చినా... అత్యవసర సమయంలో మార్కెట్ కరుణించింది. దీంతో పంట సాగుకు చేసిన అప్పుల భారం నుంచి బయటపడతామనే ధైర్యం పట్టు రైతుల్లో వ్యక్తమవుతోంది. ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్ల ధరలు పెరిగాయి. సత్యసాయి జిల్లా హిందూపురంలోని ప్రభుత్వ పట్టు గూళ్ల మార్కెట్‌లో ఈ నెల 6 నుంచి బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్ల ధర కిలో రూ.700 పైగా పలుకుతోంది. దీంతో జిల్లాలోని పట్టు రైతుల్లో హర్షం వ్యక్తమవుతోంది. గత మూడు నెలల్లో ఎన్నడూ రూ.700 మార్క్‌ను దాటలేదు. దీంతో నష్టాలు చవిచూడాల్సి వస్తోందని అప్పట్లో రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

కర్ణాటక మార్కెట్‌లోనూ ఆశాజనక ధరలు

కర్ణాటక మార్కెట్‌లోనూ పట్టుగూళ్ల ధరలు ఆశాజనకంగా ఉన్నాయి. కర్ణాటక ప్రాంతంలో రామనగర, శిడ్లగట్ట, చింతామణిలోని పట్టు గూళ్ల మార్కెట్లు ప్రధానమైనవి. జిల్లాలో గిట్టుబాటు ధరలేని సమయంలో సరిహద్దున ఉన్న మడకశిర, హిందూపురం, పెనుకొండ నియోజకవర్గాలోని పలువురు రైతులు తమ పట్టు గూళ్లను కర్ణాటకలోని మార్కెట్లకు తరలించేవారు. ప్రస్తుతం కర్ణాటక మార్కెట్‌లోనూ కిలో పట్టుగూళ్ల ధర రూ.700 మార్క్ దాటింది. ముఖ్యంగా రామనగర మార్కెట్‌లో ఈ నెల 6న కిలో పట్టు గూళ్లు రూ.811 ధర పలకడం విశేషం.

పెరిగిన పట్టుగూళ్ల ఉత్పత్తి

కొన్ని రోజులుగా వాతావరణంలో చోటు చేసుకున్న మార్పుల కారణంగా జిల్లాలో పట్టుగూళ్ల ఉత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగింది. హిందూపురం మార్కెట్‌కు ఈ నెల 6న 2,431 కిలోలు, 7న 2,112 కిలోలు, 8న 3,641 కిలోల బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్లను విక్రయానికి రైతులు తీసుకెళ్లారు. అలాగే కర్ణాటకలోని రామనగర మార్కెట్‌కూ భారీగా బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్లు చేరుతున్నాయి. అమ్మకానికి ఈ నెల 6న 22,173 కిలోలు, 7న 29,913 కిలోలు, 8న 24,590 కిలోల బైవోల్టిన్ పట్టుగూళ్లు అమ్మకానికి వచ్చినట్లు అక్కడి అధికారులు తెలిపారు.

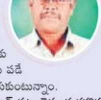
గత మూడు రోజులుగా హిందూపురం మార్కెట్‌లో పట్టుగూళ్ల ధరలు

తేదీ	కనిష్టం (కిలో)	గరిష్టం (కిలో)
6న	రూ.540	రూ.763
7న	రూ.551	రూ.760
8న	రూ.480	రూ.745

కర్ణాటకలోని రామనగర్ మార్కెట్‌లో పట్టుగూళ్ల ధరలు

తేదీ	కనిష్టం (కిలో)	గరిష్టం (కిలో)
6న	రూ.471	రూ.811
7న	రూ.412	రూ.793
8న	రూ.400	రూ.789

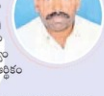
ధర పెరగడంతో బయటపడ్డాం

రైతులను ఆదుకునేందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. మార్కెట్‌లో బైవోల్టిన్ పట్టు గూళ్ల ధరలు పెరగడంతో కష్టాల నుంచి బయటపడినట్టైంది. లేకపోతే పంటల సాగుకు చేసిన అప్పులు తీర్చలేక నానా ఇబ్బందులు పడేవాళ్లం. ఈ ధరలు నిలకడగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాం.

– సోమ్‌కుమార్, పట్టు రైతు, మడకశిర

ప్రోత్సాహక ధనం అందించాలి

బైవోల్టిన్ పట్టు రైతులకు ప్రోత్సాహక ధనం అందలేదు. రూ.కోట్లల్లో ప్రోత్సాహక ధనం అందాల్సి ఉంది. ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరినా ఫలితం ఉండదు. రైతుల బాగోగులను కూటమి ప్రభుత్వం ఏమాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. పట్టు రైతులు ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

– వేమారెడ్డి, పట్టు రైతు, పాపసానిపల్లి, మడకశిర మండలం

శనివారం రాఖీ పౌర్ణమి సందర్భంగా తనకు రాఖీ కట్టిన బ్రహ్మకుమారీలు, కాంగ్రెస్ మహిళా శ్రేణులు, ఇతరులతో కలిసి గ్రూప్ ఫొటో దిగుతున్న ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి

దుర్గం గట్లు.. అభివృద్ధి చేస్తే ఒట్టు

శిలావస్థకు చేరిన కోట

- ఆనవాళ్లు కోల్పోతున్న చారిత్రక కట్టడం
- కాకతీయ రాజుల హయాంలో నిర్మాణం
- శిథిలావస్థకు చేరుకున్న శివాలయం
- పర్యాటకంగా అభివృద్ధి చేయాలంటున్న స్థానికులు
- అటకెక్కిన ఎమ్మెల్యే హామీ..

దమ్మపేట: భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా దమ్మపేట మండలం గుర్వాయిగూడెం గ్రామ శివారులోని దుర్గం గట్టుపై కాకతీయుల కాలంలో నిర్మించిన పలు కట్టడాలు, శ్రీ శంకరగిరి దుర్గేశ్వర స్వామి ఆలయం చరిత్రకు ఆనవాళ్లుగా ఉన్నాయి. కాకతీయుల చరిత్రను ఇనుమడింపజేసేలా ఉన్న ఈ కట్టడాలను ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోవడంతో శిథిలావస్థకు చేరుకున్నాయి. కాకతీయ రాజుల్లో చివరివాడైన ప్రతాపరుద్రుడు దుర్గం గట్టుపై పలు చారిత్రక కట్టడాలు, ఆలయాలు నిర్మించినట్టు చరిత్రకారులు చెబుతున్నారు. దాదాపు 20 ఎకరాలకు పైగా విస్తీర్ణం ఉన్న ఈ గట్టుపై.. క్రీ.శ.1289 – 1323 మధ్య కాలంలో శ్రీ శంకరగిరి దుర్గేశ్వర స్వామి ఆలయంతో పాటు గట్టు చుట్టూ శత్రుదుర్భేద్యమైన రాతికోట నిర్మించారు. నీటి సౌలభ్యం కోసం గట్టుపై ఆరు బావులు తవ్వి, వాటి లోపల రాతి కట్టడాలు నిర్మించారు. ఆ బావి నీటితోనే కాకతీయులు దుర్గేశ్వర స్వామికి అభిషేకం, అర్చన చేసేవారంటారు. గుట్టపై నిర్మించిన ధ్యాన మందిరాలు నేటికీ ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ మందిరాల్లో ఆనాడు కాకతీయ వంశీయులు ధ్యానం చేసేవారని తెలుస్తోంది. అక్కడి వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది. ముప్పయ్ సంవత్సరాల క్రితం వరకు కూడా దుర్గం గట్టుపై ఉన్న శివయ్యకు విశేష పూజలు చేసి, దీపధూప నైవేద్యాలు సమర్పించేవారు. మహా శివరాత్రి సందర్భంగా ఐదు రోజులపాటు ఇక్కడ జాతర నిర్వహించేవారు. కాకతీయుల చరిత్రకు తార్కాణంగా నిలిచే, ఈ గట్టును పర్యాటకంగా అభివృద్ధి చేయాలని ఈ ప్రాంత వాసులు కోరుతున్నారు.

సరైన మార్గం లేక..

దుర్గం గట్టు పైకి వెళ్లడానికి సరైన రవాణా మార్గం లేకపోవడంతో.. కాలక్రమేణా ఆలయ ప్రాభవం తగ్గిపోయింది. ఆలయానికి వెళ్లే భక్తుల సంఖ్య క్రమేపీ తగ్గిపోగా, నేటితరం వారికి దుర్గం గట్టు అంటే కూడా తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీంతో ఆలయం, కాకతీయుల చారిత్రక కట్టడాలు శిథిలావస్థకు చేరుకున్నాయి. ఇదే అదనుగా భావించిన కొందరు దుండగులు గట్టుపై.. గుప్త నిధుల కోసం పలుచోట్ల తవ్వకాలు జరిపారు. ఈ తవ్వకాలతో ఆలయంతో పాటు పలు రాతి కట్టడాలు ధ్వంసం కావడంతో.. పది సంవత్సరాల క్రితం మండల వాసులు తాత్కాలికంగా శివయ్యకు ఆలయం నిర్మించారు.

అమలుకాని ఎమ్మెల్యే హామీ

దుర్గం గట్టుపై ఆలయ పునర్నిర్మాణంతో పాటు కాకతీయుల కాలం నాటి చారిత్రక కట్టడాల ఆనవాళ్లను మెరుగుపరిచి, గట్టును పర్యాటక ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేస్తామని.. ఈ ఏడాది జనవరిలో ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల సమయంలో స్థానిక ఎమ్మెల్యే జారే ఆదినారాయణ హామీ ఇచ్చారు. గత జనవరిలో దుర్గమ్మ గట్టును సందర్శించిన ఎమ్మెల్యే.. గట్టుపై చారిత్రక ఆనవాళ్లను పరిశీలించారు. ఎన్నికల కోడ్ పూర్తి కాగానే సౌర విద్యుత్ సౌకర్యంతో పాటు, తాగునీటి కోసం బోరు కూడా ఏర్పాటు చేస్తానని ప్రకటించారు. నెలలు గడుస్తున్నా.. అభివృద్ధి పనులు మాత్రం ప్రారంభం కాలేదు.

కాకతీయుల కాలం నాటి శివలింగం

46 గట్టుపై చారిత్రక అనవాళ్లను పరిశీలిస్తున్న ఎమ్మెల్యే ఆదినారాయణ (పాత చిత్రం)

దుర్గం గట్టుపై నిర్మించిన రాతిబావి

రవాణా సౌకర్యం లేదు

దుర్గమ్మ గట్టు పైకి వెళ్లడానికి సరైన రవాణా మార్గం లేకపోవడంతో ఆలయ ప్రాధాన్యం మసకబారిపోతోంది. గట్టు పైకి వెళ్లడానికి సరైన మార్గం ఏర్పాటు చేస్తే, తిరిగి ఆలయానికి సందర్శకులు పెరుగుతారు. కాకతీయుల కాలం నాటి చారిత్రక కట్టడాలను కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం స్పందించి, ఆలయ అభివృద్ధికి పూనుకోవాలి.

– పాశం ప్రసాద్, గోపాలపురం, దమ్మపేట మండలం

చరిత్రను కాపాడుకోవాలి

ఓరుగల్లును పరిపాలించిన కాకతీయులు నిర్మించిన శ్రీ శంకరగిరి దుర్గేశ్వరస్వామి ఆలయ చరిత్ర, విశిష్టతను కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గట్టుపై ఉన్న ఆలయాన్ని గ్రామస్తుల సహకారంతో అభివృద్ధి చేయడం వ్యయ ప్రయాసలతో కూడుకున్న పని. దేవాదాయ, పర్యాటక శాఖల సహకారంతో దుర్గం గట్టును అభివృద్ధి చేసి, విద్యుత్, రవాణా, తాగు నీటి సౌకర్యాలను కల్పించాలి.

– విజయ మారుతి శర్మ, దమ్మపేట

వంటకు బకాయిల మంట

- పేరుకుపోయిన మధ్యాహ్న భోజనం కార్మికుల బిల్లులు
- ఐదారు నెలలుగా పెండింగ్‌లోనే వేతనాలు
- కార్మికులకు భారంగా మధ్యాహ్న భోజన పథకం నిర్వహణ
- కొన్ని పాఠశాలల్లో విద్యార్థులకు అందని కోడి గుడ్లు
- సమస్యలు పరిష్కరించకపోతే సమ్మెకు వెళ్తామంటున్న కార్మికులు

కొత్తగూడెం అర్బన్: మధ్యాహ్న భోజనం కార్మికుల బిల్లులు, వేతనాలు నెలల తరబడి పెండింగ్‌లో ఉంటున్నాయి. దీంతో అప్పు చేసి భోజనం వండి పెట్టాల్సి వస్తోందని, వడ్డీలు కట్టలేక అవస్థలు పడుతున్నామని కార్మికులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బిల్లులు సకాలంలో రాకపోవడంతో.. మెనూ ప్రకారం కూరగాయలు, ఆకుకూరల పప్పు, కోడి గుడ్డు భోజనంలో అందించలేకపోతున్నారు. బిల్లుల విడుదల కోసం 6, 7 తేదీల్లో మధ్యాహ్న భోజన పథకం కార్మికులు నిరసన దీక్షలు చేపట్టారు. ఆ రెండు రోజులు పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్నం భోజనం పెట్టకపోవడంతో.. విద్యార్థులు అవస్థలు పడ్డారు. బిల్లులు, వేతనాలు విడుదల చేయకపోతే.. సెప్టెంబర్ నుంచి నిరవధిక సమ్మె చేపడతామని కార్మికులు చెబుతున్నారు. అదే జరిగితే పాఠశాలల్లో విద్యార్థులు అర్ధాకలితో ఉండాల్సి వస్తుంది.

విద్యార్థులకు అందని కోడి గుడ్డు

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మెనూ ప్రకారం మధ్యాహ్న భోజనంలో పప్పు, ఆకుకూరలు, సాంబారు వడ్డించాలి. వారానికి రెండు సార్లు కోడిగుడ్డు అందించాలి. ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో గుడ్డు ధర రూ.7 ఉండగా, ప్రభుత్వం రూ.6 మాత్రమే చెల్లిస్తోంది. దీనివల్ల మధ్యాహ్న భోజన పథకం కార్మికులపై భారం పడుతోంది. ఫలితంగా జిల్లాలోని చాలా పాఠశాలల్లో కోడిగుడ్డును విద్యార్థులకు అందించడం లేదు. దీంతో విద్యార్థులు పౌష్టికాహారానికి దూరమవుతున్నారు. బిల్లులు చెల్లించకపోవడం వల్ల కూడా కొన్నిచోట్ల కోడిగుడ్డు వడ్డించడం లేదు. దీంతో కొన్ని పాఠశాలల్లో సాంబారుతోనే మధ్యాహ్న భోజనం పథకం కొనసాగిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది.

విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనం వడ్డిస్తున్న కార్మికులు (పాత చిత్రం)

బిల్లులు విడుదల చేయాలి

మధ్యాహ్న భోజన పథకం బిల్లులు నెలల తరబడి పెండింగ్‌లో ఉండటంతో అవస్థ పడుతున్నాం. కార్మికులు అప్పుల పాలవుతున్నారు. ప్రభుత్వం మార్కెట్ ధరలకు అనుగుణంగా బిల్లులు ఇవ్వాలి. సమస్యలు పరిష్కరించకపోతే సెప్టెంబర్ నుంచి నిరవధిక సమ్మెలోకి వెళ్తాం.

– సత్తెనపల్లి విజయలక్ష్మి, కార్యదర్శి, జిల్లా మిడ్డే మీల్స్ వర్కర్స్ యూనియన్

గత మార్చి నుంచి వేతనాలు పెండింగ్

జిల్లాలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో 2,150 మంది మధ్యాహ్న భోజన పథకం కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. వారికి నెలకు రూ.2 వేలు వేతనం ఇస్తుండగా, గత మార్చి నుంచి వేతనాలు చెల్లించలేదు. 9, 10వ తరగతులకు సంబంధించి జనవరి నుంచి కూరగాయలు, ఆకుకూరలు, గుడ్డు బిల్లులు నిలిచిపోయాయి. దీంతో కార్మికులు ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వడ్డీ భారంతో సతమతమవుతున్నారు. ప్రభుత్వం స్పందించి పెండింగ్ బిల్లులు చెల్లించాలని, వేతనాలు విడుదల చేయాలని మధ్యాహ్న భోజన కార్మికులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

శనివారం క్విట్ ఇండియా దినోత్సవం సందర్భంగా గాంధీ భవన్‌లో గాంధీ, నెహ్రూ చిత్రపటాల వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న పొన్నం, భట్టి, మహేశ్‌గౌడ్, వీహెచ్ తదితరులు

టీపీసీసీ చీఫ్ మహేశ్‌గౌడ్‌కు రాఖీ కడుతున్న మహిళా కార్యకర్త

మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డికి రాఖీ కట్టిన మంత్రి సీతక్క

శనివారం రాత్రి భారీ వర్షానికి హైదరాబాద్ వీఎస్‌టీ క్రాస్‌రోడ్స్ వద్ద జలమయమైన రహదారి

అమీర్‌పేటలో నీటమునిగిన రోడ్డుపై వాహనదారుల ఇక్కట్లు

నీకో బుక్క.. నాకో బుక్క

తనకు ఎవరో ఇచ్చిన ఆహారంలో.. కొంత శునకానికి పెట్టాడు.. 'ఏమైంది..? తిను.. అలిగినవా..?'అంటూ లాలించాడు. పెద్దపల్లి జిల్లా కేంద్రంలోని రోడ్డుపై నిల్చొని ఒక బాలుడు యాచిస్తుండగా ఒకాయన గమనించి.. 'కాస్త తిను బిడ్డా'అని ఆహారం అందజేశాడు. కానీ ఆ బాలుడు ఆ ఆహారంలో సగం శునకానికి పెట్టి, మిగతా సగం తాను తిని పెద్దమనసును చాటుకున్నాడు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, పెద్దపల్లి

ధనుష్ · రాజ్‌కుమార్ రావ్ · రితేష్ దేశ్‌ముఖ్ · ఫర్హాన్ అక్తర్ · అగస్త్య నందా · యామీ గౌతమ్ · రణ్‌దీప్ హుడా

మిస్సైల్ మేన్ అబ్దుల్ కలామ్ జీవితం గురించి తెలుసుకోవాలని ఎవరికి ఉండదు? మరాఠా యోధుడు ఛత్రపతి శివాజీ ధైర్య సాహసాలు చూడాలని ఎవరికి ఉండదు? ట్రాజెడీ క్వీన్ మీనా కుమారి జీవితం గురించి తెలుసుకోవాలని ఎవరికి ఉండదు? కొందరు లెజెండ్స్ జీవితాలు అందరికీ ఆసక్తిదాయకంగానే ఉంటాయి. అందుకే వారి జీవితాలకు వెండితెర రూపం ఇస్తే... ఆ బయోపిక్‌కి ఉండే క్రేజే వేరు. ప్రస్తుతం బాలీవుడ్‌లో పలువురు లెజెండ్స్ జీవితాలతో సినిమాలు రూపొందుతున్నాయి. ఆ ప్రముఖుల 'బయోపిక్స్' గురించి తెలుసుకుందాం.

బయోపిక్

సిల్వర్ స్క్రీన్‌పై ప్రముఖుల జీవితాలు

మిస్సైల్ మేన్‌లా...

భారత మాజీ రాష్ట్రపతి, ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త డా. ఏపీజే అబ్దుల్ కలాం జీవితం ఆధారంగా 'కలామ్' చిత్రం రూపొందనుంది. ఈ మిస్సైల్ మేన్ పాత్రను ధనుష్ పోషించనున్నారు. 'ఆది పురుష్' దర్శకుడు ఓం రౌత్ దర్శకత్వం వహించనున్న ఈ చిత్రం టైటిల్ పోస్టర్‌ని ఈ ఏడాది మేలో ఫ్రాన్స్‌లో జరిగిన కాన్స్ చలన చిత్రోత్సవాల్లో ఆవిష్కరించారు. 'ది మిస్సైల్ మేన్ ఆఫ్ ఇండియా' అనేది 'కలాం' సినిమా టైటిల్‌కి ట్యాగ్‌లైన్‌గా నిర్ణయించింది యూనిట్. అభిషేక్ అగర్వాల్, అనిల్ సుంకర, భూషణ్‌కుమార్, క్రిషణ్ కుమార్, గుల్షన్ కుమార్, తేజ్ నారాయణ్ అగర్వాల్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించనున్నారు. భారత అంతరిక్ష, రక్షణ కార్యక్రమాలకు అబ్దుల్ కలాం చేసిన సేవను ఈ చిత్రంలో చూపించనున్నారు. రామేశ్వరం నుండి రాష్ట్రపతి భవన్ వరకు కలాం స్ఫూర్తిదాయక జీవితాన్ని ప్రపంచానికి చూపించేలా ఈ చిత్రాన్ని తెరకెక్కించనున్నారు. ఈ చిత్రం షూటింగ్‌ని ఎప్పుడు ఆరంభిస్తారనేది తెలియాల్సి ఉంది.

యువర్ హానర్...

లాయర్‌గా కోర్టులో ఎలా వాదించాలో శిక్షణ తీసుకుంటున్నారు రాజ్‌కుమార్ రావ్. ఎందుకంటే 'యువర్ హానర్' అంటూ అసలు సిసలైన లాయర్‌గా ఒదిగిపోవడానికి. భారతదేశ ప్రముఖ న్యాయవాది ఉజ్వల్ నికమ్ జీవితం ఆధారంగా రూపొందనున్న చిత్రంలో రాజ్‌కుమార్ రావ్ నటించనున్నారు. ఉజ్వల్ నికమ్ కెరీర్‌లో అత్యంత కీలకమైన ముంబై 26/11 ఉగ్రవాద దాడుల్లో అజ్మల్ కసబ్‌పై జరిగిన విచారణ నేపథ్యంలో ప్రధానంగా ఈ సినిమా సాగుతుంది. అవినాష్ అరుణ్ దర్శకత్వంలో ఈ చిత్రాన్ని దినేష్ విజన్ నిర్మించనున్నారు. ఎంతో పేరు, ప్రతిష్ఠలు ఉన్న ఉజ్వల్ నికమ్ పాత్రలో తన నటన గౌరవప్రదంగా ఉండటానికి రాజ్‌కుమార్ రావ్ ప్రత్యేకంగా వర్క్‌షాప్‌కి హాజరై, శిక్షణ తీసుకుంటున్నారట. ఈ చిత్రం షూటింగ్‌ని అక్టోబరులో ఆరంభించాలనుకుంటున్నారు. ''ఉజ్వల్ నికమ్‌లాంటి గౌరవప్రదమైన న్యాయవాదికి గొప్ప నివాళిగా ఈ చిత్రం ఉంటుంది'' అని దర్శక-నిర్మాతలు పేర్కొన్నారు.

మరాఠా యోధుడు శివాజీ జీవితంతో...

డ్రీమ్ ప్రాజెక్ట్‌తో బిజీగా ఉన్నారు రితేష్ దేశ్‌ముఖ్. మరాఠా యోధుడు ఛత్రపతి శివాజీ జీవితాన్ని వెండితెరపై ఆవిష్కరించాలని, శివాజీ పాత్రను తానే చేయాలనీ రితేష్‌కి కొంత కాలంగా ఉన్న కల. ఆ కల నెరవేర్చుకుంటున్నారు. 'రాజా శివాజీ' టైటిల్‌తో రూపొందుతున్న ఈ చిత్రంలో రితేష్ నటించడం మాత్రమే కాదు... దర్శకత్వం వహిస్తుండటం విశేషం. మూడు నాలుగు నెలల క్రితం విడుదల చేసిన ఈ చిత్రం ఫస్ట్ లుక్ పోస్టర్‌కి మంచి స్పందన లభించింది. మహారాష్ట్ర దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ చిత్రాన్ని వచ్చే ఏడాది మే 1న విడుదల చేయనున్నారు. మరాఠీ, హిందీ, తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో ఈ చిత్రం విడుదల కానుంది. ''ఛత్రపతి శివాజీకి గొప్ప నివాళిగా ఈ చిత్రాన్ని రూపొందిస్తున్నాం'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది. సంజయ్ దత్, అభిషేక్ బచ్చన్, ఫర్దీన్ ఖాన్, భాగ్యశ్రీ... ఇలా భారీ తారాగణంతో ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ''ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ కేవలం ఒక చారిత్రక వ్యక్తి మాత్రమే కాదు... లక్షలాది మంది హృదయాలలో నివసించే భావోద్వేగం. ఆయన అసాధారణ జీవిత కథలో ఒక భాగాన్ని చెప్పగలగడం గౌరవం, గొప్ప బాధ్యత'' అని రితేష్ దేశ్‌ముఖ్ పేర్కొన్నారు.

మేజర్ షైతాన్ సింగ్

పరమ వీర చక్ర పురస్కారగ్రహీత మేజర్ షైతాన్ సింగ్‌గా ఒదిగిపోవడానికి ఓ నటుడిగా ఏమేం చేయాలో అన్నీ చేస్తున్నారు ఫర్హాన్ అక్తర్. ఎందుకంటే ఆయన జీవితంలోని ముఖ్య ఘట్టంతో రూపొందిస్తున్న '120 బహదూర్'లో షైతాన్ సింగ్ భాటీ పాత్ర పోషిస్తున్నారు ఫర్హాన్ అక్తర్. 1962లో ఇండియా-చైనాల మధ్య జరిగిన యుద్ధంలో 'రెజాంగ్ లా' పోరాట ఘట్టం ముఖ్యమైనదిగా చెప్పుకుంటారు. ఈ ఘటన ప్రధానాంశంగా రూపొందుతున్న చిత్రం '120 బహదూర్'. ఈ సినిమాలో ఇండియా-చైనా యుద్ధానికి నాయకత్వం వహించిన మేజర్ షైతాన్ సింగ్‌గా ఫర్హాన్ అక్తర్ నటిస్తున్నారు. రజనీష్ ఘూయ్ ఈ సినిమాకు దర్శకుడు. ''ఇది మన సైనికుల వీరత్వం, ధైర్యాన్ని చాటి చెప్పే కథ'' అని పేర్కొన్నారు ఫర్హాన్. ఈ సినిమాను ఈ ఏడాది నవంబరు 21న రిలీజ్ చేయనున్నామని మేకర్స్ ప్రకటించారు.

62 ఏళ్ల వయస్కురాలిగా యామీ

62 ఏళ్ల వయసులో తనకు విడాకులు ఇచ్చిన భర్త నుంచి భరణం కోరుకుంటుంది షా బానో. అయితే అతను ససేమిరా అంటాడు. చేసేదేం లేక ఈ మహిళ కోర్టు మెట్లు ఎక్కుతుంది. భరణం కోసం న్యాయ పోరాటం చేస్తుంది. 1985లో జరిగిన ఈ కేసు ఆధారంగా రూపొందుతున్న ఈ చిత్రానికి సుపర్ణ్ ఎస్. వర్మ దర్శకత్వం వహించారు. ఈ చిత్రంలో 62 ఏళ్ల వృద్ధురాలు షా బానో పాత్రను యామీ గౌతమ్ చేశారు. ఆమె భర్త అహ్మద్ ఖాన్ పాత్రను ఇమ్రాన్ హష్మీ పోషించారు. ఈ పాత్ర యామీకి ఓ సవాల్ లాంటిది. ఎందుకంటే మూడు పదుల వయసులో ఉన్న యామీ అంతకు రెండింతలు వయసు ఉన్న మహిళగా ఒదిగిపోవడం అంటే ఫిజికల్‌గా చాలా ట్రాన్స్‌ఫార్మ్ కావాలి... అలాగే ప్రోస్థెటిక్ మేకప్‌కి ఎక్కువ సమయం కేటాయించారు. నటనపరంగా కూడా చాలా జాగ్రత్త తీసుకున్నారు. ఈ చిత్రాన్ని ఈ ఏడాది అక్టోబరు లేదా నవంబరులో రిలీజ్ చేయాలనుకుంటున్నారు.

ఆపరేషన్ ఖుక్రి

యునైటెడ్ పీస్ కీపింగ్ మిషన్‌లో భాగంగా వెస్ట్ ఆఫ్రికాకి వెళ్లిన 233 మంది భారతీయ సైనికులు అక్కడి రెబల్ ఫోర్స్ ట్రాప్‌లో చిక్కుకుంటారు. ఆ తర్వాత 75 రోజుల పాటు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడ్డారు. ఈ సైనికుల రెస్క్యూ ఆపరేషన్‌ని రాజ్‌పాల్ పునియా లీడ్ చేశారు. 2000లో ఈ ఆపరేషన్ జరిగింది. ఈ ఆపరేషన్ ఆధారంగా రూపొందుతున్న చిత్రం 'ఆపరేషన్ ఖుక్రి'. రాజ్‌పాల్ పునియా పాత్రను రణ్‌దీప్ హుడా పోషిస్తున్నారు. 'ఆపరేషన్ ఖుక్రి: ది అన్‌టోల్డ్ స్టోరీ ఆఫ్ ది ఇండియన్ ఆర్మీస్ బ్రేవెస్ట్ పీస్ కీపింగ్ మిషన్ అబ్రాడ్' పుస్తకం ఆధారంగా ఈ చిత్రాన్ని రూపొందిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి రణ్‌దీప్ హుడా ఓ నిర్మాతగానూ వ్యవహరిస్తున్నారు. ''నా హృదయాన్ని చాలా బలంగా తాకిన కథ ఇది'' అని రణ్‌దీప్ ఇటీవల పేర్కొన్నారు. అయితే ఈ చిత్రం ఆగిందనే టాక్ వినిపిస్తోంది. చిత్రదర్శకుడు అమిత్ శర్మ ఈ సినిమాని వదిలి, వేరే ప్రాజెక్ట్స్ చేపట్టడమే దీనికి కారణం అనే ప్రచారం జరుగుతోంది.

అగస్త్య నందాకి భలే చాన్స్

బిగ్ బి అమితాబ్ బచ్చన్ మనవడు (అమితాబ్ కుమార్తె శ్వేత కుమారుడు) అగస్త్య నందాకి నటుడిగా రెండో సినిమాకే మంచి అవకాశం దక్కింది. 'ఆర్చీస్' (2023) చిత్రంతో నటుడిగా కెరీర్ ఆరంభించారు అగస్త్య. అయితే ఈ చిత్రం నేరుగా ఓటీటీలో విడుదలైంది. ఇక రెండో చిత్రంగా 'ఇక్కీస్' చిత్రానికి అవకాశం వచ్చింది. 1971 భారత్-పాక్ యుద్ధంలో పోరాడిన భారతీయ సైనికుడు అరుణ్ ఖేత్రపాల్ జీవితం ఆధారంగా ఈ చిత్రం రూపొందింది. ఈ చిత్రంలో అరుణ్ ఖేత్రపాల్ పాత్రను అగస్త్య చేశారు. భారత దేశపు అతి పిన్న వయస్కుడైన పరమ వీర చక్ర పురస్కారగ్రహీత అరుణ్ ఖేత్రపాల్ శౌర్యం, త్యాగాన్ని ఆవిష్కరించేలా ఈ చిత్రాన్ని దర్శకుడు శ్రీరామ్ రాఘవన్ తెరకెక్కించారు. ఈ చిత్రంలో ప్రముఖ నటుడు ధర్మేంద్ర కూడా నటించారు. ఈ చిత్రం అక్టోబరు 2న విడుదల కానుంది.

ఇవే కాదు... ఇంకొందరు ప్రముఖుల జీవితాలతో కొన్ని బయోపిక్స్ రూపొందుతున్నాయి.

- డి.జి. భవాని

ట్రాజెడీ క్వీన్ ఎవరు?

'ట్రాజెడీ క్వీన్ ఆఫ్ ఇండియన్ సినిమా' మీనా కుమారి కనబర్చిన నటనను నాటి తరం ప్రేక్షకులు అంత సులువుగా మరచిపోలేరు. భావోద్వేగం నిండిన బలమైన పాత్రల్లో ఆమె తనదైన ముద్ర వేశారు. ఎమోషనల్ క్యారెక్టర్స్‌లో ఆమె కనబర్చిన నటన మీనా కుమారికి 'ట్రాజెడీ క్వీన్ ఆఫ్ ఇండియన్ సినిమా' అనే పేరు తెచ్చింది. మీనా కుమారి జీవితం ఆధారంగా 'కమల్ ఔర్ మీనా' టైటిల్‌తో దర్శకుడు సిద్ధార్థ్ పి. మల్హోత్రా ఓ సినిమా తెరకెక్కించాలనుకుంటున్నారు. మీనా కుమారి పాత్రకు కియారా అద్వానీ బెస్ట్ చాయిస్ అని భావించి, ఆమెకు కథ కూడా వినిపించారట. కియారా కూడా ఈ పాత్ర పట్ల ఆసక్తి కనబర్చారనే వార్త బాలీవుడ్‌లో ప్రచారం అయింది. అయితే, సిద్ధార్థ్ మల్హోత్రాతో పెళ్లి, ఆ తర్వాత గర్భవతి కావడం, ఇటీవలే ఓ పాపకు జన్మనివ్వడం వంటి కారణాల వల్ల కియారా తన యాక్టింగ్ కెరీర్‌పై ప్రస్తుతానికి ఫోకస్ పెట్టలేని పరిస్థితి. ఈ నేపథ్యంలో మీనా కుమారి పాత్రకు కృతీ సనన్ కూడా బాగుంటుందని సిద్ధార్థ్ పి. మల్హోత్రా ఈ బ్యూటీని సంప్రదించారట. ఫైనల్‌గా సిల్వర్ స్క్రీన్‌పై ఈ ట్రాజెడీ క్వీన్‌గా ఎవరు కనిపిస్తారో చూడాలి. ఇదిలా ఉంటే... ప్రముఖ డిజైనర్ మనీష్ మల్హోత్రా కూడా మీనా కుమారి జీవితం ఆధారంగా సినిమా తెరకెక్కించాలనుకున్నారు. అయితే ఈ సినిమా చేసే ఉద్దేశం లేదని ఆ తర్వాత ఆయన పేర్కొన్నారు.

భాగ్యశ్రీ, దుల్కర్

పసి మనసే... వినదసలే...

'హే పసి మనసే... వినదసలే... మహిమిది నీదే నీదా... హే..' అంటూ మొదలవుతుంది 'కాంత' సినిమాలోని 'హే పసి మనసే...' పాట. దుల్కర్ సల్మాన్, భాగ్యశ్రీ బోర్సే హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన పీరియాడికల్ సినిమా ఇది. సెల్వమణి సెల్వరాజ్ దర్శకత్వంలో రానా దగ్గుబాటి, దుల్కర్ సల్మాన్, ప్రశాంత్ పొట్లూరి, జోమ్ వర్గీస్ నిర్మించిన ఈ సినిమా సెప్టెంబరు 12న విడుదల కానుంది. శనివారం ఈ సినిమాలోని 'హే పసి మనసే..' అనే పాట లిరికల్ వీడియోను రిలీజ్ చేశారు. 'ఏకాంతం ఈ పూట... ఆనందం ఈ చోట... మోహాలే నా నిండ... మౌనంగా నీతో ఉంటా...' అంటూ సాగే ఈ పాటకు కృష్ణకాంత్ సాహిత్యం అందించగా, ప్రదీప్ కుమార్ - ప్రియాంకా ఎన్కే పాడారు. ఈ సినిమాకు సంగీతం: ఝూను చంతర్.

నీకే ట్యాగ్ అయ్యానే!

కిరణ్ అబ్బవరం, యుక్తీ తరేజా

''ఇన్‌స్టా ఆపేశానే... ట్విట్టర్ మానేశానే... నీకే ట్యాగ్ అయ్యానే... మలయాళీ పిల్లా....' అంటూ మొదలవుతుంది 'కే-ర్యాంప్' సినిమాలోని 'ఓనమ్' పాట లిరికల్ వీడియో. కిరణ్ అబ్బవరం, యుక్తీ తరేజా హీరో హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న సినిమా 'కే-ర్యాంప్'. జైన్స్ నాని దర్శకత్వంలో రాజేశ్ దండా, శివ బొమ్మకు నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా దీపావళి సందర్భంగా అక్టోబరు 18న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సినిమాలోని 'ఓనమ్' పాట లిరికల్ వీడియోను శనివారం రిలీజ్ చేశారు. సురేంద్ర కృష్ణ ఈ పాటకు సాహిత్యం అందించగా, సాహితీ చాగంటితో కలిసి ఈ చిత్రసంగీత దర్శకుడు చేతన్ భరద్వాజ్ ఈ మెలోడీ పాటను పాడారు. ''వైబే వచ్చేసిందే నిన్నే చూడగానే, లెఫ్టే ఉన్న గుండె రైటు రైటందే... పంచె కట్టులోనే నిన్నే చూడగానే... క్లాస్ మాస్ ఇలా మిక్స్ అయ్యిందే...', 'కేరళ కుట్టి నీకే బ్యానరు కట్టించాలే... చూపుతో చంపే నీకే హారతులివ్వాలే...' వంటి లిరిక్స్‌తో ఈ పాట సాగుతుంది.

సాధారణ క్షణాలన్నీ జ్ఞాపకాలుగా...

సంతోష్, మానస

'ఒకప్పటి సాధారణ క్షణాలన్నీ జ్ఞాపకాలుగా మారడమే జీవితం..' అనే క్యాప్షన్ 'కపుల్ ఫ్రెండ్లీ' చిత్రం టీజర్ చివర్లో కనిపిస్తుంది. సంతోష్ శోభన్, మానసా వారణాసి జంటగా నటిస్తున్న చిత్రం ఇది. యూవీ క్రియేషన్స్ సమర్పణలో అశ్విన్ చంద్రశేఖర్ దర్శకత్వంలో యూవీ కాన్సెప్ట్స్ ఈ చిత్రాన్ని తెలుగు, తమిళ భాషల్లో నిర్మిస్తోంది. ఈ సినిమా టీజర్‌ను శుక్రవారం విడుదల చేశారు. రొమాంటిక్ లవ్‌స్టోరీ మూవీగా రూపొందుతున్న ఈ చిత్రం తెలుగు, తమిళంలో విడుదలకు సిద్ధమవుతోంది. నెల్లూరుకు చెందిన శివ (సంతోష్ శోభన్) ఇంటీరియర్ డిజైనింగ్ చేసి, సరైన ఉద్యోగం లేక చెన్నై నగరంలో ఇబ్బందులు పడుతుంటాడు. ఖర్చుల కోసం బైక్ పూలింగ్ చేస్తుంటాడు. ప్రీతి (మానస వారణాసి) శివ బైక్ పై జర్నీ చేస్తుంది. అపరిచితులుగా కలిసిన శివ, ప్రీతి ప్రేమికులుగా మారడం వంటివి టీజర్‌లో ఆవిష్కరించారు. ఈ చిత్రానికి కెమెరా: దినేష్ పురుషోత్తమన్, కో ప్రొడ్యూసర్: అజయ్ కుమార్ రాజు .పి.

చాయ్‌వాలా ప్రయాణం

రాజీవ్, శివ

ప్రేమ, వారసత్వం ప్రధానాంశాలుగా రూపొందుతున్న చిత్రం 'చాయ్ వాలా'. శివ కందుకూరి, రాజీవ్ కనకాల లీడ్ రోల్స్‌లో నటిస్తున్న ఈ సినిమాకు ప్రమోద్ హర్ష దర్శకుడు. రాధా విజయలక్ష్మి, వెంకట్ ఆర్. పాపుడిప్పు ఈ సినిమాను నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమా ఫస్ట్ లుక్ పోస్టర్‌ను రిలీజ్ చేసి, టీజర్‌ను త్వరలో రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా మేకర్స్ తెలిపారు. ''భావోద్వేగాలు, సంప్రదాయం, కలలతో నడిచిన అద్భుతమైన ప్రయాణంగా ఈ సినిమా ఉంటుంది'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది. ఈ సినిమాకు సంగీతం: ప్రశాంత్ ఆర్. విహారి.

సెమీకండక్టర్ల మార్కెట్ @ రూ. 9.6 లక్షల కోట్లు

దేశీయంగా 2030 నాటికి రెండు రెట్లు వృద్ధి

- అంతర్జాతీయ సప్లై చెయిన్‌లో కీలకంగా భారత్
- పరిశ్రమ అంచనాలు

న్యూఢిల్లీ: దేశీయంగా సెమీకండక్టర్ల మార్కెట్ 2030 నాటికి 100–110 బిలియన్ డాలర్ల (సుమారు రూ. 9.6 లక్షల కోట్లు) స్థాయికి చేరనుంది. పరిశ్రమ వర్గాల అంచనా ప్రకారం రెండు రెట్లు వృద్ధి చెందనుంది. 2023లో 38 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్న ఈ మార్కెట్ 2024–25లో 45–50 బిలియన్ డాలర్లకు చేరినట్లు పరిశ్రమ వర్గాలు ఒక ప్రకటనలో తెలిపాయి. ప్రస్తుతం ఈ రంగంపై తైవాన్, దక్షిణ కొరియా, జపాన్, చైనా, అమెరికా తదితర దేశాల ఆధిపత్యం ఉంటోందని వివరించాయి. సెమీకండక్టర్ల ఆవశ్యకత, కోవిడ్ మహమ్మారి కాలంలో నిర్దిష్ట ప్రాంతాలపై ఆధారపడటం వల్ల ఆటోమొబైల్ తదితర సెగ్మెంట్లు ఎదుర్కొన్న సంక్షోభ పరిస్థితులు, సవాళ్లను పరిష్కరించేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు, పరిశ్రమ స్పందన తదితర అంశాల గురించి ఇందులో తెలిపాయి. అంతర్జాతీయంగా సరఫరా వ్యవస్థలో విశ్వసనీయ భాగస్వామిగా భారత్ ఎదగాల్సిన అవసరాన్ని ప్రస్తావించాయి. ప్రకటన ప్రకారం.. ప్రపంచంలో తయారయ్యే మొత్తం సెమీకండక్టర్లలో తైవాన్ 60 శాతం ఉత్పత్తి చేస్తోంది. అత్యంత అధునాతన సెమీకండక్టర్ల ఉత్పత్తిలో తైవాన్ వాటా ఏకంగా 90 శాతం ఉంటోంది. ఒకే ప్రాంతంపై భారీగా ఆధారపడటమనేది అంతర్జాతీయ సరఫరా వ్యవస్థలకు రిస్కులతో కూడుకున్న వ్యవహారమని పరిశ్రమ వర్గాలు తెలిపాయి. కోవిడ్ తరహా మహమ్మారులు, ప్రకృతి విపత్తులు, భౌగోళిక రాజకీయ ఉద్రిక్తతల్లాంటి అనేకానేక అంశాల ప్రభావం పడే అవకాశం ఉందని వివరించాయి. దీన్ని గుర్తించే చాలా దేశాలు ప్రస్తుతం సురక్షితమైన, వైవిధ్యమైన సరఫరా వ్యవస్థలను ఏర్పర్చుకుంటున్నాయని పేర్కొన్నాయి. అమెరికా, యూరోపియన్ యూనియన్, జపాన్, దక్షిణ కొరియా దేశీయంగా చిప్‌ల తయారీని ప్రోత్సహించేందుకు, ఒకే ప్రాంతంపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించుకునేందుకు జాతీయ స్థాయిలో వ్యూహాలు అమలు చేస్తున్నాయని వివరించాయి. అంతర్జాతీయంగా చోటు చేసుకుంటున్న మార్పుల్లో భారత్ కూడా కీలకమైన, విశ్వసనీయమైన భాగస్వామిగా ఎదుగుతోందని పేర్కొన్నాయి.

1 ట్రిలియన్ డాలర్లకు గ్లోబల్ మార్కెట్ ..

పరిశ్రమ వర్గాల అంచనా ప్రకారం 2030 నాటికి అంతర్జాతీయంగా సెమీకండక్టర్ల మార్కెట్ 1 ట్రిలియన్ (లక్ష కోట్లు) డాలర్లకు చేరనుంది. భారత్ ఇందులో గణనీయమైన వాటా దక్కించుకునే అవకాశం ఉంది. సెమీకండక్టర్ల తయారీ సరఫరా వ్యవస్థకు మూడు ప్రధాన మూల స్తంభాలైన పరికరాలు, మెటీరియల్స్..సర్వీసులు, పరిశోధన–అభివృద్ధి కార్యకలాపాల విభాగాల్లో కీలక భాగస్వామిగా ఎదిగే సత్తా భారత్‌కి ఉంది. సెమీకండక్టర్ల ఎక్విప్‌మెంట్‌కి అవసరమైన విడిభాగాలను ఉత్పత్తి చేసేందుకు చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలను (ఎంఎస్ఎంఈ) ఉపయోగించుకోవచ్చని పరిశ్రమ వర్గాలు తెలిపాయి. సెమీకండక్టర్ సప్లై చెయిన్ కంపెనీలకు అవసరమైన రసాయనాలు, లోహాలు మొదలైనవి మన దగ్గర సమృద్ధిగా ఉన్నాయని వివరించాయి. ఇక సర్వీసుల విషయానికొస్తే ఆర్ అండ్‌డీ, లాజిస్టిక్స్, సరఫరా వ్యవస్థకు సంబంధించి కృత్రిమ మేథ, బిగ్ డేటా, క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్, ఇంటర్నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్ (ఐవోటీ)లాంటి విభాగాల్లోనూ భారత్ పటిష్టంగా ఉందని పేర్కొన్నాయి.

ప్రభుత్వం దన్ను..

అంతర్జాతీయంగా ఎలక్ట్రానిక్స్ వేల్యూ చెయిన్‌లకి భారత్‌ను మరింతగా అనుసంధానం చేసే దిశగా సెమీకండక్టర్ల ఫ్యాబ్రికేషన్, డిస్‌ప్లేల తయారీ, చిప్ డిజైన్ మొదలైన వాటిల్లో పెట్టుబడులను ఆకర్షించేందుకు ప్రభుత్వం పలు చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఇందులో భాగంగా పరిశ్రమకు ఆర్థిక మద్దతు కల్పించేలా 2021 డిసెంబర్‌లో రూ. 76,000 కోట్లతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇండియా సెమీకండక్టర్ మిషన్‌ను ఆవిష్కరించింది. అమెరికాకు చెందిన మెమొరీ చిప్‌ల తయారీ దిగ్గజం మైక్రాన్, టాటా సెమీకండక్టర్ అసెంబ్లీ అండ్ టెస్ట్ (టీఎస్ఏటీ), కేనెస్ సెమీకాన్, హెచ్‌సీఎల్-ఫాక్స్‌కాన్‌లతో పాటు తైవాన్ సంస్థ పవర్‌చిప్ సెమీకండక్టర్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కార్పొరేషన్ (పీఎస్ఎంసీ) భాగస్వామ్యంలో టాటా ఎలక్ట్రానిక్స్ (టీఈపీఎల్), రెనిసాస్ అండ్ స్టార్స్ భాగస్వామ్యంలో సీజీ పవర్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మొదలైనవి భారత్‌లో సెమీకండక్టర్ల ఉత్పత్తి కోసం రూ. 1.55 లక్షల కోట్ల పైగా పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు ముందుకొచ్చాయి. ఇండియా సెమీకండక్టర్ మిషన్ (ఐఎస్ఎం) కింద చిప్ డిజైనింగ్ కోసం రూ. 1,000 కోట్లతో డిజైన్ ఆధారిత ప్రోత్సాహకాలకు కూడా ఐఎస్ఎం ప్రొవిజనింగ్ ఏర్పాటు చేసింది. అర్హత కలిగిన స్టార్టప్‌లకు ఆర్థికంగా మద్దతునిచ్చేందుకు ఇందులో రూ. 234 కోట్లు కేటాయించారు. '22 కంపెనీలు ప్రతిపాదించిన చిప్ డిజైన్ ప్రాజెక్టులకు కేంద్రం రూ. 234 కోట్ల మద్దతుకి హామీ ఇచ్చింది. ఈ మొత్తం ప్రాజెక్టుల వ్యయం రూ. 690 కోట్లుగా ఉంటుంది. ఈ చిప్‌లను సీసీటీవీ కెమెరాలు, మొబైల్ నెట్‌వర్క్‌లు, ఉపగ్రహాలు, కార్లు, స్మార్ట్ డివైజ్‌లు మొదలైన వాటిలో ఉపయోగిస్తారు. దేశీయంగా చిప్‌ల తయారీ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేసే క్రమంలో సెమీకండక్టర్ ఎక్విప్‌మెంట్ అండ్ మెటీరియల్స్ ఇంటర్నేషనల్ (సెమీ) భాగస్వామ్యంతో కేంద్రం సెమీకాన్ ఇండియా సదస్సుకు కూడా మద్దతునిస్తోంది' అని పరిశ్రమ వర్గాలు తెలిపాయి. ఈ సదస్సులో అంతర్జాతీయ పరిశ్రమ దిగ్గజాలు, విధాన నిర్ణేతలు, విద్యావేత్తలు, అంకుర సంస్థలు కూడా పాల్గొంటాయి. పెట్టుబడులు, వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాలపై చర్చలకు ఇది వేదికగా నిలుస్తోంది. ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్ 2 నుంచి 4 వరకు సెమీకాన్ ఇండియా 4వ ఎడిషన్ న్యూఢిల్లీలో జరుగనుంది. ఇండియా సెమీకండక్టర్ మిషన్ (ఐఎస్ఎం), సెమీ కలిసి సెమీకాన్ ఇండియా 2025ని నిర్వహించనున్నాయి. అంతర్జాతీయంగా సెమీకండక్టర్ల వ్యవస్థలో భారత్ పాత్ర గురించి చాటి చెప్పే విధంగా ఈ సదస్సు ఉంటుందని పరిశ్రమ వర్గాలు తెలిపాయి.

బిజినెస్ రీల్

పీఎం ఈ-డ్రైవ్ స్కీమ్ రెండేళ్లు పొడిగింపు

న్యూఢిల్లీ: ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ఉద్దేశించిన పీఎం ఈ–డ్రైవ్ స్కీమును కొన్ని వాహన విభాగాలకు రెండేళ్ల పాటు 2028 మార్చి వరకు పొడిగిస్తున్నట్లు కేంద్రం వెల్లడించింది. ఎలక్ట్రిక్ బస్సులు, ఈ–అంబులెన్స్‌లు, ఈ–ట్రక్కులు వీటిలో ఉన్నాయి. వాస్తవానికి ఈ స్కీము గడువు 2026 మార్చితో ముగియాల్సి ఉంది. ఈ స్కీము పరిమాణం రూ. 10,900 కోట్లకు మాత్రమే పరిమితమవుతుందని, ఒకవేళ గడువు లోగా నిధులు పూర్తిగా వినియోగించేసిన పక్షంలో.. సంబంధిత సెగ్మెంట్లు లేదా స్కీము కూడా ముగిసిపోతుందని కేంద్రం వివరించింది. మరోవైపు, రిజిస్టర్డ్ ఈ–టూవీలర్లు, ఈ–రిక్షాలు, ఈ–కార్టులు, ఈ–త్రీ వీలర్లకు ఆఖరు తేదీ యథాప్రకారంగా 2026 మార్చి 31గా ఉంటుందని పేర్కొంది.

టెక్స్‌టైల్స్ పీఎల్ఐ స్కీము పోర్టల్ పునఃప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: పరిశ్రమ వర్గాల విజ్ఞప్తి మేరకు టెక్స్‌టైల్స్ రంగానికి సంబంధించిన ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహక పథకం (పీఎల్ఐ) స్కీము పోర్టల్‌ను మళ్లీ తెరిచినట్లు కేంద్రం వెల్లడించింది. ఆగస్టు 31 వరకు దరఖాస్తు చేసుకునేందుకు ఇది అందుబాటులో ఉంటుందని వివరించింది. గతంలో నిర్దేశించిన మార్గదర్శకాలే కొత్త దరఖాస్తులకు కూడా వర్తిస్తాయి. ఆసక్తి గల కంపెనీలన్నీ ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవాలని టెక్స్‌టైల్స్ శాఖ సూచించింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

10-8-2025

విశాఖ	505–00
చిత్తూరు	523–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	500–00
విజయవాడ	505–00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	460–00
వరంగల్	462–00
రిటైల్ ధర	5.20

ఈయూతో ఒప్పందంపై దూకుడు పెంచాలి

సంస్కరణలు వేగవంతం చేయాలి

- 16వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ చైర్మన్ అరవింద్ పనగారియా

న్యూఢిల్లీ: అమెరికా టారిఫ్‌ల మోత నేపథ్యంలో యూరోపియన్ యూనియన్‌తో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని (ఎఫ్‌టీఏ) కుదుర్చుకోవడంపై భారత్ దూకుడు పెంచాలని 16 ఫైనాన్స్ కమిషన్ చైర్మన్ అరవింద్ పనగారియా చెప్పారు. అదే సమయంలో అధిక వృద్ధి సాధించే దిశగా భూ, కార్మిక మార్కెట్ సంస్కరణలను వేగవంతం చేయడంతో పాటు నియంత్రణల భారాన్ని తగ్గించడంపై మరింతగా దృష్టి పెట్టాలని సూచించారు. 'ఒక మార్కెట్ దాదాపు మూసుకుంటున్నప్పుడు మరో మార్కెట్ వైపు మళ్లాలి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఈయూతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం చాలా, చాలా ముఖ్యం. అదే సమయంలో భూ, కార్మిక మార్కెట్‌కి సంబంధించి సంస్కరణలపై కూడా దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది' అని ఓ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సందర్భంగా పనగారియా చెప్పారు. 'మనపై టారిఫ్‌లు అమెరికా మార్కెట్లో ఎక్కువగా ఉండి యూరోపియన్ యూనియన్‌లో తక్కువగా ఉంటే.. మన ఎగుమతులను అమెరికా నుంచి ఈయూకి మళ్లించాలి. మార్కెట్లలో లాభాపేక్ష చాలా బలంగా ఉంటుంది. ఎంట్రప్రెన్యూర్లు చాలా స్మార్ట్‌గా వ్యవహరిస్తారు. చాలా వేగంగా సరఫరా వ్యవస్థల్లో మార్పులకు అనుగుణంగా సర్దుకుంటారు' అని చెప్పారు.

'ప్రస్తుత పరిస్థితి ఒక రకంగా 1991 నాటి పరిస్థితులను తలపిస్తోంది. అమెరికా భారీ టారిఫ్‌ల వల్ల సంక్షోభ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇలాంటి సమయంలో అప్పట్లో మనం ఏం చేశామనేది ఒకసారి గుర్తు చేసుకుని, ఏం చేయగలమనేది ఆలోచించాలి. చేయాల్సిన పనులు చాలా ఉన్నాయి. సంస్కరణల అజెండాలో చాలా చేశాం. ఇంకా చేయాల్సినవి చాలా ఉన్నాయి' అని సంపన్న దేశంగా ఎదగాలంటే భారత్ తీసుకోవాల్సిన చర్యల గురించి వివరించారు. ఇందుకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వ స్థాయిలో మరిన్ని వాణిజ్య ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవాలని, ఎగుమతుల కోసం ఆసియా మార్కెట్లపై ఫోకస్ చేయాలని, అలాగే చైనాపై మన వైఖరిని కూడా పునఃసమీక్షించుకోవాలని పనగారియా సూచించారు.

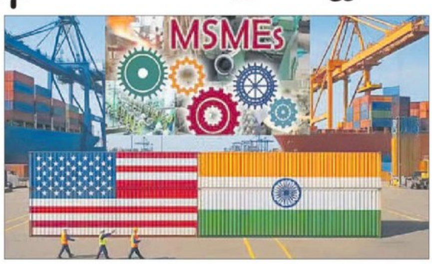
డెడ్ ఎకానమీ .. అత్యధిక వృద్ధి..

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ డెడ్ ఎకానమీ (నిర్వీర్యంగా) అంటూ అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ చేసిన వ్యాఖ్యలపై పనగారియా స్పందించారు. 'భారత ఎకానమీ నిజంగా నిర్వీర్యమైపోతే.. 7 శాతం స్థాయిలో అత్యధిక వృద్ధి సాధించదు. డాలర్ల మారకంలో చూస్తే మన వృద్ధి బహుశా ఇంకా ఎక్కువే ఉంటుంది. డెడ్ ఎకానమీకి ఆయన నిర్వచనం ఏమిటో నాకు తెలియదు. బహుశా (ఆయన ఉద్దేశం ప్రకారం) మృత దేహాల్లోనూ కదలిక ఉంటుందేమో' అని వ్యాఖ్యానించారు.

చిన్న సంస్థలకు.. పెద్ద కష్టం!!

అమెరికా టారిఫ్‌లతో ఎంఎస్ఎంఈలకు రిస్కులు

- ఎగుమతిదారులకు 35 శాతం పెరగనున్న వ్యయాలు
- ఆదుకోవాలంటూ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి

న్యూఢిల్లీ: భారత ఎగుమతులపై 50 శాతం టారిఫ్‌లు విధించాలన్న అమెరికా నిర్ణయం.. చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలను (ఎంఎస్ఎంఈ) కలవరపరుస్తోంది. దీని ప్రభావం తమపై చాలా తీవ్రంగా ఉంటుందని అవి ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో తమను ఆదుకునేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని అవి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశాయి. టారిఫ్‌ల పెంపు .. వార్షికంగా దాదాపు 30 బిలియన్ డాలర్ల మేర వ్యాపార నష్టానికి దారి తీస్తుందని స్మాల్, మీడియం ఎంటర్‌ప్రైజెస్ ఫోరం (ఎస్ఎంఈ ఫోరం) ప్రెసిడెంట్ వినోద్ కుమార్ వెల్లడించారు. దీనివల్ల అత్యధికంగా నష్టపోయేది చిన్న సంస్థలేనని ఆయన చెప్పారు. వాటి ఆర్థిక స్తోమత, సామర్థ్యాలు పరిమిత స్థాయిలోనే ఉండటమే ఇందుకు కారణమని వివరించారు. టారిఫ్ షాక్ అనేది ఎంఎస్ఎంఈ ట్రేడర్లను చాలా కఠినతరమైన పరిస్థితుల్లోకి నెట్టివేసిందని ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ మైక్రో, స్మాల్, మీడియం ఎంటర్‌ప్రైజెస్ సెక్రటరీ జనరల్ అనిల్ భరద్వాజ్ చెప్పారు. 'గతంలో విధించిన 25 శాతానికి మరో 25 శాతం టారిఫ్‌లు తోడు కావడం వల్ల భారతీయ ఎగుమతిదారులపై తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుంది. ఇతర దేశాల పోటీ సంస్థలతో పోలిస్తే మన ఎగుమతిదారుల వ్యయాలు 30–35 శాతం పెరిగిపోతాయి' అని తెలిపారు. దీని వల్ల, ఆగస్టు 27లోగా (అదనపు టారిఫ్‌లు అమల్లోకి వచ్చే తేదీ) తగిన పరిష్కారం కనుగొనకపోతే, అమెరికాకు ఎగుమతులు 40–50 శాతం పడిపోయే అవకాశాలు ఉన్నాయని ఆయన చెప్పారు. ఎగుమతుల్లో ఎంఎస్ఎంఈల వాటా దాదాపు 45 శాతంగా ఉంటుంది.

పరిశ్రమకు మేల్కొలుపు..

టారిఫ్‌ల పెంపు అనేది ఇటు విధాన నిర్ణేతలు, అటు ఎగుమతిదారులకు ఓ మేల్కొలుపులాంటిదని కుమార్ చెప్పారు. దీన్ని ఒక అవాంతరంగా చూడకుండా అవకాశంగా మల్చుకోవడంపై దృష్టి పెట్టాలని ఆయన పేర్కొన్నారు. అంతగా ఎగుమతులు లేని, అధిక వృద్ధికి అవకాశాలున్న ప్రాంతాలకు కొత్తగా లింకేజీలను ఏర్పర్చుకోవడం, అంతర్జాతీయంగా కార్యకలాపాలను మరింతగా విస్తరించడం ద్వారా భారతీయ ఎంఎస్ఎంఈలు వ్యాపార అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవడంపై ఫోకస్ చేయొచ్చని సూచించారు. ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికా, సెంట్రల్ ఏషియా, తూర్పు యూరప్, పసిఫిక్ ద్వీప దేశాలు, కరీబియన్ దీవులు మొదలైన మార్కెట్ల వైపు చూడొచ్చని చెప్పారు. ఈ మార్కెట్లకు 60 బిలియన్ డాలర్ల పైగా ఎగుమతులు చేసేందుకు అవకాశాలు ఉంటాయని కుమార్ చెప్పారు. భారతీయ ఎంఎస్ఎంఈలు ఇప్పటికే పటిష్టంగా ఉన్న రంగాల్లో నమ్మకమైన సరఫరాదారుల కోసం ఈ ప్రాంతాల్లోని సంస్థలు అన్వేషిస్తున్నాయని తెలిపారు. ఫార్మా, వ్యవసాయ–వ్యవసాయేతర మెషినరీ, ప్రాసెస్డ్ ఫుడ్స్, దుస్తులు మొదలైన రంగాలు వీటిలో ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభావిత ఎంఎస్ఎంఈలను ఆదుకునేందుకు ప్రభుత్వం తక్షణమే ద్రవ్యపరమైన, ద్రవ్యయేతరమైన చర్యలు ప్రకటించాలని కుమార్ విజ్ఞప్తి చేశారు. అలాగే పరిశ్రమ ఇతరత్రా మార్కెట్ల వైపు కూడా మళ్లేందుకు ప్రోత్సహించడంపై దృష్టి పెట్టాలని కోరారు. ఈ దిశలో బ్రిటన్, ఆస్ట్రేలియా, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్, యూరోపియన్ ఫ్రీ ట్రేడ్ అసోసియేషన్‌లతో వాణిజ్య ఒప్పందాల పరిధిని మరింతగా విస్తరించేందుకు అవకాశాలు ఉన్నాయన్నారు. మనకు అనువైన మార్కెట్లను గుర్తించి, ఎగుమతి చేసే క్రమంలో కఠినతరమైన నాణ్యత, ప్యాకేజింగ్, నిబంధనల ప్రమాణాలను పాటించాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి ఈ విషయాల్లో తగు గైడెన్స్ అవసరమవుతుందని కుమార్ పేర్కొన్నారు. ఇన్ని సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్న ఎంఎస్ఎంఈలను పటిష్టం చేసేందుకు ఇండియా ఎస్ఎంఈ ఫోరం, ప్రభుత్వంతో కలిసి పని చేస్తోంది. డిజిటల్ ట్రేడ్ ప్లాట్‌ఫాంలను అందుబాటులోకి తేవడం, సకాలంలో..తక్కువ వడ్డీపై ఎగుమతులకు ఫైనాన్సింగ్ అందించడం, రియల్ టైమ్‌లో మార్కెట్ వివరాలను అందించడం వంటి అంశాలపై కసరత్తు చేస్తోంది.

ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్ మినిమం బ్యాలెన్స్ మోత

సేవింగ్స్ ఖాతాలపై అయిదు రెట్లు పెంపు

న్యూఢిల్లీ: ప్రైవేట్ రంగ బ్యాంకింగ్ దిగ్గజం ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్ కొత్త సేవింగ్స్ అకౌంట్లలో పాటించాల్సిన కనీస బ్యాలెన్స్‌ని (ఎంఏబీ) ఏకంగా అయిదు రెట్లు పెంచింది. మెట్రోలు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో రూ. 50,000గా చేసింది. సెమీ–అర్బన్, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇది వరుసగా రూ. 25,000, రూ. 10,000గా ఉంటుంది. ఆగస్టు 1న, ఆ తర్వాత తెరిచిన ఖాతాలకు ఈ పెంపు వర్తిస్తుంది. అంతకు ముందు తెరిచిన సేవింగ్స్ ఖాతాలకు నెలవారీ కనీస బ్యాలెన్స్ రూ. 10,000గా ఉంటుంది. ఎంఏబీ నిబంధనలను పాటించకపోతే, తగ్గిన మొత్తానికి సంబంధించి ఆరు శాతం లేదా రూ. 500 (ఏది తక్కువైతే అది) మేర చార్జీలు వర్తిస్తాయి. శాలరీ ఖాతాలు, పీఎం జన్‌ధన్ ఖాతాలు, బేసిక్ సేవింగ్స్ బ్యాంక్ డిపాజిట్ ఖాతాలకు అధిక ఎంఏబీ వర్తించదు. అధిక ఎంఏబీ వర్తించే ఖాతాదారులకు ఉచిత నెఫ్ట్ ఫండ్ ట్రాన్స్‌ఫర్, కాంప్లిమెంటరీగా నెలకు మూడు నగదు లావాదేవీలు (ఆ తర్వాత నుంచి ప్రతి లావాదేవీపై రూ. 150) మొదలైన ప్రయోజనాలు లభిస్తాయి. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు పెనాల్టీలను క్రమబద్ధీకరించడమో లేదా పూర్తిగా తొలగించడమో చేస్తున్న తరుణంలో ఈ పరిణామం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది.

ఎస్ఎల్‌జీ హాస్పిటల్స్, అజింక్యా డీవై పాటిల్ హెల్త్‌కేర్ జట్టు

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: హైదరాబాద్ నిజాంపేటలోని 800 పడకల మల్టీస్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ నిర్వహణకు సంబంధించి ఎస్ఎల్‌జీ హాస్పిటల్స్, అజింక్యా డీవై పాటిల్ హెల్త్‌కేర్ వ్యూహాత్మక ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి. కార్డియాక్ సైన్సెస్, ఆంకాలజీ మొదలైన వాటిపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి పెట్టే ఈ ఆసుపత్రి దశలవారీగా అందుబాటులోకి వస్తుందని ఎస్ఎల్‌జీ హాస్పిటల్స్ చైర్మన్ దండు శివరామ రాజు తెలిపారు. ప్రపంచ స్థాయి వైద్య సేవలను అఫోర్డబుల్‌గా అందుబాటులోకి తెచ్చే దిశగా ఇదొక కీలక మైలురాయని సంస్థ ఈడీ డీవీఎస్ సోమరాజు చెప్పారు. సమగ్ర వైద్య సేవలు అందించేందుకు ఎస్ఎల్‌జీ హాస్పిటల్స్‌తో భాగస్వామ్యం తోడ్పడుతుందని అజింక్యా డీవై పాటిల్ హెల్త్‌కేర్ చైర్మన్ అజింక్యా పాటిల్ తెలిపారు.

ఐపీఓకు టెక్నోక్రాఫ్ట్ వెంచర్స్

సెబీకి ముసాయిదా పత్రాలు

ముంబై: వేస్ట్‌వాటర్ ట్రీట్‌మెంట్ సొల్యూషన్స్ సేవల సంస్థ, టెక్నోక్రాఫ్ట్ వెంచర్స్ ఐపీఓ ద్వారా నిధుల సమీకరణకు సన్నద్ధమవుతోంది. ఇందుకు మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీకి ముసాయిదా పత్రాలు సమర్పించింది. ఇష్యూలో భాగంగా 95.05 లక్షల తాజా ఈక్విటీలు జారీ చేయనుంది. ప్రమోటర్ కంపెనీ కార్తికేయ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఆఫర్ ఫర్ సేల్ (ఓఎఫ్ఎస్) కింద 23.76 లక్షల షేర్లను విక్రయించనుంది. సమీకరించే రూ.138 కోట్ల నిధులను మూలధన వ్యయ అవసరాలు, సాధారణ కార్పొరేట్ అవసరాలకు వినియోగించుకుంటామని కంపెనీ ముసాయిదా పత్రాల్లో తెలిపింది. ఐపీఓకు బుక్ రన్నింగ్ లీడ్ మేనేజర్‌గా ఖంబట్టా సెక్యూరిటీస్, రిజిస్ట్రార్‌గా బిగ్‌షేర్ సర్వీసెస్‌లు సంస్థలు వ్యవహరించనున్నాయి. టెక్నోక్రాఫ్ట్ 2025 జూన్ 30 నాటికి రూ.685.83 కోట్ల విలువైన ఆర్డర్లు కలిగి ఉంది. ఆర్థిక సంవత్సరం 2025లో రూ.28.20 కోట్ల నికర లాభం, రూ.279.56 కోట్ల ఆదాయాన్ని ప్రకటించింది.

రూ. 1,400 కోట్ల పబ్లిక్ ఇష్యూకి సిల్వర్ కన్జూమర్ ఎలక్ట్రికల్స్

న్యూఢిల్లీ: ఎలక్ట్రికల్ ఉత్పత్తుల సంస్థ సిల్వర్ కన్జూమర్ ఎలక్ట్రికల్స్ తాజాగా పబ్లిక్ ఇష్యూ ద్వారా రూ. 1,400 కోట్లు సమీకరించనుంది. ఇందుకు సంబంధించిన ముసాయిదా పత్రాలను మార్ నియంత్రణ సంస్థ సెబీకి సమర్పించింది. వీటి ప్రకారం రూ. 1,000 కోట్ల విలువ చేసే షేర్లను తాజాగా జారీ చేయనుండగా, రూ. 400 కోట్ల విలువ చేసే షేర్లను ఆఫర్ ఫర్ సేల్ (ఓఎఫ్ఎస్) విధానంలో ప్రమోటర్లు విక్రయించనున్నారు. 2023–2025 ఆర్థిక సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో కంపెనీ ఆదాయం వార్షికంగా 95 శాతం వృద్ధి చెందింది. పంపులు, మోటర్ల ఉత్పత్తికి సంబంధించి 24,00,000 యూనిట్లు, 72,00,000 ఫ్యాన్ల స్థాపిత సామర్థ్యంతో సంస్థకు గుజరాత్‌లోని రాజ్‌కోట్‌లో ప్లాంటు ఉంది.

అయిదో భారీ ఏవియేషన్ మార్కెట్‌గా భారత్

ఐఏటీఏ గణాంకాల్లో వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: గతేడాది 24.1 కోట్ల మంది ప్యాసింజర్లతో ప్రపంచంలోనే అయిదో అతి పెద్ద ఏవియేషన్ మార్కెట్‌గా భారత్ ఆవిర్భవించింది. అత్యంత రద్దీగా ఉండే జంట విమానాశ్రయాల జాబితాలో ముంబై–ఢిల్లీకి చోటు దక్కింది. 2024 సంవత్సరానికి గాను అంతర్జాతీయ ఎయిర్‌లైన్స్ సమాఖ్య ఐఏటీఏ విడుదల చేసిన వరల్డ్ ఎయిర్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ గణాంకాల్లో ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి. వీటి ప్రకారం గతేడాది భారత్‌లో విమాన ప్రయాణికుల సంఖ్య 2023తో పోలిస్తే 11 శాతం పెరిగి 21.1 కోట్లుగా నమోదైంది. అత్యధికంగా 87.6 కోట్ల మంది ప్యాసింజర్లతో అమెరికా అగ్రస్థానంలో ఉండగా, 74.1 కోట్ల మందితో చైనా రెండో స్థానంలో ఉంది. ఇక యునైటెడ్ కింగ్‌డం మూడో స్థానంలో (26.1 కోట్ల మంది) స్పెయిన్ 4వ స్థానంలో (24.1 కోట్ల మంది ప్రయాణికులు) నిల్చాయి. టాప్ 10 జంట ఎయిర్‌పోర్టుల్లో 59 లక్షల మంది ప్రయాణికులతో ముంబై–ఢిల్లీ జత 7వ ర్యాంకులో ఉంది. అంతర్జాతీయంగా ప్రీమియం క్లాస్ ప్రయాణాలు (బిజినెస్, ఫస్ట్ క్లాస్) 11.8 శాతం, ఎకానమీ ట్రావెల్ 11.5 శాతం పెరిగాయి. మొత్తం ఇంటర్నేషనల్ ప్యాసింజర్లలో ప్రీమియం క్లాస్ ట్రావెలర్లు 6 శాతం పెరిగి 11.69 కోట్లకు చేరింది. ప్రాంతాలవారీగా చూస్తే ఆసియా పసిఫిక్ ప్రాంతంలో ప్రీమియం ప్యాసింజర్ల సంఖ్య 22.8 శాతం పెరిగి 2.1 కోట్లకు చేరింది. యూరప్, లాటిన్ అమెరికా, మధ్య ప్రాచ్యం, ఉత్తర అమెరికాల్లో ప్రీమియం ప్రయాణికుల సంఖ్య, ఎకానమీ తరగతి వారికన్నా అధికంగా నమోదైంది.

క్యూ1 ఫలితాలు

ఒలెక్ట్రా గ్రీన్‌టెక్ లాభం రూ. 26 కోట్లు

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో ఒలెక్ట్రా గ్రీన్‌టెక్ లాభం రూ. 26 కోట్లకు (కన్సాలిడేటెడ్ ప్రాతిపదికన) చేరింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం క్యూ1లో ఇది సుమారు రూ. 24 కోట్లు. మరోవైపు సమీక్షాకాలంలో మొత్తం ఆదాయం దాదాపు రూ. 314 కోట్ల నుంచి రూ. 353 కోట్లకు పెరిగింది.

ఎన్‌బీసీసీకి అధిక ఆదాయం దన్ను

నికర లాభం రూ.135 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: ప్రభుత్వ రంగ ఎన్‌బీసీసీ ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో రూ.135.03 కోట్ల నికర లాభాన్ని ఆర్జించింది. గతేడాది క్యూ1లో నమోదు చేసిన రూ.107.19 కోట్లతో పోలిస్తే 26% అధికం. ఆదాయం గణనీయంగా పెరగడమే లాభాల వృద్ధికి కారణమని కంపెనీ తెలిపింది. సమీక్షాకాలంలో మొత్తం ఆదాయం రూ.2,196.20 కోట్ల నుంచి రూ.2,465.48 కోట్లకు పెరిగింది. ప్రాజెక్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ కన్సల్టెన్సీ (పీఎంసీ), రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపార విభాగాల్లో ఎన్‌బీసీసీ కార్యకలాపాలు సాగిస్తోంది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో కంపెనీ రూ. 12,273 కోట్ల ఆదాయంపై రూ. 557.42 కోట్ల లాభం ప్రకటించింది.

ట్రోఫీతో న్యూజిలాండ్ జట్టు

న్యూజిలాండ్ రికార్డు విజయం

ఇన్నింగ్స్ 359 పరుగుల తేడాతో జింబాబ్వే చిత్తు

- ఫౌల్‌కెస్, హెన్రీ విజృంభణ
- 2–0తో టెస్టు సిరీస్ కైవసం

బులవాయో: ఆల్‌రౌండ్ ప్రదర్శనతో అదరగొట్టిన న్యూజిలాండ్ జట్టు... తమ టెస్టు క్రికెట్ చరిత్రలో అతిపెద్ద విజయాన్ని నమోదు చేసుకుంది. రెండు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా జింబాబ్వేతో జరిగిన రెండో టెస్టులో న్యూజిలాండ్ ఇన్నింగ్స్ 359 పరుగుల తేడాతో విజయం సాధించింది. ఈ ఫార్మాట్‌లో పరుగుల పరంగా కివీస్‌కు ఇదే అతి పెద్ద గెలుపు కాగా... 2012లో జింబాబ్వేపై ఇన్నింగ్స్ 301 పరుగులతో సాధించిన విజయం రెండో స్థానంలో ఉంది. మరోవైపు జింబాబ్వేకు ఈ ఏడాది ఇది వరుసగా ఆరో టెస్టు ఓటమి. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో కొండంత స్కోరు చేసిన న్యూజిలాండ్... ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 601/3 వద్దే ఇన్నింగ్స్‌ను డిక్లేర్ చేసింది. దీంతో 476 పరుగుల లోటుతో రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన జింబాబ్వే ఏమాత్రం పోరాటం కనబర్చలేకపోయింది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 125 పరుగులకు ఆలౌటైన ఆ జట్టు... రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో కివీస్ పేసర్ల ధాటికి కేవలం 28.1 ఓవర్లలోనే 117 పరుగులు చేసి ఆలౌటైంది. దీంతో రెండున్నర రోజుల్లోనే ఫలితం తేలిపోగా... రెండు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌ను న్యూజిలాండ్ 2–0తో కైవసం చేసుకుంది. నిక్ వెల్చ్ (71 బంతుల్లో 47 నాటౌట్; 7 ఫోర్లు) ఒంటరి పోరాటం చేయగా... అతడికి సహచరుల నుంచి కనీస తోడ్పాటు దక్కలేదు. వెల్చ్ మినహా కెప్టెన్ క్రెయిగ్ ఇర్విన్ (17) మాత్రమే రెండంకెల స్కోరు చేశాడు. బ్రియాన్ బెనెట్ (0), బ్రెండన్ టేలర్ (7), సీన్ విలియమ్స్ (9), సికందర్ రజా (4), తఫద్జా ట్సిగా (5), విన్సెంట్ (4) పెవిలియన్‌కు వరసకట్టారు. కివీస్ బౌలర్లలో అరంగేట్ర పేసర్ జకారీ ఫౌల్‌కెస్ 5 వికెట్లు పడగొట్టగా... మ్యాట్ హెన్రీ, జాకబ్ డఫీ చెరో రెండు వికెట్లు ఖాతాలో వేసుకున్నారు. ఈ క్రమంలో అరంగేట్ర మ్యాచ్‌లో అత్యుత్తమ గణాంకాలు నమోదు చేసుకున్న న్యూజిలాండ్ బౌలర్‌గా ఫౌల్‌కెస్ నిలిచాడు. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 4 వికెట్లు తీసిన అతడు ఓవరాల్‌గా ఈ మ్యాచ్‌లో 9 వికెట్లు పడగొట్టాడు. భారీ సెంచరీ చేసిన ఓపెనర్ కాన్వేకు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్', రెండు మ్యాచ్‌ల్లో కలిపి 16 వికెట్లు పడగొట్టిన హెన్రీకి 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డు దక్కాయి. మొత్తంగా ఈ పర్యటనలో ముక్కోణపు టి20 సిరీస్‌తో పాటు టెస్టు సిరీస్‌లో న్యూజిలాండ్ అజేయంగా నిలిచింది.

1 న్యూజిలాండ్ టెస్టు క్రికెట్ చరిత్రలో పరుగుల పరంగా ఇదే (ఇన్నింగ్స్ 359 పరుగుల తేడాతో) అతిపెద్ద గెలుపు. 2012లో నెపియర్‌లో జింబాబ్వేపై ఇన్నింగ్స్ 301 పరుగుల తేడాతో సాధించిన విజయం రెండో స్థానంలో ఉంది.

3 క్రికెట్ చరిత్రలో పరుగుల పరంగా ఇది మూడో అతిపెద్ద గెలుపు.

9/75 ఈ మ్యాచ్‌లో ఫౌల్‌కెస్ గణాంకాలు. న్యూజిలాండ్ తరఫున టెస్టు అరంగేట్రంలో ఇవే అత్యుత్తమం. విలియమ్ రూర్కే 9/93 (2024లో దక్షిణాఫ్రికాపై) రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు.

చాంపియన్ పంజాబ్

చెన్నై: జాతీయ సబ్ జూనియర్ పురుషుల హాకీ చాంపియన్‌షిప్‌లో పంజాబ్ జట్టు చాంపియన్‌గా అవతరించింది. ఫైనల్లో పంజాబ్ 4–3 గోల్స్ తేడాతో జార్ఖండ్ జట్టును ఓడించింది. తొలి క్వార్టర్‌లో రెండు జట్లు ఖాతా తెరవలేకపోయాయి. రెండో క్వార్టర్‌లో జార్ఖండ్ దూకుడు పెంచి మూడు నిమిషాల వ్యవధిలో రెండు గోల్స్ చేసి 2–0తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. 21వ నిమిషంలో ఆశిష్ గోల్‌తో ఖాతా తెరిచిన జార్ఖండ్... 24వ నిమిషంలో అనీశ్ డుంగ్‌డుంగ్ గోల్‌తో 2–0తో ముందంజ వేసింది. అయితే పంజాబ్ కూడా తగ్గేదేలే అన్నట్లు ఆడింది. నిమిషం తేడాలో రెండు గోల్స్ చేసి స్కోరును 2–2తో సమం చేసింది. 29వ నిమిషంలో అక్షిత్ సలారియా గోల్‌తో బోణీ కొట్టిన పంజాబ్, 30వ నిమిషంలో వరీందర్ సింగ్ గోల్‌తో స్కోరును సమం చేసింది. 42వ నిమిషంలో సుఖ గురియా గోల్‌తో జార్ఖండ్ 3–2తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. మూడు నిమిషాల తర్వాత మన్‌దీప్ సింగ్ (45వ నిమిషంలో) గోల్‌తో పంజాబ్ స్కోరును 3–3తో సమం చేసింది. మ్యాచ్ మరో ఏడు నిమిషాల్లో ముగుస్తుందనగా మన్‌దీప్ సింగ్ (53వ నిమిషంలో) గోల్ చేసి పంజాబ్‌కు 4–3తో ఆధిక్యాన్ని అందించాడు. ఆ తర్వాత పంజాబ్ ఈ ఆధిక్యాన్ని కాపాడుకొని టైటిల్‌ను దక్కించుకుంది. అంతకుముందు జరిగిన కాంస్య పతక పోరులో ఉత్తరప్రదేశ్ 5–3 గోల్స్ తేడాతో మధ్యప్రదేశ్‌ను ఓడించి కాంస్య పతకాన్ని కైవసం చేసుకుంది.

సెమీస్‌లో హరియాణా, ఛత్తీస్‌గఢ్

యూపీ, జార్ఖండ్ కూడా ● జాతీయ జూనియర్ మహిళల హాకీ

సాక్షి, కాకినాడ: జూనియర్ మహిళల జాతీయ హాకీ చాంపియన్‌షిప్‌లో హరియాణా, ఛత్తీస్‌గఢ్, జార్ఖండ్, ఉత్తర ప్రదేశ్ జట్లు సెమీఫైనల్స్‌కు అర్హత సాధించాయి. శనివారం జరిగిన క్వార్టర్ ఫైనల్లో హరియాణా 4–1తో ఒడిశాపై ఘనవిజయం సాధించింది. హరియాణా జట్టులో కాజల్ (2వ ని.), సుప్రియా (27వ ని.), శశి ఖాస (36వ ని.), సాది (60వ ని.) తలా ఒక గోల్ చేశారు. ఒడిశా తరఫున నమోదైన ఏకైక గోల్‌ను అమిషా ఎక్కా 47వ నిమిషంలో సాధించింది. ఛత్తీస్‌గఢ్ 2–1తో పెనాల్టీ షూటౌట్‌లో మధ్య ప్రదేశ్‌పై గెలిచింది. నిర్ణీత సమయంలో ఛత్తీస్‌గఢ్ నుంచి యశోద (2వ ని.), మధ్యప్రదేశ్ తరఫున హుదా ఖాన్ (15వ ని.) గోల్ చేయడంతో 1–1తో డ్రా అయింది. మరో క్వార్టర్స్‌లో జార్ఖండ్ 3–1తో పంజాబ్‌ను ఓడించింది. పంజాబ్ జట్టులో పవన్‌ప్రీత్ కౌర్ (6వ ని.) గోల్ చేయగా, జార్ఖండ్ జట్టులో స్వీటి డంగ్‌డంగ్ (7వ ని), శాంతి కుమారి (22వ ని.), రోషిణి ఐంద్ (46వ ని.) తలా ఒక గోల్ చేశారు. ఆఖరి క్వార్టర్ ఫైనల్లో ఉత్తర ప్రదేశ్ 2–1తో మహారాష్ట్రపై నెగ్గింది. యూపీ తరఫున సల్లు పుఖ్రంబమ్ (36వ ని.), రష్మీ పటేల్ (55వ ని.) చెరో గోల్ చేయగా, మహారాష్ట్ర జట్టులో దీక్షా షిండే (45వ ని.) ఒక గోల్ సాధించింది.

మురళీ శ్రీశంకర్‌పై భారత్ ఆశలు

ప్రపంచ అథ్లెటిక్స్ కాంటినెంటల్ టూర్

భువనేశ్వర్: సొంతగడ్డపై తొలిసారిగా జరుగుతున్న ప్రపంచ అథ్లెటిక్స్ కాంటినెంటల్ టూర్ పోటీల్లో భారత అథ్లెట్లు అన్ను రాణి, మురళీ శ్రీశంకర్, అనిమేశ్ కుజూర్ ఫేవరెట్లుగా బరిలోకి దిగుతున్నారు. నేడు ఒక రోజు మాత్రమే జరిగే ఈ తృతీయ శ్రేణి ఈవెంట్‌లో 15 దేశాలకు చెందిన 150 పైచిలుకు అథ్లెట్లు ఇందులో పోటీపడుతున్నారు. టోర్నీ ప్రైజ్‌మనీ 25,000 డాలర్లు (రూ.21.89 లక్షలు) కాగా... కళింగ స్టేడియంలో ఆదివారం పోటీలు నిర్వహిస్తారు. లాంగ్‌జంపర్ మురళీ శ్రీశంకర్ వరుస విజయాలతో జోరుమీదున్నాడు. ఇదే పట్టుదలను ఇక్కడా కొనసాగిస్తే మరో విజయం ఖాయమవుతుంది. ఈ సీజన్‌లో మెరుగైన వ్యక్తిగత ప్రదర్శన కనబరిచిన 2023 ఆసియా క్రీడల చాంపియన్, జావెలిన్ త్రోయర్ అన్ను రాణి... స్వర్ణంపై కన్నేసింది. ఇటీవలే పోలండ్‌లో జరిగిన మీట్‌లో ఆమె 62.59 మీటర్ల దూరంలో ఈటెను విసిరింది. టోక్యో ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్ లక్ష్యంగా తన ఆటతీరుకు మెరుగులు దిద్దుకుంటున్న అన్ను మరోమారు 60 ప్లస్ మీటర్ల ప్రదర్శనను కనబరచాలని ఆశిస్తోంది. భువనేశ్వర్‌లోని వాతావరణ పరిస్థితులు అనుకూలిస్తే తన ప్రదర్శన మరింత మెరుగవుతుందని ఆమె భావిస్తోంది. వచ్చే నెల టోక్యోలో జరిగే ఈవెంట్‌లో ప్రపంచ టాప్ 36 జావెలిన్ త్రోయర్లు అర్హత సాధిస్తారు. అయితే ఇప్పటికే 64 మీటర్ల క్వాలిఫికేషన్ మార్క్‌తో 11 మంది అథ్లెట్లు అర్హత పొందారు. ఇక మిగతా 25 మంది జావెలిన్ త్రోయర్లు ప్రపంచ ర్యాంకింగ్, ప్రదర్శన ద్వారా అర్హత సాధిస్తారు. ఈ నెల 24న జపాన్‌లో జరిగే ప్రపంచ అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్‌తో ఆ 25 మంది అథ్లెట్ల బెర్తులు ఖాయమవుతాయి. భారత స్ప్రింటర్ అనిమేశ్ కుజూర్ 200 మీటర్ల పరుగు పందెంలో జాతీయ రికార్డు నెలకొల్పాడు. ప్రపంచ ర్యాంకింగ్స్‌లో 42వ స్థానంలో ఉన్న కుజూర్ కూడా టోక్యో బెర్తుపై గంపెడాశలతో ఉన్నాడు. 21 ఏళ్ల ఈ స్ప్రింటర్ నేడు జరిగే ఈవెంట్‌లో 20.16 సెకన్ల టైమింగ్ నమోదు చేస్తే గనక నేరుగా టోక్యో పోటీలకు అర్హత సంపాదిస్తాడు. మహిళా లాంగ్‌జంపర్లు శైలీ సింగ్, అన్సీ సోజన్‌లతో పాటు మొహమ్మద్ అఫ్జల్ (800 మీ. పరుగు), సచిన్ యాదవ్ (జావెలిన్ త్రో), శ్రీలంకకు చెందిన సుమేద రణసింఘే (జావెలిన్ త్రో), రుమేశ్ తరంగ (జావెలిన్ త్రో) ఈ పోటీల బరిలో ఉన్నారు.

పాకిస్తాన్ విజయం

తొలి వన్డేలో 5 వికెట్లతో వెస్టిండీస్ ఓటమి

టరోబా: వెస్టిండీస్‌పై టి20 సిరీస్ హస్తగతం చేసుకున్న పాకిస్తాన్ జట్టు... వన్డే సిరీస్‌లోనూ శుభారంభం చేసింది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా జరిగిన తొలి పోరులో పాకిస్తాన్ 5 వికెట్ల తేడాతో విజయం సాధించి 1–0తో ముందంజ వేసింది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన వెస్టిండీస్ 49 ఓవర్లలో 280 పరుగులకు ఆలౌటైంది. ఎవిన్ లూయిస్ (62 బంతుల్లో 60; 5 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), కెప్టెన్ షై హోప్ (77 బంతుల్లో 55; 4 ఫోర్లు), రోస్టన్ ఛేజ్ (54 బంతుల్లో 53; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) అర్ధ శతకాలు సాధించగా... గుడకేశ్ మోతీ (18 బంతుల్లో 31; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) భారీ షాట్లతో విజృంభించాడు. పాకిస్తాన్ బౌలర్లలో షాహీన్ షా అఫ్రిది 4, నసీమ్ షా 3 వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో పాకిస్తాన్ 48.5 ఓవర్లలో 5 వికెట్లు కోల్పోయి 284 పరుగులు చేసింది. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' హసన్ నవాజ్ (54 బంతుల్లో 63 నాటౌట్), కెప్టెన్ మొహమ్మద్ రిజ్వాన్ (69 బంతుల్లో 53; 4 ఫోర్లు అర్ధశతకాలు సాధించారు. మాజీ కెప్టెన్ బాబర్ ఆజమ్ (47; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), హుసేన్ తలత్ (41 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), అబ్దుల్లా షఫీఖ్ (29; 2 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) తలా కొన్ని పరుగులు చేశారు. పాకిస్తాన్ విజయానికి 18 బంతుల్లో 27 పరుగులు అవసరమైన దశలో తలత్ 6, 4 కొట్టగా... హసన్ నవాజ్ కూడా ఓ సిక్స్, ఫోర్ బాది మ్యాచ్‌ను ముగించాడు.

దక్షిణాఫ్రికా X ఆస్ట్రేలియా

నేటి నుంచి టి20 సిరీస్

మార్క్‌రమ్

మార్ష్

డార్విన్ (ఆస్ట్రేలియా): వచ్చే ఏడాది జరగనున్న అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి (ఐసీసీ) టి20 ప్రపంచకప్ కోసం ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా జట్లు ఇప్పటి నుంచే అస్త్రశస్త్రాలను సిద్ధం చేసుకుంటున్నాయి. 2026 ఫిబ్రవరిలో భారత్, శ్రీలంక వేదికగా టి20 వరల్డ్ కప్ జరగనుండగా... దానికి ముందు సన్నాహకంగా ఈ రెండు జట్ల మధ్య నేటి నుంచి మూడు మ్యాచ్‌ల టి20 సిరీస్ జరగనుంది. 2023 తర్వాత ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా మధ్య అంతర్జాతీయ టి20 మ్యాచ్ జరగలేదు. గతేడాది టీమిండియా చాంపియన్‌గా నిలిచిన వరల్డ్‌కప్‌లో ఆస్ట్రేలియా ఆకట్టుకోలేకపోగా... దక్షిణాఫ్రికా ఫైనల్లో ఓడింది. ఇరు జట్ల మధ్య ఇటీవల ఐసీసీ ప్రపంచ టెస్టు చాంపియన్‌షిప్ (డబ్ల్యూటీసీ) ఫైనల్ జరగగా... అందులో దక్షిణాఫ్రికా విజయం సాధించింది. ఆ తర్వాత జింబాబ్వేలో పర్యటించిన సఫారీ జట్టు... ముక్కోణపు టి20 సిరీస్ ఫైనల్లో న్యూజిలాండ్ చేతిలో పరాజయం పాలైంది. మరోవైపు ఆస్ట్రేలియా జట్టు వెస్టిండీస్ గడ్డపై 5–0తో టి20 సిరీస్ గెలుచుకుంది. ఆ సిరీస్‌కు అందుబాటులో లేని ట్రావిస్ హెడ్ తిరిగి ఆసీస్ జట్టులో చేరనుండగా... ఎయిడెన్ మార్క్‌రమ్, కగిసో రబాడ దక్షిణాఫ్రికా జట్టులో పునరాగమనం చేస్తున్నారు. ఆసీస్ ప్రధాన పేసర్లు మిచెల్ స్టార్క్, ప్యాట్ కమిన్స్ ఈ సిరీస్‌కు కూడా దూరంగా ఉండనుండగా... జోష్ హాజల్‌వుడ్ పేస్ భారాన్ని మోయనున్నాడు. 2008 తర్వాత డార్విన్‌లో అంతర్జాతీయ మ్యాచ్ నిర్వహించనుండటం ఇదే తొలిసారి కాగా... మిచెల్ మార్ష్ ఓపెనర్‌గా బరిలోకి దిగనున్నాడు. ఇటీవల విండీస్‌తో సిరీస్‌లో పెద్దగా ఆకట్టుకోలేకపోయిన మార్ష్... హెడ్‌తో కలిసి వచ్చే ఏడాది వరల్డ్‌కప్‌లో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించనున్నట్లు శనివారమే ప్రకటించాడు. 'హెడ్‌తో కలిసి ఓపెనింగ్ చేస్తా. చాన్నాళ్లుగా మేం కలిసి ఆడుతున్నాం. మా మధ్య మంచి అనుబంధం ఉంది. టి20 వరల్డ్‌కప్‌లోనూ ఇదే కొనసాగుతుంది' అని మార్ష్ అన్నాడు. ఇన్‌గ్లిస్, కామెరూన్ గ్రీన్, టిమ్ డేవిడ్, గ్లెన్ మ్యాక్స్‌వెల్, మిచెల్ ఓవెన్‌తో ఆసీస్ బలంగా ఉంది. యువ ఆటగాడు డెవాల్డ్ బ్రెవిస్‌పై దక్షిణాఫ్రికా భారీ ఆశలు పెట్టుకుంది. మార్క్‌రమ్, రికెల్టన్, డసెన్, బ్రెవిస్, స్టబ్స్, లిండె, బాష్‌తో దక్షిణాఫ్రికా బ్యాటింగ్ బలంగా ఉంది. రబాడ, బర్గర్, ఎంగిడి బౌలింగ్ బాధ్యతలు పంచుకోనున్నారు.

'నా కల... ప్రపంచకప్‌లో ఆడటం'

- ఆసియా కప్ టోర్నీకి అర్హత సాధించడంతో నమ్మకం పెరిగింది
- భారత మహిళల ఫుట్‌బాల్ జట్టు ప్లేయర్ మనీషా వ్యాఖ్య

గువాహటి: 'ఫిఫా' ప్రపంచకప్, ఒలింపిక్స్ వంటి ప్రతిష్టాత్మక టోర్నమెంట్‌లలో జాతీయ జట్టు తరఫున బరిలోకి దిగడం తన కల అని భారత మహిళల ఫుట్‌బాల్ జట్టు స్టార్ ప్లేయర్ మనీషా కల్యాణ్ పేర్కొంది. ఇటీవల చక్కటి ప్రదర్శన కనబరుస్తున్న భారత మహిళల ఫుట్‌బాల్ జట్టు వచ్చే ఏడాది ఆస్ట్రేలియాలో జరగనున్న ఆసియా కప్ టోర్నీకి అర్హత సాధించింది. దీంతో భవిష్యత్తులో ఒలింపిక్స్, ప్రపంచకప్ టోర్నీల్లో పాల్గొనగలమనే నమ్మకం పెరిగిందని మనీషా వెల్లడించింది. శుక్రవారం గువాహటిలో జరిగిన 'అస్మిత' అండర్-13 బాలికల లీగ్ ప్రారంభోత్సవంలో మనీషా పాల్గొంది. ఈ సందర్భంగా 23 ఏళ్ల మనీషా మాట్లాడుతూ... 'యంగ్‌ప్లేయర్లు తమ కలలను సాకారం చేసుకునేందుకు 'అస్మిత' ఒక్క చక్కటి వేదిక. వరల్డ్‌కప్‌లో పాల్గొనాలనేది నా చిరకాల కల. వచ్చే ఏడాది ఆస్ట్రేలియాలో జరగనున్న ఆసియా కప్‌నకు అర్హత సాధించడంతో ఆ దిశగా మరింత నమ్మకం పెరిగింది' అని పేర్కొంది. మారుమూల ప్రాంతాల పిల్లల్లో దాగి ఉన్న నైపుణ్యాలను గుర్తించేందుకు 'అస్మిత' తోడ్పడుతోందని వెల్లడించింది. అస్మిత గువాహటి లెగ్ పోటీల్లో 8 జట్లు పాల్గొంటుండగా... మనీషా ప్లేయర్లతో కాసేపు సరదాగా ఫుట్‌బాల్ ఆడింది. యూనియన్ ఆఫ్ యూరోపియన్ ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్స్ (యూఈఎఫ్ఎ) చాంపియన్స్ లీగ్‌లో పాల్గొన్న ఏకైక భారత మహిళా ప్లేయర్‌గా రికార్డుల్లోకెక్కిన మనీషా... 'అస్మిత' వంటి వేదికతో యువ ఆటగాళ్లకు నాణ్యమైన మ్యాచ్‌లు ఆడే అవకాశం దక్కుతుందని చెప్పింది. 'అస్మిత' లీగ్ ద్వారా వెలుగులోకి వచ్చిన రేఖ కటాకీ, డొసోమి రోటియాను మనీషా ప్రత్యేకంగా అభినందించింది. 'ఈశాన్య రాష్ట్రాల ప్రజల రక్తంలోనే ఫుట్‌బాల్ ఉంది. స్టార్ ప్లేయర్ బాలాదేవి ఆట చూస్తూ పెరిగాను. ప్రస్తుత భారత మహిళల ఫుట్‌బాల్ జట్టులో 11 మంది ఈశాన్య రాష్ట్రాల ప్లేయర్లు ఉన్నారు. ఇక్కడి ప్లేయర్లలో ఎంత నైపుణ్యం ఉందో దీన్ని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. మరో ఐదేళ్లలో ఈ చిన్నారుల్లో నుంచి కూడా కొందరు రాష్ట్ర, జాతీయ జట్లకు ప్రాతినిధ్యం వహించవచ్చు. కష్టపడి పనిచేస్తే ఫలితం తప్పక ఉంటుంది. ఫిట్‌నెస్, నైపుణ్యం పెంపొందించుకుంటే ఏదైనా సాధ్యమే. ప్రభుత్వ సహకారంతో ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో క్రీడా మౌలిక వసతులు పెరుగుతున్నాయి. దీంతో మరింత మంది వెలుగులోకి వస్తున్నారు' అని మనీషా వెల్లడించింది. ఇటీవలి కాలంలో ఈశాన్య రాష్ట్రాల ఆటలకు ప్రాధన్యతనిస్తున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం... తాజా 'ఖేలో ఇండియా' క్రీడల్లో వాటిని చేర్చింది. ఈ పరిణామాన్ని మనీషా ఆహ్వానించింది. దీనివల్ల కేవలం ఫుట్‌బాల్‌కు కాకుండా... మిగిలిన ఆటలకు కూడా ఆదరణ పెరుగుతుందని వెల్లడించింది.

రాష్ట్రపతి భవన్‌లో విద్యార్థికి రాఖీ కడుతున్న ద్రౌపదీ ముర్ము

ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీకి రాఖీలు కడుతున్న బాలికలు

పసుపుతో మధుమేహానికి చెక్

- దాల్చిన చెక్క మిశ్రమంతో మంచి ఫలితాలు
- పసుపు ఔషధ గుణాలపై ఐసీఎంఆర్ మోనోగ్రాఫ్
- వెల్లడించిన కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: తెలుగు రాష్ట్రాల్లో విస్తృతంగా సాగయ్యే పసుపులో అద్భుత ఔషధ గుణాలున్నట్లు వివిధ సంస్థలు చేపట్టిన పరిశోధనల్లో మరోసారి రుజువైందని కేంద్రం తెలిపింది. పసుపులో ఉండే కర్క్యుమిన్ అనే కీలక రసాయనానికి వివిధ ఆరోగ్య సమస్యలకు ఉపశమనం కలిగించే సత్తా ఉన్నట్లు తేలిందని వెల్లడించింది. ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ఐసీఎంఆర్) పసుపుపై మోనోగ్రాఫ్‌ను తయారు చేసిందని తెలిపింది. ఇందులో ఔషధ గుణాలు, బయోయాక్టివిటీస్, ఫైటోకెమికల్స్, దుష్ప్రభావాలు తదితర అంశాలను పొందుపరిచిందని కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడించింది. పసుపు–దాల్చినచెక్క మిశ్రమంతో డయాబెటిస్ పీడిత జంతువులపై జరిపిన ప్రయోగాల్లో రక్తంలో చక్కెర స్థాయిలు, కొలెస్ట్రాల్ స్థాయిలు గణనీయంగా తగ్గినట్లు కోజికోడ్‌లోని భారత సుగంధ ద్రవ్యాల పరిశోధనా సంస్థ (ఐసీఏఆర్) వెల్లడించింది.

పసుపుతో ఎలాంటి దుష్ప్రభావం లేదు: ఆయుర్వేదిక పరిశోధన మండలి ఆధ్వర్యంలో పసుపులో ఉండే 22 ఔషధ లక్షణాలకు సంబంధించిన 15 వ్యాధులపై క్లినికల్ ట్రయల్స్ నిర్వహించామని తెలిపింది. ఇవి ప్రభావవంతంగా పనిచేసినట్లు తేలిందని కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ పేర్కొంది. అంతేగాక, పసుపు వల్ల కాలేయానికి హాని, రక్తం సరిగ్గా గడ్డకట్టకపోవడం వంటి ప్రభావాలపై జంతువులపై జరిపిన పరీక్షల్లో నెగిటివ్ ప్రభావాలు లేవని తేలిందని ఐఐఎస్ఆర్ తెలిపింది.

కర్క్యుమిన్ శాతం అధ్యయనం: మరోవైపు ఫార్మకలాజికల్ ఉపయోగానికి సరైన కర్క్యుమిన్ శాతం ఉన్న పసుపు రకాలపై ఐసీఏఆర్ పరిశోధన చేసింది. ప్రతిభ, ప్రగతి, అలెప్పీ సుప్రీమ్, రోమా, రాజేంద్ర సోనియా వంటి రకాలలో 5 శాతం కంటే ఎక్కువగా కర్క్యుమిన్ ఉందని పేర్కొంది. ఈ రకాలను రైతులు అనేక రాష్ట్రాల్లో సాగుచేస్తున్నారు. ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లోని లకాడాంగ్, మహారాష్ట్రలో వైగాన్ టర్మెరిక్ రకాలూ అధిక కర్క్యుమిన్ శాతం కలిగి ఉన్నాయని వెల్లడించారు. కాగా, పిప్పలాద్యాసవం, హరిద్రాఖండం, కల్యాణకఘృతం, నల్పమరాది తైలం, నిసా–ఆమలకి చూర్ణం వంటి అనేక ఆయుర్వేద ఔషధాల్లో పసుపు ముఖ్యమైన పదార్థంగా వాడుతున్నట్లు ప్రకటించారు. మొత్తంగా, పసుపు ఆరోగ్యానికి మేలు చేసే ఔషధ గుణాలపై కేంద్రం విస్తృత పరిశోధనలు నిర్వహించిందనీ, తగిన సమాచారాన్ని సేకరించిందని కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ సహాయ మంత్రి ప్రతాప్ రావు జాదవ్ ఇటీవల లోక్‌సభలో బీజేపీ ఎంపీ ధర్మపురి అర్వింద్ అడిగిన ప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానంలో వివరించారు.

రికార్డు స్థాయికి దేశీయ రక్షణ ఉత్పత్తులు

విలువ రూ.1,50,5900 కోట్లు

- గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 18% వృద్ధి నమోదు
- ఆత్మనిర్భర్ భారత్ లక్ష్యం దిశగా మరో ముందడుగు
- వివరాలు వెల్లడించిన కేంద్ర రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: భారత రక్షణ తయారీ రంగం చరిత్ర సృష్టించింది. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో దేశీయ రక్షణ ఉత్పత్తి విలువ అక్షరాలా రూ.1,50,590 కోట్లకు చేరింది. ఇది 2023–24లో నమోదైన రూ.1.27 లక్షల కోట్లతో పోలిస్తే 18 శాతం అధికం. 2019–20లో ఉన్న రూ.79,071 కోట్లతో పోలిస్తే ఇది 90 శాతం పెరుగుదల. ఈ మేరకు కేంద్ర రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ శనివారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. రక్షణ ఉత్పత్తి విభాగం, డీపీఎస్‌యూలు, పబ్లిక్ సెక్టర్ తయారీ సంస్థలు, ప్రైవేట్ పరిశ్రమల కృషి ఫలితమే ఈ విజయమని కేంద్ర రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ ప్రశంసించారు. దేశ రక్షణ పారిశ్రామిక వేదిక బలపడుతున్నదనడానికి ఇది ఒక స్పష్టమైన సూచిక అని కేంద్రమంత్రి అభిప్రాయపడ్డారు.

పబ్లిక్–ప్రైవేట్ రంగాల వాటా

దేశీయ రక్షణ మొత్తం ఉత్పత్తిలో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల వాటా 77% ఉండగా, ప్రైవేట్ రంగం వాటా 23%గా ఉంది. ఇది గత ఏడాది 21% నుంచి పెరుగుదల నమోదైంది. కాగా పబ్లిక్ సెక్టర్ ఉత్పత్తి 16%, ప్రైవేట్ రంగ ఉత్పత్తి 28% పెరిగింది. దీర్ఘకాలిక విధాన సంస్కరణలు, వ్యాపార సౌలభ్యం, స్వదేశీ ఉత్పత్తి (ఇండిజినైజేషన్)పై దృష్టి సారించడం దేశీయ రక్షణ ఉత్పత్తి పెరగడానికి ప్రధాన కారణాలుగా ఉన్నాయి. మరోవైపు 2024–25లో రక్షణ ఎగుమతులు రూ.23,622 కోట్లకు చేరాయి. ఇది 2023–24లో నమోదైన రూ.21,083 కోట్లతో పోలిస్తే రూ.2,539 కోట్లు (12.04%) ఎక్కువ. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం, ప్రైవేట్ రంగం పెరుగుతున్న భాగస్వామ్యం, ఎగుమతి అవకాశాల విస్తరణతో రాబోయే ఏళ్లలో రక్షణ తయారీ రంగం మరింత వేగంగా ముందుకు సాగే అవకాశముందని కేంద్ర రక్షణ శాఖ అంచనా వేస్తోంది.

‘ఆర్‌జీ కర్’ నిరసనకారులపై లాఠీ‌ఛార్జి

- బాధితురాలి తల్లిపైనా పోలీసు బలప్రయోగం
- ర్యాలీలను అడ్డుకునేందుకు కోల్‌కతాలో భారీ ఏర్పాట్లు
- సెక్రటేరియట్ వైపు వెళ్లకుండా ఆందోళనకారుల అడ్డగింత

నిరసనకారులను అడ్డుకునేందుకు సంత్రాగచ్చి వద్ద ఏర్పాటైన భారీ బారికేడ్లు

కోల్‌కతా: కోల్‌కతాలోని ఆర్‌జీ కర్ ప్రభుత్వాస్పత్రిలో ట్రెయినీ వైద్యురాలు హత్యాచారానికి గురై ఏడాది నిండిన సందర్భంగా శనివారం నిరసనకారుల ర్యాలీలు రణరంగాన్ని తలపించాయి. కోల్‌కతాలోని రాష్ట్ర సెక్రటేరియట్ ‘నబన్న’దిశగా వచ్చే ఆందోళన కారులను అడ్డుకునేందుకు పోలీసులు 10 అడుగుల ఎత్తయిన బారికేడ్లను, పలు అంచెల భద్రతా వలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. వీటిని దాటేందుకు ఆందోళన కారులు ప్రయత్నించడంతో పోలీసులు లాఠీచార్జి చేపట్టారు. ముందుగా నిర్దేశించిన ప్రాంతం నుంచి కాకుండా రద్దీగా ఉండే పార్క్ స్ట్రీట్ మీదుగా ర్యాలీ సాగడం ఉద్రిక్తతకు కారణమైంది. పోలీసులు అడ్డుతగలడంతో బెంగాల్ అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్ష నేత సువేందు అధికారి, బీజేపీకి చెందిన పలువురు నేతలు, ఎమ్మెల్యేలు నెహ్రూ రోడ్ క్రాసింగ్‌లో ధర్నాకు దిగారు. ఈ సందర్భంగా పోలీసులు చేపట్టిన లాఠీచార్జిలో సువేందు తదితరులు సహా 100 మందికి పైగా గాయపడ్డారు. పోలీసులు తనపై దాడి చేశారని ట్రెయినీ వైద్యురాలి తల్లి ఆరోపించారు. ‘ర్యాలీలో పాల్గొన్న నన్ను పోలీసులు కొట్టారు. నా చేతి గాజులు పగిలిపోయాయి. మమల్ని ఎందుకు ఆపుతున్నారు? నా కుమార్తెకు న్యాయం కోసం సెక్రటేరియట్‌కు వెళ్లాలనుకున్నాం’అని ఆమె ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. లాఠీచార్జీలో తమ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలతోపాటు బాధిత ట్రెయినీ వైద్యురాలి తల్లిదండ్రులకు కూడా దెబ్బలు తగిలాయని సువేందు ఆరోపించారు. ‘పోలీసులను కొట్టే సమయం దగ్గరపడింది. మా హై కమాండ్ నుంచి ఆదేశాలు వస్తే చాలు..అప్పుడిక పోలీసులు మమతా బెనర్జీ చాటున దాక్కోవాల్సిందే’అని బీజేపీ నేత, మాజీ క్రికెటర్ అశోక్ దిండా ఆగ్రహంతో అన్నారు. అయితే, నబన్న చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో నిషేధాజ్ఞలు అమల్లోకి ఉన్నాయని పోలీసులు తెలిపారు. వేకువజామున 4 నుంచి రాత్రి 10 గంటల వరు నగరంలోని పలు ప్రాంతాల్లో ట్రాఫిక్ ఆంక్షలను అమలు చేశారు. హౌరా బ్రిడ్జిపై వాహనాల రాకపోకలను నిలిపివేశారు. పెద్ద సంఖ్యలో ఆందోళనకారులు తరలివస్తారన్న సమాచారంతో ముందు జాగ్రత్తగా పోలీసులు పలు చోట్ల వాటర్ కెనన్లను సిద్ధంగా ఉంచారు. కీలకమైన మార్గాల్లో భారీ కంటెయినర్లను అడ్డుగా ఉంచారు. ర్యాపిడ్ యాక్షన్ ఫోర్స్‌ను మోహరించారు. కాగా, ఆర్‌జీ కర్ ఆస్పత్రిలో గతేడాది ఆగస్టులో చోటుచేసుకున్న దారుణం దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం రేపింది. ఘటనలో సంజయ్ రాయ్ అనే పౌర వలంటీర్‌ను సీబీఐ కోర్టు దోషిగా నిర్ధారించింది.

ఆకలితో 11 మంది.. కాల్పుల్లో 21 మంది..!

గాజాలో కొనసాగుతున్న ఇజ్రాయెల్ దారుణాలు

గాజా: గాజాలో 24 గంటల వ్యవధిలో 11 మంది పాలస్తీనియన్లు ఆకలితో అసువులు బాశారని అధికారులు తెలిపారు. తాజా మరణాలతో కలిపి ఇప్పటి వరకు ఈ ప్రాంతంలో సంభవించిన ఆకలిచావులు 212కు చేరాయన్నారు. మరోవైపు, ఆహార పంపిణీ కేంద్రాల వద్దకు వచ్చే వారిపై ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ జరిపిన కాల్పుల్లో మరో 21 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారన్నారు. శుక్రవారం జికింగ్ సరిహద్దు క్రాసింగ్ వద్ద ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ జరిపిన కాల్పుల్లో ఆరుగురు చనిపోగా 140 మందికి పైగా గాయపడ్డారని షిఫా ఆస్పత్రి వర్గాలు తెలిపాయి. ఐరాస మానవతా సాయం ట్రక్కులు ఈ క్రాసింగ్ మీదుగానే గాజాలోకి ప్రవేశిస్తాయి. కాగా, 2023 అక్టోబర్ 7వ తేదీ నుంచి హమాస్ లక్ష్యంగా గాజాలో ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ చేపట్టిన దాడుల్లో 61,369 మంది చనిపోగా 1.52లక్షల మంది క్షతగాత్రులుగా మారారని ఆరోగ్య విభాగం తెలిపింది.

ముక్కలుగా నరికి..10 చోట్ల పడేశారు..!

కర్నాటకలో మహిళ దారుణ హత్య

- పచ్చబొట్టు ఆధారంగా మృతురాలి గుర్తింపు
- హంతకుడి కోసం పోలీసుల గాలింపు

బెంగళూరు: 2022నాటి శ్రద్ధా వాకర్ దారుణ హత్యను తలపించే ఘటన ఒకటి కర్నాటకలో వెలుగు చూసింది. ఈ నెల 7వ తేదీన కొరటగెరె తాలుకాలోని ఓ గ్రామంలో వీధి కుక్క ఒకటి రక్తమోడుతున్న మనిషి చేతిని లాక్కెళుతుండగా చూసి షాక్‌కు గురయ్యారు. మరో చేయి అక్కడికి కిలోమీటర్ దూరంలో గ్రామస్తులకు కనిపించింది. గుర్తు తెలియని మహిళ తల, మొండెం తదితర భాగాలు పది వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పడి ఉండగా గుర్తించారు. సాధారణంగా చోటుచేసుకునే హత్య వంటిది కాదని తేల్చిన పోలీసులు దర్యాప్తు చేపట్టారు. చేతిపై ఉన్న పచ్చబొట్టు ఆధారంగా మృతురాలిని గుర్తించారు. హంతకుడిని పట్టుకునే పనిలో ఉన్నారు.

10 చోట్ల 10 భాగాలు..

ఈ నెల 7వ తేదీ గురువారం ఉదయం చింపుగనహళ్లి గ్రామంలోని ముత్యాలమ్మ ఆలయం సమీపంలో రోడ్డు పక్కన కుక్క ఒకటి మనిషి తెగిన చేతిని పొదల్లోకి లాక్కెళ్తుండగా స్థానికులు గమనించారు. ప్లాస్టిక్ కవర్‌లో చుట్టిన మరో చేయి ఆ సమీపంలోనే వారికి కనిపించింది. మరికొద్ది గంటల వ్యవధిలోనే వివిధ ప్రాంతాల్లో మరికొన్ని అవయవ భాగాలు కనిపించాయి. లింగపుర రోడ్డు వంతెన వద్ద పేగులు, ఇతర అంతర్గత భాగాలు బెండోన్ నర్సరీకి సమీపంలో, ఒక కాలు రక్తంతో తడిచిన బ్యాగు జోనిగరహళ్లి వద్ద పోలీసులకు దొరికాయి. సిద్దారబెట్ట, నాగాలాల్ మధ్య రోడ్డుపై రెండు బ్యాగుల్లో మరికొన్ని శరీర భాగాలను గుర్తించారు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం సిద్దారబెట్ట సమీపంలో హతురాలి తల లభ్యమైంది. శరీర భాగాల స్నీకొరటగెరె, కొలాల పోలీస్ స్టేషన్ల పరిధిలోని మొత్తం 10 ప్రాంతాల్లో పడి ఉండగా స్వాధీనం చేసుకున్నారు పోలీసులు. హతురాలి చేతులపై ఉన్న పచ్చబొట్లు, ముఖకవళికల ఆధారంగా ఆమెను తుమకూరు తాలుకా బెళ్లావికి చెందిన లక్ష్మీదేవమ్మ(42)అని గుర్తించారు. ఆగస్టు 3వ తేదీన ఉర్దిగెరెలో ఉన్న కుమార్తెను చూసేందుకని వెళ్లిన లక్ష్మీదేవమ్మ కనిపించకుండా పోయిందంటూ ఆమె భర్త బెళ్లావి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. రెండు రోజుల క్రితం ఆమెను హత్య చేసి, ముక్కలుగా నరికారని, ఆమె ఆనవాళ్లు తెలియకుండా ఉండేందుకే హంతకులు పలు ప్రాంతాల్లో శరీర భాగాలను పడేశారని పోలీసులు అనుమానిస్తున్నారు. ఈ దారుణ హత్యకు పాల్పడిందెవరు? కారణాలేమిటో తెలుసుకునే పనిలో పోలీసులు నిమగ్నమయ్యారు. 2022లో ఢిల్లీలో శ్రద్ధా వాకర్ అనే యువతిని ఆమె బాయ్‌ఫ్రెండ్ ముక్కలుగా నరికి అటవీ ప్రాంతంలో పడేసిన ఘటన తీవ్ర సంచలనం రేపడం తెల్సిందే.

రాహుల్ ఆరోపణలపై దర్యాప్తు జరపాలి

శరద్ పవార్ డిమాండ్

నాగ్‌పూర్: ఓట్ల చోరీ జరిగిందంటూ ఎన్నికల కమిషన్‌పై ప్రతిపక్ష నేత రాహుల్ గాంధీ చేస్తున్న ఆరోపణలపై సవివరంగా దర్యాప్తు చేయించాలని ఎన్సీపీ(ఎస్పీ)చీఫ్ శరద్ పవార్ డిమాండ్ చేశారు. ఎన్నికల కమిషన్ ప్రతిష్ట మసకబారేలా, ఎన్నికల సమగ్రతపై అనుమానాలు కలిగేలా రాహుల్ ఆరోపణలపై నిగ్గు తేల్చాలన్నారు. ఓటరు జాబితాలో దొర్లిన తప్పులపై అఫిడవిట్‌ను సమర్పించి, ప్రమాణం చేయాలంటూ ఈసీ ఎలా షరతు పెడుతుందని పవార్ ప్రశ్నించారు. ‘రాహుల్ పూర్తిగా పరిశీలించి, ఆధారాలను కనుగొన్న తర్వాతే ఆరోపణలు చేశారు. ఆయన పేర్కొన్న అంశాలపై ప్రజల్లో తలెత్తిన అనుమానాలను నివృత్తి చేసేందుకు పూర్తిస్థాయి విచారణ జరిపించాలి. దర్యాప్తుతోనే అసలు విషయాలు వెలుగులోకి వస్తాయని భావిస్తున్నాను’ అని శరద్ పవార్ పేర్కొన్నారు. స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలగిన ఈసీ..రాహుల్ నుంచి ప్రత్యేకంగా డిక్లరేషన్ కోరరాదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఇవే ఆరోపణలను రాహుల్ పార్లమెంట్‌లోనూ చేశారని గుర్తు చేశారు. ఈసీపై రాహుల్ గాంధీ ఆరోపణలు చేస్తే, బీజేపీ నేతలకు స్పందించాల్సిన అవసరం ఏముందని ఆయన ప్రశ్నించారు. ప్రతిపక్షానికి సమాధానం ఇవ్వాల్సింది ఈసీయే తప్ప, ఇతర పార్టీల నేతలు కాదని వ్యాఖ్యానించారు. ఓట్ల అవకతవకలపై హోం మంత్రి అమిత్ షా బాధ్యతాయుతంగా స్పందించడం మానేసి ఈ అంశాన్ని పక్కదోవ పట్టించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని విమర్శించారు. ఓట్ల చోరీ ఆరోపణలపై ప్రతిపక్ష పార్టీలు సోమవారం ఢిల్లీలోని ఎన్నికల కమిషన్ కార్యాలయం వరకు ర్యాలీ చేపడతాయన్నారు.

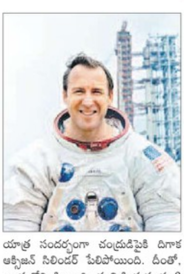
అమెరికా సీడీసీ సెంటర్ వద్ద కాల్పులు.. పోలీసు అధికారి మృతి

అట్లాంటా: అమెరికా సెంటర్స్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్(సీడీసీ) వద్ద జరిగిన కాల్పుల ఘటనలో ఒక పోలీసు అధికారి ప్రాణాలు కోల్పోయారు. శుక్రవారం జరిగిన ఈ ఘటన ఆ ప్రాంతంలో తీవ్ర కలకలం రేపింది. దుండగుడు రోడ్డుకు ఆవల నిలబడి కార్యాలయంపైకి యథేచ్ఛగా కాల్పులు జరిపి, పరారయ్యాడు. కార్యాలయంలోని పలు విభాగాల కిటికీలకు బుల్లెట్ రంధ్రాలయ్యాయి. కాల్పుల భయంతో ఉద్యోగులు ఎక్కడివారక్కడే దాక్కుండిపోయారు. ప్రతిష్టాత్మక ప్రభుత్వ కార్యాలయంపై జరిగిన దాడి ఘటనను భద్రతా విభాగాలు సీరియస్‌గా తీసుకున్నాయి. దుండగుడిని జార్జియాకు చెందిన పాట్రిక్ జోసెఫ్ వైట్‌గా గుర్తించారు. ఇతడి కాల్పుల్లో చనిపోయిన పోలీసు అధికారి డికాబ్ కౌంటీలో పనిచేసే డేవిడ్ రోజ్ అని ప్రకటించారు. ఘటన నేపథ్యంలో సోమవారం కార్యాలయానికి సెలవు ప్రకటించారు.

టైమ్స్ స్క్వేర్ వద్ద కాల్పులు..

న్యూయార్క్‌లోని ప్రఖ్యాత టైమ్స్ స్క్వేర్ వద్ద కాల్పుల ఘటన కలకలం రేపింది. ఈ ఘటనలో ముగ్గురు గాయపడ్డారు. ఇందుకు సంబంధించి ఒకరిని అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు. ఘటనకు కారణాలు తెలియరాలేదు.

అపోలో వ్యోమగామి జిమ్ లవెల్ కన్నుమూత

వాషింగ్టన్: అపోలో 13 మిషన్‌కు నాయకత్వం వహించిన అమెరికా వ్యోమగామి జిమ్ లవెల్ 97 ఏళ్ల వయస్సులో శుక్రవారం కన్నుమూశారు. ‘జిమ్ వ్యక్తిత్వం, దృఢ సంకల్పం మన దేశం చంద్రుడిని చేరుకోవడానికి, విషాదాన్ని విజయంగా మార్చడానికి సహాయపడ్డాయి, అప్పటి ఘటన నుంచి మేం ఎంతో నేర్చుకున్నాం. జిమ్ మరణానికి సంతాపం తెలియజేస్తున్నాం’అని నాసా ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. నాసా కార్యకలాపాలు చేపట్టిన మొదటి దశాబ్ద కాలంలో అత్యధికంగా ప్రయాణించిన వ్యోమగాములలో ఒకరు లవెల్. జెమిని 7, జెమిని 12, అపోలో 8, అపోలో 13 మిషన్లలో నాలుగుసార్లు ప్రయాణించారు.

1928లో క్లీవ్‌ల్యాండ్‌లో జన్మించారు లవెల్. 1952లో అమెరికా నేవల్ అకాడెమీలో డిగ్రీ సాధించారు. 1952లో టెస్ట్ పైలట్, 1962లో నాసాలో వ్యోమగామిగా ఎంపికయ్యారు. జెమిని 7, అపోలో 8 వంటి మిషన్లలో ఆయన భాగస్వామిగా ఉన్నప్పటికీ, 1970 నాటి అపోలో 13 మిషన్ మాత్రం లెజెండ్‌గా ఆయన్ను మార్చివేసింది. మూడో యాత్ర సందర్భంగా చంద్రుడిపైకి దిగాక ఆక్సిజన్ సిలిండర్ పేలిపోయింది. దీంతో, అందులోని సిబ్బంది భూమికి సుమారు 2 లక్షల మైళ్ల దూరంలో చిక్కుబడిపోయారు. అయినప్పటికీ ధైర్యాన్ని కోల్పోక ప్రత్యామ్నాయాలను అనుసరించి, అపాయం నుంచి బయటపడ్డారు. ‘వాస్తవానికి ఆ మిషన్ విఫలమైంది. దాంతో సాధించింది కూడా ఏమీ లేదు. కానీ, దాని ద్వారా వచ్చిన ఫలితం మాత్రం అద్భుతం. అలాంటి విపత్తును సైతం ధైర్యంగా స్వీకరించి విజయవంతంగా మార్చగల సత్తా ఉందని నిరూపించడమే మేం సాధించిన విజయం’అని లవెల్ రాయిటర్స్‌కు 2010లో ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో పేర్కొన్నారు. తనతోపాటు సహచరులు జాక్ స్విగెర్ట్, ఫ్రెడ్ హయిజ్‌లు.. గడ్డకట్టించే చలి, ఆకలి, మరోవైపు కేవలం నాలుగు రోజులకు మాత్రమే సరిపడే ఆక్సిజన్ ఉన్నా ఎంతో ధైర్యంతో వ్యవహరించామన్నారు. ఆ సమయంలో స్విగెర్ట్.. ‘హ్యూస్టన్, మాకో సమస్య వచ్చి పడింది’అంటూ నాసాకు చాలా తేలికైన సందేశమిచ్చారు. దీనినే టామ్ హాంక్స్ 1995 నాటి అపోలో 13 సినిమాలో వాడుకున్నారు. ఆ సినిమాలో లవెల్ పాత్రను టామ్ హాంక్స్ పోషించడం విశేషం. అపోలో 13 మిషన్ పసిఫిక్ సముద్రంలో సురక్షితంగా ల్యాండైంది. అప్పటికే లవెల్ పేరు ప్రపంచమంతటా మారుమోగిపోయింది. ఎన్నో తీవ్ర ఒత్తిళ్ల మధ్య నిబ్బరంగా పనిచేసిన లవెల్ మారుపేరుగా నిలిచారు. 1973లో నాసా నుంచి రిటైరయ్యారు.

జార్ఖండ్‌లో పట్టాలు తప్పిన రెండు గూడ్స్ రైళ్లు

జంషెడ్‌పూర్/కోల్‌కతా: జార్ఖండ్‌లోని సెరాయికెలా–ఖర్‌స్వాన్ జిల్లాలో శనివారం ఉదయం రెండు గూడ్స్ రైళ్లు పట్టాలు తప్పడంతో పలు ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లు రద్దయ్యాయి. ఆగ్నేయ రైల్వేలోని ఆద్రా డివిజన్లో చండిల్–నిందిహ్ స్టేషన్ల మధ్య ఒక గూడ్స్ రైలు బోగీలు పట్టాలు తప్పి, ఎదురుగా వస్తున్న మరో గూడ్స్ బోగీలను మధ్యలో ఢీకొన్నాయి. ఈ ఘటనలో ఎవరికీ ఎటువంటి అపాయం వాటిల్లలేదని అధికారులు వెల్లడించారు. అయితే, ఆ మార్గంలో పలురైళ్ల రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. పలు ఎక్స్‌ప్రెస్, ప్యాసింజర్ రైళ్లను దారి మళ్లించడం, మార్గాన్ని కుదించడం చేశామన్నారు.

తీరొక్క బంధం.. అదే రాఖీ అందం

ఢిల్లీలో శనివారం ఆర్మీ చీఫ్ ఉపేంద్ర ద్వివేదీకి రాఖీ కట్టి, తిలకం దిద్దుతున్న విద్యార్థినులు

వాఘా సరిహద్దు పోస్టు వద్ద బీఎస్ఎఫ్ మహిళా జవానుకు రాఖీలు కడుతున్న మహిళలు

పశ్చిమబెంగాల్‌లోని నడియాలో బస్సు ప్రయాణికులకు మహిళల రక్షా బంధనం

అహ్మదాబాద్‌లో ఎయిరిండియా విమాన ప్రమాదంలో మృతి చెందిన తన సోదరుడి ఫొటోకు రక్షా బంధన్ నాడు పూజ చేస్తున్న గుజరాత్‌లోని ఆనంద్‌కు చెందిన మహిళ

మహారాష్ట్రలోని థానెలో శివ ముద్ర ప్రబోధిని సంస్థ నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో రాఖీలు కడుతున్న ముస్లిం మహిళలు

యూపీలో మథురలోని జిల్లా జైలు వద్ద తమ సోదరులకు రాఖీలు కట్టేందుకు క్యూలో నిల్చున్న మహిళలు

ఢిల్లీలో భారీ వర్షాలు.. గోడకూలి ఏడుగురు మృత్యువాత

న్యూఢిల్లీ: దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో భారీ వర్షాలు, వరదలతో జనజీవనం అస్తవ్యస్తమైంది. పలు ప్రాంతాలు వరద నీట మునిగాయి. వాహనాల రాకపోకలకు తీవ్ర అంతరాయం ఏర్పడింది. జైత్‌పూర్‌లోని మోహన్ బాబా మందిర్ సమీపంలో శనివారం ఉదయం గోడకూలిన ఘటనలో ఏడుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. తీవ్రంగా గాయపడిన ఒకరు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నట్లు పోలీసులు వివరించారు. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి నుంచి ఢిల్లీలో కుండపోత వాన మొదలైంది. శనివారం ఉదయం 9 గంటల సమయంలో అందిన సమాచారం మేరకు ఫైర్ సిబ్బంది పోలీసులతో కలిసి హుటాహుటిన ఘటనాస్థలికి చేరుకున్నారు. గోడను పగులగొట్టి లోపల ఇరుక్కుపోయిన 8 మందిని బయటకు తీశారు. వారిని వెంటనే సఫ్దర్‌జంగ్ ఆస్పత్రి, ఎయిమ్స్‌లోని ట్రామా సెంటర్‌కు తరలించారు. క్షతగాత్రుల్లో ముగ్గురు పురుషులు, ఇద్దరు మహిళలు, ఇద్దరు బాలికలు పరిస్థితి విషమించి చనిపోయారని పోలీసులు తెలిపారు. వీరంతా పశ్చిమబెంగాల్ రాష్ట్రం ముర్షిదాబాద్ జిల్లాకు చెందిన వారన్నారు. వర్షం నీరు నిలిచి, గోడ నానడమే ప్రమాదానికి కారణమని భావిస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

300 విమానాలు ఆలస్యం: భారీ వర్షాల కారణంగా ఢిల్లీలోని ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలో శనివారం 300కు పైగా విమానాలు ఆలస్యంగా నడిచాయి. కొన్నింటిని రద్దు చేశారు. విమానాలు సరాసరిన 17 నిమిషాలు ఆలస్యమయ్యాయి. ఏ ఒక్క విమానాన్ని కూడా దారి మళ్లించలేదని అధికారులు తెలిపారు. ఈ విమానాశ్రయం ద్వారా నిత్యం 1,300 విమానాలు రాకపోకలు సాగిస్తుంటాయి.

మండల పంచాయతీ వ్యవస్థను సిఫారసు చేసిన కమిటీ ఏది?

స్థానిక పరిపాలనా కార్యకలాపాలను నిర్వహించే ప్రభుత్వాలను స్థానిక ప్రభుత్వాలుగా పేర్కొంటారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రాజకీయ వికాసాన్ని పెంపొందిస్తే.. స్థానిక ప్రభుత్వాలు రాజకీయ వికాసంతోపాటు సాంఘిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక వికాసానికి తోడ్పడతాయి. వీటి ద్వారా అధికార వికేంద్రీకరణ జరుగుతుంది. ఈ ప్రభుత్వాలు రాజకీయ పరిజ్ఞానాన్ని, భాగస్వామ్యాన్ని పెంపొందిస్తాయి. నాయకులకు రాజకీయంగా ఎదిగేందుకు పునాదుల్లా పనిచేస్తాయి. వీటి ద్వారా గాంధీజీ కలలుగన్న గ్రామ స్వరాజ్యాన్ని నిర్మించవచ్చు.

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

పాలిటీ

స్థానిక ప్రభుత్వాల అభివృద్ధి

భారతదేశంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలు చారిత్రక క్రమంలో అభివృద్ధి చెందాయి. వీటిని ప్రవేశపెట్టిన మొదటి రాజవంశం 'మౌర్యులు'. చోళులు స్థానిక ప్రభుత్వాల విషయంలో ఉన్నత మార్పులు ప్రవేశపెట్టారు. వీరి కాలంలో ఈ ప్రభుత్వాలను 'నాడులు' అని పిలిచేవారు. ఢిల్లీ సుల్తాన్ల కాలంలో గ్రామ పంచాయతీలు ఉండేవి. భూమిని కొలిచి దాని ఆధారంగా పన్ను వసూలు చేసే విధానాన్ని షేర్షా ప్రారంభించాడు. మొగలుల కాలంలో 'కొత్వాల్' అనే అధికారి పట్టణ పాలనను చూసుకునేవాడు.

భారతదేశంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలు ప్రధానంగా బ్రిటిషర్ల కాలంలోనే అభివృద్ధి చెందాయి. వీరి కాలంలో మొదటగా 1687లో మద్రాస్‌లో మున్సిపాలిటీని ఏర్పాటు చేశారు. వీటి స్థానంలో 1726లో మేయర్ కోర్టులను స్థాపించారు. బ్రిటిషర్లు జిల్లాను ఒక యూనిట్ గా తీసుకొని 1772లో కలెక్టర్ పదవిని ప్రవేశ పెట్టారు. 1793 చార్టర్ చట్టం ద్వారా కలకత్తా, మద్రాస్ స్థానిక ప్రభుత్వాలకు చట్టబద్ధత కల్పించారు. 1813 చార్టర్ చట్టం ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాలకు పన్ను విధించే, వసూలు చేసుకునే అధికారం కల్పించారు.

ఎల్గిన్ మేయో, లార్డ్ రిప్పన్ స్థానిక ప్రభుత్వాల అభివృద్ధికి బాగా తోడ్పడ్డారు. మేయో 1870లో, రిప్పన్ 1887లో ఈ ప్రభుత్వాలకు సంబంధించి తీర్మానాలను ప్రవేశపెట్టారు. రిప్పన్ తీర్మానాన్ని స్థానిక ప్రభుత్వాల 'మాగ్నాకార్టా'గా పేర్కొంటారు. ఇతడిని 'స్థానిక ప్రభుత్వాల పితామహుడు' అంటారు.

స్థానిక ప్రభుత్వాలు ప్రారంభంలో కొంత కాలంపాటు బాగా పనిచేసి వైఫల్యం చెందాయి. వీటిని సమీక్షించడానికి 1907లో చార్లెస్ హబ్‌హౌస్ అధ్యక్షతన రాయల్ కమిషన్‌ను నియమించారు. ఈ కమిషన్ 1909లో నివేదిక సమర్పించింది. ఈ కమిటీ సిఫారసు మేరకు 1909 మింటోమార్లే సంస్కరణల చట్టం ద్వారా స్థానిక సంస్థలకు ప్రతినిధులను ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకునే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు. 1919 మాంటెగ్-చెమ్స్‌ఫర్డ్ సంస్కరణల చట్టం ద్వారా స్థానిక ప్రభుత్వాలను రాష్ట్ర జాబితాలో అయిదో అంశంగా చేర్చారు. 1935 చట్టం ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాలకు మరిన్ని అధికారాలు బదలాయించి బలోపేతం చేశారు.

భారత రాజ్యాంగంలో ఈ ప్రభుత్వాలకు సంబంధించి అధికరణ 40, 243లను చేర్చారు. కానీ వీటిని వెంటనే ఏర్పాటు చేయలేదు. ఫలితంగా గ్రామీణ సమస్యలు అధికమయ్యాయి. వీటి పరిష్కారానికి వి.టి. కృష్ణమాచారి కమిషన్ సిఫారసు మేరకు 1952 అక్టోబరు 2న 55 సమితుల్లో 'సమాజ అభివృద్ధి పథకం (CDP)' ప్రవేశపెట్టారు. దీనికి అమెరికాలోని స్వచ్ఛంద సంస్థ 'పోర్డు ఫౌండేషన్' సహకారం అందించింది. ఈ పథకాన్ని మూడేళ్ల కాలానికి ప్రవేశపెట్టారు. దీనికి శాశ్వత కొనసాగింపుగా 1953 అక్టోబరు 2న జాతీయ విస్తరణ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు.

సమాజ అభివృద్ధి పథకం, జాతీయ విస్తరణ పథకం ఆశించిన ఫలితాలు ఇవ్వలేదు. వీటిని సమీక్షించి సమస్యల పరిష్కారానికి సూచనలు చేయడానికి 1957లో జాతీయ అభివృద్ధి మండలి 'బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ'ని నియమించింది. ఈ కమిటీ 1957 నవంబరులో నివేదిక సమర్పించింది. దీన్ని 1958లో జాతీయ అభివృద్ధి మండలి ఆమోదించింది.

బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ సిఫారసులు:

- మూడంచెల పంచాయతీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలి. అవి:
  1. జిల్లా పరిషత్, 2. పంచాయతీ సమితి
  3. గ్రామ పంచాయతీ
- ప్రతి అయిదేళ్లకోసారి నియమబద్ధంగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలి.
- ఎన్నికలను పార్టీ ప్రాతిపదికన కాకుండా స్వతంత్ర ప్రాతిపదికన జరపాలి.
- గ్రామ పంచాయతీకి ప్రత్యక్షంగా, పంచాయతీ సమితి, జిల్లా పరిషత్‌కు పరోక్షంగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలి.
- రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో కనీసం 1/6 వంతు నిధులను పంచాయతీలకు కేటాయించాలి.

బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ సిఫారసులను మొదటిసారిగా రాజస్థాన్ 1959 అక్టోబరు 2న నాగూర్ జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టింది. ఆ తర్వాత 1959 నవంబరు 1న ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నేటి రంగారెడ్డి జిల్లాలోని శంషాబాద్‌లో నాటి ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ప్రారంభించారు. నాటి ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డి. అనంతరం మరికొన్ని రాష్ట్రాలు వీటిని ప్రవేశ పెట్టాయి. ఇవి కొంతకాలం పాటు ఆశాజనకంగా పనిచేసినా సకాలంలో నిధులు, విధుల పంపిణీ జరగకపోవడం వల్ల లక్ష్య సాధనలో వైఫల్యం చెందాయి.

బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ సిఫారసులను అమలు చేసినా స్థానిక ప్రభుత్వాలు లక్ష్యసాధనలో ఆశించిన ప్రగతి సాధించలేదు. వీటిని పునఃసమీక్షించి సమస్యల పరిష్కారానికి తగిన సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడానికి 1977లో మొరార్జీదేశాయ్ నాయకత్వంలోని జనతా ప్రభుత్వం అశోక్ మెహతా కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ 1978లో నివేదిక సమర్పించింది.

అశోక్ మెహతా కమిటీ సూచనలు:

- మూడంచెల పంచాయతీ వ్యవస్థను రద్దు చేసి దాని స్థానంలో రెండంచెల వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టాలి. జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పరిషత్‌ను, బ్లాక్ స్థాయిలో మండల పంచాయతీని ఏర్పాటు చేయాలి.
- 1500 నుంచి 20,000 మంది జనాభా ఉన్న కొన్ని గ్రామాలను మండల పంచాయతీగా ఏర్పాటు చేయాలి.
- రెండు స్థాయిల్లో పార్టీ ప్రాతిపదికన పరోక్ష ఎన్నికలు నిర్వహించాలి.
- ఎస్సీ, ఎస్టీలకు జనాభా ప్రాతిపదికన రిజర్వేషన్లు కల్పించాలి.
- పంచాయతీల కాలపరిమితిని నాలుగేళ్లుగా నిర్ణయించాలి.
- ప్రత్యేక ఆడిటింగ్ అకౌంటింగ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలి.

ఈ కమిటీ సిఫారసులను మొదటగా 1980లో కర్ణాటక, ఆ తర్వాత 1986లో ఆంధ్రప్రదేశ్, తర్వాత మరికొన్ని రాష్ట్రాలు ప్రవేశపెట్టాయి.

బ్లాక్ స్థాయిలో ప్రణాళికీకరణపై అధ్యయనం చేయడానికి 1978లో దంత్‌వాలా కమిటీని నియమించారు. ఈ కమిటీ సర్పంచ్‌ను ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకోవాలని, మధ్యస్థాయిలోని బ్లాక్ వ్యవస్థకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలని, కలెక్టర్ ప్రధాన పాత్ర పోషించాలని సిఫారసు చేసింది.

1984లో సి.హెచ్. హనుమంతరావు కమిటీని నియమించారు. ఇది జిల్లా ప్రణాళిక సంఘాలను ఏర్పాటు చేయాలని, దీని అధ్యక్షునిగా మంత్రి లేదా కలెక్టర్‌ను కొన సాగించాలని సూచించింది.

గ్రామీణాభివృద్ధి, పేదరిక నిర్మూలన, పరిపాలన ఏర్పాట్లు అనే అంశాలను పరిశీలించడానికి రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం 1985లో జి.వి.కె. రావు కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ జిల్లా అభివృద్ధికి జిల్లాను యూనిట్‌గా తీసుకోవాలని, బ్లాక్ వ్యవస్థను రద్దు చేసి జిల్లా పరిషత్‌ను పటిష్టం చేయాలని సూచించింది.

స్థానిక ప్రభుత్వాలను బలోపేతం చేయడానికి తగిన సిఫారసుల కోసం రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం 1986లో ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ 1987లో నివేదిక సమర్పించింది.

సింఘ్వీ కమిటీ ప్రధాన సిఫారసులు:

- స్థానిక ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కల్పించాలి.
- న్యాయ పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేయాలి.
- సకాలంలో సక్రమంగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలి.
- పంచాయతీ ఎన్నికలకు సంబంధించిన వివాదాల పరిష్కారానికి ట్రిబ్యునళ్లను ఏర్పాటు చేయాలి.

గ్రామీణ అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ 1988లో పి.కె.తుంగన్ అధ్యక్షతన ఉప కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ స్థానిక సంస్థలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కల్పించాలని సిఫారసు చేసింది. ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ, పి.కె. తుంగన్ కమిటీల సిఫారసుల మేరకు 1989లో రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం 64వ, 65వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టింది. 64వ సవరణ బిల్లు లోక్‌సభలో ఆమోదం పొందగా రాజ్యసభలో వీగిపోయింది. 65వ సవరణ బిల్లు చర్చ సమయంలో లోక్‌సభను రద్దు చేశారు.

స్థానిక ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తిని కల్పించే ఉద్దేశంతో 1991లో పి.వి.నరసింహారావు ప్రభుత్వం 73వ, 74వ రాజ్యాంగ సవరణలు ప్రవేశపెట్టింది. ఇవి 1992లో పార్లమెంట్ ఆమోదం పొంది, 1993 నుంచి అమల్లోకి వచ్చాయి.

73వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా గ్రామీణ స్థానిక ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కల్పించి 'పంచాయతీ రాజ్ చట్టం'గా అమల్లోకి తీసుకువచ్చారు. ఈ చట్టాన్ని ప్రత్యేకంగా 11వ షెడ్యూల్‌లో చేర్చారు. దీని గురించి అధికరణలు 243 A నుంచి O వరకు తెలియజేస్తాయి. వీటిని ప్రత్యేకంగా IXవ భాగంలో చేర్చారు.

74వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా పట్టణ ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కల్పించి 'నగర పాలక చట్టం'గా అమల్లోకి తెచ్చారు. దీన్ని ప్రత్యేకంగా 12వ షెడ్యూల్‌లో చేర్చారు. ఈ చట్టం గురించి అధికరణలు 243 P నుంచి Z_G వరకు తెలియజేస్తాయి. వీటిని ప్రత్యేకంగా $IX_{(A)}$వ భాగంలో చేర్చారు.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. భారతీయ ప్రముఖుల్లో ఎవరిని స్థానిక ప్రభుత్వాల పితామహుడిగా పేర్కొంటారు?
   ఎ) జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ
   బి) మానవేంద్రనాథ్ రాయ్
   సి) మహాత్మా గాంధీ
   డి) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్
2. ఏ కమిటీ సిఫారసు మేరకు స్థానిక ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కల్పించారు?
   ఎ) బల్వంత్‌రాయ్ కమిటీ
   బి) అశోక్ మెహతా కమిటీ
   సి) జి.వి.కె. రావు కమిటీ
   డి) ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీ
3. స్థానిక ప్రభుత్వాలు ప్రస్తుతం ఏ జాబితాలో ఉన్నాయి?
   ఎ) కేంద్ర జాబితా బి) రాష్ట్ర జాబితా
   సి) ఉమ్మడి జాబితా డి) అవశిష్ట అంశం
4. 'గ్రామ స్వరాజ్య సాధనకు స్థానిక ప్రభుత్వాలను ఏర్పాటు చేయాలి' అని ఎన్నో అధికరణంలో పేర్కొన్నారు?
   ఎ) 243 బి) 40
   సి) 44 డి) 73
5. ప్రస్తుత పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థకు మూలం ఏది?
   ఎ) అశోక్ మెహతా కమిటీ
   బి) బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ
   సి) దంత్‌వాలా కమిటీ
   డి) రాజమన్నార్ కమిటీ
6. రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘాన్ని నియమించేది ఎవరు?
   ఎ) కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్
   బి) ప్రధానమంత్రి
   సి) రాష్ట్ర గవర్నర్
   డి) భారత ఆర్థిక సంఘం
7. మండల పంచాయతీ వ్యవస్థను సిఫారసు చేసిన కమిటీ ఏది?
   ఎ) అశోక్ మెహతా కమిటీ
   బి) బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ
   సి) నరసింహన్ కమిటీ
   డి) సర్కారియా కమిటీ
8. భారతదేశ చరిత్రలో స్థానిక ప్రభుత్వాలను ప్రవేశపెట్టిన మొదటి రాజవంశం ఏది?
   ఎ) మౌర్యులు బి) చోళులు
   సి) మొగలులు డి) పల్లవులు
9. బ్రిటిషర్ల కాలంలో మొదటి స్థానిక ప్రభుత్వాన్ని ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
   ఎ) బొంబాయి బి) మద్రాస్
   సి) కలకత్తా డి) మచిలీపట్నం
10. మనదేశంలో స్థానిక ప్రభుత్వాల 'మాగ్నాకార్టా'గా దేన్ని పేర్కొంటారు?
   ఎ) బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ నివేదిక
   బి) అశోక్ మెహతా కమిటీ నివేదిక
   సి) 1887 రిప్పన్ తీర్మానం
   డి) 1870 ఎల్గిన్ మేయో తీర్మానం

సమాధానాలు

1) డి; 2) డి; 3) బి; 4) బి; 5) బి; 6) సి; 7) ఎ; 8) ఎ; 9) బి; 10) సి;

గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్‌ను ఎవరు ఎన్నుకుంటారు?
   ఎ) ప్రత్యక్ష ఎన్నిక ద్వారా ఓటర్లు
   బి) జిల్లా పరిషత్‌కు ఎన్నికైన సభ్యులు
   సి) మండల పరిషత్ అధ్యక్షులు
   డి) జిల్లాలో ఉన్న సర్పంచ్‌లు
2. భారత్‌లో మొదటిసారిగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను 1959 అక్టోబరులో ఎక్కడ ప్రవేశ పెట్టారు?
   ఎ) రాజస్థాన్ బి) తమిళనాడు
   సి) కేరళ డి) కర్ణాటక
3. జాతీయ పంచాయతీ రాజ్ దినోత్సవాన్ని ఎప్పుడు నిర్వహిస్తారు?
   ఎ) మార్చి-24 బి) అక్టోబరు-24
   సి) ఆగస్టు-24 డి) ఏప్రిల్-24
4. బ్లాక్ లెవల్ ప్లానింగ్ (బ్లాకు స్థాయి ప్రణాళిక)ను ఏ కమిటీ సిఫారసు చేసింది?
   ఎ) జి.వి.కె. రావు కమిటీ
   బి) ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీ
   సి) కె. సంతానం కమిటీ
   డి) దంత్‌వాలా కమిటీ
5. స్థానిక ప్రభుత్వాల పితామహుడిగా ఎవరిని పేర్కొంటారు?
   ఎ) మహాత్మా గాంధీ బి) సర్దార్ పటేల్
   సి) లార్డ్ రిప్పన్ డి) ఎల్గిన్ మేయో

సమాధానాలు

1) బి; 2) ఎ; 3) డి; 4) డి; 5) సి.

'మాతృభావన' పాఠ్యభాగంలో ఇతివృత్తం?

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం

తెలుగు

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. నన్నయ ఎవరి ఆస్థాన కవి?
   1) మనుమసిద్ధి
   2) రాజరాజ నరేంద్రుడు
   3) ప్రోలయ వేమారెడ్డి
   4) మాధవ వర్మ
2. నన్నయ రాసిన శాసనం ఏది?
   1) వేంగీ శాసనం
   2) మైదవోలు శాసనం
   3) నందంపూడి శాసనం
   4) కందుకూరి శాసనం
3. భారతాంధ్రీకరణలో నన్నయకు సహకరించిన లేఖకుడు ఎవరు?
   1) గురునాథుడు
   2) నారాయణభట్టు
   3) పావులూరి మల్లన
   4) గణపతి
4. దుందుభి పాఠ్య భాగంలోని ఇతివృత్తం?
   1) సంస్కృతి విలువలు
   2) పర్యావరణ ప్రాధాన్యం
   3) నైతిక విలువలు
   4) సామాజిక చైతన్యం
5. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా గంగాపురం ప్రాంతంలో దుందుభి నదిని ఏ పేరుతో పిలుస్తారు?
   1) జయసేన 2) హరిసేన
   3) విజయసేన 4) దేవసేన
6. కిందివాటిలో నన్నయ కవితా గుణం కానిది ఏది?
   1) అక్షర రమ్యత 2) సూక్తి వైచిత్రి
   3) నానారుచిరార్థ సూక్తి నిధిత్వం
   4) ప్రసన్న కథా కలితార్థయుక్తి
7. 'మన సంస్కృతి' పాఠ్యభాగ రచయిత?
   1) నార్ల వేంకటేశ్వరరావు
   2) కాళోజీ
   3) డాక్టర్ బిరుదురాజు రామరాజు
   4) డాక్టర్ పి. యశోరెడ్డి
8. వేంకటేశ శతక కర్త?
   1) తాళ్లపాక అన్నమయ్య
   2) తాళ్లపాక పెద తిరుమచార్యులు
   3) చిన తిరుమలాచార్యులు
   4) తరిగొండ వెంగమాంబ
9. 'మిత్ర సాహస్రి' శతక కర్త?
   1) అందె వెంకటరాజం
   2) ఏలూరిపాటి అనంత రామయ్య
   3) కొండూరు వీర రాఘవాచార్యులు
   4) గరికపాటి నరసింహారావు
10. 'దాశరథీ' శతకకర్త ఎవరు?
   1) ధూర్జటి 2) కంచర్ల గోపన్న
   3) దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు
   4) రంగాచార్యులు
11. ప్రతిజ్ఞ ఖండిక శ్రీశ్రీ రాసిన ఏ గ్రంథంలోనిది?
   1) మరో ప్రస్థానం 2) ఖడ్గ సృష్టి
   3) సి.ప్రాలి 4) మహా ప్రస్థానం
12. 'హరిశ్చంద్రుడు' పాఠ్యభాగం గౌరన రచించిన ఏ గ్రంథంలోనిది?
   1) నవనాథ చరిత్ర 2) లక్షణ దీపిక
   3) హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానం
   4) షట్చక్రవర్తుల కథ
13. గౌరన హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానం ఏ ప్రక్రియకు చెందింది?
   1) పద్యం 2) ద్విపద
   3) మంజరీ ద్విపద 4) గేయం
14. 'అజంతా చిత్రాలు' పాఠ్యభాగ రచయిత?
   1) విద్వాన్ విశ్వం
   2) నార్ల వేంకటేశ్వరరావు
   3) సంజీవదేవ్
   4) వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి
15. వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి 'చిన్నప్పుడే' కథానికను ప్రచురించిన పత్రిక ఏది?
   1) గోల్కొండ 2) కాకతీయ
   3) తెలంగాణ 4) మిజాన్
16. ఆంధ్ర మహాభారతంలో తిక్కన రచించిన పర్వాలెన్ని?
   1) 12 2) 14 3) 15 4) 13
17. కిందివాటిలో తిక్కన కవితా గుణం కానిది?
   1) నాటకీయత 2) పాత్ర చిత్రణ
   3) తెనుగుతనం 4) అక్షర రమ్యత
18. 'సర్వేశ్వర' శతకకర్త ఎవరు?
   1) పాల్కురికి సోమన
   2) యథావాక్కుల అన్నమయ్య
   3) కూచిమంచి తిమ్మకవి
   4) బద్దెన
19. 'దుష్ట సంహార నరసింహదురిత దూర' - మకుటంతో నరసింహ శతకం రాసిన కవి?
   1) గోగుల పాటి కూర్మనాథకవి
   2) కాసుల పురుషోత్తమ కవి
   3) కాకుత్సం శేషప్పకవి
   4) మారద వెంకయ్య
20. కుమార శతక కర్త ఎవరు?
   1) బద్దెన 2) కుమార ధూర్జటి
   3) ఫక్కి అప్పల నరసయ్య
   4) ధూర్జటి
21. శ్రీ భర్గ శతక కర్త?
   1) ధూర్జటి
   2) కూచిమంచి తిమ్మకవి
   3) సర్వేశ్వర కవి 4) పాల్కురికి సోమన
22. 'ప్రబోధం' పాఠ్యభాగ రచయిత ఎవరు?
   1) రాయప్రోలు సుబ్బారావు
   2) కాళోజీ
   3) ఊటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ
   4) కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ
23. కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ 'ప్రబోధం' పాఠ్యాంశం ఏ గ్రంథంలోనిది?
   1) గాంధీ దండకం 2) శారద లేఖలు
   3) మా చెట్టు నీడ ముచ్చట్లు
   4) ధర్మము నా జీవము
24. 'శారద లేఖలు' మొట్టమొదట ఏ పత్రికలో ప్రచురించారు?
   1) భారతి 2) కృష్ణాపత్రిక
   3) గృహలక్ష్మి 4) వినోదవాణి
25. 'రుబాయీలు' పాఠ్యభాగ రచయిత?
   1) డాక్టర్ దాశరథి
   2) డాక్టర్ సామల సదాశివ
   3) డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి
   4) డాక్టర్ నాగభైరవ
26. 'చూడదమనే కళ' పాఠ్యభాగ రచయిత?
   1) సామల సదాశివ
   2) నార్ల వేంకటేశ్వరరావు
   3) జిడ్డు కృష్ణమూర్తి
   4) కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ
27. 'చూడదమనే కళ' పాఠ్యాంశంలో ఇతివృత్తం ఏది?
   1) సామాజిక చైతన్యం
   2) ప్రకృతి పరిశీలనం
   3) గ్రామీణ జీవనం
   4) సామాజిక స్పృహ
28. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి 'ఏ టైమ్ లెస్ స్ప్రింగ్' ఆంగ్ల రచనకు అరుణామోహన్ చేసిన అనువాదం పేరు?
   1) గరుడయానం 2) ధ్యానం
   3) అనాదిప్రోతస్సు 4) నీవే ప్రపంచం
29. కాళోజీ 'ఈప్సు' పాఠ్యభాగం ఏ ప్రక్రియకు సంబంధించింది?
   1) గేయ కవిత 2) పద్య కవిత
   3) మినీ కవిత 4) వచన కవిత
30. 'ససేమిరా' పాఠ్యభాగ రచయిత 'కొరవి గోపరాజు' ఏ శతాబ్దికి చెందినవారు?
   1) 14వ శతాబ్దం 2) 15వ శతాబ్దం
   3) 16వ శతాబ్దం 4) 13వ శతాబ్దం
31. కొరవి గోపరాజు బిరుదు ఏది?
   1) కవితా వతంస
   2) బహుభాషా ప్రవీణ
   3) చతుర్విధ కవితా శారదుడు
   4) బహుశాస్త్ర పండితుడు
32. 'బతుకు పుస్తకం' ఎవరి ఆత్మకథ?
   1) ఉప్పల లక్ష్మణరావు
   2) అబ్దుల్ కలాం
   3) నార్ల వేంకటేశ్వరరావు
   4) సావిత్రి
33. దువ్వూరి రామిరెడ్డి రాజు చేతి పాలనా దండం కంటే ఏది గొప్పదని చెప్పారు?
   1) కలం 2) నాగలి
   3) గొడ్డలి 4) గునపం
34. 'ధర్మదీక్ష' పాఠ్యభాగం పిలకా గణపతి శాస్త్రి ఏ గ్రంథంలోనిది?
   1) విశాల నేత్రాలు
   2) మణిదీపిక
   3) ప్రాచీన గాథాలహరి
   4) రత్నాపహారం
35. ఎవరి జయంతిని మాతృభాషా దినోత్సవంగా నిర్వహిస్తున్నారు?
   1) గురజాడ
   2) గిడుగు రామమూర్తి పంతులు
   3) వీరేశలింగం
   4) చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహం
36. బళ్లారి రాఘవ నట ప్రతిభకు ముగ్ధుడై 'రాఘవ మహారాజ్‌కి జై' అని ప్రశంసించిన వారు?
   1) రాజాజీ
   2) రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్
   3) గాంధీజీ 4) నెహ్రూ
37. 'నా సమాజాన్ని, సంస్కృతినీ, దేశాన్ని, ధర్మాన్ని విశ్వయవనిక మీద ఆవిష్కరించడమే నా లక్ష్యం' అని సగర్వంగా చెప్పిన చిత్రకారుడు?
   1) సంజీవదేవ్ 2) గుర్రం మల్లయ్య
   3) కాపు రాజయ్య 4) బాపు
38. మిద్దె రాములు ఒగ్గు కళాకారుడిగా మారేందుకు స్ఫూర్తినిచ్చిందెవరు?
   1) బగ్గం ఓదేలు 2) ఒగ్గరి అయిలయ్య
   3) కంబల్ల అయిలయ్య
   4) బగ్గం ఎంకటిగాడు
39. మిద్దె రాములు పొందిన కళా పురస్కారం?
   1) కళారత్న అవార్డు
   2) రాజీవ్ ప్రతిభా పురస్కారం
   3) తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కళా పురస్కారం
   4) పైవన్నీ
40. ఎర్రన బిరుదులేవి?
   1) కవిబ్రహ్మ, ఉభయ కవిమిత్రుడు
   2) ఆదికవి, శబ్ద శాసనుడు
   3) శంభుదాసుడు, ప్రబంధ పరమేశ్వరుడు
   4) సహజ కవి, నవీన గుణసనాథుడు
41. చిన్నయసూరిని 'సూరి' బిరుదుతో సత్కరించినవారు?
   1) సి.పి. బ్రౌన్ 2) అర్బత్‌నాట్
   3) కాల్డ్వెల్ 4) మెకాలే
42. 'బసవేశ్వరుడి పరిణయం' పాఠ్యభాగ రచయిత ఎవరు?
   1) పండితారాధ్యుడు
   2) పాల్కురికి సోమనాథుడు
   3) గౌరన
   4) యథావాక్కుల అన్నమయ్య
43. 'మాతృభావన' పాఠ్యభాగంలో ఇతివృత్తం?
   1) మానవతా విలువలు
   2) శ్రమపట్ల గౌరవం
   3) స్త్రీలపట్ల గౌరవం
   4) భారతీయ సంస్కృతి
44. 'పన్ లక్షత్ కౌన్ ఘతో' - అనే మరాఠీ పుస్తకాన్ని తెలుగులో 'అబలా జీవితం'గా అనువదించిన రచయిత?
   1) గుంటూరి శేషేంద్ర శర్మ
   2) సామల సదాశివ
   3) సి. నారాయణరెడ్డి
   4) పి.వి. నరసింహారావు
45. గత శతాబ్దంలో స్త్రీల పోరాటాలు, ఉద్యమాలు, రాణించిన రంగాల గురించి వివరించిన పాఠ్యభాగం?
   1) ధన్యుడు 2) నగర గీతం
   3) మా ప్రయత్నం 4) ధర్మదీక్ష
46. తొలి తెలుగు శతకమైన వృషాధిప శతకకర్త?
   1) బద్దెన 2) పాల్కురికి సోమన
   3) ఎలకూచి బాల సరస్వతి
   4) పోతన
47. ప్రేరణ పాఠ్యభాగ అనువాద రచయిత?
   1) పి.వి. నరసింహారావు
   2) ధన గోపాల్ ముఖర్జీ
   3) వాడ్రేవు చిన వీరభద్రుడు
   4) అరుణామోహన్
48. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం పూర్తి పేరేమిటి?
   1) అవుల్ పండిట్ జైనులాబ్దీన్ అబ్దుల్ కలాం
   2) అవుల్ ఫకీర్ జైనులాబ్దీన్ అబ్దుల్ కలాం
   3) అబ్దుల్ ఫకీర్ జైనులాబ్దీన్ కలాం
   4) అవుల్ ఫకీర్ జైనులాబ్దీన్ కలాం
49. కాశీఖండం కృతిపతి?
   1) మామిడి సింగన
   2) వల్లభ రాయుడు
   3) వీరభద్రారెడ్డి
   4) అవచి తిప్పయ్య శెట్టి
50. హరిహర బ్రహ్మాదులను తన పాతివ్రత్య మహిమతో చంటి బిడ్డలుగా చేసిన సాధ్వి?
   1) సావిత్రి 2) సుమతి
   3) అనసూయ 4) సీత
51. 'కవిరాజు' బిరుదు ఉన్న శతక రచయిత?
   1) ఉత్పల సత్యనారాయణచార్యులు
   2) నంబి శ్రీధర్‌రావు
   3) వ.సు. రాయకవి
   4) శ్రీపతి భాస్కరకవి
52. ప్రోలయ వేమారెడ్డి ఆస్థాన కవి ఎవరు?
   1) తిక్కన 2) నన్నయ
   3) ఎర్రన 4) పోతన
53. మనుమసిద్ధి మహారాజు ఆస్థాన కవి?
   1) తిక్కన 2) శ్రీనాథుడు
   3) మారన 4) కేతన
54. నృసింహ పురాణ కృతిపతి?
   1) ప్రోలయ వేమారెడ్డి
   2) మల్లారెడ్డి
   3) అహోబిల నృసింహస్వామి
   4) రాజరాజ నరేంద్రుడు

సమాధానాలు

1) 2; 2) 3; 3) 2; 4) 2; 5) 4;
6) 2; 7) 3; 8) 2; 9) 3; 10) 2;
11) 4; 12) 3; 13) 2; 14) 2; 15) 4;
16) 3; 17) 4; 18) 2; 19) 3; 20) 3;
21) 2; 22) 4; 23) 2; 24) 3; 25) 2;
26) 3; 27) 2; 28) 3; 29) 4; 30) 2;
31) 3; 32) 1; 33) 2; 34) 3; 35) 2;
36) 3; 37) 3; 38) 2; 39) 4; 40) 3;
41) 2; 42) 2; 43) 3; 44) 4; 45) 3;
46) 2; 47) 3; 48) 2; 49) 3; 50) 3;
51) 2; 52) 3; 53) 1; 54) 3.

క్రయోజనిక్ ఇంజన్‌లో వినియోగించే ప్రొపెల్లెంట్?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ

భారత అంతరిక్ష కార్యక్రమం

1. ఇస్రో ఏ దేశ సౌజన్యంతో సరళ్ అనే ఉపగ్రహాన్ని నిర్మించింది?
ఎ) ఫ్రాన్స్ బి) ఇజ్రాయెల్
సి) స్విట్జర్లాండ్ డి) అమెరికా
2. హబుల్ స్పేస్ టెలిస్కోపు తరహాలో భారత్ అభివృద్ధి చేస్తున్న ఖగోళశాస్త్ర పరిశోధన ఉపగ్రహం ఏది?
ఎ) ఆదిత్య బి) ఏస్ట్రోశాట్
సి) గెలీలియో డి) ఏదీకాదు
3. పీఎస్ఎల్‌వీ, జీఎస్ఎల్‌వీ రాకెట్లను నిర్మించే కేంద్రం ఏది?
ఎ) విక్రం సారాభాయ్ అంతరిక్ష కేంద్రం
బి) సతీష్ ధావన్ అంతరిక్ష కేంద్రం
సి) స్పేస్ అప్లికేషన్స్ సెంటర్
డి) ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పేస్ సైన్స్ & టెక్నాలజీ
4. సుదూర రోదసిలోకి ప్రయోగించే చంద్రయాన్, మంగళ్‌యాన్ లాంటి ఉపగ్రహాల నుంచి సమాచారాన్ని తీసుకోవడానికి ఉద్దేశించిన ఇండియా డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్ (IDSN) అనే గ్రౌండ్ వ్యవస్థను ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు ?
ఎ) గాదంకి, తిరుపతి
బి) బైలాలు, బెంగళూరు
సి) తిరువనంతపురం డి) హైదరాబాద్
5. మంగళ్‌యాన్ బరువు ఎంత?
ఎ) 2562 కిలోలు బి) 3333 కిలోలు
సి) 1337 కిలోలు డి) 5555 కిలోలు
6. ఇండియన్ రీజినల్ నేవిగేషనల్ శాటిలైట్ సిస్టమ్ ఇప్పటివరకు ఎన్ని ఉపగ్రహాలను ప్రయోగించింది?
ఎ) 1 బి) 2 సి) 3 డి) 4
7. భారత్ తొలిసారిగా రాకెట్‌ను ఎప్పుడు ప్రయోగించింది?
ఎ) 1963 నవంబర్ 21
బి) 1975 ఏప్రిల్ 1
సి) 1969 ఆగస్టు 15
డి) 1975 ఏప్రిల్ 19
8. ఇస్రో వాణిజ్య విభాగం ఏది?
ఎ) ఇస్రో శాటిలైట్ సెంటర్
బి) స్పేస్ అప్లికేషన్స్ సెంటర్
సి) యాంట్రిక్స్ కార్పొరేషన్
డి) సతీష్ ధావన్ స్పేస్ సెంటర్
9. యురోపియన్ యూనియన్ అభివృద్ధి చేస్తున్న ఉపగ్రహ నావిగేషన్ వ్యవస్థ ?
ఎ) క్వాశీజెనిథ్ బి) బిడే
సి) గెలీలియో డి) గ్లోనాస్
10. నాసా ప్రయోగించిన ఏ ఉపగ్రహం సౌర వ్యవస్థ వెలుపల అంతర నక్షత్ర ప్రాంతానికి చేరింది?
ఎ) క్యూరియాసిటీ బి) మావెన్
సి) అట్లాంటిస్ డి) వాయేజర్
11. ఇండియన్ రీజినల్ నావిగేషనల్ శాటిలైట్ వ్యవస్థ భారత భూభాగ సరిహద్దుల నుంచి ఎంత దూరం వరకు సేవలు అందిస్తుంది?
ఎ) 1500 కి.మీ. బి) 3000 కి.మీ.
సి) 5000 కి.మీ. డి) 6500 కి.మీ.
12. ఉపగ్రహ ఆధారిత నావిగేషన్ వ్యవస్థలో సేవలకు కనీసం ఎన్ని ఉపగ్రహాలు అవసరం?
ఎ) 1 బి) 2 సి) 4 డి) 6
13. ఇస్రో ప్రయోగించిన స్పాట్-6, స్పాట్-7 ఉపగ్రహాలు ఏ దేశానికి చెందినవి?
ఎ) ఫ్రాన్స్ బి) ఆస్ట్రేలియా
సి) జపాన్ డి) జర్మనీ
14. IRNSS-1D ఉపగ్రహం బరువు?
ఎ) 2,500 కిలోలు బి) 1425 కిలోలు
సి) 3,500 కిలోలు డి) 750 కిలోలు
15. దేశీయ క్రయోజనిక్ ఇంజన్‌ను విజయవంతంగా ప్రయోగించిన నౌక?
ఎ) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 27
బి) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 25
సి) జీఎస్ఎల్‌వీ డీ 3
డి) జీఎస్ఎల్‌వీ డీ 5
16. ఉపగ్రహ ఆధారిత విమానయానానికి ఉద్దేశించిన వ్యవస్థ?
ఎ) ఆకాశ్ బి) గగన్
సి) భువన్ డి) IRNSS
17. తొలిసారిగా జీపీఎస్‌ను అభివృద్ధి చేసిన దేశం?
ఎ) బ్రిటన్ బి) ఫ్రాన్స్
సి) అమెరికా డి) రష్యా
18. 'మార్స్ వన్' కార్యక్రమానికి భారత్ నుంచి ముగ్గురు ఎంపికయ్యారు. కిందివారిలో దీనికి ఎవరు ఎంపిక కాలేదు?
ఎ) రితికా సింఘ్ బి) అవినాష్ సక్సేనా
సి) శ్రద్ధ ప్రసాద్
డి) తరన్‌జిత్ సంఘ్ భాటియా
19. అమెరికా అభివృద్ధి చేసిన గ్లోబల్ పొజిషనింగ్ సిస్టంలోని ఉపగ్రహాల సంఖ్య?
ఎ) 16 బి) 24 సి) 28 డి) 32

20. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రిమోట్ సెన్సింగ్ ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) డెహ్రాడూన్ బి) ముంబై
సి) తిరువనంతపురం డి) బెంగళూరు
21. చంద్రయాన్-1 ప్రయోగాన్ని ఎప్పుడు నిర్వహించారు?
ఎ) 2007 బి) 2008
సి) 2009 డి) 2010
22. చంద్రయాన్-1లో భారత్‌తో భాగస్వామ్యం కాని దేశం ?
ఎ) బ్రిటన్ బి) అమెరికా
సి) యురోపియన్ యూనియన్
డి) బెల్జియం
23. 4500-5000 కిలోల బరువున్న ఉపగ్రహాలను సైతం ప్రయోగించగలిగే భారత అంతరిక్ష నౌక?
ఎ) పీఎస్ఎల్‌వీ - XL
బి) జీఎస్ఎల్‌వీ - మార్క్ I
సి) జీఎస్ఎల్‌వీ - మార్క్ II
డి) జీఎస్ఎల్‌వీ - మార్క్ III
24. పీఎస్ఎల్‌వీ ఇప్పటివరకు వరుసగా ఎన్ని విజయాలను నమోదు చేసుకుంది?
ఎ) 30 బి) 29 సి) 28 డి) 27
25. ఇస్రో ఆధ్వర్యంలో పనిచేసే ఫిజికల్ రీసెర్చ్ లాబొరేటరీ ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) అహ్మదాబాద్ బి) పుణే
సి) తిరువనంతపురం డి) శ్రీహరికోట
26. సతీష్‌ధావన్ అంతరిక్ష కేంద్రంలో పూర్తిస్థాయిలో ఎన్ని రాకెట్ లాంచింగ్ పాడ్‌లు ఉన్నాయి?
ఎ) 1 బి) 2 సి) 3 డి) 4
27. ఇప్పటివరకు ఎన్ని జీఎస్ఎల్‌వీ ప్రయోగాలు నిర్వహించారు?
ఎ) 7 బి) 16 సి) 9 డి) 10
28. చుట్టూ స్ట్రాప్-ఆన్ మోటార్లు లేని పీఎస్ఎల్‌వీ కోర్ అలోన్ రూపం లిఫ్ట్-ఆఫ్ సమయంలో బరువు ఎంత?
ఎ) 294 టన్నులు బి) 320 టన్నులు
సి) 230 టన్నులు డి) 630 టన్నులు
29. అత్యధికంగా ఒకేసారి పది ఉపగ్రహాలను ప్రయోగించిన పీఎస్ఎల్‌వీ నౌక ఏది?
ఎ) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 8
బి) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 9
సి) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 10
డి) పీఎస్ఎల్‌వీ సీ 11
30. నేషనల్ అట్మాస్ఫెరిక్ రీసెర్చ్ లాబొరేటరీ ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) హైదరాబాద్ బి) తిరుపతి
సి) చెన్నై డి) బెంగళూరు
31. ఇస్రో ప్రయోగించిన జపాన్ ఉపగ్రహం?
ఎ) టెక్సర్ బి) అజైల్
సి) యూనిబ్రైట్ డి) ప్రొ మెటరస్
32. ఇస్రో ఇప్పటివరకు కిందివాటిలో ఏ దేశ ఉపగ్రహాలను ప్రయోగించలేదు?
ఎ) అల్జీరియా బి) లక్సెంబర్గ్
సి) అర్జెంటీనా డి) నైజీరియా
33. భారత వ్యోమగామి అధికారిక పేరు?
ఎ) వ్యోమోనాట్ బి) రోదసీనాట్
సి) ఖగోళనాట్ డి) పైవేవీకావు
34. జీఎస్ఎల్‌వీ కార్యక్రమం ఎప్పుడు మొదలైంది?
ఎ) 1990
బి) 1993
సి) 1995
డి) 1997
35. అంగారక కక్ష్యలోకి విజయవంతంగా మంగళ్‌యాన్ చేరినట్లు మొదట గుర్తించింది?
ఎ) ఇండియా డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్
బి) కాన్‌బెర్రా డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్
సి) నాసా డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్
డి) యురోపియన్ డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్
36. అంగారకుడిపై ప్రధానంగా ఏ వాయువును గుర్తిస్తే జీవ సంకేతాలకు సమాచారం లభించే అవకాశముంటుంది?
ఎ) అమ్మోనియా బి) మీథేన్
సి) హైడ్రోజన్ డి) ఆక్సిజన్
37. చంద్రయాన్-1లో భాగంగా ఏ దేశానికి చెందిన పరికరం చంద్రునిపై నీటి జాడలను గుర్తించింది?
ఎ) భారత్ బి) అమెరికా
సి) బెల్జియం డి) జర్మనీ
38. ఇస్రో పీఎస్ఎల్‌వీ - సీ 18 ద్వారా ప్రయోగించిన జుగ్ను ఉపగ్రహాన్ని నిర్మించింది?
ఎ) ఐఐటీ, లక్నో బి) ఐఐటీ, చెన్నై
సి) ఐఐటీ, కాన్పూర్ డి) ఐఐటీ, ముంబై
39. ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో అంతరిక్ష సేవలను విస్తరించే లక్ష్యంతో ఏర్పాటైన నార్త్ ఈస్టర్న్ స్పేస్ అప్లికేషన్స్ సెంటర్ ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) యుమియం, మేఘాలయ
బి) పాకియాంగ్, సిక్కిం
సి) దిస్‌పూర్, అసోం డి) అగర్తల, త్రిపుర
40. క్రయోజనిక్ ఇంజన్‌లో వినియోగించే ప్రొపెల్లెంట్?
ఎ) ద్రవ ఆక్సిజన్
బి) డై మిథైల్ హైడ్రోజన్
సి) ద్రవ హైడ్రోజన్
డి) పాలిబ్యుటాడైఈన్
41. ఇస్రో ఇనర్షియల్ సిస్టం యూనిట్ ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) బెంగళూరు బి) అహ్మదాబాద్
సి) తిరువనంతపురం డి) ముంబై

సమాధానాలు

1) ఎ;	2) బి;	3) ఎ;	4) బి;
5) సి;	6) డి;	7) ఎ;	8) సి;
9) సి;	10) డి;	11) ఎ;	12) సి;
13) ఎ;	14) బి;	15) డి;	16) బి;
17) సి;	18) బి;	19) బి;	20) ఎ;
21) బి;	22) ఎ;	23) డి;	24) సి;
25) ఎ;	26) బి;	27) బి;	28) సి;
29) బి;	30) బి;	31) డి;	32) డి;
33) ఎ;	34) ఎ;	35) బి;	36) బి;
37) బి;	38) సి;	39) ఎ;	40) సి;
41) సి;			

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

టీఎంసీ-ఏసీటీఆర్ఈసీలో జూనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలోలు

నవీ ముంబైలోని టాటా మెమోరియల్ సెంటర్(టీఎంసీ)-అడ్వాన్స్‌డ్ సెంటర్ ఫర్ ట్రీట్‌మెంట్, రీసెర్చ్ అండ్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ క్యాన్సర్(ఏసీటీఆర్ఈసీ) జూనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలోల ఖాళీల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో కనీసం 60 శాతం మార్కులతో ఎంఎస్సీ(లైఫ్ సైన్సెస్)లో ఉత్తీర్ణతతో పాటు సీఎస్ఐఆర్ యూజీసీ నెట్ గేట్ అర్హత సాధించడంతో పాటు పైథాన్ ప్రోగ్రామింగ్, హై-త్రోపుట్ జీనోమిక్ డేటా అనాలసిస్‌లో అనుభవం ఉండాలి.
» **వేతనం:** నెలకు రూ.37,000 నుంచి రూ.48,100.
» **ఎంపిక విధానం:** ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఈమెయిల్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **ఈమెయిల్:** jrfpzp@gmail.com
» **దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 12.08.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** https://actrec.gov.in/

ఉడుపి కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్‌లో మేనేజర్ పోస్టులు

కర్ణాటకలోని ఉడుపి కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్(యూసీఎస్ఎల్) వివిధ విభాగాల్లో మేనేజర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 02.
» **పోస్టుల వివరాలు:** మేనేజర్-01, డిప్యూటీ మేనేజర్-01.
» **విభాగాలు:** ప్లానింగ్ అండ్ బిజినెస్ డెవలప్‌మెంట్, ఎలక్ట్రికల్ డిజైన్.
» **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో డిగ్రీ(ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్)లో ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
» **ఎంపిక విధానం:** ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 14.08.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** https://cochinshipyard.in/

Few people practice what they...

BANK EXAMS
ENGLISH

Model Questions

Directions (Q. No. 1-6): Read the following passage carefully and answer the questions given below it. Certain words have been printed in **bold** to help you locate them while answering some of the questions.

It is easy for the government to control state owned companies through nods and winks. So, what really needs to be done as a first step is to put petrol pricing on a **transparent** formula. If the price of crude is x and the exchange rate y, than every month or fortnight, the government announces a **maximum** price of petrol, which anybody can work out from the x and the y. The rule has to be worked out to make sure that the oil-marketing companies can, in general, cover their costs. This will mean that if one company can innovate and cut costs, it will make greater profits. Hence, firms will be more prone to innovate and will be more efficient under this system. Once the rule is announced there should be no **interference** by the government. If, this is done for a while, private companies will reenter this market. And once a sufficient number of them are in **fray**, we can remove the rule based pricing and leave it truly to the market.

1. According to the passage an oil company can make greater profits, if a transparent pricing for petrol pricing is announced every fortnight or month, by
a) Promoting its sales
b) Undertaking innovation
c) Cutting costs
d) Selling its equity shares at higher prices
Which of the statements given above is/are correct?
1) a only 2) b & c
3) c & d 4) a, b, & d 5) c only
2. According to the passage, private oil companies reenter the market if
a) A transparent rule based petrol pricing exists
b) There is no government interference in the oil producing market
c) Subsidies are given by the government
d) Regulations of anti-trust are removed
Which of the statements given above are correct?
1) a & b 2) b & c
3) c & d 4) b & d 5) a & c
3. The synonym of **transparent** is
1) Opaque 2) Visible 3) Obscure
4) Dense 5) Thick
4. The synonym of fray is
1) Scrimmage 2) Amicable
3) Harmony 4) Accord
5) Concord
5. The synonym of interference is
1) Prying 2) Preying
3) Praying 4) Praising
5) Pricking
6. The antonym of maximum is
1) Optimum 2) Zenit
3) Pinnacle 4) Least
5) Summit

Directions (Q. No. 7-10): Choose the word which is wrongly spelt from the five options given.

7. 1) servitude 2) debenture
3) promiscous 4) reminiscence
5) juvenile
8. 1) comitment 2) session
3) garage 4) gargle
5) phlegm
9. 1) rendevous 2) bourgeois
3) repertoire 4) memoir
5) aficionado
10. 1) avalanche 2) bouqet
3) boutique 4) chameleon
5) veracity

Directions (Q.No. 11 - 20): Read each sentence to find out whether there is any grammatical mistake/ error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. Mark the number of that part with error as your answer. If there is 'No error', mark (5) as your answer.

11. The workweek in the United States (1)/ have steadily increased to the point (2)/ that the average worker now puts in (3)/ an estimated 164 extra hours of paid labor a year. (4)/ No error (5)
12. Astronomers studying (1)/ the newly discovered star (2)/ said that it provides clues (3) / about our galaxy's origin. (4)/ No error (5)
13. Building large new hospitals (1)/ in this area (2)/ would constitute (3)/ the wasteful use of resources. (4)/ No error (5)
14. Corporations will soon be required (1)/ to report to the government (2)/ whether they had the necessary reserves (3)/ to pay the pension benefits. (4)/ No error (5)
15. For most consumers, (1)/ the price of automobile insurance (2)/ continues (3)/ to raise annually. (4)/ No error (5)
16. Geologists believe that the warning signs from a major earthquake (1)/ may include sudden fluctuations (2)/ in local seismic activity, (3)/ tilting and other deformations of the Earth's crust. (4)/ No error (5)
17. Humans have been damaging (1)/ the environment for centuries (2)/ by overcutting trees (3)/ and farming to intensively. (4)/ No error (5)
18. If industrial pollution continues to deplete the ozone layer, (1)/ the result increase in ultraviolet radiation (2)/ will endanger human health, (3)/ causing a rise in the incidence of skin cancer and eye disease. (4)/ No error (5)
19. Ignoring the admonitions of his staff, (1)/ the chief financial officer (2)/ accepted the advice (3)/ if the consulting company. (4)/ No error (5)
20. In a plan to stop the erosion of East Coast beaches, (1)/ the Army Corps of Engineers (2)/ proposed building parallel to shore (3)/ breakwater of rocks. (4)/ No error (5)

Directions: (Q No. 21 -25): Which of the phrases (1), (2), (3), and (4) given below each sentence should replace the phrase underlined in the sentence to make it grammatically correct? If there is no error mark (5) No correction required as your answer.

21. When I entered the room, I saw a snake crawling <u>on the ground.</u>
1) On the floor
2) In the ground
3) In the flooring
4) On the land
5) No correction required
22. I get a monthly allowance <u>of hundred rupees</u>.
1) Hundred rupees
2) A hundred rupees
3) For hundred rupee
4) Hundreds rupee
5) No correction required
23. My sister and <u>myself</u> are pleased to accept your invitation to dinner.
1) Ourselves 2) Mine
3) I 4) Me
5) No correction required
24. Harish has read almost <u>each book</u> of the college library.
1) Many books 2) All book
3) Much books 4) Every book
5) No correction required
25. He never has, <u>and never will permit</u> such practices in his office.
1) Permitted nor ever will permit
2) Permitted nor will ever permit
3) And will never permit
4) Nor will permit
5) No correction required

Directions (Q.No. 26 - 35): Each question below has a blank/ two blanks, each blank indicating that something has been omitted. Choose the word/ set of words from the five options for each blank that best fits the meaning of the sentence as a whole.

26. I shall acquaint you —— the facts.
1) of 2) about 3) with
4) for 5) from
27. My uncle —— speak five languages.
1) ought 2) might 3) used
4) could 5) will
28. Progressive Muslims were —— when the Prime Minister bought a bill to —— the Muslim fundamentalists.
1) Taken after… appear
2) Taken for… please
3) Taken in… impress
4) Taken back… appease
5) Taken to… amaze
29. In order to keep his position ——, the politician —— his colleague to the wolves.
1) Safely…through
2) Safety…thorough
3) Safe… thrown
4) Secure…threw
5) Safer… made
30. Few people practice what they ——.
1) Urge 2) Preach 3) Lecture
4) Deliver 5) Advocate
31. —— to increase in wage of labourers, many farmers were forcing their children to involve them in—— activities.
1) Owing…farm
2) Because… farming
3) As… agriculture
4) Remaining… subsequent
5) Schedule… prosperous
32. Every day, in some part of our world, a scientific —— happens.
1) Break away 2) Break off
3) Breakthrough 4) Break even
5) Break upon
33. The huge procurement —— all the more necessary with the —— of the food security act.
1) Is becoming…importance
2) Becomes… implementation
3) Became… production
4) Become… prevention
5) Becoming… propulsion
34. The problems that ——higher education in India today are low rates of enrolment and poor —— of infrastructure.
1) Confront… quality
2) Encounter… quantity
3) Belong… property
4) Come… value
5) Pursuit… rate
35. There is a —— control over food supply in India.
1) Deal 2) duel 3) dual
4) drool 5) lot

Directions (Q. 36-40): Rearrange the following six sentences (A), (B), (C), (D), (E) and (F) in a proper sequence to form a meaningful paragraph and then answer the questions given below.

A) I was the seventh child in a family of four pairs of brothers and sisters.
B) Today perhaps your only association with the word 'polio' is the Sabin Oral Vaccine that protects children from the disease.
C) I was also considered to be the healthiest of the brood.
D) If somebody had predicted, when I was born that this would happen to me, no one would have believed it.
E) The dreaded disease, which mainly affects the brain and the spinal cord, causes stiffening and weakening of the muscles, crippling and paralysis – which is why I am in a wheelchair today.
F) Fifty five years ago, this was not so.

36. What is the FIRST sentence after rearrangement?
1) C 2) B
3) D 4) E 5) F
37. What is the THIRD sentence after rearrangement?
1) A 2) B
3) D 4) F 5) E
38. What is the FOURTH sentence after rearrangement?
1) A 2) C
3) D 4) E 5) F
39. What is the FIFTH sentence after rearrangement?
1) B 2) A 3) D
4) E 5) F
40. What is the SECOND sentence after rearrangement?
1) A 2) B 3) D
4) E 5) F

Answers

1) 2	2) 1	3) 2	4) 1	5) 1
6) 4	7) 3	8) 1	9) 1	10) 2
11) 2	12) 3	13) 4	14) 3	15) 4
16) 1	17) 4	18) 2	19) 4	20) 5
21) 1	22) 2	23) 3	24) 4	25) 1
26) 3	27) 4	28) 4	29) 4	30) 2
31) 1	32) 3	33) 2	34) 1	35) 3
36) 2	37) 5	38) 3	39) 2	40) 5